

Moravské zemské muzeum
VÝROČNÍ ZPRÁVA
2024

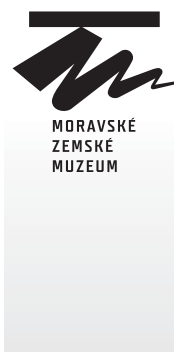
Moravské zemské muzeum

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2024

Moravské zemské muzeum
Zelný trh 6, 659 37 Brno
IČ: 00094862
Tel: +420 533 435 220
Fax: +420 533 435 313
ID datové schránky: bfi2vz4
E-mail: mzm@mzm.cz
www.mzm.cz

Způsob zřízení zpracovatele: Státní příspěvková organizace
Název zřizovatele: Ministerstvo kultury

6	Úvodní slovo
11	Z historie muzea
.....	
13	Generální ředitelství
16	Oddělení investic
.....	
21	Úsek náměstka generálního ředitele pro odbornou činnost
22	Oddělení vědy a výzkumu OVV
24	Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví (CITeM)
26	Metodické centrum muzejní pedagogiky (MCMP)
28	Ediční oddělení
30	Knihovna a Archiv MZM
31	Oddělení ostrahy
.....	
33	Historické muzeum
34	Ústav Anthropos
40	Centrum kulturní antropologie
42	Oddělení pro historii biologických věd
44	Historické oddělení
52	Centrum humanistických studií
52	Archeologický ústav
56	Centrum slovanské archeologie
58	Etnografický ústav
62	Numismatické oddělení
.....	
65	Přírodovědné muzeum
66	Mineralogicko-petrografické oddělení
68	Geologicko-paleontologické oddělení
72	Entomologické oddělení
76	Zoologické oddělení
78	Botanické oddělení

Objekty Moravského zemského muzea

Biskupský dvůr
Dietrichsteinský palác

Památník Leoše Janáčka
Pavilon Anthropos

83 **Uměnovědné muzeum**

- 84 Oddělení dějin divadla
- 86 Oddělení dějin hudby
- 88 Oddělení dějin literatury
- 91 Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření (ODKAZ)

.....

95 **Úsek náměstkyně generálního ředitele pro vnější záležitosti**

- 96 Oddělení komunikace a marketingu
- 106 Výstavní oddělení
- 108 Dětské muzeum

.....

111 **Úsek ekonomicko-provozního náměstka generálního ředitele**

- 112 Ekonomické oddělení
 - 112 Oddělení provoz
 - 113 Oddělení informatiky
 - 113 PO a BOZP
 - 114 Zpráva o finančním hospodaření Moravského zemského muzea za rok 2024
-
- 141 Organizační struktura Moravského zemského muzea v roce 2024
 - 144 Průběžná zpráva o plnění cílů IP DKRVO za rok 2024
 - 187 Příloha č. 1
 - 195 Příloha č. 2
 - 199 Dosažené výsledky výzkumné aktivity IP DKRVO za rok 2024
dle rozhodnutí MK o podpoře na rok 2024

Úvodní slovo

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.
generální ředitel Moravského zemského muzea

Milé dámy, pánové,
přátelé Moravského zemského muzea,

opět se ohlížíme za dalším rokem, odcházejícím do historie. Rovněž rok 2024 byl (obdobně jako jeho starší „bratříčci“) plný nových projektů, výstav, přednášek, výzkumů i dalších akcí. Jejich resumé předkládáme široké veřejnosti ve vyčerpávajícím přehledu v jednotlivých segmentech činnosti muzea, jeho úseků, muzeí i specializací na následujících stránkách.

Ústřední výstavou roku 2024 byla od května v Pavilonu Anthropos situovaná výstava Dětského muzea *Tisíc tváří Amazonie*. Tato mimořádná výstava představuje kulturní a přírodní rozmanitost oblasti Velké Amazonie a přináší vhled do života původních domorodých obyvatel tohoto kulturního areálu. Vznikla ze spolupráce s Centrem jazykového vzdělávání Masarykovy univerzity a dalšími part-

nery. Výstava byla také plně přístupná nevidomým dětem. Pavilon Anthropos se obecně v roce 2024 stal první brněnskou lokalitou plně otevřenou dětem s tímto postižením. Je nutno zmínit, že výstava *Tisíc tváří Amazonie* za návštěvnickou sezonu 2024/2025 byla po zásluze oceněna cenou Gloria Musealis. Zvláštní ocenění čestného výboru soutěže, složeného z významných osobností veřejného a kulturního života v České republice, výstava získala jako mimořádný projekt, který propojuje edukaci, zážitek, kulturní porozumění i mezinárodní spolupráci.

Zcela ojedinělým zážitkem bylo 20. června otevření nové Klenotnice Velké Moravy v archeoskanzenu v Modré u Velehradu. Tento jedinečný přeshraniční projekt nyní umožňuje ve spolupráci s obcí Modrá a řadou domácích a zahraničních partnerů vystavovat Moravskému zemskému muzeu v naprosto unikátním podzemním výstavním prostoru nejen originální velkomoravské šperky a další poklady z 9. a 10. století, ale do budoucna prakticky jakékoli unikáty vyžadující nejvyšší možné zabezpečení a standardy, které 21. století muzejnictví nabízí. V první sezoně se zde zaskvěla vynikající výstava *Elity Velké Moravy*.

Navzdory dlouhodobým vnějším potížím (zejména trvalému útlumu veřejných financí) Moravské zemské muzeum a jeho pracovníci i v roce 2024 úspěšně splnili svěřené úkoly. Setrvalé je naše úsilí přilákat či přinejmenším udržet si spokojené návštěvníky, kterých i v roce 2024 navštívilo naše akce a budovy více než 121 tis. Další statisíce zájemců o naši práci navštívilo naše webové stránky, resp. jednotlivé sociální sítě (přičemž nemalé množství jich bylo ze zahraničí, například z Polska, Slovenska, Spojených států amerických, Německa, Rakouska či Velké Británie). Ani v letošním roce nebyla přerušena tradice mezinárodního Mendelova dne (založená v roce 2015), který na počátku května 2024 spolu s naším Mendelianem spolupořádala Harvardova univerzita v Cambridge (dnes součást Bostonu). Laureátem Mendelovy pamětní medaile v roce 2024 se stal evoluční biolog prof. Daniel J. Hartl.

Také v roce 2024 pokračovaly důležité práce na projektu Národního památníku v bývalé věznici

v Uherském Hradišti, zejména přípravě libreta a dalších podkladů pro vyhlášení architektonické soutěže na „Muzejní“ dvůr a jeho interiéry v roce 2025. Z hlediska dlouhodobého rozvoje muzea nelze nezmínit vyvrcholení veřejné soutěže na generálního dodavatele stavby nových centrálních laboratoří a depotních prostor v areálu Moravského zemského muzea v Rebešovicích, které rovněž započnou v roce 2025. V průběhu roku 2024 dále pokračovali práce na třech připravovaných nových expozicích Starého zámku v Jevišovicích, jejichž otevření se dočkáme v červnu 2025.

Moravské zemské muzeum v roce 2024 započalo plnění nové pětileté koncepce IP DKRVO (vědecko-výzkumná organizace), kdy v letech 2024–2028 realizuje výzkum v šesti oblastech, které jsou rozděleny podle jednotlivých vědeckých oborů: *Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti, Etnologie, Společenské vědy – vědy o umění a kultuře, Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů variského a alpinského orogénu a paleontologického záznamu vývoje fauny a flóry jejich pokrývných útvarů, Biodiverzita rostlin, hub a živočichů a Člověk a jeho kultura v prostoru a čase*. Oproti dřívějším letům začínáme v celkovém hodnocení na stupni „C“, které v novém pětiletém období představuje také snížení roční dotace o 2,5 milionu korun (z 12,5 milionu na necelých deset milionů), čemuž muselo přizpůsobit rozdělování a čerpání financí. Nepochybují však o pevném úmyslu všech 74 kolegů, kteří na naší VO pracují, plnit svěřené úkoly s maximálním nasazením a opětovně vybojovat dřívější hodnocení „B“. Naši odborní pracovníci dále s nemalými úspěchy řešili v průběhu roku 2024 i další projekty v programech GAČR, TAČR, NAKI, Interreg, NPO, Erasmus+ a dalších. Z mimořádných vědeckých úspěchů bych zmínil například zpracování a publikování velkého mincovního depotu z Vysoké u Jevíčka, za níž stojí zejména Dr. Dagmar Grosmanová, vedoucí našeho numismatického oddělení. Opomenout nelze ani badatelský výzkum lokality Hoštálkovice II – Hladový vrch, ze němž stojí týmy Ústavu Anthropos a Centra kulturní antropologie, vedený doc. Petrem Nerudou a doc. Zdenkou

Nerudovou, který byl v tomto roce ukončen. Jeho nejviditelnějším výstupem byl unikátní nález jemné rytiny mamuta a koně na povrchu říčního valounu kulmské břidlice, která by měla být stará přibližně 15 tisíc let. Nezahálela ani naše laboratoř rekonstrukční antropologie, která realizovala jak rekonstrukci podoby germánského bojovníka z pohřebiště Mušov – Roviny pro archeologický ústav AV ČR Brno, ale především část rekonstrukce evolučních článků – antropogeneze (zde předka člověka druhu *Australopithecus sediba*) pro plánovanou instalaci expozice Pavilonu Anthropos.

Nejvýznamnější sbírkovým počinem i v letošním roce zůstávala další etapa víceleté akvizice předmětů převážně historických loutek ze soukromé sbírky prof. Milana Knížaka (zde se opětovně sluší poděkovat za mimořádnou podporu našemu zřizovateli, bez jehož pomoci by toto významné rozšíření našeho fondu nebylo možné). Metodické pracoviště CITeM v roce 2024 pokračovalo ve spolupráci s naším zřizovatelem Ministerstvem kultury a taktéž s Ministerstvem vnitra v přípravě a realizaci úvodních fází klíčového projektu NPO Správa muzejních sbírek, který by měl v roce 2025 po detailních analýzách a konzultacích s uživateli programu (tedy muzejníky z celé republiky) vyvrcholit realizační fází.

I když tedy rámec naší činnosti zůstával i v roce 2024 velmi složitý, ať již díky dlouhodobě komplikované mezinárodně-politické situaci či domácímu ekonomickému kontextu, tak i v předmětném roce se nám dařilo naplňovat široké portfolio aktiv a toto také odprezentovat veřejnosti.

Závěrem tak mohu s uklidňujícím pocitem vyjádřit hluboké poděkování Vám všem, kteří i nadále zůstáváte v našem snažení s námi, podporujete naše muzeum a doufám, že do našich budov, expozic a výstav přicházíte rádi a s důvěrou se do nich vracíte. Věřím, že naši aktuální činnost budete i nadále sledovat zajímavou a napomáhat nám v našich aktivitách.

S úctou

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.
generální ředitel MZM

Dětský program ve výstavě
Tisíc tváří Amazonie.
Foto Jan Čága.

Události roku 2024

Entomologická exkurze
na Kamenném vrchu.
Foto Jan Čága.

Brno Art Week, Ústaf –
voiceband.cz
Foto Jan Čága.

Objekty Moravského zemského muzea

Zámek Budišov
Památník Bible králické

Zámek Moravec
Starý zámek v Jevišovicích

...z historie muzea

- 29. července 1817** – císař František I. schválil záměr založit v Brně muzeum a povolil, aby neslo jeho jméno. Františkovo muzeum spravovala Moravskoslezská společnost pro zvelebení hospodářství, přírodoznanství a vlastivědy, zkráceně *Hospodářská společnost*
- 24. března 1818** – moravskoslezský guvernér hrabě Antonín Bedřich Mitrovský oznámil veřejnosti vyhláškou založení muzea
- 1820** – zpřístupněny veřejnosti první sbírkové celky v Biskupském dvoře
- 1892** – v rámci *Hospodářské společnosti* vznikla muzejní sekce, která převzala řízení muzea
- 1900** – muzeum převzala Moravská muzejní společnost a sbírky se staly vlastnictvím markrabství Moravského; začal se používat název Moravské zemské muzeum
- 1921** – muzeum převzala do správy přímo země Moravskoslezská a správou sbírek byli pověřeni odborníci (ředitelem se stal dr. Jaroslav Helfert)
- 1939–1945** – za německé okupace dohlížel na činnost muzea německý komisař
- 1945–1948** – Moravské zemské muzeum pod správou země Moravskoslezské
- 1949–1960** – Moravské muzeum (změna názvu) je řízeno Ministerstvem školství a kultury
- 1961–1962** – Moravské muzeum pod správou Národního výboru města Brna
- 1963–1990** – Moravské muzeum je spravováno Jihomoravským krajským národním výborem
- 1991–dosud** – Moravské zemské muzeum (návrat k původnímu názvu) příspěvkovou organizací Ministerstva kultury
- Od 1. ledna 2010** – Moravské zemské muzeum výzkumnou organizací Ministerstva kultury
- 2014** – významná změna organizační struktury muzea, vznik Historického muzea, Přírodovědného muzea a Uměnovědného muzea zajišťujících odbornou činnost v rámci Moravského zemského muzea

Generální ředitelství

ORGANIZAČNÍ ZMĚNY, PERSONALIA

V průběhu roku 2024 došlo k personální změně na pozici interní auditorky, kdy do 31. 8. 2024 vykonávala tuto pozici Ing. Lucie Jadvidžáková, od 1. 9. 2024 pak Ing. Denisa Makki.

Ekonomicko-provozním náměstkem byl jmenován od 1. 9. 2024 Ing. Zdeněk Česal, který vystřídal v této funkci PhDr. Zdeňka Drahoše doposud pověřeného vedením tohoto úseku.

Od 1. 9. 2024 byla vedením Centra kulturní antropologie Historického muzea MZM pověřena doc. Mgr. Zdeňka Nerudová, Ph.D., která vystřídala v této funkci Mgr. Petra Kostrhuna, Ph.D., jmenovaného vedoucím Archeologického ústavu Historického muzea MZM k témuž datu.

Vedením Oddělení dějin hudby Uměnovědného muzea MZM byl k 1. 4. 2024 pověřen Mgr. Ondřej Pivoda, Ph.D., který vystřídal v této funkci doc. PhDr. Jiřího Zahrádku, Ph.D.

Vedením Zoologického odd. Přírodovědného muzea MZM byl od 1. 9. 2024 pověřen Mgr. Martin Černý, Ph.D., který vystřídal v této funkci RNDr. Miroslava Šebelu, CSc.

Směrnicí GR MZM č. 3/2024 Provádění digitalizace v MZM byl ustanoven nový poradní orgán GR Centrální digitalizační skupina.

Směrnicí GR MZM č. 4/2024 Organizační řád byla k 1. 9. 2024 vytvořena pozice projektového manažera (Mgr. Jiří Mihola, Ph.D.) přímo řízeného generálním ředitelem. Oddělení ostrahy (vedoucí Jaroslav Výstrk) bylo převedeno k témuž datu pod úsek bezpečnostního ředitele (PhDr. Zdeněk Drahoš).

PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

Hlavní obsahovou náplní právníka v roce 2024 bylo zajišťování standardní právní agendy dle průběžných potřeb organizace a plnění ad hoc úkolů z právní oblasti, a to především v rámci tvorby, připomínkování a kontroly smluvních a dalších právních dokumentů, dohlížení na správný postup organizace v souladu s právními předpisy, kterými je vázána, a zejména implementace legislativních změn do vnitřních předpisů organizace, včetně úpravy interních postupů a metodických pokynů. Činnost právníka se soustředila vedle pokračování v revizích dokumentů, ohledně ochrany osobních údajů, autorských práv a otázek týkajících se poskytování informací a dalších údajů žadatelům, zejména na implementaci změn v právních předpisech. V důsledku novelizace zákoníku práce

provedené zákonem č. 413/2023 Sb., byly zpracovány nové směrnice pro uzavírání a nová znění dohod o pracovní činnosti či dohod o provedení práce, práce na dálku (home office). Do nových dokumentů byly promítnuty změny týkající se informační povinnosti zaměstnavatele vůči zaměstnancům, zejména v oblasti předvídatelnosti pracovních podmínek.

RYDANÉ INTERNÍ PŘEDPISY

Moravské zemské muzeum vydalo v roce 2024 tyto Příkazy generálního ředitele:

- 7/2024 Provoz výstavních objektů během vánočních svátků 2024 a začátkem roku 2025
- 6/2024 Zrušení neaktuálních vnitřních předpisů MZM
- 5/2024 Uzavření ročního rozpočtového roku 2024
- 4/2024 Inventarizace majetku a závazků
+ Příloha č. 1 Složení dílčích inventarizačních komisí k provedení fyzické inventury zásob, cenin a peněžních prostředků
+ Příloha č. 2 Složení Dílčích inventarizačních komisí
- 3/2024 Ceník pronájmů a služeb Moravského zemského muzea
+ Příloha č. 1 – Ceník
- 2/2024 Plán čerpání dovolené v průběhu roku 2024
- 1/2024 Poskytování cestovních náhrad

Moravské zemské muzeum vydalo v roce 2024 tyto Směrnice generálního ředitele:

- 6/2024 Uzavírání, evidence, číslování a ukládání smluv
+ Příloha č. 1 Seznam oddělení
+ Příloha č. 2 Přehled oddělení pověřených k samostatné evidenci smluv
- 5/2024 Poskytování cestovních náhrad
+ Příloha č. 1 – Cestovní příkaz
+ Příloha č. 2 – Souhlas k použití soukromého vozidla
+ Příloha č. 3 – Žádost o povolení zahraniční služební cesty
+ Příloha č. 4 – Poskytnutí kapesného k zahraničnímu stravnému
+ Příloha č. 2 – Souhlas k použití soukromého vozidla (Word)
+ Příloha č. 3 – Žádost o povolení zahraniční služební cesty (Word)

- + Příloha č. 4 – Poskytnutí kapesného k zahraničnímu stravnému (Word)
- 4/2024 Organizační řád MZM
- + Příloha č. 1 Organizační struktura MZM k 1. 9. 2024
- + Příloha č. 2 Působnost muzeí, oddělení, ústavů a center MZM k 1. 9. 2024
- 3/2024 Provádění digitalizace v Moravském zemském muzeu
- + Příloha č. 1 Konceptce digitalizace
- 2/2024 Zajištění výkonu řídicí kontroly
- + Příloha č. 1 Funkční seznam
- + Příloha č. 2a (průvodní doklad V1)
- + Příloha č. 2b (průvodní doklad V1)
- + Příloha č. 3a (průvodní doklad V2)
- + Příloha č. 3b (průvodní doklad V2)
- + Příloha č. 3c (krycí list faktury)
- + Příloha č. 4a (průvodní doklad P1)
- + Příloha č. 4b (průvodní doklad P1)
- + Příloha č. 5a (průvodní doklad P2)
- + Příloha č. 5b (průvodní doklad P2)
- + Příloha č. 6 Záznam o provedení průběžné/následné řídicí kontroly
- + Dodatek č. 1 – Zajištění výkonu řídicí kontroly
- + Podpisové vzory - jmenný seznam
- + Dodatek č. 2 – Zajištění výkonu řídicí kontroly s účinností od 1. 1. 2025
- + Příloha č. 1 – Zajištění výkonu řídicí kontroly v Moravském zemském muzeu s účinností od 1. 1. 2025
- + Podpisové vzory – Jmenný seznam s účinností od 1. 1. 2025
- 1/2024 Hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb
- + Příloha č. 1 Zásady pro poskytování příspěvku na stravování v Moravském zemském muzeu
- + Příloha č. 2 Žádost o pravidelný příspěvek z FKSP na penzijní připojištění se státním příspěvkem/doplňkové penzijní spoření nebo jiný produkt spoření na stáří
- + Příloha č. 3 Žádost o příspěvek na edukační aktivity pro děti pořádané MZM
- + Příloha č. 4 Žádost o příspěvek na vybavení ke zlepšení pracovních podmínek nad rámec povinného vybavení z FKSP
- + Příloha č. 5 Žádost o příspěvek na program Multisport
- + Dodatek č. 1 s účinností od 1. 5. 2024
- + Dodatek č. 2 s účinností od 20. 11. 2024

► POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM V ROCE 2024

Počet podaných žádostí o informace: 3 (č. j. 418/2024/MZM/1; 896/2024/MZM/1; 1433/2024/MZM/1)

Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 1 (č. j. 1433/2024/MZM/3)

Opis podstatných částí každého rozsudku soudu: 0
Výsledky řízení o sankcích za nedodržování tohoto zákona bez uvádění osobních údajů: 0

Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: 0

► KONTROLNÍ ČINNOST

Vnitřní kontrola

INTERNÍ AUDIT 2024

V MZM byly v roce 2024 ukončeny dva interní audity dle Plánu činnosti interního auditu na rok 2024 (a dodatku ze dne 2. 9. 2024) a Střednědobého plánu činnosti interního auditu na roky 2024–2026, jeden interní audit nebyl z personálních důvodů realizován (č. 1/2024). Audit č. 2/2024 se zaměřil na prověření inventarizace majetku a závazků MZM z hlediska dodržování zákonných i vnitřních předpisů MZM, audit č. 3/2024 se zabýval prověřením aktuálnosti interních řídicích dokumentů z pohledu komplexnosti úpravy všech důležitých oblastí fungování MZM. Mimořádný audit nebyl v roce 2024 vykonán.

Auditní činností nebyly zjištěny závažné nedostatky, které by nepříznivě ovlivňovaly činnost MZM, byla navržena doporučení ke zkvalitnění vnitřního kontrolního systému. Byly realizovány i další činnosti interního auditora, konkrétně zpravodajská činnost, monitoring plnění přijatých opatření z dříve provedených auditů, metodická a konzultační činnost a součinnost při aktualizaci interních dokumentů MZM.

INTERNÍ PROTİKORUPČNÍ PROGRAM

Interní protikorupční program MZM byl v roce 2024 vyhodnocen jako dostatečně účinný a nevyžadující žádné změny. Nebyla obdržena žádná oznámení o podezření na korupci, odpovědní zaměstnanci splnili všechny povinnosti vyplývající pro ně v této oblasti.

V roce 2024 byl interní auditorkou vypracován návrh nové směrnice k internímu protikorupčnímu programu, která bude vydána v roce 2025.

Oddělení investic

V oddělení investic byla řešena tato témata:

Rebešovice – realizace stavby I. etapy centrálního depozitáře.

Byl vybrán zhotovitel stavby a podána žádost o dotaci na nabídkovou cenu vítězného uchazeče.

Kapucínské náměstí 2/4 – rekonstrukce stropních konstrukcí a následná rekolaudace objektu.

Probíhaly práce na aktualizaci a sjednocení všech PD a rozpočtů jako podklad pro podání nové žádosti o dotaci na rekonstrukci celého objektu (fasáda, stropy, ing. sítě, výtah včetně rekolaudace budovy) ze zdrojů zřizovatele.

Pavilon Anthropos – přístavba.

Podána žádost o stavební povolení.

Zelný trh 7 – rekonstrukce střechy a fasády objektu

Podána žádost o stavební povolení.

Uherské Hradiště – Muzeum Totality.

Uzavřena smlouva na arch. soutěž.

Biskupský dvůr – oprava fasády objektu u Uličky Václava Havla, včetně vstupní brány a prampouchů.

Probíhají projekční práce s přesahem do roku 2025.

Zámek Jevišovice – dokončení projektu IROP a vybudování nových expozic.

Byla schválena změna – překlopení realizace a ukončení do roku 2025.

Hudcova 76 – pořízení úložných systémů pro depozitář Oddělení dějin hudby.

Z přiznané dotace od zřizovatele byly úložné systémy pořízeny, přesun sbírek bude realizován v roce 2025.

Rybárna – oprava střechy.

Práce započaly I. etapou – rekonstrukce KLM, II. etapa – oprava střechy bude realizována v roce 2025.

Ing. Michaela Kaděrová, vedoucí Oddělení investic

Palác Šlechtíčen – rekonstrukce osvětlovacích těles v provozních místnostech objektu.

Z přiznané dotace byly předmětné práce realizovány a dotace ukončena.

Zámek Moravec – rekonstrukce střechy.

Bylo vypsáno VŘ na zhotovitele stavby.

Další objekty – byly přiznány dvě dotace na rekonstrukci dvou kotlen v Moravci a v Uherském Hradišti a na rekonstrukci dvou řídicích systému pro vytápění objektů Kapucínské nám. 8 a Dietrichsteinský palác.

Rebešovice – statické zabezpečení depozitáře Archeologického oddělení.

Byla přiznána dotace od zřizovatele.

Objekty Moravského zemského muzea

Centrum kulturně-politických dějin 20. století
Centrum slovanské archeologie, Uherské Hradiště

Entomologie a Botanika
Palác šlechticů

Výstava Boty. Odras tradice.
Foto Jan Čága.

Události roku 2024

Slavnostní otevření Klenotnice
Velké Moravy v Modré.
Foto Jan Čága.

Kulturní program
Etnografického ústavu.

Úsek náměstka generálního ředitele
pro odbornou činnost

PhDr. Zdeněk Drahoš,
náměstek generálního ředitele
pro odbornou činnost

Oddělení vědy a výzkumu

Oddělení vědy a výzkumu (dále OVV) má na starosti koordinaci vědeckovýzkumných aktivit napříč Moravským zemským muzeem. V roce 2024 byl řešen první rok nového pětiletého období institucionální podpory Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace Moravské zemské muzeum 2024–2028 (dále IP DKRVO). Velkou část naplánovaných úkolů a výstupů se podařilo splnit (viz příloha Výroční zprávy, kde je uveřejněna průběžná zpráva o plnění IP DKRVO za rok 2024). A to i přes to, že jsme se museli při řešení jednotlivých výzkumných úkolů vyrovnat se sníženou finanční podporou spojenou s IP DKRVO, která byla snížena o částku necelých dvou milionů ročně, oproti požadované částce definované v koncepci IP DKRVO 2024–2028.

I v roce 2024 OVV garantovalo dva projekty, které byly řešeny v rámci Národního plánu obnovy. Jednalo se o následující dva projekty:

„Digitalizace a ochrana sbírkových a dokumentačních předmětů MZM uložených na rizikových a citlivých materiálech II“ (reg. číslo projektu: 0342000007). Jedná se o pokračovací projekt z roku 2023, který se věnuje digitalizaci negativů, skleněných negativů, diapositivů a filmových materiálů uložených na 16 a 35 mm filmech a na kazetách VHS. V roce 2024 bylo celkem zdigitalizováno 39 068 negativů, skleněných negativů a diapositivů, 521 kusů VHS a 192 filmů.

„Nákup zobrazovací techniky pro vědecký výzkum a prezentaci výsledků v Moravském zemském muzeu“ (reg. číslo projektu: 0342000060). Smyslem projektu bylo pořízení zobrazovací techniky,

Mgr. Marek Junek, Ph.D.,
ředitel Historického muzea MZM,
vedoucí Oddělení věda a výzkum [OVV]

jejíž pomocí je možné digitálně materiálově a z hlediska struktury a složení analyzovat jednotlivé sbírkové předměty. Proto bylo pořízeno následující vybavení: ruční XRF skener, ve kterém MZM získalo kvalitní analytický přístroj, který nám umožní zkoumat materiálové složení většiny sbírkových předmětů, přestože bude primárně využíván pro sbírky archeologické), a mikroobjektivy Mitutoyo s příslušenstvím se zvětšením 10× a 20×, které díky vysoké optické kvalitě a velké pracovní vzdálenosti umožní vytváření skládaných fotografií mikroskopických detailů. Mikroobjektivy byly primárně pořízeny pro entomologické oddělení.

V roce 2024 byla rovněž vypracována zpráva o udržitelnosti projektu z roku 2023 s názvem „Digitalizace a ochrana sbírkových a dokumentačních předmětů MZM uložených na rizikových a citlivých materiálech“. V rámci projektu bylo zřízeno centrální digitalizační pracoviště, které na základě or-

ganizační změny přešlo od 1. 9. 2024 pod OVV, které jeho činnost koordinuje. V roce 2024 tak na tomto digitalizačním pracovišti bylo zdigitalizováno 4260 sbírkových dokumentů ODKAZu a 435 diapozitivů mineralogicko-petrografického oddělení. Digitalizované sbírky jsou postupně zpřístupňovány na portálu www.sbirky.mzm.cz.

OVV také ve spolupráci s Historickým oddělením koordinuje aktivity, které předchází vzniku Muzea totality a Památníku věznice v Uherském Hradišti. MZM již druhým rokem organizuje ve spolupráci s Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových a spolkem Memoria pravidelné prohlídky věznice v Uherském Hradišti. V roce 2024 je navštívilo celkem 5600 návštěvníků. V roce 2024 také proběhly následující přednášky a diskuse, které byly součástí cyklu „Otevřená minulost“:

- 9. února 2024, Publicista Luděk Navara a pamětník Jaroslav Mojžíš
- 11. dubna 2024, Historik Zdeněk Homola
- 27. června 2024, Historia Futurae – Imersivní expozice Za zdi
- 5. září 2024, Vlasta Černá a Luděk Navara
- 31. října 2024, Věznice v Uherském Hradišti a odboj na Jihovýchodní Moravě
- 2. prosince 2024, Jak se buduje muzeum s Michalem Stehlíkem

OVV bylo hlavním řešitelem společně s Historickým oddělením projektu NAKI III na léta 2023–2027 s názvem Prezentační strategie pro muzea a sbírky, který je realizován ve spolupráci s Národním zemědělským muzeem. V roce 2024 MZM uspořádalo konferenci s názvem „Proměny muzejního výstavnictví 1990–2020 II“, která se uskutečnila 14. listopadu 2024 v Brně. Skládala se ze dvou panelů: první byl věnován proměnám realizace výstav v období let 1990–2020, druhý panel se zabýval proměnami edukace a její roli při realizaci výstav ve sledovaném období.

Vedle institucionální podpory čerpá MZM finanční prostředky na podporu vědy a výzkumu z dalších dotací a grantů. V roce 2024 byly v MZM řešeny následující granty:

- GA21-24234S, Centrální aglomerace Němčice nad Hanou. Interdisciplinární výzkum klíčové lokality doby laténské na Moravě (GAČR);

- GA22-05547S, Rekonstrukce mobility v mladém paleolitu na základě provenience radiolaritových artefaktů (GAČR);
- GA23-07764S, Společenská a technologická změna na Jantarové stezce ve 3. století př. Kr. Multi-izotopová a aDNA analýza laténských pohřebišť na Moravě (GAČR);
- DH23P03OVV059, Prezentační strategie pro muzea a sbírky. Metodika přípravy a realizace muzejních výstavních projektů (NAKI III);
- DH23P03OVV020, Do nitra velkomoravského šperku. Interdisciplinární výzkum, analytická konzervace a dokumentace šperkařské produkce z Mikulčic a Starého Města (NAKI III);
- DH23P03OVV003, Artefakt jako zdroj poznání: Záchrana a zachování výzkumných dat archeologických nálezů (NAKI III).

Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví (CITeM)

Posláním metodického centra CITeM je metodická a praktická pomoc paměťovým institucím České republiky v otázkách souvisejících s nasazením a používáním ICT, zejména pak v oblasti dokumentace a správy sbírek. CITeM přejímá úkoly ze SOM MK ČR a reaguje na potřeby a přání pracovníků muzeí. Je nositelem několika projektů, provozuje, spravuje a rozvíjí několik softwarových systémů celostátního rozsahu a je autorem nejrozsáhlejšího muzejního evidenčního systému Demus. Těmito aplikacím zajišťuje uživatelskou podporu, distribuci a další rozvoj. Významnou součástí činnosti jsou školení.

Hlavní programové body činnosti CITeM a realizovanými aktivitami byly následující:

1. Centrální evidence sbírek (CES)

- technické zajištění provozu systému na serverech MZM a zálohování textové části na server MK a celého CES na NAS v MZM
- správa databáze a uživatelských účtů
- provoz a správa testovací verze systému pro účely školení
- uživatelská podpora, školení uživatelů a konzultace
- další rozvoj systému v rámci vývoje nového evidenčního systému sbírek

2. Demus10 (platforma MS Access2010)

- údržba programu, včetně aktualizací dokumentace a souborů nápovědy
- distribuce produktu
- uživatelská podpora, konzultace, opravy dat
- školení uživatelů
- asistence při instalacích a uvádění do provozu, podpora migrace z jiných systémů
- podpora datových exportů do jiných systémů

Ing. Karel Zouhar, vedoucí CITeM

3. Demus01 (platforma MS Access97)

- údržba programu (bude-li nadále v institucích v provozu)
- uživatelská podpora, konzultace, zaškolení, opravy dat
- podpora přechodu na Demus10, konverze dat
- podpora datových exportů do jiných systémů

4. Registr sbírek výtvarného umění (společný projekt CITeM a Rady galerií ČR)

- technické zajištění provozu
- administrace systému
- podpora aktualizace dat uživatelských institucí
- semináře, konzultace a školení uživatelů, poskytování metodické podpory
- zajištění návaznosti na Muzejní autoritu
- další rozvoj aplikace podle aktuálních požadavků a potřeb uživatelů a RG
- propagace projektu

5. Systém Muzejních Autorit (MA)

- zajištění provozu systému na serverech MZM a správa databáze
- školení a metodické vedení příspěvateleů do MA
- supervize autoritních záznamů
- zajištění návaznosti na systém Národních autorit a konzistence dat
- zajištění vazby na Registr sbírek výtvarného umění
- součinnost při napojování jiných muzejních systémů na MA
- další rozvoj systému

6. Prezenční systém ProMuS

- zajištění provozu a administrace na serveru MZM

7. Legislativní mapa vývozu

- zajištění provozu na severu MZM, údržba systému

8. Webový katalog Restitution-Art

- zajištění provozu na serveru MZM, údržba systému

9. Projekt Otevřená Data státní správy České republiky

- vytvoření otevřených formálních norem (OFN) pro data z paměťových institucí
- registrace těchto OFN v Národním katalogu otevřených dat
- propagace projektu

10. Digitalizace, evidence a elektronická prezentace sbírek

- metodické vedení uživatelů a konzultační činnost
- podpora elektronické prezentace sbírek (exporty dat do prostředí eSbírky, RSVU aj.)
- uživatelská podpora digitalizace sbírek v prostředí MZM
- účast na aktivitách MK ČR v oblasti digitalizace kulturního dědictví

11. Michael Culture Association (MCA)

- zastoupení ČR v mezinárodním projektu
- členství v asociaci MCA

12. Webové stránky metodického centra

- zajištění provozu vlastního webového serveru CITeM
- průběžná aktualizace informací na webových stránkách a v kalendáři
- stálá nabídka aktuálních metodických materiálů a dokumentace ke stažení
- provoz elektronických formulářů pro přihlašování na školení a akce CITeM
- odkazy na důležité informační zdroje

13. Spolupráce se SOM MK ČR

- plnění stálých výše specifikovaných úkolů (CES, Demus, MCA, Restitution-Art)
- technická podpora sběru dat pro vykazování činnosti muzeí
- spolupráce na projektu MA a jeho propojení na další systémy
- konzultace metodiky správy sbírek
- spolupráce na pořádání seminářů a školení (CES, vývozy a zápůjčky do zahraničí)
- participace na projektech MK (v míře dané pokyny a požadavky MK ČR)

14. Práce na novém evidenčním systému sbírek (CES+MES)

- v rámci komponenty 1.2 Národního plánu obnovy Česka
- administrace tohoto projektu
- zřízení a koordinace pracovních konzultačních skupin
- analytické práce
- konzultační činnost
- výběrová řízení
- provedení analýzy
- nákup hardware

CITeM
METODICKÉ
CENTRUM
PRO INFORMAČNÍ
TECHNOLOGIE
V MUZEOLOGII

Metodické centrum muzejní pedagogiky (MCMP)

Metodické centrum muzejní pedagogiky (MCMP) se zaměřilo na naplňování cílů činnosti, které byly stanoveny koncepcí Metodického centra muzejní pedagogiky na roky 2020–2025. Z devíti přijatých opatření uvedených v koncepci zůstalo aktuálních osm. Metodické centrum splnilo v roce 2024 všechny hlavní cíle dle přijatých opatření ve všech oblastech své činnosti, a to ve vzdělávací, metodické, v oblasti tvorby vlastních programů a pilotních projektů a v oblasti prezentace.

1. TVORBA METODICKÝCH A STUDIJNÍCH MATERIÁLŮ

MCMP připravovalo metodiku edukace v muzeích v přírodě a vydalo metodiky: BRHLÍKOVÁ, Markéta; DROBNÝ, Tomáš a Monika MIKULÁŠKOVÁ. *Muzejní edukace v památných vilách*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2024. ISBN 978-80-7028-609-8 a JAGOŠOVÁ, Lucie. *Evaluační metody v muzejní edukaci: metodické tipy pro reflektivní praxi muzejního pedagoga*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2024. ISBN 978-80-7028-608-1. Dále byly zveřejněny příklady dobré praxe.

2. VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY A ŠÍŘENÍ PŘÍKLADŮ DOBRÉ PRAXE

MŠMT udělilo metodickému centru dne 26. 7. 2024 akreditaci pro vzdělávací program Muzejní edukátor/edukátorka (profesní kvalifikace, kód: 82-041-T; v rozsahu 132 hodin teoretické výuky, z toho 92 hodin distančně, a 88 hodin praktické výuky) na další tři roky. V červnu 2024 byl dokončen pátý ročník kurzu a v září započal šestý ročník běhu kurzu. Pátý ročník akreditovaného kurzu Muzejního edukátora dokončilo 15 účastníků. V šestém ročníku se vzdělává 16 účastníků.

Mgr. Pavla Vykoupilová vystoupila s příspěvkem „Efektivní edukace muzejního publika se speciálními potřebami“ na konferenci Komunikace s návštěvníky se specifickými potřebami, Národní muzeum, 29. 5. 2024; Mgr. Tomáš Drobný, Ph.D.

Mgr. Tomáš Drobný, Ph.D., vedoucí MCMP

a Mgr. Pavla Vykoupilová přednesli příspěvek „Vzdělávání muzejních edukátorů – motivace a nástroj vlastního profesního rozvoje“ na konferenci Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci VIII. Pestrost v muzejní edukaci, Masarykovo muzeum v Hodoníně, 30. 9.–2. 10. 2024; Mgr. Tomáš Drobný, Ph.D. vystoupil na setkání muzejních grafiků, výtvarníků a architektů. Laboratoř muzejního vizuálu II (4. a 5. 11. 2024, Muzeum Brněnska); na workshopu Objekt, příběh, integrita. Muzejní edukace v památných vilách, (25. 11. 2024, Muzeum Brněnska, Muzeum města Brna) a dále v panelové diskusi Proměny muzejního výstavnictví 1990-2020 II v rámci výzkumného projektu programu NAKI III: Prezenční strategie pro muzea a sbírky s tématy, Realizace výstav; Edukační aktivity k výstavám, Moravské zemské muzeum, Brno, 14. 11. 2024.

Pro studenty Přírodovědecké fakulty MUNI byla 19. 10. 2024 připravena v rámci projektu „Škola v muzeu“ přednáška o muzejní edukaci.

Tiskem vyšly odborné příspěvky: DROBNÝ, Tomáš. 2024. Obrazy ve středověkých sbírkách relikvií v zemích Koruny české. *Museologica Brunensia*, roč. 13, č. 1 (2024), s. 29–43. ISSN 1805-4722.

DROBNÝ, Tomáš. *Památné vily, vila-muzeum*. In: Muzejní edukace v památných vilách. BRHLÍKOVÁ, Markéta; DROBNÝ, Tomáš a Monika MIKULÁŠKOVÁ. Brno: Moravské zemské muzeum 2024, s. 8–22. ISBN 978-80-7028-609-8.

Odevzdány do tisku byly příspěvky: DROBNÝ, Tomáš; Vykoupilová, Pavla. *Vzdělávání muzejních edukátorů. Motivace a nástroj vlastního profesního rozvoje*, (sborník z konference) a Drobný, Tomáš; Vykoupilová, Pavla. *Edukace jako druhý život literárních osobností v muzeích. Aktivizující programy*

o Janu Skácelovi, Jiřím Grušovi, Milanu Uhdem a Janu Zahradníčkovi (sborník z konference).

Pracovníci MCMP zpracovali oponentní posudky k publikacím: MITÁČEK, Jiří; KREJČÍK, Tomáš; KOLÁČNÝ, Ivo; ŽÁKOVÁ, Michaela; LENDE-ROVÁ, Milena et al.; DVOŘÁKOVÁ, Hana a PRO-KEŠOVÁ, Šárka (ed.). *Příběh paláce šlechticů*. Vydání I. Brno: Moravské zemské muzeum, 2024. ISBN 978-80-7028-606-7; TIŠLIAR, Pavol; JAGOŠOVÁ, Lucie. *Sonda do malých muzeí České republiky*. Brno: Masarykova univerzita, 2024. ISBN 978-80-280-0667-9; Interaktivní prostory pro rodiny s dětmi do Sborníku Muzea Brněnska; dále posudky diplomových prací *Sbírky muzeí umění ve světle sociálních sítí: typologie možností prezentace uměleckých sbírek na sociálních sítích v České republice a Samoobslužná edukace v muzeích v přírodě: návrh řešení pro Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm*.

Metodické centrum spolupracovalo na přípravě konference Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku AMG, která se uskutečnila v Hodoníně ve dnech 30.9.-2.10. 2024 s názvem *Aktuální trendy v muzejní prezentaci a edukaci VIII*. S Muzeem Brněnska metodické centrum spolupřipravilo seminář *Laboratoř muzejního vizuálu II* (4. a 5. 11. 2024, Muzeum Brněnska) a workshop *Objekt, příběh, integrita. Muzejní edukace v památných vilách*, na kterém se podílelo i Muzeum města Brna (25. 11. 2024, Muzeum Brněnska).

Odborné působení MCMP zahrnovalo také zajišťování provozu webových stránek MCMP a edukačního portálu MUZEIOEDU a poskytování konzultací.

▶ 3. POSKYTOVÁNÍ OSVĚDČENÍ AUTORIZOVANÉ KVALIFIKACE MUZEJNÍHO EDUKÁTORA, SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI PARTNERY V OBLASTI MUZEJNÍ PEDAGOGIKY, CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ A NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Dne 14. 10. 2024 úspěšně vykonala zkoušku profesní kvalifikace Muzejního edukátora Mgr. Miroslava Provazníková.

Mgr. Pavla Vykoupilová je členem výboru Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku AMG a Mgr. Tomáš Drobny, Ph.D. členem komise ICOM pro vzdělávání a kulturní akci (CECA). Jmenovaný se zúčastnil konference ICOM CECA v Athénách (17.–23.11. 2024). Mgr. Tomáš Drobny, Ph.D. je též členem

vědecké rady Valašského muzea v přírodě, komise Ministerstva kultury ČR pro hodnocení žádostí na podporu edukačních aktivit muzeí a redakční rady časopisu *Kultura, umění a výchova*. V rámci akreditovaného kurzu Muzejní edukátor metodické centrum spolupracuje se šesti muzei a galeriemi na Moravě.

▶ 4. VYTVOŘENÍ VLASTNÍCH MUZEJNĚ- EDUKAČNÍCH PROJEKTŮ

V roce 2024 byly realizovány pilotní edukační programy pro hendikepované s názvem *Velikonoční zajíček*, 28. 3. 2024; *Vánoce na Kociánce*, 28. 11. 2024 a *V Amazonii žijí...* 6. 8. 2024 pro klienty Centra Kociánka.

Metodické centrum připravilo pro neslyšící návštěvníky Brněnské muzejní noci ve spolupráci se Střediskem Teiresias komentovanou prohlídku v českém znakovém jazyce s názvem *Krása kamene* (18. 5. 2024). Ve spolupráci se Střediskem Teiresias byl dále vytvořen videoprůvodce ve znakovém jazyce k výstavě Dětského muzea *Tisíc tváří Amazonie* pro neslyšící návštěvníky.

Dne 27. 9. 2024 se uskutečnil edukační program pro seniory (Den seniorů v MZM) s názvem *Místa paměti dvou královských rodů*. Na téma Velikonočních svátků byl realizován pilotní program *Proč slavíme Velikonce* (18. 3. 2024, MŠ V Aleji).

▶ 5. PREZENTACE ČINNOSTI MCMP A PROPAGACE MUZEJNÍCH A MUZEJNĚ- PEDAGOGICKÝCH AKTIVIT A ZAPOJENÍ SE DO DALŠÍCH KULTURNÍCH AKTIVIT REGIONÁLNÍHO I NADREGIONÁLNÍHO CHARAKTERU

Vlastní činnost, spolupráce a účast na projektech s dalšími partnery z oblasti neformálního učení a vzdělávání byly prezentovány popularizační formou v médiích. Byl publikován článek DROBNÝ, Tomáš a Lucie JAGOŠOVÁ. *Fyzická dostupnost muzeí*. Věstník AMG. 2024, č. 1, s. 4–5. ISSN 1213-2152.

Regionální význam měl program MCMP pro neslyšící v rámci Brněnské muzejní noci s názvem *Krása kamene*. Cílem bylo zpřístupnit expozici *Svět nerostů* v Dietrichsteinském paláci a současně výstavu *Světy ukryté v kameni* komentovanou prohlídkou v českém znakovém jazyce ve spolupráci se Střediskem Teiresias. (<https://www.mcmp.cz/o-nas/projekty/navstevnici-s-hendikepem/krasa-kamene/>)

Ediční oddělení

Posláním edičního oddělení je významným způsobem prezentovat a podporovat vědeckou, výzkumnou a edukační činnost odborných pracovníků naší instituce. Děje se tak prostřednictvím edičních výstupů, což představuje vydávání periodických publikací, monografií, katalogů k chystaným výstavám a mnoha dalších doprovodných muzejních materiálů. Náplň činnosti vycházela ze schváleného edičního plánu roku 2024. Naší prioritou je především vydávání vlastních recenzovaných neimpaktovaných a impaktovaných časopisů a jejich udržení v seznamu Rady pro výzkum, vývoj a inovace. Zpracování zakázek (monografie, sborníky, katalogy...) probíhá vždy ve spolupráci s jednotlivými autory a snahou našich redaktorů je co nejvíce se přiblížit jejich představám. Samozřejmostí je i finální pre-press příprava a tisk, kde se nám díky možnosti vlastní tiskárny s využitím technologií archového ofsetového a digitálního tisku podařilo realizovat prakticky veškerou výrobu publikací, periodik, katalogů, merkantilních a dalších doprovodných materiálů podle schváleného plánu. Součástí provozu je i knihařské zpracovávání tiskovin a to znamená možnost finálního dokončení knižních vazeb (V1, šitá skobkou/trojřez; V2, brožovaná/trojřez). Samozřejmostí je i možnost zušlechťování knižních obálek laminovací fólií anebo lakováním. Rok 2024 tedy pro nás znamenal připravit, vytisknout a knihařsky dokončit poměrně velké množství tiskovin, a to jak v menších, tak i větších nákladech. I letos jsme pokračovali ve vydávání další řady našeho muzejního časopisu „M revue“, který představuje volnou formou vše zajímavé, co se v průběhu roku v muzeu odehrává či připravuje. V neposlední řadě jsme v tomto roce využili možnosti vystavovatelské činnosti, a tak jsme opět odjeli představit naši produkci veřejnosti na mezinárodní knižní veletrh „Svět knihy 2024“, který proběhl ve čtyřech květnových dnech a již tradičně byl pořádán na Výstavišti Praha v Holešovicích. Svým rozsahem se řadí k nejvýznamnějším knižním veletrhům pořádaných v České republice a jako respektovaná akce se tak těší velké pozornosti médií, čímž výrazně napomáhá propagaci četby knih a literatury vůbec. My zde sice patříme mezi malé vystavova-

Milan Mačinec, vedoucí oddělení

tele, ale cestu k našemu stánku si opět našlo mnoho návštěvníků a projevený zájem o publikace MZM a informace o dění v naší instituci byl o to více potěšující. Je již standardem, že o naši tištěnou produkci je i poměrně velký zájem u zahraničních odběratelů. Distribuce a prodej muzejních publikací byl v průběhu roku zajišťován prostřednictvím vlastních prodejních míst, zásilkovým prodejem a stálým zásobováním knihkupectví především v Brně a Praze. Průběžně také byla aktualizována nabídka nakladatelské produkce na webových stránkách a eshopu MZM. Tržby EO tvoří vlastní prodej, dále příprava a tisk zakázek pro externí zadavatele a další velmi důležitá část příjmů vychází z kolektivní správy/DILIA.

Souhrn vydaných monografií, katalogů, tisků – 2024:

- **Poklad mincí z Vysoké u Jevíčka** (D. Grossmannová)
- **Mineralogické poklady Moravského krasu** (P. Hršelová, J. Toman, V. Hrazdil, E. Víšková)
- **Zavádka na Hanáckém Slovácku** (V. Colledani, J. Šuba)
- **Víc, než by se zdálo** (Barbora Orságová, P. Tomášek)
- **Boty. Odras tradice** (G. Rožková, H. Maňasová Hradská, H. Dvořáková)
- **Tři sestry** (L. Pichlíková Burke, A. Jochmanová)
- **Základní příručka paleolitických technologií**, 2. vydání (Z. Nerudová)
- **Historické klávesové nástroje** (F. Malý)
- **Pohřebiště kultury se zvoncovitými poháry v Popůvkách, II.** (A. Bedáňová, Z. Tvrď)

- **Uherské Hradiště – Sady. 500 Years of Christianity in Central Europe III. Analysis.** (L. Galuška, J. Mitáček)
- **Art Protis 60 let: Brněnský fenomén.** (P. Mertová, A. Březinová)
- **Příběh Paláce šlechticů** (J. Mitáček, T. Krejčík, I. Koláčný, M. Žáková, M. Lenderová, J. Kroupa)
- **Jak jsem chtěl poznat svět** (Oldřich Neužil)
- **Evaluace v muzejní edukaci** (MCMP, Lucie Jaškošová)
- **Muzejní edukace v památných vilách** (Markéta Brhlíková, Tomáš Drobný, Monika Mikulášková)

Odborná periodika 2024:

- Acta Musei Moraviae – scientiae geologicae 1, 2/2024
- Acta Musei Moraviae – scientiae sociales 1, 2/2024
- Acta Musei Moraviae – scientiae biologicae 1–2/2024
- Folia Numismatica 1–2/2024
- Folia Mendeliana 1–2/2024
- Folia Ethnographica 1, 2/2024
- Textil v muzeu, 1, 2, 2024
- Anthropologie 1, 2, 3/2024

Ostatní tisky 2024:

- merkantilní tisky...
- MRevue, muzejní časopis, A4, V2
- Mykologické listy, odborný časopis, A5, V2
- Muzeum a regionální historie – TMB, B5, V2
- Vlastivědný věstník, odborný časopis, B5, V2
- Zooreport - magazín Zoo Brno, A4, V1
- Zpravodaj MČ Brno-Útěchov, A4
- Dopadové studie – Mikulov, SPP Lutyně, Aš, A4, V2

Mezinárodní knižní veletrh
„Svět knihy Praha 2024“.

Knihovna a archiv Moravského zemského muzea

Knihovna MZM

Knihovna Moravského zemského muzea v roce 2024 v souladu se svým posláním shromažďovala, zpracovávala, zpřístupňovala vědeckou literaturu a poskytovala odborné knihovnické, bibliografické a rešeršní služby nejen odborným zaměstnancům MZM, ale také veřejnosti. V současné době má knihovna MZM registrováno 615 uživatelů. Celkový počet výpůjček (absenčních i prezenčních) za rok 2024 byl 1 451 svazků. Ke konci roku 2024 měla Knihovna MZM 475 575 knihovních jednotek uložených na odborných odděleních a v Ústřední knihovně, roční přírůstek činil 1 635 knihovních jednotek. Na Ústřední knihovnu z tohoto počtu připadá 48 893 knihovních jednotek s ročním přírůstkem 80 kusů. Všechny knihovní fondy jsou postupně zpracovávány v systému Verbis a záznamy jsou dodávány do Souborného katalogu ČR. Během roku 2024 bylo do Souborného katalogu zasláno 3 496 záznamů. V jednotlivých knihovnách MZM, stejně jako v Ústřední knihovně, probíhaly periodické revize části knihovního fondu, které budou pokračovat i v roce 2025. Knihovna MZM je institucionálním členem Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) Jižní Morava a členem Komise knihovníků AMG Jihomoravského kraje. V roce 2024 se Knihovna MZM zapojila do projektu Česká knihovna (MZK Brno) a dále získala finance z projektu Ministerstva kultury ČR Retrokon.

Muzeologická knihovna čítá celkem 11 050 přírůstkových čísel, roční nárůst činil 24 knihovních jednotek. Pracoviště také zajišťovalo během roku 2024 tlumočení při akcích se zahraniční účastí a překlady cizojazyčných resumé pro periodika vydávaná MZM, anotací výstav, smluv a korespondence pro potřeby sekretariátu, Oddělení komunikace a marketingu, popř. jednotlivých odborných oddělení.

V září se knihovna MZM stala spolu s AMG pořadatelem 48. celostátního semináře knihovníků muzeí a galerií.

Mgr. Veronika Valentová, Ph.D.,
vedoucí oddělení

Archiv a spisovna

V roce 2024 pokračovala spisovna ve standardním zpracování dokumentů oddělení MZM. Do spisovny bylo přijato celkem 3,7 bm písemností. Probíhaly přípravy na legislativní změny související zejména s výkonem spisové služby v elektronické podobě. Archiv poskytoval badatelské služby zaměstnancům MZM a externím badatelům.

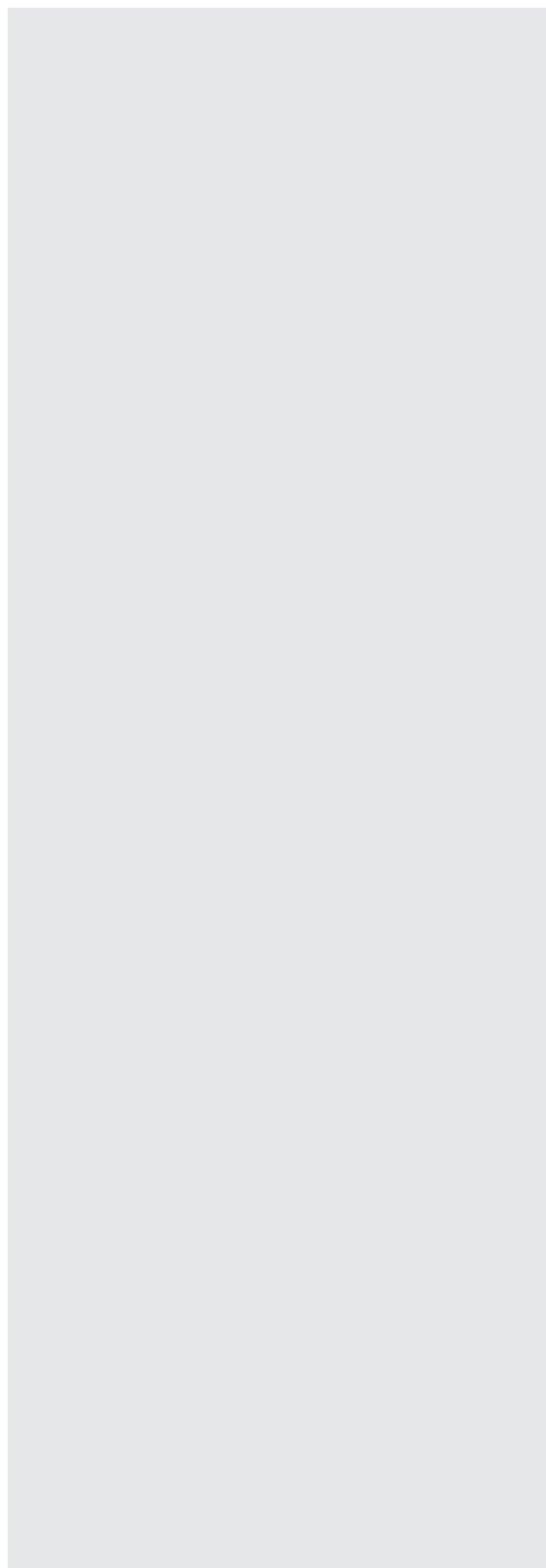
Oddělení ostrahy

Jaroslav Výstrk,
vedoucí Oddělení ostrahy

Zajišťovalo fyzické a elektronické zabezpečení objektů a prostor MZM, včetně revizí stávajících zabezpečovacích systémů. Řešilo i navýšení fyzické ostrahy v průběhu konání divadelní Letní scény v Biskupském dvoře. V oblasti elektronického zabezpečení se oddělení podílelo na:

- alternativním systémem nového elektronického zabezpečení prostor v centrálních budovách ve středu Brna (původní systém zkolaboval)
- přípravě nového elektronického zabezpečení dalších objektů v centru města

Historické muzeum

A decorative dotted line in a light red color, starting from a small solid red dot and forming an L-shape that extends horizontally to the right and then vertically downwards.

Ústav Anthropos

Ústav Anthropos sestává ze tří specializací, jejichž společným jmenovatelem je výzkum pravěkých a raně historických populací v kontextu přírodního prostředí. Archeologická sekce je zaměřená na období starší a střední doby kamenné (paleolit a mezolit) s přesahem do mladších období, ve kterých řeší zejména problematiku kamenné štípané industrie. Sekce pro kvartérní paleontologii a archeozoologii se i nadále zaměřuje na taxonomicko-tafonomickou determinaci zvířecích kosterních pozůstatků z paleontologických lokalit zejména v oblasti Moravského krasu a z archeologických lokalit Moravy, přičemž poskytuje odborný servis i dalším pracovištím MZM. Podobně nastavený model uplatňujeme i v případě antropologické sekce, která analyzuje lidské kosterní pozůstatky z lokalit datovaných do pravěku až novověku.

I v roce 2024 se dařilo pokračovat v nastavené strategii ústavu, která spočívá v rozvoji národní a mezinárodní spolupráce s různými vědecko-výzkumnými institucemi. Touto cestou lze realizovat analýzy, které není možné pokrýt specializací pracovníků ústavu. Mohli jsme tak zhodnotit starší i nové sbírkové fondy pomocí nových a mnohdy nákladných analytických metod a publikovat výsledky v prestižních zahraničních časopisech.

V roce 2024 se podařilo posílit personální strukturu ústavu v sekci spravující paleontologické sbírky. Díky tomu jsme zvládli úkoly v rámci sbírkotvorné činnosti, zaměřené zejména na dořešení problémů zjištěných v rámci dvacetiletého inventarizačního cyklu. Úspěšně probíhala spolupráce s amatérskými badateli, kteří v posledních letech provádějí průzkum ve spolupráci s pracovníky ústavu, což pomáhá získávat nové zajímavé sbírkové fondy a zároveň se tím uchovávají i kontextuální informace, které jsou neméně důležité.

Nemalá pozornost byla věnována i popularizační činnosti, kterou se snažíme předat výsledky odborného výzkumu veřejnosti. Využili jsme k tomu jak popularizační periodika (např. M Revue), tak i rozhlasová, televizní a internetová média. Důležitou součástí popularizační práce je i konzultační a posudková činnost, která byla v roce 2024 poměrně početná. Odborné veřejnosti jsou výsledky výzkumu zpřístupňovány nejen v odborných periodících a monografiích, ale i formou přednášek a posterů na odborných konferencích.

doc. Mgr. Petr Neruda, Ph.D.,
vedoucí oddělení

M. Oliva byl místopředsedou České archeologické společnosti, členem komise AV ČR pro udělování titulu D.Sc. a mnoha dalších grémií. P. Neruda byl členem vědecké rady Národního muzea v Praze. S. Černocká a Y. Kovaříková byly členkami Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR.

Podařilo se udržet impaktní faktor časopisu Anthropologie, vydávaného ve spolupráci s Centrem kulturní antropologie, který je i nadále evidován v prestižní databázi Web of Science. Anthropologie (Brno) je tak jedním ze tří českých časopisů, zabývajících se archeologií a antropologií, které jsou vedeny v kategorii Jimp.

Práce se sbírkou

Hlavní pozornost v rámci sbírkotvorné činnosti se zaměřila na inventarizaci podsbírek. V roce 2024 měl ústav v evidenci 5 podsbírek. Inventarizováno bylo 21 482 evidenčních čísel z celkového počtu 365 472 čísel, evidovaných k 31. 12. 2023 v CES. Nově nabytých přírůstkových čísel bylo 38, celkový počet čísel v systematické evidenci dosáhl hodnoty 365 472, z toho 364 829 bylo zapsáno v digitální verzi evidence. Sbíрка obsahuje 3 429 digitalizovaných předmětů. V laboratořích bylo preparováno 215 předmětů; procesem konzervace a restaurace prošlo 425 předmětů. V rámci spolupráce MZM s jinými muzejními institucemi zapůjčil Ústav Anthropos 347 předmětů, a to jak do expozic dlouhodobějšího charakteru, tak i na krátkodobé projekty.

Do antropologické sbírky byly zapsány převážně menší soubory, velkou část tvořil materiál ze starých výzkumů Ústavu archeologie a muzeologie FF MU (Těšetice, Újezd u Brna), ale i z novějších výzkumů

ÚAPP (Jiříkovice, Ivanovice) nebo Archaia Brno (Brno-Rašínova ul.). Paleontologická sekce pokračovala ve zpracování důležité akvizice většího množství kostí i částí koster mláďat medvěda jeskynního ze sondy Komínový dóm jeskyně Barové. Vzhledem k množství a stavu zachování těchto kostí medvídat se totiž jedná o nález zcela ojedinělý, a proto je významný nejen v rámci ČR, ale i v celém evropském regionu. Archeologická část sbírky byla obohacena o poslední nálezy z výzkumu lokality Hošťálkovice II a hlavně velice cennými, i když nepočetnými nálezy z výzkumu Z. Nerudové (Centrum kulturní antropologie) na Vojtově ulici v Brně.

Ze sbírek ústavu byly podpořeny expozice Národního muzea, Muzea Blanenska, Správy jeskyní České republiky (expozice v Mladečských jeskyních), Muzea Vyškovska a Městského muzea a galerie v Mariánských Lázních. Do krátkodobých výstav byly sbírkové předměty v roce 2024 zapůjčeny Národnímu muzeu v Praze a Muzeu města Brna.

Věda a výzkum

Odborné aktivity ústavu v oblasti archeologie navazovaly na projekty z předcházejících let. Soustředili jsme se na dokončení výzkumu polykulturní lokality Ostrava–Hošťálkovice II, Hladový vrch (P. Neruda společně se Z. Nerudovou z CKA MZM). Pomocí menších sond jsme určili rozsah lokality a upřesnili některé stratigrafické nejasnosti. Dokončili jsme analýzu rytého valounu z této lokality, který patří k nejdůležitějším nálezům paleolitické archeologie poslední doby. Další směr výzkumu je spojen s datováním magdalénienských lokalit v Moravském krasu, který je metodologicky postaven na analýze hrotů z tvrdých živočišných tkání provedené S. Pfeiferem z univerzity v Jeně (Německo). Dosud se podařilo publikovat výsledky datování hrotů z jeskyně Nové Drátenické a pokračovalo se v analýzách dalších jeskynních lokalit. Mezi významné úspěchy mezinárodní spolupráce patří rovněž dokončení odborné monografie (E. Turner a P. Neruda), která zhodnotila výsledky několik let trvající analýzy paleontologického materiálu z taubachienského souvrství 11 v jeskyni Külně. V této oblasti spolupracoval ústav s institucí MONREPOS (Archaeological Research Centre and Museum for Human Behavioural Evolution) spadající pod Römisch Germanische Zentralmuseum (dnes Leibniz Zentrum für Archäologie). V roce 2024 byl vydán článek (P. Neruda a M. Oliva ve spolupráci s firmou Thermo Fisher Scientific

a Ústavem geologických věd Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity), který sumarizuje výsledky zkoumání Věstonické venuše. Významnou výzkumnou otázkou, řešenou v rámci ústavu, je interpretace malovaných a zdobených jeskynních lokalit v Evropě (M. Oliva). V roce 2024 byl výstup tohoto tématu úspěšně publikován (Oliva, M. 2024: K otázce jeskynních svatyní a motivace paleolitického výtvarnictví. *Památky archeologické* CXV, 45–75. doi/org.10.35386/PA2024.2).

Sekce pro kvartérní paleontologii a archeozoologii pokračovala v dlouhodobém paleontologickém výzkumu v jeskyni Barové (Moravský kras), kde kromě práce přímo v terénu probíhalo i zpracovávání získaného osteologického materiálu z této jeskyně a jeho postupné začleňování do sbírek, stejně jako příprava odborných publikací. Další terénní výzkum byl prováděn ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci v Kateřinské jeskyni (Moravský kras), kde jsme se zaměřili na poznání možného neolitického osídlení, které bylo indikováno nálezy několika neolitických kreseb na stěnách této jeskyně v předchozích letech. Nejzajímavějším objevem v rámci výzkumu v jeskyni Kateřinské byly pozůstatky středověké penězokazecké dílny. Dále byla objevena štípaná kamenná industrie a keramika doby bronzové a také pleistocenní fauna, především pozůstatky jeskynních medvědů. V roce 2024 pokračovalo zpracovávání a studium zvířecího osteologického materiálu ze sídliště v Němčicích nad Hanou v souvislosti se spoluúčastí M. Roblíčkové a S. Černocké na grantu Grantové agentury ČR registrovaného pod číslem 21-24234S: „Centrální aglomerace Němčice nad Hanou. Interdisciplinární výzkum klíčové lokality doby laténské na Moravě“, jehož hlavním řešitelem je Ústav archeologické památkové péče Brno, v.v.i. Jednalo se o poslední rok probíhajícího grantu a byly publikovány dva články: Čižmář, I., Čižmářová, H., Hajnalová, M., Křivánek, R., Lisá, L., Popelka, M., Roblíčková, M., Sankot, P., Venclová, N. 2024: Burials and Rituals in the La Tene Period: The Quadrangular Enclosure from Němčice. *Praehistorische Zeitschrift* 2024, doi.org/10.1515/pz-2024-2008;

Čižmář, I., Čižmářová, H., Hajnalová, M., Hons, D., Kučera, L., Lisá, L., Militký, J., Ostrá, I., Popelka, M., Rolland, J., Roblíčková, M. 2024: Němčice. Výsledky terénního výzkumu v roce 2021 a nejstarší sklářská dílna v zaalpské Evropě. *Památky archeologické* CXV, 241–314, doi.org/10.35686/PA2024.6.

Sekce pro kvartérní paleontologii a archeozoologii spolupracuje také s pracovní skupinou dr. Zuzany Hofmanové (Ústav archeologie a muzeologie FF MU) při studiu drobných druhově neurčitelných fragmentů zvířecích kostí z jeskyně Kůlny (vrstvy 9b) metodou ZooMS, cílem je odhalení případného výskytu drobných kostních zbytků člověka neandrtálského. Sekce se dále podílela na záchranných archeologických výzkumech v Brně na ulicích Vídeňská a Polní.

V roce 2024 se MZM prostřednictvím sekce pro kvartérní paleontologii a archeozoologii stalo spolužadatelem o financování malého projektu v programu Interreg Slovensko – Česko 2021-2027, kód žádosti FMP/KCR/01014 SK, s názvem: Oživením hyeny jaskynnej k obohacení expozicí v pohraničí. MZM v tomto projektu figuruje jako hlavní přeshraniční partner, žadatelem je SMOPAJ Liptovský Mikuláš, třetím partnerem je Muzeum Blanenska. Financování tohoto projektu, jehož cílem je naskenování originálních kostí hyeny jeskynní a vytvoření pomocí 3D tisku kopie kompletní kostry, bylo v prosinci 2024 schváleno.

Antropologická sekce řešila zejména výzkumné otázky spojené s národní a mezinárodní spoluprací. Z. Tvrďý a M. Fojtová se podílejí na řešení projektů zaměřených na analýzu aDNA populace prvních zemědělců (již byl publikován článek o populaci z Nitry) či slovanských populací Moravy (Universität Wien, Department für Evolutionäre Anthropologie). Zmínit lze i spolupráci na výzkumném projektu zabývajícím se genetickou analýzou pozdně neolitických a raně bronzových populací (Max Planck Institut, Department of Archaeogenetics, Lipsko, Německo) nebo na publikaci výsledků projektu zabývajícím se chronologií, migrací a výživou populací prvních zemědělců (Spanish National Research Council-Mila i Fontanals Institution, Department of Archaeology). Dále byla navázána spolupráce s Österreichisches Archäologisches Institut na peptidové analýze pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů v Hošticích. V rámci ERC projektu Deathrevol: The roots and evolution of the culture-of-death spolupracujeme na tafonomické analýze moravského paleolitického materiálu. Ve spolupráci s českými i zahraničními institucemi pokračuje také analýza pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů z Popůvek pomocí nejmodernějších chemických a morfologických metod. Zahájena byla revize antropologických údajů z kosterního

materiálu z pohřebiště Na Valách ve Starém Městě, pocházejícího z výzkumů MZM z let 1948-1959. Získaná data budou podkladem pro kompletní antropologickou analýzu, která u tohoto významného středohradištního souboru dosud chybí. Z. Tvrďý spolupracuje s Archeologickým ústavem AV ČR Praha a Archeologickým ústavem MZM na projektu GAČR 23-07764S „Společenská a technologická změna na Jantarové stezce ve 3. století př. Kr. Multi-izotopová a aDNA analýza laténských pohřebišť na Moravě“.

Výstavní činnost

Ústav se prostřednictvím sbírky Z. Buriana podílel na výstavě Centra kulturní antropologie Moravského zemského muzea „Když Brnem táhli mamuti“, která je instalována v Pavilonu Anthropos.

Popularizační činnost

Hlavní popularizační akcí roku 2024 bylo zveřejnění informací o výsledcích CT snímkování Věstonické venuše, které bylo publikováno v zahraničním odborném časopise, Kromě toho prezentovali pracovníci ústavu výsledky svého bádání prostřednictvím dalších různých platforem. Přednáška na téma Fauna poslední doby ledové na Moravě byla přednesena v Praze na semináři Katedry filosofie a dějin přírodních věd PřF UK (15. 3. 2024, M. Roblíčková) a 20. 4. 2024 byly ukázky pozůstatků této fauny prezentovány sekci kvartérní paleontologie a archeozoologie na akci Den Země s MZM. Pracovníky sekce byly také pořádány exkurze do jeskyně Býčí skála. Archeologické objevy byly popularizovány sérií článků M. Olivy:

Oliva, M. 2024: Dolní Věstonice se před sto lety staly lákadlem pro světové odborníky. *MRevue* 2024/2, 35–36.

Oliva, M. 2024: První vlna neolitizace střední Evropy. Proměny způsobů života. *Dějiny a současnost* 46/7, 22–26.

Oliva, M. 2024: Kyprá dáma z Věstonic. *Živá historie* 11/2024, 16–17.

Oliva, M. 2024: Komu asi patřila? Nikdo se nic nedoví... *MRevue* 2024/2, 30–31.

Pedagogická činnost / lektorská činnost

Pracovníci ústavu dlouhodobě působí i v oblasti pedagogické činnosti; věnují se semestrální výuce na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity (M. Oliva, P. Neruda). Petr Neruda vedl magisterskou di-

plomovou práci Alexandry Dermekové, která je zaměřena na trasologickou analýzu kamenných artefaktů z jeskyně Kůlny, a vedl doktorskou práci Dominika Chlachuly, jehož výzkum zpracovává pozdně paleolitické nálezy Ománu. Martina Roblíčková a Petr Neruda zastřešili měsíční stáž Mgr. Kristíny Sakáčové (doktorandky na Katedře historie na Univerzitě Konstantína Filozofa v Nitře) na Ústavu Anthropos uskutečněnou prostřednictvím programu Erasmus (25. 4. – 24. 5. 2024).

Přednášky a konference

Odborné přednášky jsou většinou spojeny s činností v rámci IP DKRVO (uvedeny zvlášť ve zprávě o plnění DKRVO za rok 2024). Na domácí půdě byly výsledky vědecké práce ústavu prezentovány na odborném semináři 29. Kvartér, který se konal 29. listopadu 2024 na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně.

Ediční činnost

Ediční činnost ústavu je dlouhodobě spojena s vydáváním časopisu Anthropologie, jehož vedoucí redaktorkou je Zdeňka Nerudová (CKA). Na jeho přípravě se podílejí Zdeněk Tvrď, Martina Fojtová, Petr Neruda i Martin Oliva. Podařilo se vydat všechna 3 čísla ročníku 62. Druhým významným časopisem ústavu jsou Acta Musei Moraviae (AMM), řady Scientiae sociales, jehož vedoucím redaktorem je Martin Oliva. Podařilo se vydat číslo 2 z roku 2023 a číslo 1 za rok 2024. Číslo 2/2024 pak bylo připraveno k tisku.

Petr Neruda byl členem redakční rady časopisu Archeologia Polski a Archeologických výzkumů na Vysočině. Zároveň působí jako člen recenzního panelu časopisu Folia Praehistorica Posnaniensia. Martina Roblíčková je členkou redakční rady AMM Scientiae geologicae.

Publikační činnost

Odborná publikační činnost byla realizována především prostřednictvím DKRVO a je uvedena ve zprávě IP DKRVO za rok 2024. Z interních zdrojů byly financovány následující články:

Roblíčková, M., Plichta, A., Kaňa, V. 2024: **Jeskyně Barová (Moravský kras) – zdroj informací o fauně poslední doby ledové. Stretnutie prírodovedcov – zborník referátov z konferencie**, 51–64. Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Liptovský Mikuláš.

Rozsáhlá publikační činnost nespádající pod RIV byla realizována M. Olivou:

- Mlejnek, O., Oliva, M., Nývtlová Fišáková, M., Lisá, L., Bajer, A. : History of research at the Švédův stůl cave in the Moravian Karst. *Přehled výzkumů* 65/1, 11–38.
- Oliva, M. 2024: K otázce jeskynních svatyní a motivace paleolitického výtvarnictví. *Památky archeologické* CXV, 45–75. doi/org.10.35386/PA2024.2.
- Oliva, M. 2024: Sté výročí profesionálních archeologických výzkumů v Dolních Věstonicích. *Přehled výzkumů* 65/1, 249–255.
- Oliva, M. 2024: Bořitov (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 65/1, 157–158.
- Oliva, M. 2024: Doubravice nad Svitavou (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 65/1, 163.
- Oliva, M. 2024: Ořechov (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 65/1, 170.
- Oliva, M. 2024: 100 let od návštěvy Dorothy Garrodové a Henri Bégouëna na Moravě *AMM sci. soc.* 109/2, 197–201.

Spolupráce s jinými institucemi

Spolupráce s jinými vědeckými institucemi probíhá v různých rovinách. Vedle individuálně domluvaných projektů, které řeší většinou dílčí vědecké otázky, případně suplují absenci některých metod v MZM, je významná spolupráce na národních i mezinárodních projektech. V současné době eviduje ústav spolupráci s více než dvacítkou českých institucí a je napojen do 15 mezinárodních projektů včetně ERC. Ústav v tomto směru těží ze své bohaté materiální základny. Kromě ekonomického profitu, který spočívá ve financování nákladných analýz externí institucí, je asi nejvýraznějším efektem spolupráce možnost prosazovat moravský materiál a výsledky z něj získané na mezinárodním fóru.

Knihovna Ústavu Anthropos

Knihovna ústavu Anthropos shromažďuje a eviduje specializovanou literaturu zaměřenou na archeologii paleolitu a mezolitu, etnologii, kulturní a fyzickou antropologii, osteologii, paleontologii a geologii čtvrtohor a dalších příbuzných oborů. Soustřeďuje jak monografie, tak časopisy, periodické řady a separáty.

Za rok 2024 bylo získáno do knihovny 466 přírůstků, k 31. 12. 2024 knihovna evidovala celkem 28866 knihovních jednotek. Všechny knihovní fondy jsou postupně zpracovávány v systému Verbis

a záznamy jsou dodávány do Souborného katalogu ČR. Přírůstky jsou získávány především výměnou se zahraničními institucemi – univerzitami a muzei z celého světa. V roce 2024 jsme uskutečnili výměnu se 50 institucemi (46 zahraničními, 4 českými) za-
sláním časopisu Anthropologie, Časopisu Moravského muzea a časopisu Folia ethnographica.

Knihovna poskytuje odborné služby jak pracovníkům muzea, tak i knihovnám v rámci meziknihovní výpůjční služby, vědeckým pracovníkům, studentům i ostatní veřejnosti. Počet protokolovaných zápůjček za rok 2024 činil 89, prezenční zápůjčky nejsou protokolovány. Jiným institucím jsme zapůjčili 3 svazky a vypůjčili si pro potřeby pracovníků ústavu 4 svazky. Rovněž byly doplňovány čárové kódy do publikací a jednotlivých svazků periodik a opravovány a doplňovány záznamy ve Verbisu. Část fondu periodik se připravuje k přesunu na naše detašované pracoviště v Rebešovicích. Průběžně jsou vydávány „Novinky v knihovně Ústavu Anthropos“, především pro naše odborné pracovníky.

Intervence. Přemysl Hytych/florální objekt.

Výstava Tisíc tváří Amazonie. Foto Jan Čága.

Události roku 2024

Czech-in ve výstavě
Tisíc tváří Amazonie.

Centrum kulturní antropologie

V roce 2024 ve stejných intencích pokračovala činnost centra, navazující na dlouhodobý program Pavilonu Anthropos. Oddělení svojí odbornou a vědeckou činností navazuje na odkaz a práci profesora Jana Jelínka, význačného československého antropologa, muzeologa, poválečného obnovitele výstavního objektu Pavilonu Anthropos a mezinárodního časopisu Anthropologie. Oddělení maximálně využívá nejen sbírkový fond kolekce mimoevropské etnologie, sbírku edukativního materiálu, ale i archiválie a bohatý audiovizuální archiv. Činnost a zaměření ústavu neovlivnila ani změna na pozici vedoucího oddělení, kterým byla od 1. 9. 2024 pověřena Z. Nerudová.

V plné míře byla rozvíjena činnost Laboratoře antropologické rekonstrukce (E. Vaníčková, O. Bílek), zaměřené na 3D antropologické rekonstrukce podoby člověka, vycházející z archeologických a antropologických nálezů. Hlavními výsledky v roce 2024 byly postavy 8 velkomoravských představitelů pro výstavu Klenotnice Velké Moravy v Modré. Prezentována byla replika *Australophitecus sediba*, dále byla vyhotovena rekonstrukce langobardského bojovníka z Mušova a probíhala modelace pleistocenních zvířat pro výstavu na rok 2026.

V rámci další činnosti pokračovalo zpracování a publikování výsledků z oboru dějin archeologie a dalších příbuzných věd (P. Kostrhun), či etnologie (Z. Nerudová). Činnost oddělení se rozšířila také o realizaci terénních archeologických výzkumů, konzultaci nálezových situací na archeologických výzkumech jiných institucí a na revizi a inventarizaci sbírek (Z. Nerudová, E. Vaníčková). CKA také zintenzivnilo své aktivity v oblasti a výzkumu paleolitického umění a ozdob, který byl prezentován formou výstavy s kritickým katalogem v Národním muzeu (M. Galetová). Probíhalo vyhodnocení unikátní rytiny z lokality Hošťálkovice II a příprava publikačního výstupu ve spolupráci s dalšími institucemi a Ústavem Anthropos MZM (Z. Nerudová). CKA se obsahově a tematicky rovněž stará o náplň Pavilonu Anthropos (výstavy, přednášky, prezentace projektů aj.) a ve spolupráci s dalšími odděleními MZM (zejm. výstavním a oddělením provozu) o průběžnou údržbu a revitalizaci výstavních pro-

doc. Mgr. Zdeňka Nerudová, Ph.D.,
pověřena vedením

stor. Mj. byl rozpracován projekt webové aplikace rozšířené reality pro výstavu „Galerie Zdeňka Buriana – Když Brnem táhli mamuti“ (I. Koutný).

Autorka výstavy Eva Vaníčková za výstavu „Galerie Zdeňka Buriana – Když Brnem táhli mamuti“ obdržela v roce 2024 ocenění Zlatý mamut za popularizaci archeologie.

Práce se sbírkou

V roce 2024 pokračovaly plánované inventarizace a katalogizace v oblasti paleolitické, etnologické a edukativní sbírky, včetně případného nezbytného restaurování a konzervování. Sbírkové paleolitické a paleontologické (patřící pod správu Ústavu Anthropos) byly obohaceny o nově nabyté předměty z realizovaných terénních výzkumů (Z. Nerudová). Etnologická sbírka byla obohacena o nákup kolekce 17 artefaktů, pocházejících z expedice Rembaranka 1969 ze soukromé sbírky Jan Daňka. Pro příležitostné výstavy a vědecké projekty byly připraveny výpůjčky sbírkových předmětů.

Věda a výzkum

Odborné aktivity CKA navazovaly na předešlé období. Z. Nerudová v roce 2024 pokračovala v dlouhodobém terénním badatelském výzkumu lokality Hošťálkovice II a nově se věnovala záchrannému archeologickému výzkumu v Brně (lokalita Polní a Vojtova). Třetím rokem pokračovalo řešení a mezinárodní prezentace projektu GAČR „Rekonstrukce mobility v mladém paleolitu na základě provenience radiolaritových artefaktů“, včetně přípravy několika publikačních výstupů (spolupřítel Z. Nerudová). Ta se také v rámci mezinárodní spolupráce spolupodílela na několika publikačních výstupech.

Pokračovala systematická práce na antropologických rekonstrukcích (E. Vaníčková). Od roku 2021 probíhá spolupráce na řešení pětiletého grantového projektu ARÚB AV (E. Vaníčková): „Langobardská populace na Moravě. Interdisciplinární výzkum nekropolí doby stěhování národů.“ Ten zahrnuje i terénní výzkum na lokalitě Mušov Roviny. Probíhala spolupráce na projektu ARÚB AV STRATEGIE AV21 – „Tváří v tvář starověkým Germánům střední Evropy“ (E. Vaníčková).

M. Galetová pokračovala ve své účast v mezinárodním projektu Powerful plants.

Detaily vydaných výstupů je možné nalézt v průběžné zprávě IP DKRVO, včetně tabulky výstupů.

Výstavní činnost

Výstava „Nejstarší šperky a ozdoby těla,“ prezentující originály nejstarších uměleckých předmětů z období paleolitu ze sbírek MZM a Archeologického ústavu AV ČR, byla zapůjčena jako celek do Národního muzea v Praze s přesahem do roku 2024 (22. 9. 2023 – 29. 2. 2024).

Pro zájem veřejnosti byla výstava E. Vaníčkové „Když Brnem táhli mamuti – galerie Zdeňka Buriana“ prodloužena do konce roku 2024. Čistě jen tuto výstavu navštívilo: 1 350 návštěvníků.

Dne 1. 6. 2024 proběhla intervence ve výstavě Zdeňka Buriana – rekonstrukce *Australophitecus sediba* + realizace stezky pro neslyšící ve stále expozici Pavilonu Anthropos a ve výstavě „Když Brnem táhli mamuti. Galerie Zdeňka Buriana“ formou videí přeložených do znakové řeči.

Od 17. 5. 2024 je veřejnosti přístupna výstava „Tisíc tváří Amazonie.“ Výstava je doprovázena speciálními komentovanými prohlídkami, výukovým doprovodným programem a tematickým přednáškovým cyklem. Samotnou výstavu navštívilo: 4 726 návštěvníků.

V rámci stále expozice byla zpřístupněna drobná výstava nálezů amatérské archeologie.

O úspěchu chodu stálých expozic a výstav Pavilonu Anthropos svědčí přehled návštěvnosti a tržeb i využití lektorské služby především školními skupinami, která poskytuje odborný výklad ve stálých expozicích. V roce 2024 byla celková návštěvnost Pavilonu Anthropos 40 638 osob.

V roce 2024 probíhaly přípravné práce na projektu „Venuše 100“ (profilový úkol MZM) a dále přípravné práce na přidružených výstavních akcích, spojených s tímto projektem (M. Galetová, E. Vaníčková).

Popularizační činnost

Všichni pracovníci CKA aktivně a často spolupracují s médii celorepublikového i regionálního dosahu, a to zejména v souvislosti s výstavami, prezentacemi antropologických rekonstrukcí a doprovodnými akcemi Pavilonu Anthropos. Pracovníci se také podílejí na popularizačních přednáškách pro širokou veřejnost (např. typu U3V), textech (např. M-revue, Věstník AMG) nebo prezentují výsledky své práce na sociálních sítích odborných institucí.

Pedagogická a lektorská činnost

Pracovníci CKA se podíleli na semestrální výuce studentů archeologie a antropologie a hudební vědy na MU v Brně a na zvaných přednáškách na dalších českých univerzitách (UK) a na Slovensku (Univerzita Komenského). Dále se pravidelně podílejí na vedení nebo konzultacích seminárních, bakalářských, magisterských nebo doktorských prací. Při výpomocích s digitalizací či katalogizací fondů se pravidelně podílejí vysokoškolští studenti, kteří takto pod vedením pracovníků CKA získávají praxi v oboru.

Pracovníci CKA vypracovávají recenzní posudky pro zahraniční (impaktované) i tuzemské časopisy či odborné publikace, nebo posudky grantových projektů. Jsou členy redakčních rad. Dále se podílejí na pravidelných konzultacích různých terénních situací a archeologických nálezů (Z. Nerudová, E. Vaníčková). Samozřejmostí je pravidelné lektorování stálých expozic.

Přednášky a konference

Z. Nerudová: aktivní účast na pravidelných zahraničních (HOG, GEPAARD, SKAM) a domácích (Kvartér, Archeologické výzkumy) konferencích.

E. Vaníčková: Městské muzeum a Galerie Knížecí dům Moravský Krumlov – přednáška na téma antropologická rekonstrukce; Technické muzeum v Brně – přednáška na téma antropologická rekonstrukce.

I. Koutný: aktivní účast na konferenci Interdisciplinární výzkum a ochrana kulturního dědictví konference CSTI 2023 Conservation Science, Technology and Industry, Bratislava.

M. Galetová: účast na konferenci 15th ICAZ WBRG Paris a Colloque GRETOREP Paris.

E. Vaníčková uspořádala v pavilonu Anthropos odbornou antropologickou konferenci s mezinárodní účastí „Sukovy dny.“

Ediční činnost

Z. Nerudová jako šéf editorka mezinárodního impaktovaného časopisu *Anthropologie* zajišťovala chod časopisu a vydání všech plánovaných čísel (3×). V rámci Studií Centra kulturní antropologie vyšla další plánovaná monografie.

Spolupráce s jinými institucemi

Pracovníci CKA spolupracují s domácími i zahraničními institucemi na řešení dílčích vědeckých projektů (např. datování tvrdých živočišných tkání, sledování a analýzy trasologických stop, detekce rostlinných makrozbytků apod.). Aktuálně evidujeme spolupráci s více než dvacítkou českých institucí (např. ARÚB AV, NM, ÚAPP, MUNI – anatomický ústav, Muzeum regionu Boskovicka, Regionální muzeum v Mikulově, Pavlově, Muzeum Blanenska, aj.) a jsme napojeni do mnoha mezinárodních projektů, například UISPP Komise Modified Bone and Shell, nebo UMR 7194 HNHP (CNRS/MNHN/UPVD), Equipe NOMADE, Museum d'Histoire Naturelle Paříž (M. Galetová). V rámci této spolupráce se pracovníci CKA podílejí (jsou spoluautory) na publikačních výstupech v prestižních zahraničních časopisech a jsou spoluautory prezentací na zahraničních konferencích.

Oddělení historie biologických věd a genetiky – Centrum Mendelianum

Oddělení historie biologických věd a genetiky se zabývá interdisciplinárním výzkumem v oblasti dějin, metodologie a filozofie přírodních věd a genetiky se zvláštním zřetelem na studium objevu a odkazu života a díla Johanna Gregora Mendela. Důležitou součástí tohoto výzkumu je také dokumentace přijímání či odmítání tohoto odkazu, zejména v první a na počátku druhé poloviny 20. stol. u nás i ve světě. Centrum Mendelianum Moravského zemského muzea se věnuje zejména propagaci a popularizaci historie i současného vývoje biologických věd a genetiky.

Mezi nejvýznamnější aktivity v roce 2024 bezpochyby patřila naše spolupráce s Harvard University na mezinárodní konferenci *Genetics Symposium Honoring Gregor Mendel* a předávání Mendelovy pamětní medaile. Na Harvardské univerzitě v Bostonu byla 3. května slavnostně předána Mendelova pamětní medaile 2024 Danielu J. Hartlovi, profesoru, který působí na *Department of Organismic and Evolutionary Biology of Harvard University*. Medaile byla udělována nepravidelně od 60. let, pravidelně od roku 1992 Mendelianem Moravského zemského muzea. Předání bylo doprovázeno několika přednáškami: vedle představení historie a významu Mendeliana a Moravského muzea Jiřím Sekerákem to byla také přednáška věnovaná doc. Orlovi, bývalému zaměstnanci MZM a vedoucímu Mendeliana.

Práce se sbírkou

Sbírkotvorná činnost Oddělení historie biologických věd je zaměřena na materiál, který je výsledkem vlastní vědecko-výzkumné činnosti oddělení, týkající se historického území Moravy v mezinárodních souvislostech, zejména současného vývoje genetiky na našem území s ohledem na popularizaci odkazu G. Mendela.

Během roku došlo k plánovanému přesunu zbylé části podsbírkky z depozitáře na zámku v Budišově do depozitáře v Brně na Hudcově ulici, čímž došlo k potřebné koncentraci sbírkového materiálu na

PhDr. Jiří Sekerák, Ph.D., vedoucí oddělení

jednom místě. Následná revize a digitalizace sbírky proběhla podle stanoveného plánu. Počet evidenčních čísel přírůstků zapsaných za sledovaný rok je 18. Badatelských úkonů za sledovaný rok včetně návštěv, dotazů, konzultací a žádostí o rešerše bylo celkem 68.

Věda a výzkum

V rámci IP DKRVO (oblast Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti, dílčí cíl: Přehodnocení stereotypů o životě, díle a odkazu Johanna Gregora Mendela v kontextu vědeckého, kulturního a společenského vývoje od počátku 20. stol. po současnost) byly publikovány dvě studie, viz průběžná zpráva IP DKRVO v příloze, včetně tabulky výstupů.

Na úrovni národní výzkumné spolupráce: Karlova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav českých dějin, individuální spoluúčast v řešitelském týmu GAČR č. 22–04258S: Anatomie nemocné duše. Od „vášni duše“ a „empirické psychologie“ k psychiatrické nemocnici v českých zemích (1770–1914).

Popularizační činnost

Naše popularizační aktivity se soustředily především na rozvoj a rozšíření programů zaměřených na návštěvníky všech věkových kategorií, stejně jako na zkvalitnění služeb pro zahraniční návštěvníky. Každoročně organizujeme popularizační akce v rámci Mezinárodního dne DNA a Junior Mendel Forum formou přednášek, komentovaných provedení Mendelovou stezkou v Brně.

Na mezinárodní úrovni organizujeme každoročně International Mendel Day se zahraničními partnery. Důležitou součástí těchto akcí je předávání prestižní medaile za rozvoj Mendelova odkazu – Mendel Memorial Medal. K výběru z úspěšných aktivit patří zejména:

8. 3. 2024 – Mendel Day v Mendelianu. V rámci akce proběhly dvě popularizační přednášky. První přednášku přednesla Ing. Michaela Nekardová, Ph.D. ze Společnosti genetické genealogie pod názvem Genetická genealogie v kontextu rodinného a historického výzkumu. Následovala diskuse o praktických aspektech testování DNA. Druhou přednášku Spory o datum Mendelova narození přednesl Jiří Sekerák z Mendeliana MZM.

25. 4. 2024 – Mezinárodní den DNA. V rámci mezinárodního dne DNA provedli lektori expozic v Mendelianu zdarma výklad pro 34 návštěvníků.

22. 7. 2024 – Oslava Mendelových narozenin. V rámci oslavy Mendelových narozenin v Mendelianu jsme připravili zvláštní program celkem pro 43 návštěvníků.

Pedagogická činnost / lektorská činnost

Pod vedením našeho lektora/edukátora absolvovali odbornou praxi v Mendelianu dva studenti Masarykovy univerzity.

V rámci lektorské činnosti bylo provedeno v Mendelianu za toto období celkem 42 vzdělávacích programů určených pro základní, střední a univerzitní žáky a studenty, kterých bylo celkem 955, a to od nás i ze zahraničí. Program pro objednané skupiny trvá 90 min. Je prováděn buď v českém nebo anglickém jazyce.

V souvislosti s Dnem boje za svobodu a demokracii 17. listopadu provedl 15. 11. 2024 Jiří Sekerák přednášku pro studenty třetích ročníků na Gymnáziu tř. Kpt. Jaroše v Brně s názvem *Osobnosti éry lysenkismu*, která se týkala období potlačování genetiky v Sovětském bloku v první a na počátku druhé poloviny 20. stol.

Přednášky a konference

3.–4. 5. 2024 *Genetics Symposium Honoring Gregor Mendel/ Mendel Memorial Medal*, Harvard Univ. USA. Spolupráce s Harvard University na mezinárodní konferenci a předávání Mendelovy pamětní medaile. Prezence: Jiří Sekerák: History of the Gregor Mendel Memorial Medal.

Ediční činnost

Folia Mendeliana, 2024, 60/1–2. ISSN 0085-0748.

Editorem Folia Mendeliana je J. Sekerák. Časopis *Folia Mendeliana* publikuje výsledky historicko-vědního výzkumu díla a života Johanna Gregora Mendela a vlivu jeho myšlenek na studium živých systémů v mezinárodním kontextu. Časopis byl založen v roce 1965 za podpory UNESCO a v nepřetržité řadě vychází dodnes.

Publikační činnost

V tomto období byly publikovány dvě plánované studie hlášené do RIV, viz průběžná zpráva IP DKRVO v příloze, včetně tabulky výstupů. Kromě nich pak ještě byla vydána:

PONČÍKOVÁ Pavlína: MENDEL DAY 2024. *Folia Mendeliana*. 2024, 60 (1-2), 80–84. ISSN 0085-0748.

Spolupráce s jinými institucemi

Odborná a badatelská činnost:

Ústav pro soudobé dějiny AVČR,

Friedrich Schiller University Jena, Deutsche Gesellschaft für Geschichte und Theorie der Biologie e. V.,

Karlova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav českých dějin,

Společnost pro genetickou genealogii, z.s. (Gen-Gen).

V rámci organizace International Mendel Day a udělování ceny Mendel Memorial Medal: Utah Valley University, University of Arizona, The John Innes Centre, Norwich Research Park, Genetics Society in the United Kingdom, Harvard University, Boston USA.

Historické oddělení

V roce 2024 probíhala činnost Historického oddělení (dále HO) MZM podobným způsobem jako v předchozích dvou letech, tedy s částečným home officem z důvodu energetických úsporných opatření (do konce března a poté znovu od 1. listopadu). Personální stav oddělení zůstal nezměněný. Mgr. Lukáš Lexa úspěšně obhájil disertační práci a složil státní závěrečné zkoušky pro získání titulů Ph.D. a PhDr. Od 1. 5. 2024 byl PhDr. Zdeňku Fišerovi snížen úvazek na polovinu. Od léta pracoval na dohodu na oddělení opět PhDr. Jiří Mikulka.

Práce se sbírkou

V roce 2024 bylo do Přírůstkové knihy HO MZM zapsáno 15 nových souborů a v programu Demus provedeno 2 033 záznamů (2 579 inventárních čísel). Celkový počet záznamů historického odd. MZM k 31. 12. 2024 činí 85 740 (tj. 153 228 inventárních čísel)

Z významných sbírkových přírůstků roku 2024 je možné zmínit původní vybavení ložnice z konce 19. století ze zámku Moravec: postel, dvě židle – noční stolky a garnýž (15/2024) nebo soubor historických předmětů ze zámku Jevišovice, který zpracovala Mgr. Zuzana Macurová, Ph.D. z Centra humanistických studií MZM (13/2024). Pro tento soubor, čítající 201 položek, byl zřízen nový sbírkový fond s označením H (Jevišovice).

Ke sklonku roku 2024 PhDr. Lukáš Lexa, Ph.D. převzal od PhDr. Zdeňka Fišera správu fondu Ař – řády a vyznamenání.

Evidence sbírek ve II. stupni:

PhDr. Jan Břečka

S 25 648 – 25 832 (185 ks)

T 30 482 – 30 907 (426 ks)

N 1376 – 1433 (58 ks) celkem **669 ks**

Mgr. Dana Vedra

A 3 476 – A 3 497 (22 ks).

B 14 691 – B 14 719 (29 ks)

C 10 087 – C 10 203 (117 ks)

D 6 072 – D 6 129 (57 ks)

L 19 413 – L 19 463 (51 ks) celkem **276 ks**

PhDr. Jan Břečka, vedoucí oddělení

PhDr. Zdeněk Fišer

Na 1847 – Na 1862 (16 ks)
J 1122 – J 1128 (7 ks) celkem **23 ks**

PhDr. Lukáš Lexa, Ph.D.

Ba 668–707 celkem **37 ks**

Celkem 1005 ks evidovaných položek ve II. stupni.

Revizní činnost

V roce 2024 se revizi fondů HO věnovali Mgr. Dana Vedra, PhDr. Bc. Martina Sekeráková a PhDr. Jiří Mikulka.

Fond B (noviny a časopisy) – 756 ks
Fond C (drobné tisky, letáky) – 583 ks
Fond D (knihy a brožury) – 2 075 ks
Fond L (pohlednice) – 3 500 ks
Fond U (Rekrafo) – 800 ks

Celkový počet inventarizovaných evidenčních čísel sbírkových předmětů – 7 714, což je 5, 2 % z celkového počtu evidenčních čísel podsbírky.

Knihovnická a dokumentátorská práce

Digitalizace

K (negativy K. O. Hrubý) – 986
L (pohlednice) – 26
S (písemnosti) – 2
H (Jevišovice) – 555
B (noviny a časopisy) – 7
T (fotografie) – 16
R (skleněné historické negativy) – 3
Celkem: 1 599 ks

Celkový počet digitalizovaných předmětů HO MZM ke dni 31. 12. 2024 (včetně fotografií na CD) činí 17 582 ks.

Počet badatelů HO za rok 2024/ počet vydaných badatelských listů: 6.

Počet přírůstků v odborné knihovně HO za rok 2024: 136 knih a časopisů.

Rekatalogizace za rok 2024 – 202 knih.

V roce 2024 nebyla realizována žádná výpůjčka.

V roce 2024 pokračovaly čtyři zápůjčky z předchozích let (Army Fort – Vojenské muzeum Králíky, Muzeum města Brna, Městské muzeum a galerie ve Svitavách, Správa silnic Olomouckého kraje) – celkem 28 sbírkových předmětů.

V témže roce proběhly dvě nové zápůjčky:

- pro Technické muzeum v Brně dva sbírkové předměty (Ca 1435, Ca 1525) pro výstavu *Enigma – tajný svět šifer* (19. 2. 2024 – 15. 1. 2025)
- pro Muzeum města Brna předměty z nálezů trosky letounu amerického letce Kigginse (Ba 583) pro výstavu *Poslední let W. L. Kigginse* (9. 10. – 22. 11. 2024)

V rámci vlastní instituce MZM pokračovala v roce 2024 zápůjčka typografického materiálu z prostoru kralické tvrze v Kralicích nad Oslavou – tiskařské literky, špendlíky, výplňky, odměrky, rovnátka liter apod. pro potřeby Archeologického ústavu MZM, která trvá již od 15. 9. 2023.

Centrální evidence sbírek (CES)

V roce 2024 vedla správu CES a Přírůstkovou knihu nadále Bc. Martina Sekeráková.

Byly provedeny tři aktualizace podsbírky: celkem 561 ks

Veškerá aktualizace byla provedena pomocí webového portálu CES-online.

Ke dni 31. 12. 2024 celkový počet evidenčních čísel podsbírky HO v CES činil 150 595 evidenčních jednotek.

Brigádníci, stážisti a dobrovolníci

V průběhu roku 2024 zde působila na praxi jediná studentka Magdaléna Lišková v rámci smlouvy s FF MUNI, která v období 14. 11. – 31. 12. 2024 vykonala 40 hodin praxe. Organizaci její práce zajišťovala Mgr. Dana Vedra.

Věda a výzkum

Odborní pracovníci HO pokračovali v roce 2024 v plnění úkolů obsažených a schválených v rámci VO. Plánované a neplánované výsledky i výsledky vzniklé bez podpory IP DKRVO jsou uvedeny v závěrečné části této Výroční zprávy.

PhDr. Jan Břečka

V roce 2024 byl nadále členem Komise regionálních historiků Moravy a Slezska při AMG, členem pracovní skupiny Funeralis při Radě vlády České republiky pro národnostní menšiny pro řešení situace německých (a dalších) hrobů na hřbitovech v ČR, členem redakční rady Vlastivědného sborníku Jižní Morava, autorského kolektivu internetové Encyklopedie města Brna a odborné pracovní skupiny Magistrátu města Brna pro doporučení významných osobností k realizaci památníků a pamětních desek. Dále působil ve výboru spolku Matice moravská na Historickém ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity a stejně tak v programové radě pro hodnocení kvality studijních programů Masarykovy univerzity.

Mgr. Hana Krutílková, Ph.D.

Rok 2024 byl posledním rokem její rodičovské dovolené, během něhož nadále pracovala na 0,25 úvazku v rámci projektu NAKI *Prezentační strategie pro muzea a sbírky* (s Mgr. Danou Vedrou).

V rámci ediční činnosti Muzejní a vlastivědné společnosti zahájila přípravu publikace k dějinám obce Martinice (okr. Kroměříž), na níž se bude autorsky podílet společně s PhDr. Zdeňkem Fišerem a PhDr. Lukášem Lexou, Ph.D.

Podílela se na finalizaci dvou monotematických dvoučísel časopisu *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia*.

Její Publikace *Disciplinované buřičky. Ženy v politických stranách na Moravě do roku 1914* (2022) byla v rámci Metodiky M17+, systému pro výběr kvalitních výsledků, zhodnocena známkou 2.

Stále pokračovala ve spolupráci s Oddělením nových dějin Národního muzea, trvající od počátku roku 2021. Je členkou Komise regionálních historiků Moravy a Slezska při AMG, od října 2022 též členkou výboru Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně a dlouholetou členkou spolku Historia Europeana.

PhDr. Zdeněk Fišer

V rámci VO se zaměřoval jednak na studium československých vztahů, jednak na přípravu článku pro kolektivní monografii o obci Martinice (historie v letech 1848–1914).

Podílel se na činnosti Rady starších (poradní orgán) ředitele Národního muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a na činnosti redakční rady časopisu *Vaňásko*, vydávaném ve Vsetíně (svazky 52 a 53).

Mgr. Dana Vedra

V rámci VO se v roce 2024 soustředila na výzkum nucených migrací na Moravě ve 20. století. V rámci projektu NAKI pokračovala v rešerších v jednotlivých muzeích pro vznikající databázi.

Nadále je členkou poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea Vyškovska, Komise regionálních historiků Moravy a Slezska při AMG, Akademické společnosti Aloise Musila (ASAM) v Praze a Vlastivědného spolku Židlochovice. Od března do května 2024 byla členkou hodnotící poroty projektu „Příběhy našich sousedů“ – sekce „Brno XVIII“, který pořádá Paměť národa (Post Bellum).

PhDr. Lukáš Lexa, Ph.D.

V roce 2024 byl zařazen do VO a v rámci svých cílů shromažďoval materiál pro připravované výstavní projekty o skupinovém násilí v letech 1918 až 1920 (na rok 2026) a o Slovácké brigádě (na rok 2028).

Je nadále aktivním členem Komise regionální historie Moravy a Slezska při AMG, v Československé obci legionářské je členem Republikového výboru, Historicko-dokumentační komise a předsdou jednoty Hodonín. V rámci Klubu vojenské historie Slovácko vykonává funkci pokladníka. Vedle těchto spolků působí v řadách Matice moravské, spolku Historia Europeana, Muzejního a vlastivědného spolku ve Strážnici a Klubu policejní historie v Brně.

Výstavní činnost

PhDr. Lukáš Lexa, Ph.D. se autorsky podílel na výstavě *Leo Ecker a další Vřesovjané ve službách Slovácké brigády* (Památník Oldřicha Pechala Vřesovice, 18. 5. – 30. 11. 2024).

Dále spoluorganizoval modelářskou soutěžní výstavu *Strážnický korbáč 2024* (25. 5. 2024).

Projekt muzea totality v Uherském Hradišti – přehled za rok 2024

V rámci práce s pamětníky a sběru originálních memorabií pro účely expozice získal Luděk Navara od Aleny Minaříkové (Brno) předměty k popravenému politickému vězni Karlu Veselému (1. 1. 1917 Jihlava – 17. 6. 1950 Jihlava): dobové fotografie z období před zatčením, památník se zápisem Karla Veselého, dobové výstřižky z novin, trojrozměrné předměty: brýle v pouzdře, medailon, svazky dětských vlasů – tyto měl Karel Veselý u sebe ve vězení a večer před popravou je předal manželce.

V Uherském Hradišti moderoval Luděk Navara besedy s pamětníky – bývalými politickými vězni Jaroslavem Mojžíšem (29. 2. 2024) a PhDr. Vlastou Černou (5. 9. 2024), další beseda proběhla 7. 3. 2024 v uherskohradištské Obchodní akademii a vyšší odborné škole.

V průběhu loňského roku se Luděk Navara aktivně zúčastnil semináře pod názvem *Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu včera, dnes a zítra. Orgány činné v trestním řízení a vyšetřování zločinů komunismu* v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR v Praze (4. 3. 2024) a semináře *Moderní československé dějiny – rok 1989 (pro učitele)* v rámci projektu Příběhy bezpráví (vzdělávací program organizace Člověk v tísni), 18. 4. 2024.

Popularizační činnost

Spolupráce s médii (tisk, rozhlas, televize, internet) a jiná vystoupení na veřejnosti

PhDr. Jan Břečka

„Odškodněte víc obětí okupace“, rozhovor pro MF Dnes, 21. 8. 2024.

„Sourozenci obětí z léta 1969 se dočkají nároku na odškodnění“, rozhovor pro Seznam Zprávy, 12. 10. 2024
Krátký rozhovor pro studentskou televizi Masarykovy univerzity Brno Stisk TV o americkém letci W. Kigginsovi, 16. 10. 2024.

Moderování slavnostního křtu knihy *Brno normalizační* A. Brummera a M. Konečného, divadlo Husa na Provázku, 18. 11. 2024.

PhDr. Lukáš Lexa, Ph.D.

Pod hlavičkou Československé obce legionářské (s finanční podporou Ministerstva obrany ČR) uspořádal akci Vojenský den 2024 – Boje proti bolševikům 1919 ve skanzenu ve Strážnici a pro dvě vojensko-historické ukázky připravil odborný komentář, 21. 9. 2024.

Mgr. Dana Vedra

Vystoupení v pořadu „Přímo z místa“ Český rozhlas Olomouc, 2024, vysíláno 5. 5. 2024.

„Ze školy bylo kulometné hnízdo“, článek v MF Dnes, 18. 12. 2024, str. 14.

Lektorská činnost

PhDr. Lukáš Lexa, Ph.D.

Pro žáky tří ročníků Základní školy UNESCO v Uherském Hradišti připravil přednášky o výstroji a výzbroji čs. legií ve Francii, 13. 6. 2024

Mgr. Dana Vedra

Odborné výklady a vedení prohlídky v v expozici Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století: pro studenty pedagogiky z Historického ústavu University Salzburg (9. 5. 2024), pro studenty Bc. a Mgr. Historie z Historického ústavu FF MUNI (16. 5. 2024, společně s Lukášem Lexou), pro zahraniční účastníky konference Historického ústavu FF MUNI (1. 11. 2024).

Organizace a vedení historické exkurze pro studenty Bc. a Mgr. z Historického ústavu FF MUNI „Po stopách zdevastované krajiny ve středních Čechách – exkurze po bývalých vojenských cvičištích SS a Wehrmachtu (Benešovsko, Sedlčansko, Brdy)“, 8.–12. 4. 2024

Přednášky a konference

PhDr. Jan Břečka

„Danuše a Stanislav – příběh brněnských obětí srpna 1969 na neznámých fotografiích“, přednáška na semináři Ústavu pro studium totalitních režimů pod názvem „Den hanby i vzdoru 21. srpen 1969“, Hlavní sál Ministerstva obrany ČR, Na Valech, Praha, 4. 9. 2024.

Operace WOLFRAM, přednáška, Památník národního útisku a odboje Panenské Břežany, 13. 9. 2024.

Od památníku k rozhledně – trnitá cesta pomníku osvobození v Křepicích, přednáška na mezinárodní vědecké konferenci „Ozbrojené síly a Československý stát – Ruské a sovětské ozbrojené síly na území Československa (1914–1991)“, Univerzita obrany, Brno, 17. 9. 2024 (společně s Lukášem Lexou).

Bombardování Brna 1944–1945, přednáška v rámci Týdne humanitních věd na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, 20. 11. 2024.

Mgr. Hana Krutílková, Ph.D.

Ženy v „mužském prostoru“ před rokem 1914 na příkladu sokolského a skautského hnutí. Výuka na Historickém ústavu FF MU, 10. 4. 2024.

Teoretické přístupy k dokumentaci a evaluaci výstav, prezentace na semináři Komise regionální historie Moravy a Slezska Asociace muzeí a galerií, 2. 10. 2024, Český Těšín.

Ženy v „mužském prostoru“ před rokem 1914 na příkladu skautského hnutí. Přednáška pro dívčí lesní kurz, Březiny (okr. Vsetín), 22. 8. 2024.

Mgr. Dana Vedra

Obce určené k zániku. Vysídlení obcí Dražanska v letech 1940–1945, Paměť národa, Radnická 10, 28. 2. 2024.

Ztracené domovy – vysídlení obcí Dražanska, Městské muzeum Sedlčany, účast, 10. 4. 2024.

Obce určené k zániku. Vysídlení obcí Dražanska z důvodu rozšíření vojenského prostoru ve Vyškově a jejich obnova, Kulturní dům Niva, 18. 5. 2024.

Několik poznámek k dokumentaci muzejní prezentace v letech 1990–2020 na Moravě a Slezsku. Příklady dobré praxe, přednáška na semináři Komise regionální historie Moravy a Slezska Asociace muzeí a galerií, 2. 10. 2024, Český Těšín.

Prezentační strategie pro muzea a sbírky. Metodika přípravy a realizace muzejních výstavních projektů v letech 1990–2020, přednáška pro panelovou diskusi „Proměny muzejního výstavnictví 1990–2020 II“, MZM, Dietrichsteinský palác, 14. 11. 2024.

PhDr. Lukáš Lexa, Ph.D.

Po stopách předků v uniformě. Přednáška pro posluchače genealogického kurzu. Vysoká škola polytechnická Jihlava, 19. 3. 2024.

Zelené kádry – osudy odpíračů vojenské služby za Velké války. Přednáška z cyklu Břeclavsko za Velké války. Městská knihovna Břeclav, 3. 4. 2024.

Vojenské prameny v genealogii. Přednáška pro posluchače kurzu Tvorba rodokmenů v praxi. Ústav pomocných věd historických a archivnictví, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 15. 5. 2024.

Vznik Československa a maďarsko-československá válka. Přednáška v rámci akce V těžkých dobách. Boje o Slovensko 1919. Banické muzeum v Rožňave, 26. 7. 2024.

Podluží ve Slovácké brigádě. Přednáška v rámci akce REPUBLIKA – Besedy. BARTONIK Family Collection Mikulčice, 28. 10. 2024.

Vřesovjané ve světové válce a Slovácké brigádě. Znovuobjevování osudů zapomenutých hrdinů. Památník Oldřicha Pechala – Muzeum ve Vřesovicích, 3. 11. 2024.

Násilné projevy ustavování republiky v letech 1918–1920 na jihu Moravy. Přednáška pro Klub historie a vlastivědy Hustopečska. Hustopeče 13. 11. 2024.

Slovácká brigáda a její příslušníci z Morkůvek. Přednáška pro Sdružení Kořeny, z.s. Morkůvky, 12. 12. 2024.

The Path to Reconciliation Through ‘Converted Uniforms’? Konference Military Reenactment, Military Heritage, and Historical Conflicts and Traumas in Czech Lands. Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha, 29.–30. 8. 2024.

Od památníku k rozhledně – trnitá cesta pomníku osvobození v Křepicích. Konference Ozbrojené síly a československý stát: Ruské a sovětské ozbrojené síly na území Československa (1914 až 1991). Univerzita obrany, Brno, 17.–18. 9. 2024. (s Janem Břečkou).

„Těžká je služba ochránců zákona.“ Stinná stránka četnického řemesla na příkladu fatálních zásahů proti „zločincům z povolání“ v Hodoníně a Miloticích v roce 1933. XXXVI. Mikulovské sympozium. Moravský zemský archiv – Státní okresní archiv Břeclav (se sídlem v Mikulově), 16.–17. 10. 2024.

Publikační a ediční činnost (mimo RIV)

PhDr. Jan Břečka

Almanach k 160. výročí vzniku pěveckého sboru LUMÍR (1864–2024). Brno 2024, 58 stran.

Mgr. Hana Krutílková, Ph.D.

Ostravské kulturní stezky. Významné ženy Ostravy. Papírový průvodce vydaný ostravským Antikvariátem Fiducia v roce 2024.

PhDr. Zdeněk Fišer

Starosta Olomouce JUDr. Richard Fischer a Slovensko. VVM 76, 2024, č. 3–4, s. 356–360.

Příběh selfmademana. Pojišťovací agent a podnikatel Josef Doležel z Horní Moštěnice. Sborník SOKA Přerov 32, 2024, s. 31–81.

Mgr. Dana Vedra

Miloš HOŘEJŠ: Nacistická germanizační a osídlovací politika v Protektorátu Čechy a Morava. Časopis Matice moravské 2024, roč. 143, č. 1, s. 229–230 (recenze).

Ve stínu říšské orlice: nacistická germanizační politika ve střední Evropě s přihlédnutím k vytváření vojenských záborů. Studia historica Brunensia. Brno, 2024, roč. 71, č. 1, s. 139–163.

PhDr. Lukáš Lexa, Ph.D.

Střety zelených kádru a četnictva na Slovácku v roce 1918. Malovaný kraj 60, č. 4, 2024, s. 8–9.

Dušková, Eliška – Kozák, Ivo – Lexa, Lukáš: Pocta Lvu Eckerovi a vojákům Slovácké brigády z Vřesovic. Vřesovice 2024.

Pohrobek německé preciznosti – opakovací puška VG-2. M revue, Časopis Moravského zemského muzea, 2/2024, s. 84.

Lexa, Lukáš – Purmenský, Michael: *Slovácká brigáda a její vojáci z Dolních Bojanovic*. Dolní Bojanovice. Zpravodaj obecního úřadu, 2024/4, s. 24–2.

Slovácká brigáda, Svatobořice-Mistřín a uprchlický tábor. Zpravodaj obce Svatobořice-Mistřín, roč. 30, č. 4/2024, s. 15.

Výstava Leo Ecker a další Vřesovjané ve službách Slovácké brigády v Památníku Oldřicha Pechala ve Vřesovicích. Jižní Morava 60, sv. 63, 2024, s. 178–180.

Zahraniční kontakty a spolupráce

PhDr. Lukáš Lexa, Ph.D.

Navázal kontakt s pracovníky Štátného archívu v Trnavě, se kterými plánuje v letech 2026 a 2027 spolupracovat na projektu přeshraniční spolupráce dotýkající se tématu skupinového násilí na moravsko-slovenském pomezí v letech 1918–1920.

Zahraniční služební cesty

Mgr. Dana Vedra podnikla v rámci projektu NAKI dvě zahraniční studijní cesty:

3.–7. 6. 2024, Vídeň (Rakousko), Österreichisches Staatsarchiv, Österreichisches Nationalbibliothek.
10.–14. 6. 2024, Berlín (Německo), Institut für Museumsforschung Berlin, Bundesarchiv Deutschland – pobočka Militärarchiv.

Mgr. Hana Krutílková, Ph.D. podnikla v rámci NAKI byla zahraniční cestu do Francie do studovny pařížské centrály ICOM a studovny v Louvru: 27.–30. 5. 2024, Paříž (Francie).

PhDr. Zdeněk Fišer realizoval v roce 2024 dvě zahraniční cesty na Slovensko do Martina, kde studoval ve fondech Slovenské národní knihovny a tamního Literárního archivu a Biografického ústavu: 22.–28. 4. 2024, Martin (Slovensko)
16.–22. 9. 2024, Martin (Slovensko)

Muzejní noc v expozici Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století. Foto Jan Čága.

Výstava Tisíc tváří Amazonie.
Foto Jan Čága.

Události roku 2024

Fotografie z výstavy
Boty. Odraz tradice.
Foto Jan Čága.

Klenotnice Velké Moravy v Modři.
Foto Jan Čága.

Centrum humanistických studií

Prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D., vedoucí oddělení

Centrum humanistických studií (dále CHS) v roce 2024 zejména spolupracovalo na přípravě plánovaných expozic na zámcích v Moravci a v Jevišovicích a na průběžné aktualizaci expozice Umění knihtisku a bratrská tiskárna v Kralicích, instalované v Památníku Bible kralické v Kralicích.

Práce se sbírkou

Pracovníci CHS uskutečnili v roce 2024 inventarizaci mobiliárního fondu na zámku v Jevišovicích spojenou s identifikací a odbornou klasifikací jednotlivých sbírkových předmětů, které jsou součástí podsbírký Historického oddělení (sbírkový fond H).

Věda a výzkum

CHS v roce 2024 pokračovalo v plnění úkolů IP DKRVO a VO. Pracovníci CHS se v rámci své pedagogické činnosti věnovali výuce dějin umění a dějin raného novověku na Univerzitě Karlově (V. Vlnas) a dějin umění na Univerzitě Palackého v Olomouci (Z. Macurová).

Spolupráce s jinými institucemi

V roce 2024 probíhala spolupráce CHS s následujícími: Národní památkový ústav; Národní muzeum; Národní galerie; Moravský zemský archiv; Muzeum města Brna, Reiss-Engelhorn Museen Mannheim aj.

Archeologický ústav

V roce 2024 odborní pracovníci pokračovali v plnění úkolů obsažených v aktuální koncepci VO na období 2024–2028. Archeologický ústav MZM kontinuálně naplňuje tři základní pilíře své činnosti: činnost sbírkotvornou, popularizačně-přezentační a vědecko-výzkumnou. Tyto aktivity plnili všichni pracovníci AÚ MZM. V plné míře probíhalo také provádění záchranných archeologických výzkumů a činnost konzervátorských laboratoří. Na pracovišti byly plněny dlouhodobé profilové úkoly: dokumentace a zpracování výsledků terénních výzkumů objektů a nálezů starší doby bronzové na lokalitě Blučina – Cezavy (M. Salaš). Dokumentace, zpracování a vyhodnocení nových kovových depozit a dokladů barevné metalurgie doby bronzové (M. Salaš). Zpracování a vyhodnocování výsledků z výzkumu laténské mocenské a obchodní aglomerace v Němčicích nad Hanou (spolupráce s ÚAPP Brno, H. Čižmářová, J. Čižmářová). Participace na detektorové prospekci laténských lokalit zejména na střední Moravě v rámci projektu koordinovaného ARÚB AV ČR „Společnými silami“ (H. Čižmářová). Hmotná kultura středověku – vyhodnocení kovů z kralické tvrže a keramika ze středověké osady Mstěnice (Z. Měchurová, K. Bergerová). Zpracování a digitalizace archivních fondů z oblasti historie archeologie (P. Kostrhun). Při zpracování a publikaci materiálu AÚ spolupracuje s řadou tuzemských i zahraničních institucí.

Práce se sbírkou

Dlouhodobě platí, že sbírkotvorná činnost MZM v oblasti archeologie je omezena památkovým zákonem pouze na možnost získávání nových akvizic vlastními výzkumy a dary, eventuálně schválenými nákupy. Jako pozitivní nástroj k legálnímu získávání archeologického materiálu z regulovaných a kontrolovaných detektorových průzkumů archeologických lokalit pomocí registrovaných občanských spolupracovníků se osvědčilo zapojení AÚ MZM do projektu Společnými silami – za poznáním společného archeologického dědictví Jihomoravského kraje (projekt PAS). Především se to týkalo preventivní detektorové prospekce klíčových lokalit

Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D., vedoucí oddělení

doby laténské na Moravě (Němčice nad Hanou, Staré Hradisko, Ježkovice „Černov“, Kyjov-Bohuslavice) a období středověku (zaniklá středověká obec Konůvky).

Všichni kurátoři plnili své standardní povinnosti – evidenci I. a II. stupně, evidenci do Demusu, inventarizaci sbírek (16 247 předmětů). Odborní pracovníci rovněž pravidelně připravují nálezové zprávy pro archiv AÚ AV Brno. Souběžně probíhala průběžná kontrola a aktualizace záznamů v CESu (podsbírka 25 – Archeologický ústav – pravěká a slovanská archeologie a 25 – Archeologický ústav – historická archeologie). Odborní pracovníci rovněž zajišťovali badatelský provoz ve sbírkách v depozitářích v Rebešovicích a na Biskupském dvoře (fond historické archeologie). Nedílnou součástí práce byla také příprava řady zápůjček sbírkových předmětů do českých partnerských pamětových institucí (celkem 348 položek) i do zahraničí (Archäologisches Institut Frankfurt a. M.). Pravidelně probíhala příprava materiálu a nezbytné konzultace pro bakalářské, magisterské a doktorské práce studentů archeologie ÚAM FFMU, UPOL, či pro studium odborné veřejnosti (MnB, ÚAPP, M Kroměříž). Systematicky pokračovalo zpracování a třídění rozsáhlé sbírky věnované muzeu pozůstalými po amatérském sběrateli J. Drmolovi. Jedná se řádově o desetitisíce artefaktů, převážně kamenné industrie. Proběhla digitalizace fotoarchivu a terénní dokumentace výzkumu lokality z doby bronzové Olbramovice – Leskoun 1985–1986.

V laboratoři AÚ v Rebešovicích probíhalo průběžné zpracování keramických a kovových nálezů jak z nových výzkumů, tak z naší sbírky. Významné bylo

konzervování kovových předmětů získaných z průzkumů zaniklých středověkých vesnic a laténských lokalit v rámci PASu, včetně množství numismatického materiálu z mladší doby železné. Celkem bylo konzervováno 791 nálezů a restaurováno 74 předmětů.

Věda a výzkum

V roce 2024 bylo v rámci záchranných archeologických výzkumů provedeno 68 akcí, na kterých se podíleli K. Bučová-Čerňavová, S. Šišolák, D. Hons, J. Hajná a M. Dumpíková. Nejvýznamnější akce probíhala na polykulturní lokalitě v Hrubšicích před výstavbou rodinných domů. Byly identifikovány sídlištní struktury doby kamenné a doby bronzové. Dále byla na podzim zahájena další etapa výzkumu v Oslavanech na poloze Stará hora, který probíhal ve spolupráci se společností ARCHAIA Brno z.ú. Během výzkumu byly nalezeny raritní archeologické situace z období staršího neolitu, jako pohřeb vsedě nebo částečně zahloubená kúlová stavba. Pro získání dalších poznatků byly odebrány vzorky pro přírodovědné analýzy – C14, traseologii, makro a mikromorfologii. Výsledky budou postupně prezentovány odborné veřejnosti.

Vědecko-výzkumná činnost probíhala v rámci schválené koncepce VO a byli do ní zapojeni všichni kurátoři ústavu. Výsledky byly publikovány v recenzovaných odborných periodikách a také monografiích. H. a J. Čížmářová participovaly na dvou projektech GAČR: Centrální aglomerace v Němčicích nad Hanou. Interdisciplinární výzkum klíčové lokality doby laténské na Moravě (GA 21-24234S). Social and technological change along the Abber Road in the third century BC. Multi-isotopic and DNA analysis of La Tee cemeteries in Moravia (2023-2026, GA23-07764S). AÚ MZM je zapojen do projektu NAKI III – Artefakt jako zdroj poznání (hlavní řešitel Ústav archeologie a muzeologie FFMU, P. Kostrhun). Probíhal výzkum intravilánu zaniklých středověkých vesnic ve spolupráci s amatérskými spolupracovníky zapojenými v projektu PAS – významný byl nález vrcholné středověkého meče u ZSV Mezilesice (K. Bergerová). M. Salaš participoval na projektu NM: Operační program Jana Amose Komenského – Přípravení na budoucnost: porozumění dlouhodobé odolnosti lidské kultury (RES-HUM). Publikovány byly výsledky archivního studia pramenů k dějinám archeologie

a počátkům archeologické sbírky Františkova musea (P. Kostrhun).

Výstavní činnost

AÚ v roce 2024 odborně a materiálově spolupracoval na tvorbě výstavy o Obřanském hradě v prostorách obecních úřadů městské části Brno-Obřany a Bílovice nad Svitavou (K. Bergerová). Probíhala příprava libret a scénářů k připravované obnově expozice na zámku v Jevišovicích v roce 2025 a chystané výstavy neolitických venuší „Mýtus Velké bohyně“ v roce 2025 (P. Kostrhun, D. Hons).

Popularizační a pedagogická/lektorská činnost

V roce 2024 byla realizována pracovníky AÚ MZM řada akcí v rámci pedagogického a popularizačního působení: hradisko Réna u Ivančic, opakované komentované exkurze na oppidu Staré Hradisko, lokalita byla rovněž spolu s centrální aglomerací v Němčicích zařazena do akce Archeologické léto a Mezinárodní den archeologie. (H. Čižmářová). V rámci Mezinárodního dne archeologie 2024 byla spuštěna webová hra, sloužící pro seznámení s vybranými artefakty muzea (webový projekt ARTEFAKTY; K. Bergerová, D. Hons). Spolupráce se spolkem neprofesionálů Konůvky z.s. a konzultace k naučné stezce v terénu (Z. Měchurová, K. Bergerová). Všichni pracovníci AÚ pravidelně vykonávají popularizační přednášky na středních školách a v regionech ve vazbě na svoji odbornou práci, podobně jako se zapojují do programu výuky Univerzity třetího věku ve spolupráci s Masarykovou univerzitou. Odborní pracovníci AÚ MZM poskytují konzultační činnost v rámci příprav a vedení bakalářských, magisterských a doktorandských prací studentů z českých univerzit, vytvářejí vyžádané oponentské posudky a recenze (vč. parametrů Metodiky 17+ pro Oddělení hodnocení výzkumných organizací Oboru RVVI). Odborní pracovníci vykonávají vyžádané přednášky na českých vysokých školách. Pravidelné jsou přednášky popularizující pravěkou a středověkou kulturu ve vazbě na regionální historii, místní spolky a obce. V minulém roce bylo realizováno několik přednášek pro zahraniční odborníky v angličtině. Standardní spolupráce průběžně probíhala s tuzemskými médii, a to i v rámci rozsáhlejších programů či projektů.

V průběhu roku došlo k vytvoření nového lektorského programu pro 7. třídy základních škol s té-

matem archeologie středověku. Pro program byla vytvořena samostatná desková hra popularizující středověkou kolonizaci a zakládání nových vesnic (K. Bergerová). Podobně tak byl připravován interaktivní lektorský program pro žáky ŽŠ a SŠ, který bude uplatňován od počátku roku 2025 v archeologické expozici MZM (D. Hons, R. Tengeriová).

Přednášky a konference

Odborní pracovníci AÚ MZM se pravidelně aktivně účastní tuzemských a zahraničních odborných konferencí. Keltové / The Celts / Die Kelten, Žilina – The La Tene Period in Central Europe, příspěvek „What's new at Moravian hillforts? (H. Čižmářová). International Symposium: Sacred Places-Sacrifices-Feasts, Wien; příspěvek The Quadrangular enclosure from Němčice (H. Čižmářová a kol.). XVII. mezinárodní konference Doba popelnicových polí a doba halštatská v Čechách, na Moravě a na Slovensku (Ústí nad Labem, M. Salaš). Mezinárodní konference archeologie středověku Archaeologia historica (Nitra; K. Bergerová, Z. Měchurová). Účast na konferenci European Association of Archaeologists 2024 v Římě (D. Hons).

Archeologický ústav se podílel jako spoluorganizátor na konferenci „Dějiny archeologie v českých zemích a na Slovensku“ u příležitosti 100 let od vzniku Německé společnosti pro pravěk a ranou dobu dějinnou v Československu. Konference s mezinárodní účastí se konala v prostorách Oblastního muzea a galerie v Mostě ve dnech 9.–11. září 2024. V roce 2025 budou výsledky publikované v kolektivní monografii, vydávané v rámci MZM (P. Kostrhun). AÚ byl rovněž spoluorganizátorem 51. semináře archeologů z muzeí a institucí památkové péče, konaný v Muzeu Boskovicka 4.–6. června 2024 (P. Kostrhun).

Spolupráce s jinými institucemi

V rámci mezioborové spolupráce bylo pokračováno v badatelském provozu s: CNRS Orleáns, B. Gratuze – analýzy skleněných artefaktů, J. Rolland – vyhodnocení analýz (H. Čižmářová, J. Čižmářová), ARUB Brno – vyhodnocení analýz bronzových artefaktů z Němčic, metalografie železných zbraní z Němčic – M. Kmošek, P. Bárta (H. Čižmářová), ÚPOL – analýzy jantaru ze sbírek MZM – L. Kučera (H. Čižmářová), PřF MU – analýza brousků – J. Leichmann

(H. Čižmářová), analýza emailů z laténských lokalit – V. Čistáková, Z. Zlámalová Cílová (H. Čižmářová), petrografické a prvkové analýzy kamenných artefaktů: Ústav geologických věd PřF MU (M. Salaš), traseologické analýzy bronzových artefaktů: ÚAM FF MU (M. Salaš), metalografie: AÚ AV ČR Praha; VŠCHT Praha (M. Salaš), spektrální analýzy: AÚ AV ČR Brno (M. Salaš), pylové analýzy: Ústav botaniky a zoologie PřF MU (M. Salaš), izotopové analýzy lidských kostí (Blučina): Antropologické oddělení NM Praha (M. Salaš), radiokarbonové analýzy vzorků, analýzy metalických artefaktů, keramiky a skla získaných během záchranných výzkumů MZM (K. Bučová-Čerňavová, D. Hons).

Při zpracování a publikaci materiálu AÚ v plánovaných odborných výstupech spolupracuje s řadou tuzemských i zahraničních institucí (AÚ AV ČR Praha, AÚ AV ČR Brno, NM, MU Brno, ÚAPP Brno, Geologický ústav AV ČR, PřF MU Brno, ÚAM FF MU, FF UP Olomouc, Katedra analytické chemie PřF UPOL, VŠCHT Praha, Antropologické oddělení NM Praha, Anatomický ústav LF MU Brno, The University of Georgia).

Centrum slovanské archeologie (CSA)

Pracovníci Centra slovanské archeologie se i v roce 2024 věnovali úkolům ve všech oblastech, které patří k náplni odborného archeologického muzejního pracoviště. K dlouhodobým úkolům patří provádění záchranných archeologických výzkumů na katastru Starého Města. V uplynulém roce se jednalo pouze o archeologické dohledy, které souvisely s prováděním zemních prací na daném katastru. Všechny tyto dohledy však měly negativní výsledek, proto nebylo nutné přikročit k záchrannému archeologickému výzkumu.

Další oblastí je oblast vědecko-výzkumná, kde pokračovala spolupráce s odborníky z Archeologického ústavu AV ČR v Brně na projektu NAKI „Do nitra velkomoravského šperku“. Taktéž pokračovalo vyhodnocování archeologického materiálu, který byl získán při výzkumu sídlištní části na lokalitě Uherské Hradiště „Sady“.

Nejvýznamnějším prezentačním počinem s mezinárodním přesahem bylo otevření výstavy „Elity Velké Moravy“ v nově vybudované Klenotnici Velké Moravy v archeoskanzenu v Modré, kde byly kromě exkluzivních předmětů ze sbírek MZM prezentovány unikátní předměty ze sbírek Archeologického ústavu AV v Brně, Ústavu archeologie a muzeologie FF MU a Archeologického ústavu SLAV v Nitře.

Práce se sbírkou

Hlavní pozornost v rámci sbírkotvorné činnosti byla věnována inventarizaci archeologických nálezů ze Starého Města „Na Valách-Dvorku“. Veškeré výzkumy, které byly od roku 1988 na lokalitě prováděny, byly zaevidovány do 1. stupně inventarizace a většina nálezů je již také zainventována do 2. stupně. V rámci projektu NAKI došlo k revizi menšího souboru starších sbírkových předmětů vyrobených z drahých kovů. Díky tomuto projektu jsou tyto předměty průběžně zkoumány a rekonzervovány pracovníky Archeologického ústavu AV ČR Brno.

Do sbírek CSA byl přijat nálezový soubor z výzkumu, který byl proveden na lokalitě Uherský Ostroh, ul. Jezerní. Výzkum provedl Ústav archeo-

Doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc., vedoucí centra

logické a památkové péče Brno (vedoucí výzkumu Mgr. M. Lečbých).

Věda a výzkum

V rámci záchranných archeologických výzkumů bylo provedeno 31 archeologických dohledů v intravilánu Starého Města. Jednalo se o akce nahlášené investory prostřednictvím Archeologické mapy ČR nebo přímo pracovníkům CSA.

Badatelský výzkum se zaměřil na následující oblasti. V rámci projektu NAKI je to výzkum spjatý s velkomoravskými šperky, v jehož rámci postupně dochází k jejich analýzám, rekonzervaci a novému uložení odpovídajícímu nejnovějším požadavkům. V rámci projektu DKRVO byla pozornost věnována lokalitě Uh. Hradiště-Sady (sídlištní část lokality) a Starému Městu „Na Valách-Dvorku“, kde pokračuje zpracovávání sídlištních i hrobových nálezů z let 1988–2013.

Výstavní činnost

Nejvýznamnějším výstavním počinem, na kterém se pracovníci CSA podíleli, bylo otevření výstavy „Elity Velké Moravy“ v Klenotnici Velké Moravy v archeoskanzenu v Modré. Tento nový výstavní prostor vybudovaný v rámci mezinárodní přeshraničního projektu INTERREG V-A s názvem „Společné dědictví od Římanů po klenoty Velké Moravy“ poskytuje jedinečný prostor pro prezentaci unikátních předmětů s vysokou historickou hodnotou, které často vyžadují speciální výstavní a zabezpečovací podmínky. Byly v něm prezentovány unikátní předměty nejen ze sbírek MZM, ale zájem

o spolupráci při prezentaci svých nálezů projevily i jiné instituce, jak dokládá již první výstava týkající se elit Velké Moravy, která byla slavnostně otevřena v červnu 2024. Byly zapůjčeny předměty z Archeologického ústavu AV ČR v Brně, Ústavu archeologie a muzeologie FF MU a Archeologického ústavu SLAV v Nitre. Výstavu od konce června do konce prosince 2025 vidělo celkem 17 899 návštěvníků.

Popularizační činnost a lektorská činnost

Klenotnice Velké Moravy a její odraz v médiích: 22 výstupů ve sdělovacích prostředcích typu TV a rozhlas, 16 příspěvků v tištěných a on-line médiích.

Přednášky v rámci Archeologického léta v Klenotnici: 2, počet účastníků 48.

Přednáška pro veřejnost ve Starém Městě (Event centrum) 11. 4. 2024 na téma: „Společenské elity Velké Moravy v historických a archeologických pramenech – a co nového vykopali archeologové MZM ve Starém Městě a v Modré“, počet účastníků 128.

Přednášky a konference

„Specifika raně středověkého šperku z kostelního pohřebiště v Uherském Hradišti-Sadech“ (L. Galuška), Workshop „Šperk raného středověku“, 31. 1. 2024, Archeologický ústav AVČR, Praha, pracovní workshop s přednáškami.

Pořádání workshopu na téma „Do nitra velkomoravského šperku“, 20. 6. 2024, Modrá, hotel Skanzen – přednáškový sál, společně s ARÚB, v rámci projektu NAKI, zúčastněných 37 odborníků a laických badatelů.

„Šperk veligradského typu na pohřebištích staroměstsko-uherskohradištské aglomerace a jejího zázemí“, (L. Galuška) 20. 6. 2024, Modrá, Hotel Skanzen, přednáškový workshop v rámci projektu NAKI III „Do nitra velkomoravského šperku“.

L. Valášková: účast na konferenci OSTRAKON „6th International Symposium on Pottery and Glass“, Wrocław, 12.–14. 6. 2024, přednáška „Early Middle Age Pottery from Agglomeration Staré Město-Uherské Hradiště – Current State of Knowledge“.

Publikační činnost

Publikační aktivity, které jsou hlášeny do RIV, tvoří součást této výroční zprávy v kapitole Dosažené výsledky výzkumné aktivity IP DKRVO za rok 2024 dle rozhodnutí MK o podpoře na rok 2024. Dále byly publikovány:

Galuška, Luděk – Langr, Jakub – Roblíčková, Martina – Tvrđý, Zdeněk: Raně středověký „nerituální“ pohřeb ženy z Modré u Velehradu na Uherskohradištsku/Early Medieval 'Non-ritual' Burial of a Woman from Modrá near Velehrad (Uherské Hradiště Region). *Slovenská archeológia – Supplementum* 3, M. Holeščák/ J. Zábojník (eds.), Medieval Stories, In Honnor of Gabriel Fusek. Nitra 2023, 75–94.

Galuška, Luděk: Hmotné doklady nejstarší písemné kultury. Pisátko (stilus). In: Bar, P. – L. Führer – D. Havel ve spolupráci s L. Šmídovou Malárovou (připravili k vydání), *Moc inkoustu. Středověká knižní kultura na Moravě*. Brno 2024, s. 197–199.

Spolupráce s jinými institucemi

Spolupráce s jinými vědeckými institucemi probíhala v roce 2024 ve dvou rovinách. První z nich je individuálně domlouvaná spolupráce, která souvisí s řešením dílčích vědeckých otázek (ÚJF AV ČR; Geologický ústav PŘF MU). Druhou rovinu představuje systematická spolupráce v rámci projektu NAKI s Archeologickým ústavem AV ČR.

Etnografický ústav

Etnografický ústav se v roce 2024 zaměřil na následující priority:

- umožnit pracovnícím EÚ kontinuální proces vědecké specializace po procesu generační výměny kurátorek/kurátorů s cílem zajistit dlouhodobý progresivní vývoj oddělení včetně konzervátorského pracoviště;
- nalézt nové přínosné směry sbírkotvorné činnosti reflektující vývoj sledovaného segmentu kulturního sektoru po roce 1990 až do současnosti;
- rozšiřovat možnosti profesních kontaktů v rámci etnografických pracovišť, ale i napříč obory humanitního a technického směru v domácím i zahraničním teritoriu, a to s ohledem na probíhající vědecké projekty, včetně publikační a výstavní činnosti;
- zviditelnit expozici Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času pro širokou veřejnost formou odborných i popularizačních aktivit, s využitím odborné podpory oddělení MZM (Dětského muzea a OKAM) i externistů.

V roce 2024 se oddělení EÚ podílelo na plnění profilových úkolů MK pro MZM. Byla sestavena pracovní verze dokumentu s návrhem nového znění sbírkotvorné koncepce fondů EÚ MZM pro roky 2026–2030. V textu je reflektována tendence po rozšiřování směrů sbírkotvorné činnosti tak, aby bylo umožněno dokumentovat vývoj společnosti až do současnosti a získávat nové sbírkové exponáty s vazbou na aktuální tendence a žijící nositele/uživatele.

V průběhu roku byly upraveny objemy HPP a DPP u zaměstnanců EÚ a to v souvislosti s možnostmi personální agendy seniorních zaměstnanců a plnění plánu výsledků IP DKRVO.

V roce 2024 získal Etnografický ústav 1. cenu České národopisné společnosti za nejvýznamnější počín v oboru za rok 2023 v kategorii publikace za knihu Moravská lidová fajáns 1750–1880 v Moravském zemském muzeu v Brně (Alena Kalinová).

Práce se sbírkou

V roce 2024 byly zakoupeny do fondu Textil letní čtyřdílný komplet z 60.–70. let 20. století: př. č. 15/2024, inv. č. 55 606–55 609; tapiserie Slézové růže, kolem r. 1910, produkce Moravské gobelínové manufaktury ve Val. Meziříčí, podle návrhu malíře Rudolfa Schlattauera: př. č. 16/2024, inv. č. 55 604; tapiserie Krajina s odkvetlými pampeliškami, kolem

PhDr. Petra Mertová, Ph.D.,
vedoucí oddělení

r. 1910, z produkce Moravské gobelínové manufaktury ve Val. Meziříčí, podle návrhu malíře Rudolfa Schlattauera: př. č. 16/2024, inv. č. 55 605, pro fond výtvarného umění pak 1 malba, přír. č. 61/24 od Jaroslavy Mansfeldové z roku 1970 s vyobrazením tančícího páru.

Fond EÚ na konci roku 2024 čítá 127969 evidenčních čísel, z toho je 57664 čísel katalogizováno v systematické evidenci. V roce 2024 bylo inventarizováno 8392 sb. p., což činí 6,5 % sbírky.

Formou online katalogů na internetu je zpřístupněno 80 položek. Digitalizace předmětů probíhala v roce 2024 vlastními silami nebo za pomoci VŠ studentů (2D formáty). Byly připraveny a administrativně pochyceny soubory skleněných diapositivů a diapositivů pro digitalizační pracoviště v rámci projektu Národní plán obnovy realizovaný MZM.

Během roku 2024 bylo uzavřeno 12 smluv o výpůjčce předmětů z fondu EÚ nebo pro potřeby EÚ a 22 licenčních smluv k využití sbírkových předmětů ze sbírky EÚ nebo pro potřeby EÚ.

V roce 2024 byly zpracovány dvě domácí monografie využívající fondy EÚ – soubor grafiky a kresby (B. Orságová) a sbírku textilu (G. Rožková) – viz zpráva o plnění IP DKRVO.

Sbírky jsou průběžně katalogizovány, tak aby byla splněna zákonná lhůta pro evidenci sbírkových předmětů po jejich přijetí do sbírky MZM. Průběžně jsou evidenční záznamy o sb. p. přenášeny z listinné do elektronické podoby v databázi Demus.

Během roku 2024 byly zahájeny kroky k přesunu správy fondů mezi PhDr. Hanou Dvořákovou a Mgr. Věrou Colledani (fond hračka); mezi PhDr. Hanou Dvořákovou a Dr. Petrou Mertovou (fond betlé mářství, LUV); mezi PhDr. Hanou Dvořákovou a Mgr. Šárkou Prokešovou (fond ceroplastika).

Péče o sbírky

Péči o sbírky ve formě preventivní konzervace a konzervátorských zásahů vykonávají dvě konzervátorky EÚ (L. Dufková a Bc. K. Macháčková, DiS.) které se také podílí nad rámec své činnosti na digitalizaci sbírkových předmětů v případě agendy k výpůjčkám nebo publikacím.

Restaurovaných předmětů: 11 ks

Konzervovaných předmětů: 175 ks

Fotografování sbírkových předmětů včetně postprodukce: 469 ks (z toho 306 digitalizovaných)

Poskytnuté konzultace, rešerše, badatelské návštěvy ke sbírkám nebo k odborným tématům: 245

Věda a výzkum

Dlouhodobé terénní výzkumy

J. Poláková: opakovaný výzkum zvykoslovné tradice na Moravě včetně dokumentace jevů a sběru hmotných dokladů do fondu MZM (výzkum navazuje na práci E. Večerkové z 2. pol. 20. stol.).

J. Poláková: dlouhodobý terénní výzkum podmínek soužití národnostních menšin s majoritní společností na Moravě, v komparaci se situací na dalších středoevropských lokalitách (v popředí zájmu výzkumu je studium komunity Řeků, Ukrajinců, Rusů a Vietnamců).

V. Colledani: dokumentace a mapování současných řemeslníků navazujících na tradice.

P. Mertová: opakovaný terénní výzkum ekosystému textilní výroby na Brněnsku a ve východních Čechách a komparace se situací ve středoevropském prostoru.

G. Rožková: zkoumání oděvní tradice moravského venkova v minulosti a dnes; průzkum prvků tradičního oděvu, jeho transformace a průnik do současné kultury.

Š. Prokešová: historie Paláce šlechticů a nadace Panny Marie Školské; náboženské projevy perspektivou lidového výtvarného umění a dokumentace současné náboženské praxe.

B. Orságová: díla grafiků a fotografií zachycující lidové prostředí ve fondech muzeí a galerií.

A. Kalinová: domácí lidové výtvarné umění a jeho reflexe na pozadí středoevropského prostoru.

H. Dvořáková: historie organizace ŮLUV a sbírková kolekce ŮLUV v MZM

IP DKRVO

P. Mertová jako hlavní garant IPDKRVO za oblast 2 v roce 2024 řídila proces plnění plánu výsledků, který se podařilo splnit a dodat plánované a současně i neplánované výsledky s podporou/ bez

podpory IPDKRVO, ale hodnotitelné v RVVI. Viz průběžná zpráva za IP DKRVO za rok 2024.

Redakce: Folia ethnographica (1.–2. č./58 ročník), redaktorka J. Poláková

Redakce: Textil v muzeu (1-2 č., roč. 20), redaktorka P. Mertová

Výstavní činnost

Výstavy realizované v roce 2024

Pašijový týden na kraslicích, 2. 2.–7. 4. 2024, kaple PŠ (J. Poláková)

INTERVENCE. Přemysl Hytych: Florální objekty, 22. 4.–12. 5. 2024, kaple PŠ (V. Colledani, H. Dvořáková)

Příběh Paláce šlechticů, 5. 6.–17. 11. 2024, kaple PŠ (H. Dvořáková, Š. Prokešová)

Art Protis 60 let: Brněnská legenda, 5.–23. 10. 2024, Křížová chodba Nové radnice, Brno (P. Mertová + Muzeum města Brna)

Boty. Odras tradice, 18. 10. 2024 – 13. 4. 2025, Dietrichsteinský palác Brno (G. Rožková)

Podoby vánočního stromku, 27. 11. 2024 – 2. 2. 2025, kaple PŠ (J. Poláková)

Já se chci vrátit domů... Soudní procesy s tzv. řeckými monarchofašisty v Československu v 50. letech 20. století, 1. 11. 2024 – 12. 1. 2025, FFMU (J. Poláková + Ústav pro studium totalitních režimů + Filozofická fakulta Masarykovy univerzity)

Příprava nových expozic

Projekt IROP pro zámek v Jevišovicích: pokračovala příprava expozice nábytku – lidový nábytek jižní Moravy, svéráz, kuchyně 1. poloviny 20. století; provedeny konzervátorsko-restaurátorské zásahy a finalizován scénář (J. Poláková, K. Macháčková + externí konzervátorské práce)

Zpracovány a odevzdány teze k nové plánované expozici v Dietrichsteinském paláci na Želném trh, která by měla zahrnovat vývoj společnosti i přírody na Moravě od nejstarších dob pod polovinu 20. stol. V tezích k expozici zmíněna snaha o multiborové a ekologické přesahy vyznění expozice, vypracování požadavků či možných témat na obsah expozice ze strany školních skupin, které jsou nejčastějšími návštěvníky expozic v rámci vzdělávacího procesu (MŠ, ZŠ, SŠ).

Zápůjčky putovních výstav

Putovní výstava „Zavádka na Hanáckém Slovácku“ – v roce 2024 zapůjčeno do muzea v Mikulova, Krumvíři, Velkých Bílovicích Želešicích a JMK.

Putovní výstava „A co dostanou u sousedů?“; 9.–17. 12. 2024, ÚMČ Brno-Řečkovice (J. Poláková)

Putovní výstava „Dvanácte vrchů ten strom má. Kramářské a poutní tisky se světskou tematikou“, 14. 5.–6. 6. 2024; ÚJČ FF MU; 7.–13. 6. 2024 Městys Lomnice (J. Poláková)

Putovní výstava „Do Brna široká cesta. Kramářské tisky se světskou tematikou“, 17.–19. 9. 2024 MZK, Brno (J. Poláková)

Pro rok 2025 dojednána zápůjčka výstavy „Jako růže“ do Regionálního muzea v Mikulově (L. Dufková, G. Rožková)

Panelové výstavy v rámci spolupráce s Úřadem městské části Brno-střed – Brněnské slavnosti:

25.–29. 6. Svatojánské slavnosti

20.–24. 8. Dožínky

13.–21. 9. Vinobraní

7.–10. 11. Vin(n)osti svatého Martina

Popularizační činnost

Pracovníci EÚ se věnovali popularizační činnosti v MZM (PŠ) nebo externě např. ve spolupráci s nadačním fondem Hellenica, Slováckým krúžkem, TIC, Českým rozhlasem Brno, Českou televizí Brno, MČ Brno-střed. Příklady popularizačních aktivit:

Fašank u šlechticů, 13. 02. 2024 – PŠ, ve spolupráci se Slováckým souborem Šafrán Brno

Beseda s autorkou knihy Lidi od kolotoče Kamilou Hladkou a fotografem Janem Cágou, 15. 02. 2024, PŠ

Koncert „Na lidovou notu“, 21. 02. 2024, PŠ, ve spolupráci s Českým rozhlasem Brno, BROLN a CED-Hadivadlo.

Za humny II. – Hanácké Slovácko, Rekonstrukce kroje z Hanáckého Slovácka, 25. 05. 2024, PŠ

Poslyšte míle, co chci zpívatí..., Komponovaný pořad s představením katalogu kramářských tisků, MZM PŠ, 13. 6. 2024

Workshop zapiastkové techniky, 19. 10. 2024, Dietrichsteinský palác (G. Rožková)

Panelová diskuse k výstavě Boty „Od skici k botě...“, 08. 11. 2024, Dietrichsteinský palác (G. Rožková)

Víkend s řezbáři: Ukázka řezby loutek a další práce se dřevem, 9.–10. 11. 2024, MZM PŠ (spolupráce s Dětským muzeem)

Toaleta rokokové dámy, 16. 11. 2024, MZM PŠ (L. Dufková + Š. Prokešová)

Advent u šlechticů, 7. 12. MZM PŠ (celé EÚ)

Vánoční koncert národnostních menšin, 10. 12. 2024, MZM kaple PŠ, ve spolupráci s Asociací Babylon.

Vánoční koledování, 13. 12. 2024, MZM kaple PŠ, ve spolupráci se Slováckým krúžkem

Čtrnáct barev Vánoc, 11. 12. 2024, Úřad městské části Brno-Medlánky (J. Poláková)

Čtrnáct barev Vánoc, 17. 12. 2024, Knihovna Ostropovice (J. Poláková)

Komentované prohlídky expozice pro veřejnost

8. 2. Komentovaná prohlídka stálé expozice Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času tentokrát zaměřená na období masopustu (J. Poláková, V. Colledani)

21. 3. Od Škaredé středy po Pašijový týden (J. Poláková, V. Colledani)

19. 9. Babylon nejen moravský (J. Poláková, Filip Kubeček)

31. 10. Na dušičky pamatujte, nás ubohých podarujte (J. Poláková, V. Colledani)

Komentovaná prohlídka pro odborníky i laické skupiny se konaly opakovaně v průběhu roku.

Pedagogická činnost

Pracoviště je zapojeno do systému praxí vysokoškolských a SŠ studentů. Dle poptávky zveň odělení realizuje exkurze pro odborné pracovníky z jiných muzeí nebo studenty SŠ a VŠ.

J. Poláková a P. Mertová byly zapojeny do výuky na VŠ pracovištích: MUNI, VUT;

J. Poláková: ÚEE FF MU – podzimní semestr 2024 „Zábava romských dětí“. Cílem přednášek je seznámit studenty se základy historie Romů a jejich kultury.

P. Mertová: ÚEE FF MU – podzimní semestr 2024: Textilní materiály a výzdobné techniky

P. Mertová: VUT, Institut celoživotního vzdělávání, jarní semestr 2024: Industriální Brno IV.

J. Poláková: 23. 2. Menšina v menšině. Osudy tzv. řeckých monarchofašistů v bývalém Československu (U3V MUNI)

J. Poláková: 18. 12. Digitalizace v MZM (KIKT FF MUNI, cyklus Digitalizace kulturního dědictví, s M. Junkem)

V. Colledani byla zapojena do výuky v rámci U3V organizované MZM ve spolupráci s MU.

Š. Prokešová a V. Colledani byly zapojeny do tzv. Středoškolské odborné činnosti na Gymnáziu Brno, Vídeňská (V.C.) a Gymnáziu Řečkovice (Š. P.).

Přednášky a konference

Realizované přednášky:

22. 2. Masopustní mečové tance na Uherskobrodsku, MZM PŠ (Mgr. Marta Kondrová)

14. 3. Zavádka na Hanáckém Slovácku, MZM PŠ (V. Colledani)

11. 4. 2024 Brno na vlně, MZM PŠ (P. Mertová)

18. 4. Moravská lidová fajáns ve sbírce Etnografického ústavu MZM, MZM PŠ (A. Kalinová)

25. 4. O životě dětí na moravském venkově, MZM PŠ (PhDr. Jana Pospíšilová, Ph.D.)
23. 5. Žena a její postavení v tradiční venkovské komunitě, MZM PŠ (PhDr. Alexandra Navrátilová, CSc.)
25. 5. Tradiční oděv na Hanáckém Slovácku: přednáška pro veřejnost s ukázkou oblékání do kroje, MZM (G. Rožková)
27. 6. Historie Ústavu Panny Marie Školské v Brně, MZM PŠ (prof. PhDr. Tomáš Krejčík, CSc.)
26. 9. Tereziánský ústav šlechticů na Pražském hradě, MZM PŠ (PhDr. Michaela Žáková, Ph.D.)
3. 10. Odznaky Ústavu Panny Marie Školské, MZM PŠ (RNDr. Ivo Koláčný)
10. 10. Architektura Ústavu Panny Marie Školské, MZM PŠ (prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.)
15. 10. Jak daleko bylo od Protisu k Art Protisu, Galerie G13, Brno (P. Mertová)
22. 10. Vlněna již jen ve vzpomínkách, Galerie G13, Brno (P. Mertová)
24. 10. Vojenství v českých zemích od služby císaři po první republiku, MZM PŠ (Mgr. Tomáš Řepa, PhDr.)
7. 11. Ústav zchudlých šlechtických dívek v Saint-Cyr, MZM PŠ (prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.)
21. 11. Vystěhovalectví moravských Kopaničářů do USA v 1. čtvrtině 20. století, MZM PŠ (Mgr. Terezie Ondrová, Ph.D.)
23. 11. Tradiční oděv na Židlochovicku – přednáška pro veřejnost, Velké Němčice (G. Rožková)
3. 12. Obdoby a podoby vánočního stromku, MZM PŠ (J. Poláková)
7. 12. Přednáška Občan Rudolf Těsnohlídek a jeho příspěvek mladé republice, MZM PŠ (H. Kraflová)

Vlastní konference:

First step conference, 29.–30. 5. 2024, Dietrichsteinský palác MZM (spolupráce s MU, VUT, Komenského univerzita Bratislava, Univerzita Karlova, Adam Mickiewicz University, University of Vienna)

Textil v muzeu, 12.–13. 6. 2024, Dietrichsteinský palác MZM

Účast na konferencích a seminářích

Spoluorganizování a moderování 10. ročníku odborného semináře Rekonstrukce slavnostního kroje a možnosti její aplikace v praxi, Městské muzeum a galerie Hustopeče 7. 11. 2025 (Š. Prokešová, G. Rožková)

Preventivní péče o historické oděvy z mobiliárních fondů hradů a zámků, NPÚ; příspěvek: Preventivní péče a způsoby prezentace historických oděvů ve sbírkách Moravského zemského muzea Brno, 2.–3. 10. 2024 (G. Rožková, L. Dufková)

Seminář EK AMG Jindřichův Hradec, 9.–10. 4. 2024; účast J. Poláková s příspěvkem

Seminář etnografické komise AMG, Prostějov, 5.–6. 11. 2024 (celé odd.)

Seminář Rekonstrukce slavnostního kroje a možnosti její aplikace v praxi – Hustopeče 7. 11. 2024; prezentace výstavy Boty. Odras tradice (G. Rožková)

Terra Vineatica II., mezinárodní konference k vinařství, Mikulov 21.–22. 5. 2024 – příspěvek: Presúzy jako centrum setkávání za socialismu (V. Colledani)

Etnológ a múzeum, Tradičné remeslá v kontexte usmernenej výroby ÚLUV; Bratislava, 1. 10. 2024; příspěvek: Zpracování orobince v Brumovicích na Moravě (V. Colledani)

Publikační činnost

Viz zpráva k IP DKRVO za 2024.

Spolupráce s jinými institucemi

Mezinárodní spolupráce

Pokračovala spolupráce s ÚLUV (Slovensko – Bratislava) na kapitolách do publikace k 80. výročí založení ÚLUV: Výrobná produkcia ÚLUV v Čechách a na Morave. Spolupráce: H. Dvořáková, A. Kalinová, V. Colledani. Realizace publikace v roce 2024.

Během roku byla rovněž navázána spolupráce s Univerzitou Komenského v Bratislavě, Adam Mickiewicz University a University of Vienna – při přípravě konference First step conference

Pro potřeby recenzních posudků pro redakci Textil v muzeu jsou osloveni vedle tuzemských také kolegové ze slovenského odborného prostředí.

Příklady odborné spolupráce

Spolupráce s ÚSTR – mapování tzv. monarchofašistů (podíl J. Poláková), projekt vyústil ve výstavu o tzv. monarchofašistech a vykonstruovaném soudním procesu s nimi v r. 1953 (Enekrít), výstava se uskutečnila v termínu 1. 11. 2024 – 12. 1. 2025 v prostorách knihovny HÚ FF MUNI, součástí byly dvě komentované prohlídky (4. a 12. 12.) a zorganizování přednášky historika dr. M. Bárty z ÚSTRu (7. 1. 2025)

Spolupráce s nadačním fondem Hellenika a Czech Association AMKE (řecká národnostní menšina) – řecká verze putovní výstavy „Dva životy, dvě kultury, dvě země. Řekové na českém území od 2. poloviny 20. století do současnosti“, plánována výstava v Řecku v roce 2026.

Spolupráce s VUT: projekt Kraslice – projekt „Multispektrální 3D digitalizace s UI anotací / Multi-

spectral 3D digitalization with AI annotation“ na TAČR zaměřený na digitalizaci 3D předmětů, MZM (J. Poláková) zabezpečuje odbornou konzultaci, spolupráce s Camea, s. r. o. a VUT

Spolupráce s TMB na mapování sbírek řemesel, uměleckého řemesla v rámci NAKI III DH23P03OVV041 – „PUTM: Přínos umělecko-průmyslových a technických muzeí pro hospodářský rozvoj a vzdělanostní kulturu Moravy a českého Slezska: východiska – stav – perspektivy“. Za MZM P. Mertová (konzultace k výsledkům, rešerše, administrace výsledků)

Spolupráce s UHK, VŠCHT a NPÚ na projektu NAKI III Vlákna paměti (P. Mertová, konzultace ke krajkářské technologii, analýza krajek, rešerše sbírek)

Spolupráce s obcemi na Brněnsku v projektu rekonstrukce místního tradičního oděvu (G. Rožková, L. Dufková)

Spolupráce s Městským muzeem v Moravské Třebové a autory projektu Tradice v obrazech (G. Rožková).

Spolupráce s TMB na pořádání soutěže Mladý těšanský kovář a workshopu Damask: kovárna v Těšanech, pořadatel Technické muzeum v Brně (P. Mertová = účast v odborné porotě).

Členství v oborových sdruženích a komisích

Česká národopisná společnost (placené členství instituce)

Etnografická komise Asociace muzeí a galerií (členství institucionální)

Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR

Odborná komise JMK pro zápis nemateriálních statků TLK – H. Dvořáková

AMG – Gloria musealis = H. Dvořáková, členka komise

Česká asociace orální historie – J. Poláková (institucionální člen)

České sdružení přátel betlémů – H. Dvořáková

Muzejní a vlastivědná společnost – H. Dvořáková

Muzeum Brněnska – J. Poláková = nákupní komise

Národní muzeum v přírodě – Hanácké muzeum v přírodě – J. Poláková = nákupní komise

Muzeum romské kultury – P. Mertová = nákupní komise

Účast v redakční radě

Folia ethnographica – hlavní redaktorka J. Poláková

Jižní Morava – členka redakční rady H. Dvořáková

Věstník AMG – členka redakční rady H. Dvořáková

Textil v muzeu – hlavní redaktorka P. Mertová,

Orlické hory a Podorlicko – členka redakční rady P. Mertová

Numismatické oddělení

V roce 2024 numismatické oddělení pokračovalo ve své pravidelné činnosti, práci se sbírkou, popularizaci, edukační, konzervátorské i vědecko-výzkumné činnosti, která vychází z aktuální koncepce IP DKRVO. V první polovině roku byla pozornost zaměřena především na dokončení dokumentace největšího známého mincovního pokladu ze 17. století z Vysoké u Jevíčka. Depot byl zpracován v MZM v rámci IP DKRVO a publikován formou monografie ve spolupráci s Regionálním muzeem v Litomyšli za finanční podpory Pardubického kraje.

Numismatické pracoviště rovněž poskytovalo svou pravidelnou poradenskou činnost v oboru numismatiky a podílelo se na zpracování nově nalezených mincovních depotů. Oddělení pracovalo bez personální změny.

Práce se sbírkou

V roce 2024 pokračovala pravidelná revize sbírkového fondu zaměřená zejména na revizi hromadných mincovních nálezů. Zrevidováno bylo celkem 12 809 předmětů. Stejně jako v předcházejících letech tak i v roce 2024 pokračovaly práce na dokumentaci a digitalizaci sbírky papírových platidel. Konzervátorské práce byly zaměřeny na materiál ze sbírky numismatického oddělení i na nově nalezené mince, zkonzervováno bylo 360 předmětů.

Numismatické oddělení se pravidelně podílí na výstavách jiných institucí především zápůjčkami sbírkových předmětů. V roce 2024 byly zapůjčeny předměty na výstavy „Od znaku k logu, od koně k vykřičníkům!!! Heraldický příběh Ostravy“ (3. 6. 2024–27. 4. 2025, Ostravské muzeum) a „Pod ochranou nebes“ (7. 12. 2024–19. 10. 2025, Jihomoravské muzeum ve Znojmě).

Věda a výzkum

Vědecko-výzkumná činnost numismatického oddělení probíhala zejména v rámci schválené koncepce IP DKRVO, která je zaměřena na odborná témata spojená s územím Moravy a peněžními dějinami na tomto území. Podrobněji je popsána v závěrečné a průběžné zprávě IP DKRVO za rok 2024.

Mgr. Dagmar Grossmannová, Ph.D.,
vedoucí oddělení

Výstavní činnost

Numismatické oddělení spolupracovalo na přípravě výstavy „Pod ochranou nebes“, která byla realizována v Jihomoravském muzeu ve Znojmě (7. 12. 2024–19. 10. 2025)

Probíhala spolupráce na katalogu k výstavě „Knížata z Lichtenštejna. Páni země opavské a krnovské“ Slezského zemského muzea, Opava (D. Grossmannová)

Popularizační činnost

Odborní pracovníci numismatického oddělení se pravidelně podílejí na popularizaci oboru formou přednášek, které jsou určeny nejen pro odbornou, ale i laickou veřejnost. V roce 2024 byly prezentovány výsledky dlouhodobé vědecké činnosti a představeny významné mincovní nálezy („Významný poklad ze Střelic“, 18. 1. 2024, Jihomoravské muzeum ve Znojmě, D. Grossmannová).

Stejně jako v minulých letech, tak i v roce 2024 probíhaly pravidelně každý první čtvrtek v měsíci (kromě letních prázdnin) přednášky s numismatickou nebo faleristickou tematikou konané v MZM ve spolupráci s Českou numismatickou společností, pob. Brno.

Proběhlo rovněž vystoupení v médiích: Křesťanský magazín, téma „Víra a peníze“, ČT 2; pořad „Na stopě“, ČT 1, 12. 9. 2024 (D. Grossmannová).

Pedagogická činnost / lektorská činnost

Pracovníci numismatického oddělení se pravidelně podílejí na pedagogické činnosti vedením seminářů a diplomových prací: Filozofická fakulta Masary-

kovy univerzity, Ústav pomocných věd historických a archivnictví: semináře „Numismatika“ a „Základy peněžního vývoje pro archiváře“ (D. Grossmannová), Scriptorium Brunense – Letní škola pomocných věd historických, 24.–28. 6. 2024, přednášky na téma „Falešné mince v 15. století – jak je vyrobit a odhalit“ (D. Grossmannová – L. Richtera), „Sláva pražského groše“ a „Zlato nade vše (Průřez dějinami zlaté měny od antiky až po novověk)“ (D. Grossmannová); Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Letní škola numismatiky, 30. 8.–1. 9. 2024, přednáška na téma „Velký mincovní poklad z Vysoké u Jevíčka z období 17. století“ (D. Grossmannová).

Přednášky a konference

V roce 2024 proběhla pravidelná mezinárodní konference NUMISMATICA CENTROEUROPAEA VII, 16. –20. 9. 2024, Visegrád (Maďarsko), stálý člen vědeckého výboru této konferenční řady a přednáška na téma „Ungarische Dukaten in Mähren im 14.–15. Jahrhundert“ (D. Grossmannová).

Ediční činnost

Pracoviště vydává odborný recenzovaný časopis Folia numismatica, Supplementum ad Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales. V roce 2024 bylo vydáno dvojčíslo č. 38/1–2/2024 (vedoucí redaktorka D. Kašparová).

Publikační činnost

Publikační činnost numismatického oddělení probíhala především v návaznosti na výzkum v rámci IP DKRVO. K nejvýznamnější za rok 2024 patří vydání publikace „Poklad z Vysoké u Jevíčka. Největší známý mincovní depot ze 17. století“ (D. Grossmannová – J. Němcová).

Spolupráce s jinými institucemi

Numismatické oddělení pravidelně spolupracuje s mnoha vědeckými a pamětovými institucemi v ČR i v zahraničí. Spolupráce spočívá v badatelské činnosti, odborných konzultacích, společných projektech, dokumentaci a zpracování mincovních nálezů, členstvích odborných pracovníků v redakčních radách časopisů a v komisích na tvorbu sbírek.

Přírodovědné muzeum

Mineralogicko-petrografické oddělení

Sbírkotvorná činnost

V chronologické i systematické evidenci byly zpracovány všechny nové přírůstky za rok 2024. Pokračuje detailní odborná i administrativní revize starého sbírkového fondu včetně kompletní reevidace tzv. studijního materiálu z podsbírkky B-minerály ze světa, a výběru nejkvalitnějších vzorků do evidence CES včetně digitalizace (= elektronická evidence + fotodokumentace). Do přírůstkové knihy bylo za rok 2024 zapsáno 10 přírůstkových čísel a katalogizováno 117 inventárních čísel sbírkových předmětů. V rámci zpracování zmíněného studijního materiálu bylo zaevidováno a etiketami opatřeno 1000 studijních vzorků; částečně byly i nově odborně určeny (zejména nové sběry z r. 2024 a materiál ze světa ze starého sbírkového fondu MZM). Revidováno (inventarizováno) bylo 1775 Inv.č.. Konzervováno, preparováno a restaurováno bylo vlastními silami 234 předmětů. Zároveň pokračuje revize knihovny s její rekatalogizací a výměna časopisu Acta Mus. Morav. Sci. Geol. s tuzemskými i zahraničními institucemi. Ve spolupráci s muzejním fotografem J. Cágou byly zhotoveny fotografie mineralogických vzorků do připravovaných publikací.

Vlastní terénní sběry úzce souvisely s výzkumnou činností pracovníků oddělení. Převládaly cesty zaměřené na lokality s výskytem permokarbonských sedimentů, hydrotermální sulfidickou mineralizací a křemitých hmot na území Českého masivu.

Pro obohacení sbírek se vedle vlastních sběrů podařilo získat unikátní kolekci kanadských minerálů, dále pak larimar z Dominikánské republiky a leštěný xylolit z Madagaskaru. Z moravských a českých nerostů se podařilo koupit získat vzorky z Hranic na Moravě, Štramberka, Ondřejovic a kolekci prehnitů z Libodřic a Markovic. Do světové sbírky byl zařazen i typový minerál allanit-(Y) z Askagenu ve Švédsku.

Do knihovny byl převezen archiv literatury významného brněnského sběratele Martina Bohatého.

Vědecko-výzkumná činnost

Tato činnost včetně sběru studijního i sbírkového materiálu minerálů a hornin vycházela z jednotli-

Mgr. Vladimír Hrazdil, vedoucí oddělení

vých plánovaných cílů finančně podporovaných převážně v rámci DKRVO. Byly navštěvovány vybrané lokality se zajímavými výskyty minerálů, zejména na západní Moravě a v Moravském krasu.

Ve spolupráci s CHKO Moravský kras, se pokračovalo ve výzkumu křemenných hmot Rudické plošiny, byla vypracována dílčí závěrečná zpráva za roky 2022–2024.

V rámci DKRVO byla realizován aplikovaný výstup v podobě výstavy, která byla doplněna o stejnojmenný katalog (návaznost na spolupráci s CHKO Moravský kras – křemenné hmoty rudické plošiny):

Hršelová Pavla; Toman Jiří; Hrazdil Vladimír; Višková Eva: Mineralogické poklady Moravského krasu

V rámci vědecké publikační činnosti se pracovníci mineralogicko-petrografického oddělení autorsky podíleli publikování dvou prací Jimp:

Journal of Geosciences: Hršelová Pavla; Sracek Ondra; Filip Jan; Hrazdil Vladimír; Malý Karel: The role of jarosite minerals in the attenuation of metals and arsenic in mine drainage system (example from the Pekelská Adit, Czech Republic)

Geologica Carpathica: Březina Jakub; Chroust Milan; Tomasz Szczygielski; Hrazdil Vladimír: Miocene crocodylian and marine turtle from Kienberg: First record from the Moravian part of the Vienna Basin

V regionálních odborných časopisech (některé zařazeny do databáze Scopus) bylo publikováno několik dalších prací:

Toman Jiří; Hrazdil Vladimír; Višková Eva; Hršelová Pavla; Dočkal Petr: RNDr. Stanislav Houzar, Ph.D. (1957–2023) – mineralog a muzejní pracovník

Toman Jiří; Novák Milan: Stanislav Houzar a granitické Li-pegmatity

Hršelová Pavla; Toman Jiří; Buriánek David; Všianský Dalibor: *Listvenit s výskytem minerálu gersdorffit-kobaltinové řady v lomu Dřínová u Tišnova (Morava)*
Toman Jiří: *Přehled sběratelsky atraktivních nálezů živců na Moravě a ve Slezsku*
Višková Eva; Houzar Stanislav; Velebil Dalibor: *Eozoon bohemicum – Raspenavská zajímavost*
Hršelová Pavla; Houzar Stanislav; Buriánek David; Štelcl Jindřich: *Bazální balinské slepence v jižní části boskovické pánve mezi Moravským Krumlovem a Veverskou Bítýškou: korelační litostratigrafický horizont?*

Další publikační a ediční činnost

Byla připravena, a ve spolupráci s Edičním oddělením také vydána, dvě čísla recenzovaného odborného časopisu Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae, který je od roku 2020 zařazen v databázi Scopus. Články byly digitalizovány a vloženy na webové stránky časopisu.

V českém nejvýznamnějším popularizačním časopisu Minerál, věnovanému sběratelství nerostů, bylo souhrnně uveřejněno 7 populárně vědeckých článků.

Pracovníci oddělení vykonávají editorskou a recenzní činnost v redakční radě odborných časopisů Mineralogical Magazine, Bulletin Mineralogie a Petrologie, Acta Musei Moraviae-Scientiae geologicae, Acta Mus. Silesicae v Opavě a časopisu Minerál v Českých Budějovicích.

Pracovníci miner. petr. odd. MZM působí v Ediční, Systemizační, Digitalizační, Nákupní, Výstavní a Evaluační radě MZM.

Zahraniční cesty

Španělsko 12. 9. 2024 – 22. 9. 2024, (Kantábrie, Asturie, – Soto, Branès, příbřežní lokality Berbes, Prado a Tapia de Casariego. V centrálním pohoří Picos de Europa lokality Desfiladero de la Hermida a historický důl El Coriellu. Cesta byla zaměřena na problematiku hydrotermálních a rudních mineralizací (historická těžba) v tamních Variscidách.

Ve dnech 8.–9. 12. 2024 byla uskutečněna plánovaná stáž v Institutu Nauk Geologicnych v Krakově.

Konference

Organizačně se mineralogicko-petrografické oddělení podílelo na tradiční konferenci Těžební Unie, Zaječí, 11.–12. 4. 2024.

Výstavní projekty

Mineralogické poklady Moravského krasu (18.6. 2024 – 15.6. 2026), mineralogicko-petrografické oddělení, MZM Brno

Moon Jar Project (26. 6. – 3. 8. 2024) – zápůjčka pro výstavu autorky Yenwoo Chang – TIC Brno

Pokračoval výstavní projekt „Světy ukryté v kameni“ (7. 11. 2023 – 4. 9. 2024) – spoluautor výstavy, MZM Brno.

Skryté poklady země – minerály Letovicka (30. 8. 2024 – 31. 12. 2025) – výpůjčka vzorků pro výstavu Muzeum města Letovice

Pracovníci mineralogicko-petrografického oddělení se významnou měrou podíleli na tvorbě doprovodné výstavy „Xylolity moravských lokalit“ na konferenci Těžební Unie v Zaječí.

Osvětová činnost a spolupráce s jinými subjekty

V médiích byla popularizována výstava Světy ukryté v kameni – TV Brno

Byly předneseny přednášky pro veřejnost:

Komentované prohlídky pro veřejnost v expozici Svět nerostů – 60 osob

Komentované prohlídky ve výstavě Světy ukryté v kameni – 30 osob

Pracovníci oddělení poskytovali školám všech stupňů výklady v expozici Svět nerostů – cca 2000 osob.

Spolupráce s MCMP na komentované prohlídce pro neslyšící – 40 osob

Pracoviště dlouhodobě poskytuje poradenskou činnost v oboru mineralogie a geologie nejširší veřejnosti i studentům. Podíleli jsme se na Týdnu dětí s MZM. Dále byla připravena exkurze údolím Chvojnice pro Katolické gymnázium Třebíč, exkurze pro ZŠ Novoměstská Brno, příprava studijních sbírek pro PORG Brno.

Oddělení intenzivně spolupracuje s Ústavem geologických věd MU v Brně (analytické práce, konzultace disertačních, diplomových a bakalářských prací, členství v rigorózních komisích, oponentské posudky závěrečných prací, recenzní řízení, apod.), Mendelovou Univerzitou v Brně, Univerzitou Palackého v Olomouci, Českou geologickou službou, CHKO Moravský kras, Národním muzeem v Praze, Slezským muzeem v Opavě, Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně a dalšími regionálními muzei v celé ČR.

Oddělení vypracovalo několik odborných posudků pro vývoz tektitů – Celní úřad pro Jihomoravský kraj

V roce 2024 pokračovala stálá spolupráce s městem Jemnice (Spolek Jamník) na zpřístupňování středověkého dolu v obvodu města a výzkumu některých montanisticky zajímavých lokalit historického dolování v okolí (odborný garant - geologicko-mineralogický dohled nad těmito aktivitami). Probíhali konzultace ohledně geologie oblasti pro chystanou knihu o Jemnicku.

Den Země – Mineralogicko-petrografické oddělení se podílelo na celodenním programu pro rodiny i jednotlivce.

Oddělení se dále podílelo na organizaci křestu knihy prof. L. Krmíčka - Svět sopek zblízka: Zrození vulkánu

Proběhlo několik besed s dětmi na základní škole Novoměstská – práce mineraloga

Probíhá dlouhodobá spolupráce se školami všech stupňů (výuka, poradenská činnost)

Pokračovalo vedení studentů v projektu Škola v muzeu

Geologicko-paleontologické oddělení

Sbírkotvorná činnost

Sbírkotvorná činnost probíhala především v souladu s výzkumnými záměry DKRVO jednotlivých pracovníků: na permokarbonských lokalitách boskovické brázdy a podkrkonošské pánve, neogenních lokalitách karpatské předhlubně a jihočeských pánví a lokalitách menilitového souvrství ždánické jednotky.

V rámci sbírkotvorné činnosti bylo zapsáno celkem 8 akvizic (1 koupě, 2 dary, 5 starých sbírek). Významný je přírůstek fosilní stopy spodnokarbonského čtvernožce z boskovické brázdy, unikátní sbírka nordických zkamenělin ze souvků ledovcových sedimentů Severní Moravy a vzácná stehenní kost mořské želvy z lokality Kienberg.

Preparace a konzervace

Plavení sedimentů pro mikropaleontologický výzkum, čištění, lepení a konzervace osteologických nálezů. Příprava (formátování a preparace) vzorků do 2. evidence (cca 500 ks) Výroba forem a odlitků zkamenělin pro projekt Interreg.

II. Evidence

Celkem bylo zapsáno 700 inventárních čísel, z toho 889 ks. Jedná se zejména o rozepsané přírůstky, reprezentované kolekcemi jurských amonitů a belemnitů z lokality Lukoveček, kolekci devonských a karbonských zkamenělin z Chabičova a Moravského krasu a také souborem skic a obrazů s paleontologickou tematikou od Zdeňka Buriana a Petra Modlitby.

Revize sbírek

Bylo zrevidováno celkem 2843 ks exemplářů, které spadají pod 28 přírůstkových čísel a 2254 inventárních čísel.

Knihovna

Knihovna k 31. 12. 2024 eviduje 26 529 knihovních jednotek.

Přírůstek v roce 2024 činil 34 knihovních jednotek.

Do elektronické databáze publikací vloženo a editováno 382 záznamů.

RNDr. Růžena Gregorová, Ph.D., vedoucí oddělení

Probíhá výměna odborných publikací s 30 institucemi.

Průběžně probíhá revize knihovního fondu.

Výstavní činnost

Příprava výstavy – Pradávné světy Zdeňka Buriana v Muzeu Jana Amose Komenského v Uherském Brodě. Příprava architektonického řešení úprav paleontologické expozice pro projekt Interreg. Doplňování nových exponátů do expozice.

Vědecko-výzkumná činnost

Pokračoval výzkum v permokarbonských uloženích boskovické brázdy a započal výzkum podkrkonošské pánve ve spolupráci s kolegy z ČGS-Praha se zaměřením na diverzitu karbonských tetrapodů. V rámci výzkumu terestrického fosilního záznamu pokračoval záchranný terénní výzkum v jihočeských pánvích a proběhlo studium historických nálezů pozůstatků třetihorních krokodýlů a mořských želv z karpatské předhlubně a vídeňské pánve na Moravě. Pozornost byla věnována také miocenním měkkýšům (převážně kelnatkám) z oblasti karpatské předhlubně na Moravě a přilehlých miocenních ostrůvků na Českém masivu. Probíhala analýza fosilních rybích zubů pomocí moderních metod RAMAN a XRF za účelem jejich identifikace na uměleckých památkách bez použití destruktivních metod.

Ediční činnost

Členství v redakční radě časopisu *Acta Musei Moraviae, Scientiae geologicae* (Březina)

Členství v redakční radě časopisu *Natura Tutela* (Gregorová)

Členství v redakční radě časopisu *Acta Carpathica Occidentalis* (Gregorová)

Prezentace na odborné konferenci

Calábková Gabriela, Jakub Březina a Tomáš Viktorýn. New material of *Discosauriscus* from the Lower Permian of the Boskovice Basin reveals a best preserved scaly skin pattern in larval stages of seymouriamorphs. **23rd Czech-Slovak-Polish Paleontological Conference**, Banská Bystrica – SK.

Březina Jakub, Tóth C. Multivariate assessment of a peculiar elephantimorph (Proboscidea) molar from the Miocene of South Moravia (Czech Republic). **23rd Czech-Slovak-Polish Paleontological Conference**, Banská Bystrica – SK.

Tóth C., **Březina Jakub**: Was *Tetralophodon longirostris* (Proboscidea, Mammalia) the only Vallesian elephantimorph species of the Central Paratethys area? **23rd Czech-Slovak-Polish Paleontological Conference**, Banská Bystrica – SK.

Górka M., **Březina Jakub**, Chroust M., Kowalski R., López-Torres S., Tałanda M. New northernmost occurrence of Miocene crocodiles in Central Europe extends the global geographic range of this group. **21st conference for European Association of Vertebrate Palaeontologists**, Svalbard– Norsko (pasivně).

Górka M., **Březina Jakub**, Chroust M., Kowalski R., López-Torres S., Tałanda M. New data on Miocene crocodylians from the Fore-Carpathian Basin and its foreland. **10th Neogene of Central and South-Eastern Europe**, Podčetrtek, Slovinsko (pasivně).

Gregorová, R., Stehlíková, D.: 13. mezinárodní konference ESSEWECA, Banská Bystrica s příspěvkem **Toad stone – the prescientific history of *Scheenstia maximus***, 3. 12. 2024, **Gregorová, R., Stehlíková, D.** Konference 625 let Bečova nad Teplou „Milníky a omylníky“ s příspěvkem Ropuší kámen na relikviáři sv. Maura jako nejstarší doklad jeho použití na středověkých sakrálních památkách Evropy, 6. 9. 2024.

Přikryl, T., **Gregorová, R.** 23rd Czech – Slovak – Polish Paleontological Conference, Banská Bystrica, Slovakia, October 15–17, 2024 s posterem A new gadiform fish (Teleostei, Paracanthopterygii) from the Burdigalian deposits of Moravia (Czech Republic),

Bitner, M. A., Hladilová, Š., Šamánek, J., **Turek, T.** New data on the Middle Miocene brachiopods of

Moravia, Czech Republic. **The Czech–Slovak–Polish Paleontological conference**, Banská Bystrica, Slovensko (pasivně).

Bitner, M. A., Hladilová, Š., Šamánek, J., **Turek, T.** New data on the Middle Miocene brachiopods of Moravia, Czech Republic. 9th International Brachiopod Congress – Congres International sur les Brachiopodes, Brock University, St. Catharines Canada, Niagara Falls – St. Catharines, Ontario, Canada (pasivně).

Aktivity pro školy a výuka

Komentované prohlídky v expozici Zaniklý život na Moravě – pro první, druhý stupeň ZŠ i pro střední školy; celkem 15 skupin.

Gregorová: Historická turistika napříč lékařstvím a přírodními vědami v antice, středověku a humanismu – příklad interdisciplinárního výzkumu, FF MU Brno.

Aktivity pro veřejnost

Calábková: Po stopách čtvernožců moravského permu. Vyzvaná přednáška pro Českou geologickou společnost. 25. dubna 2024.

Gregorová: Ropuší kámen – klenot králů, Univerzita třetího věku, květen 2024.

Den Země. 20. dubna 2024 – oddělení nabídlo řadu aktivit týkajících se paleontologického výzkumu: poznávání zkamenělin, paleontologické pískoviště, stopy dinosaurů a dalších čtvernožců, skládání kostek, komentované prohlídky atd.

V rámci pravidelných komentovaných prohlídek v paleontologické expozici Zaniklý život na Moravě (každý poslední čtvrtek v měsíci) bylo uskutečněno celkem 11 výkladů paleontology Růženou Gregorovou a Tomášem Turkem, celkem 70 osob.

Exkurze

Oddělení uspořádalo celkem 9 exkurzí na paleontologické lokality Stránská skála, Rudice, Hády, Pálava a Brno, kterých se celkem zúčastnilo 202 osob.

Mezinárodní spolupráce

Analýza otisků kožních struktur permského tetrapoda ve spolupráci s kolegy z Polského geologického ústavu – Národního výzkumného ústavu (Oddělení regionální geologie), Varšava, Polsko a Prehistorického muzea GEOSKOP, Thallichtenberg, Německo.

Studium miocenních brachiopodů, krokodýlů a želv z Moravského území ve spolupráci s Varšavskou Univerzitou (Fakulta biologie, Fakulta geologie) a Polskou akademií věd (Ústav Paleobiologie), Varšava, Polsko. Výzkum neogenních chobotnatců ve spolupráci se slovenskou akademií věd, Bratislava, Slovensko.

Projekt Interreg AT-CZ: Geo-Time Travel – cesta časem historií Země na rakousko-moravském pomezí. Projekt představuje jedinečné bohatství důkazů o společné geologické historii rakousko-moravského pohraničí po dobu 380 milionů let. Paleontologická naleziště Rakouska a Moravy umožňují cestu časem od bizarních útesů druhohor přes tropické laguny druhohor až po nehostinné mamutí stepi doby ledové, přičemž tyto autentické zážitky spojí atraktivní animace v QR aplikacích a na výstavách partnerských muzeí. Umožní pochopit dramatické změny klimatu a krajiny a vývoj života, který v hluboké geologické minulosti formoval celý společný rakousko-moravský region. K realizaci přeshraničního projektu se spojily tři muzejní instituce: Přírodovědné muzeum ve Vídni, Fossilní svět ve Stettenu a Moravské zemské muzeum.

Zpracování kabinetu kuriozit na hradě Forchstein (Burgerland) – příprava publikace pro nadaci Esterházy.

Zahraniční cesty

Studium kolekce sparidních ryb z lokality Ybbs se sbírek Naturhistorisches Museum **Wien** (Gregorová).

Publikace

Voigt S., **Calábková G.**, Ploch I., Nosek V., Pawlak W., Raczynski P., Spindler F., Werneburg R. 2024: A diadectid skin impression and its implications for the evolutionary origin of epidermal scales. *Biology Letters*, 20: 20240041. <https://doi.org/10.1098/rsbl.2024.0041>

Březina J., Chroust M., Szczygielski T., Hrazdil V. 2024: Miocene crocodylian and marine turtle from Kienberg: First record from the Moravian part of the Vienna Basin, *Geologica Carpathica*, 75, 5, 329–338. <https://doi.org/10.31577/GeolCarp.2024.19>

Gregorová R., Stehlíková, D. 2024 The toad stone (Scheenstia tooth) on the reliquary of Saint Maurus at Bečov Castle (Czech Republic) and its sig-

nificance. *Revue de Paleobiologie* 43(1): 35–43.
 Bitner, M. A., Hladilová, Š., Šamánek, J., **Turek, T.** (2024): Middle Miocene (Badenian) brachiopods from the Borač area (Carpathian Foredeep, Moravia, Czech Republic). – *Annales Societatis Geologorum Poloniae* 94 (2), 175–186.
<https://doi.org/10.14241/asgp.2024.06>
 Fidlerová, T., **Turek, T.**, Doláková, N. (2024): Revize paleontologických nálezů z lokality Úsobrno. – *Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku* 31 (1–2), 24–30.
<https://doi.org/10.5817/GVMS2024-38231>

Příspěvky a rozhovory pro magazíny

Calábková: Scales helped reptiles conquer the land – when did they first evolve? *Magazín Ars Technica*.

Exkurze Za brněnským kamenem s Tomášem Turkem Foto Jan Čága.

Expozice Zaniklý život na Moravě. Foto Jan Čága.

Entomologické oddělení

Sbírkotvorná činnost

V roce 2024 entomologické oddělení dále rozšiřovalo sbírku brouků, ploštic, kříšů a mer, zejména o nově nasbírané materiály z Kamerunu, Filipín, Fiji a Česka. Materiál brouků a ploštic z Kamerunu je ve spolupráci s externími kolegy postupně dále určován a pokračujeme ve vybudování rozsáhlé sbírky (např. Staphylinoidea) z této zoogeograficky zajímavé oblasti. Během roku 2024 se podařilo determinovat ve spolupráci s externími kolegy (J. Pražák, P. Vienna, T. Lackner) velké množství (3500 exx) materiálu čeledi Histeridae z Kamerunu, tato aktivita vyústí v sérii vědeckých publikací a byla nově založena systematická sbírka tropického materiálu této čeledi. V průběhu roku pokračovalo ve spolupráci externími spolupracovníky (R. Kundrata, A. Hlaváček, F. Schätz) třídění vzorků z prosevů pralesní hrabanky a nárazových pastí z expedic do Středomoří a Kamerunu, jakož i sběrů ze střední Evropy. Podobně jsou průběžně determinováni brouci z dalších starších sbírek a současných sběrů (v letošním roce zejména z nadčeledí Cleroidea a Scarabeoidea) a vzniká tak moderní systematická sbírka Coleoptera. Na oddělení bylo vypreparováno přes 8.960 exemplářů hmyzu a dalších 9.000, převážně brouků a ploštic, bylo vypreparováno externími preparátory. Pokračovalo rovněž třídění a determinace materiálu řádu Hemiptera, na němž se dlouhodobě podílejí naši kurátoři (P. Baňar, I. Malenovský) ve spolupráci s několika zahraničními experty. Sbírký MZM tak byly v roce 2024 obohaceny o řadu typových exemplářů, zejména z řádu Coleoptera. Celý rok probíhalo ve spolupráci s J. Baštou nové uspořádání rozsáhlé sbírky brouků ze skupin Trogossitidae, Melyridae a Lamellicornia. J. Procházka se stále věnuje třídění a uspořádání sbírky kůrovcovitých brouků. V dipterologické oblasti bylo započato slučování samostatných sbírek čeledi bráněnkovití (Stratiomyidae) v jednotnou sbírku uloženou do nového UNIT systému (J. Nerudová). Dalším rokem pokračuje ve spolupráci s J. Hadravou z Entomologického ústavu Biologického centra AV ČR v Českých Budějovicích třídění sbírky čeledi pestřenkovití (Syrphidae), jejímž výsledkem bude systematická sbírka včetně elektronické databáze jedinců (>4000 exemplářů).

Ing. Jiří Kolibáč, CSc., vedoucí oddělení

Knihovna

Knihovna entomologického oddělení ke konci roku 2024 eviduje 61.953 knihovních jednotek a roční přírůstek činil 94 přírůstkových čísel. Separáty, časopisy a monografie byly získány darem, výměnou a nákupem a tyto přírůstky jsou během roku průběžně doplňovány do elektronické databáze publikací. Pokračuje mezinárodní i tuzemská výměna vědeckých publikací – v roce 2024 s 46 výměnnými partnery. V rámci periodické revize knihovny bylo v roce 2024 zrevidováno celkem 341 přírůstkových čísel separátů, 1 časopis a 9 monografií z celkového počtu 61 953 knihovních jednotek.

Vědeckovýzkumná činnost

P. Baňar se zabývá studiem taxonomie a morfologie ploštic infrařádu Enicocephalomorpha, a čeledi Reduviidae. Rovněž se zabývá taxonomií některých skupin brouků (Staphylinidae, Anthribidae) s důrazem na faunu Středomoří a tropické Afriky a ekologií hmyzu. V průběhu roku 2024 spolupracoval na popisu šesti nových druhů drabčíkovitých z Madagaskaru a Černé Hory, jejichž typové exempláře patří do sbírek MZM.

J. Procházka se zabývá ekologií saproxylických a epigeických brouků. Věnuje se mapování rozšíření kornatcovitého brouka *Peltis grossa* v Národním parku Šumava, ve spolupráci s Výzkumným ústavem Silva Taroucy se zaměřil na společenstva brouků v pralesovitých porostech NPR Králický Sněžník a PR Milešický prales a na výzkum jedlových kůrovců rodu *Pityokteines*. Podílí se na přípravě atlasu rozšíření kůrovcovitých brouků v ČR.

I. Malenovský se věnuje taxonomii a faunistice kříšů a mer (řád Hemiptera). V roce 2024 pracoval

na checklistu mer Bulharska, z velké části založeného na sbírkových fondech MZM a univerzity v Sofii, a taxonomických revizích vybraných taxonů kříšů ve sbírkách MZM, zejména historicky významné sbírky L. Melichara.

J. Kolibáč se věnuje systematice, morfologii, paleontologii a biogeografii brouků nadčeledi Cleroidea a jejich fylogenezi v rámci skupiny Cucujiformia. S několika mezinárodními vědeckými týmy již publikoval sérii prací o druhohorních a třetihorních fosilních zástupcích skupiny Cleroidea z taimyrského, barmského a baltského jantaru a z jurských usazenin, kteří jsou doklady klimatických podmínek a změn rostlinných paleospolečenstev daných oblastí a jsou přínosem ke studiu evoluční biologie. S mezinárodním čínsko-australským týmem publikoval v roce 2024 popis a fylogenetickou analýzu neobvyklých křídlových fosilií, které tvoří novou vývojovou linii Cleroidea. Samostatně publikoval studii o fosilii z vzácného bittersfeldského jantaru, při které použil vlastní 3D modely z urychlovače částic PETRA III a snímky z digitálního mikroskopu.

J. Nerudová se zabývá studiem morfologie a ekologie vývojových stádií dvoukřídleho hmyzu podřádu Brachycera s hlavním zřetelem na čeleď bráněnkovití (Stratiomyidae). Společně s D. Kovacem z Německa nadále pokračuje v popisu vývojových stádií tropických druhů čeledi Stratiomyidae. Ve spolupráci s C. Yule z Austrálie připravuje odbornou kapitulu do katalogu vodních larev bráněnek jiho-východní Asie.

Prezentace na vědeckých konferencích a seminářích

Zoologické dny, poster: Description of the larva and puparium of the Oriental Soldier fly *Prosopochrysa vitripennis* (Diptera: Stratiomyidae) and observation of its biology, Zoologické dny, Ostrava, 2024; J. Nerudová

Zoologické dny, poster „Vliv požárové dynamiky na společenstva saproxylických a epigeických brouků v Národním parku České Švýcarsko“, Ostrava, 8.–9. 2. 2024; J. Procházka

27th International Congress of Entomology 2024, poster “Sun exposure as a main driver of the colonization of saproxylic beetles”, Japonsko, Kyoto, 25.–30. 8. 2024; J. Procházka

Večer Ondřeje Sekory pořádaný Katedrou českého jazyka a literatury ke 125. výročí narození Ondřeje Sekory, přednáška „Ondřej Sekora pohledem entomologa“, PedF MU, 8. 10. 2024; J. Procházka

Research Actualities in Bohemian Forest VIII, přednáška “Current distribution of an old-growth forest beetle *Peltis grossa* in Šumava mts.”, Srní, 23.–24. 10. 2024; J. Procházka

17th International Auchenorrhyncha Congress, University of the Philippines, Los Banos, Filipíny, 1–5.4.2024, přednáška “Influence of management practices on Auchenorrhyncha communities in species-rich dry grasslands in the western Carpathians (Czechia, Central Europe)” a poster “The leafhopper genus *Edwardsiana* in Greece (Cicadellidae: Typhlocybinae)”; I. Malenovský

Organizace mezinárodní konference o drabčíkovitých broucích „38th Staphylinidae and Staphylinoid Meeting 2024“ 10.–12.5.2024, Brno; v prostorách MZM (P. Baňar, J. Procházka). Čtyřdenní setkání spojené se studijní návštěvou entomologických sbírek MZM se zúčastnilo 36 účastníků ze 14 zemí.

Zahraníční cesty a mezinárodní spolupráce

Museo De Historia Natural, Universidad Nacional Mayor De San Marcos, Peru, 2023–2024, spolupráce na terénním projektu *Filogenia, biogeografía y biología de Cleridae: Clerinae (Coleoptera)*. Ley Forestal y de Fauna Silvestre, se creó el Servicio Nacional Forestal y de Fauna Silvestre – SERFOR, No. D000645-2023-MIDAGRI-SERFOR; J. Kolibáč
Expedice Fiji, říjen-listopad 2024: sběr saproxylického hmyzu na ostrovech Viti Levu a Vanua. J. Kolibáč

Expedice Maroko, 16. duben až 16. květen 2024, studium a sběr hmyzu v oblastech pohoří Vysoký Atlas, Střední Atlas a poušť na jihovýchodě země. L. Dembický

Terénní expedice do Černé Hory (20–25. 3. 2024). P. Baňar

Filipíny, 6–13. duben 2024: studium a sběr kříšů a mer v horách středního Luzonu ve spolupráci s kolegy z University of the Philippines, Los Banos, v návaznosti na konferenci 17th International Auchenorrhyncha Congress; I. Malenovský

Snímkování na urychlovači částic v červnu 2024 (A Research Centre of the Helmholtz Association, Hamburg, Německo: synchrotron PETRA III) v rámci subprojektu mezinárodního španělsko-britsko-českého paleoentomologického týmu se společným projektem 2023–2025 “*Evolutionary, taphonomic and palaeoecological study of resin-embedded organisms*”: Kolibáč, J. SUBPROJECT 4: *Evolution of Cleroidea (Insecta: Coleoptera)*”.

Projekt BAG-20220731 EC, garant D. Peris, Univ. Barcelona, Španělsko; J. Kolibáč
University of Buea, Buea, Cameroon, Dlouhodobá spolupráce na výzkumu biodiverzity NP Mount Cameroon “*The biodiversity of soil and litter-dwelling arthropods along an elevational gradient of Mt. Cameroon, with a special focus on Coleoptera and Heteroptera*”, včetně zapojení kamerunských studentů do výzkumných aktivit; uskutečněna krátká cesta v červnu 2024, cílem bylo organizování entomologického workshopu pro studenty University of Buea a transport velkého množství materiálu z Kamerunu do ČR. P. Baňar

Pedagogická a lektorská činnost

- výuka předmětů „Taxonomie, fylogenetika a zoologická nomenklatura“, „Systém a fylogeneze hmyzu“, „Aplikovaná entomologie“, „Informační zdroje v zoologii“, „Biodiverzita v souvislostech“, „Terénní cvičení ze zoologie“, „Terénní cvičení z entomologie“, „Didaktické terénní cvičení z botaniky a zoologie“, „Speciální botanicko-zoologické cvičení v terénu“, „Úvod do terénní biologie bezobratlých“, vedení bakalářských, magisterských a doktorských studentů (I. Malenovský v rámci pracovního poměru na Ústavu botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně)
- výuka cvičení ze „Zoologie“, Mendelova univerzita v Brně, zimní semestr 2024 (P. Baňar)
- výuka „Zoologové v praxi“, Katedra zoologie, PřF UK, 30.10.2024 (P. Baňar)
- exkurze přírodovědně zaměřených kroužků (např. Středisko ekologické výchovy Hlídka, BRĎO Rošťáci) do depozitáře entomologického oddělení; J. Procházka
- Exkurze „Za majkami a dalšími jarními brouky na Visengrunty u Bošovic“ pod záštitou České společnosti entomologické, Bošovice, 30. 3. 2024; J. Procházka
- Botanicko-entomologická exkurze na Kamenný vrch pro veřejnost, v rámci City Nature Challenge 2024, pod záštitou České společnosti entomologické a České botanické společnosti Brno, 27.4.2024; J. Procházka, O. Knápek
- Exkurze a přednášky s entomologickou tematikou pro základní školy; J. Procházka
- Exkurze pro veřejnost do entomologického depozitáře. 22. 2. 2024; P. Baňar, J. Nerudová, J. Procházka

Ediční činnost

Zajišťována redakce odborného časopisu *Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae*; na konci roku vyšel ročník 109 (J. Kolibáč)

Editori v impaktovaných časopisech:

Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae (odborný redaktor) (I. Malenovský).

Palaeoentomology, Magnolia Press, New Zealand, Editorial Board + subject editor, J. Kolibáč

International Journal of Zoology and Animal Biology, MedWin Publ., USA, Editorial Board (Web of Science, evaluation pending); J. Kolibáč

ZooKeys, Pensoft, Bulharsko (odborný redaktor); I. Malenovský

Knihy Kolibáč, J. a kol.: Příroda ČR: Průvodce faunou, Academia. Příprava pro 1. dotisk 2. Vydání; J. Kolibáč (vyšlo v dubnu 2024).

Popularizace vědy a výstavy

Den Země v MZM, prezentace entomologických sbírek a ukázka živého hmyzu. Ditrichštějnský palác, 20. 4. 2024 (J. Nerudová, J. Procházka).

Vesmír, ročník 103: Brouci pod rentgenem. O zkoumání fosilií v urychlovači částic.(J. Kolibáč).

Rozhovor/přednáška ve 2 pořadech Meteor (ČR2), květen a říjen 2024: Jak cykasy manipulují hmyzem a Jak vznikla spolupráce hmyzu a rostlin: oba pořady vysvětlují interakci hmyzu a rostlin (první opylovači cykasů) a koevoluci mezi kvetoucími rostlinami a hmyzem v období druhohor. (J. Kolibáč).

Zvláštnosti fyziologie švábů: ČR 2, červen 2024, rozhovor, vstup. (J. Kolibáč).

Spolupráce na výstavě „Megabrouci“, Výstaviště Brno, 5. 10. 2023–31. 1. 2024; J. Procházka, J. Nerudová

Spolupráce na výstavě „Tisíc tváří Amazonie“, pavilon Anthropos, 11. 6. 2024–2025. (J. Nerudová, J. Procházka)

BZZZ – hravá knížka o hmyzích opylovačích. Vydal Magistrát města Brna (Odbor participace) v roce 2024 (odborná spolupráce) (J. Procházka, J. Nerudová)

Tisková zpráva ČTK: Přes 2,5 milionu exemplářů hmyzu se skrývá v depozitáři Moravského zemského muzea; V. Šálek, 20. 2. 2024 (J. Procházka).

Podcast – rozhovor s Jiřím Procházkou o dobrovolnictví v Hnutí Brontosaurus a péči o Přírodní památku Kudlačena. Hnutí Brontosaurus, Brno, 6. 6. 2024. (J. Procházka).

Vystoupení v ČT, pořad Dobré ráno: Unikátní brouci (ukázka živého a preparovaného hmyzu). Brno, 29.8.2024. (J. Procházka).

Časopis Šumava: série sběratelských kartiček představujících saproxylické brouky. Ilustrace P. Procházka, text J. Procházka.

Výstava fotografií „Bezobratlí v Karpatech“, Muzeum trojmezí Jablunkov, od 23.4.2024; V. Mihal, J. Procházka.

Různé

Pokračovala digitalizace typových exemplářů uložených ve sbírkách oddělení (přes 200 snímků). Skenování diapositivů motýlů ze sbírky Dr. Hrabáka (794 snímků).

Oddělení tradičně provádělo determinace vzorků hmyzu (nejčastěji skladištních a zemědělských škůdců) a drobné odborné posudky pro veřejnost. Průběžně byly vyhotovovány recenze publikací pro česká i zahraniční odborná periodika, oponentury grantových projektů a oponentury doktorských disertací (P. Baňar, J. Kolibáč, I. Malenovský).

J. Kolibáč sestavil početný kolektiv přírodovědců a editoval rozsáhlou recenzi (opravu) 2. vydání knihy M. Anděry (ilustr. Sovák): „Atlas fauny ČR“, vyd. Academia.

J. Procházka se podílel na přípravě Stanoviska odborných společností ke kácení ve Ždánickém lese a Chříbech, účastnil se odborných seminářů a veřejných diskuzí, zaměřených na změnu hospodaření v dotčených oblastech. Aktivity vyústily v podepsání Memoranda o zlepšení péče a ochrany Ždánického lesa v červenci 2024.

Prezentace na vědeckých konferencích a seminářích

Immature beetles meeting: Rosová K., Pražák J. S., Kolibáč J., Beutel R. G., Hammel J. U. & Prokop J.:

Přednáška v entomologickém depozitáři.
Foto Jan Cága.

Zoologické oddělení

Sbírkotvorná činnost

V rámci dlouhodobé koncepce vytváření zoologické sbírky bylo získáno nebo vypreparováno do této sbírky 169 sbírkových předmětů z nichž 48 je součástí zakoupené sbírky z pozůstalosti p. Vlasáka. Současně byla část této sbírky (1932 předmětů, což činí 5,46 % sbírky) zrevidována v rámci inventarizace a uložena v depozitářích na Biskupském dvoře a Budišově. Díky spolupráci se zoologickými zahradami byly získány 2 kadávery uhynulých zvířat k preparaci. Byly vypreparovány 3 exempláře ze zoologických zahrad získaných v předchozích letech. Do evidenčního systému DEMUS bylo zapsáno 101 nových položek.

Vědeckovýzkumná činnost

Pokračování v terénních výzkumech na lokalitě Betlém a dalších mokřadech jižní Moravy – odchyt a značkování jedinců želvy bahenní (*Emys orbicularis*) – celkem odchyceno 161 jedinců z toho 59 dosud neznačkových jedinců (M. Šebela).

Spolupráce na grantu LČR – Mendelu: Monitoring biodiverzity a ekologických změn lužních lesů a luk v oblasti soutoku řek Dyje a Moravy. Skupina: obojživelníci (*Amphibia*). Odevzdána závěrečná zpráva a text (kapitola) do knihy. (řešitel M. Šebela).

V rámci projektu VO probíhaly odchyty a kroužkování ptáků na lokalitě Omický les v katastru obce Omice. Zároveň na téže lokalitě probíhal sběr hnízdních dat cílové skupiny šplhavců. (M. Černý).

Pedagogická činnost

Výpomoc při výuce dvou terénních cvičení na PdF Masarykově univerzitě (M. Černý).

Konzultant bakalářské práce na PdF Masarykovy univerzity (M. Černý).

Školitel specialista doktorského studia na Veterinární univerzitě Brno (M. Černý).

Další odborná činnost

Pokračování v revitalizačních terénních zásazích na studijní ploše Betlém dle Plánu péče – likvidace náletových porostů a čištění satelitních tůň.

Mgr. Martin Černý, Ph.D.,
pověřený vedením

Odborná spolupráce na revitalizačním projektu LZ Židlochovice – Revitalizace Mušovského luhu. Recenze článku pro zahraniční časopis Landscape Ecology. (M. Černý).

Výstavní činnost

Spolupráce na 2 výstavách jiných subjektů a 1 výstavě DM MZM v podobě zápůjček sbírkových předmětů.

Popularizační a osvětová činnost

Pravidelné exkurze v terénu (studijní plocha Betlém) pro zájemce z řad odborné i laické veřejnosti (8 exkurzí, cca 100 návštěvníků) a přednášky pro veřejnost (M. Šebela).

Odborné výklady ve stálé zoologické expozici. V roce 2024 proběhlo 28 výkladů pro 17 škol, dva z nich v rámci projektu Škola v muzeu (M. Černý, E. Šlapanská).

Akce pro veřejnost Den Země s MZM. Dva výklady v rámci Týdne dětí s MZM. Popularizace zoologie v podobě vystoupení pro TV Brno 1. Popularizační článek „Poznáte naše hrabavé?“ v časopise Ptáci světa. Konzultace pro veřejnost. (M. Černý).

Spolupráce s jinými subjekty

Spolupráce s PřF a PdF Masarykovy univerzity při řešení výzkumných a pedagogických činností. (M. Černý).

Spolupráce s FŽP ČZU v Praze při řešení výzkumných činností. (M. Černý).

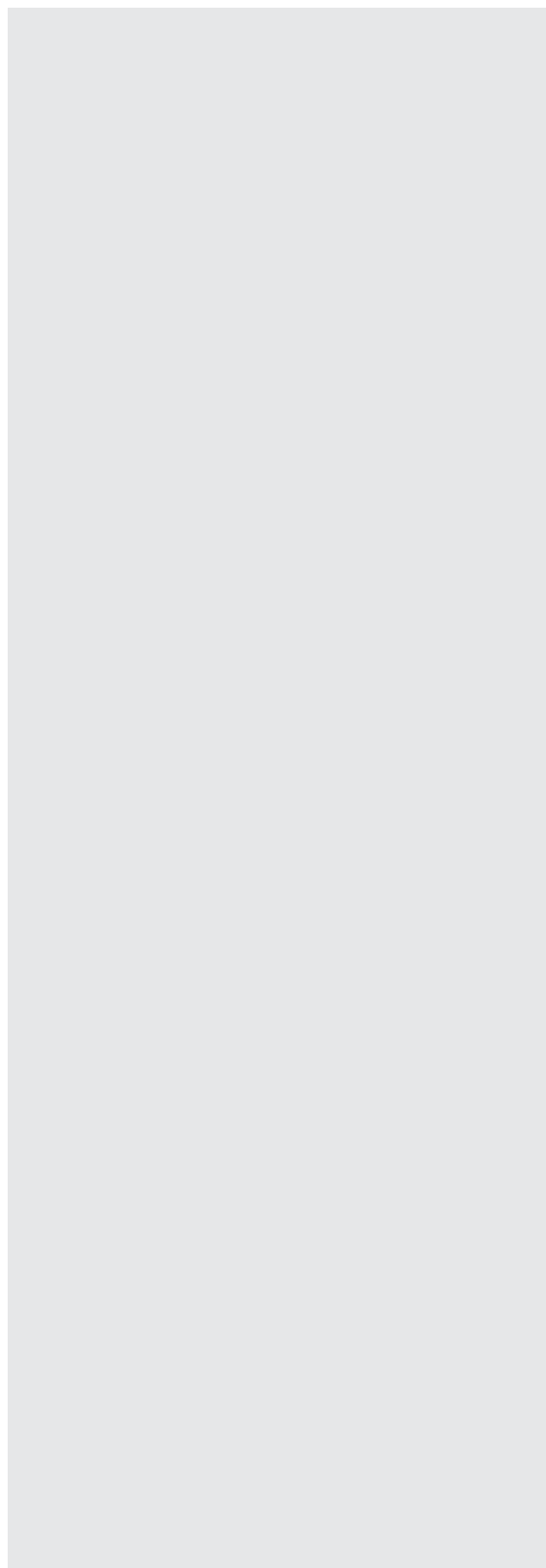
Spolupráce s ÚBO AV ČR při řešení výzkumných činností. (M. Černý).

Spolupráce s dr. Hughes z University of Essex – Department of Psychology. (M. Černý).

Knihovna

Knihovna zoologického oddělení obsahuje k 31. 12. 2024 28 852 knihovních jednotek.

V roce 2024 bylo zapsáno 36 nových přírůstků do knihovny. Počet registrovaných uživatelů je 20. V knihovně zoologického oddělení probíhá průběžně revize knihovního fondu + revize periodik (doplnění čárových kódů do jednotlivých svazků + doplnění a oprava záznamů ve Verbisu). Nadále pokračujeme s výměnami se 35 institucemi.

Botanické oddělení

Sbírkotvorná činnost

Botanické oddělení v roce 2024 získalo vlastními sběry a nákupem ca 4 000 herbářových položek; přibylo šest přírůstkových čísel. Největší akvizicí je část celoživotních herbářových sběrů Jiřího Těšínského.

Katalogizováno, tj. opatřeno inventárními čísly, bylo 2 953 sbírkových předmětů. Inventarizováno bylo více jak 8 000 předmětů. Pracovníci oddělení pokračovali v digitalizaci (zápisu do databáze Demus), databáze dosáhly celkového počtu více než 275 000 digitalizovaných dokladů. Nově zadávali údaje do mezinárodní herbářové databáze JACQ, kam vložili 906 záznamů.

Knihovna: k datu 31. prosince 2024 evidovala knihovna botanického oddělení MZM 69 883 knihovních jednotek. Přírůstek v roce 2024 činil 79 knihovních jednotek. Celkový počet výpůjček za rok 2024 byl 2 (separáty, časopisy, knihy); zde je nutné uvést, že po větší část roku nebyla obsazena knihovnická pozice, a proto byla činnost knihovny pozastavena. Pokračuje výměna časopisu Acta Musei Moraviae, Sci. Biol., s tuzemskými i zahraničními institucemi.

Vědecko-výzkumná činnost

Tato činnost probíhala v rámci IP DKRVO. Celkový počet výstupů je 25, vybrané podrobnosti níže a viz příloha – zpráva o plnění Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace Moravské zemské muzeum. Články byly zveřejněny v mezinárodních odborných časopisech, včetně časopisů v 1. decilu WOS.

V. Antonín byl přizván k práci na koncepční celosvětové publikaci „Phylogenomics, divergence times and notes of orders in Basidiomycota“ vydané v loňském roce. Společně s korejskými partnery také zpracovává nasbíraný materiál z projektu „Taxonomicko-fylogenetický projekt studia hub rozkládajících opad v Korejské republice (Phylogenetic taxonomy of litter decomposing fungi in the Republic of Korea)“. Tento projekt byl uskutečněn ve spolupráci s Národním ústavem lesnických věd v Soulu. V současnosti jsou připravovány společné publikace, jedna již vyšla v roce 2024 a obsahovala popis tří nových druhů rodu *Rhodocollybia*.

V. Antonín a H. Ševčíková jsou členy prestižního „Global consortium for the classification of fungi

RNDr. Svatava Kubešová, vedoucí Botanického oddělení.

and fungus-like taxa“, které publikovalo v roce 2024 obsáhlý koncepční článek. Oba zmínění výzkumníci byli dále přizváni k práci mezinárodního týmu na koncepční přehledové publikaci „The 2024 Outline of *Fungi* and fungus-like taxa“, zahrnující taxony z celého světa, a byli také součástí týmu pracujícího na Červené knize makromycetů ČR.

H. Ševčíková pokračovala ve vedení mezinárodního týmu Holarctic *Pluteus* (spoluautoři z Evropy, Severní Ameriky a Asie) a byla autorkou či spoluautorkou pěti článků publikovaných v časopisech obsažených v databázi WoS. Podílela se na popisu pro vědu nových druhů *Pluteus parvulus* a *Amanita amplivelata*.

V. Antonín byl členem mezinárodního týmu pracujícího na moderním taxonomickém členění rodu *Gymnopus* s popisem jednoho nového druhu z Číny. Podílel se na publikaci prvního nálezu zástupce rodu *Singerocybe* v Indii, prvních nálezů druhu *Melanoleuca galbuseare* ve Španělsku a prvních nálezů druhu *Melanoleuca granadensis* v České a Slovenské republice.

V. Antonín se podílel na přípravě knižní publikace výsledků mykologické části projektu „Monitoring biodiverzity a ekologických změn lužních lesů a luk v oblasti soutoku řek Dyje a Moravy“, který financuje Grantová služba Lesů ČR a jehož řešitelským pracovištěm je Ústav lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie Mendelovy univerzity v Brně.

S. Kubešová a I. Novotný se věnovali bryofloristickým průzkumům na Slovensku, konkrétně v jeho jižní části a na Muráňské planině, v České republice pak především v NP Podyjí.

K. Sutorý publikoval studii věnovanou rodu *Cynoglossum* v Turecku, kapitulu „*Ventenata* Koeler – ovšířík“ v 9. dílu odborné monografie Květena České republiky a pokračoval ve floristickém průzkumu řeckého poloostrova Athos.

V. Taraška pokračoval ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci na výzkumu rodu *Dactylorhiza* ve střední Evropě, jenž vyústil v publikaci taxonomicko-nomenklatorické revize okruhu *D. maculata* agg. V rámci spolupráce s Botanickým ústavem AV ČR pokračovala tvorba síťových map s využitím herbářových sbírek a databáze Pladias, některé mapy byly rovněž publikovány v souborném článku. Další článek byl věnován nedávno zpracované a revidované herbářové sbírce Vlastivědného muzea Jesenicka (JESM).

Čtyři pracovníci botanického oddělení (V. Taraška, S. Kubešová, K. Sutorý a I. Novotný) se autoricky a editorsky podíleli na zpracování floristických dat a publikaci výsledků semináře muzejních botaniků pořádaného botanickým oddělením MZM v roce 2023.

Další publikační a ediční činnost, ostatní odborné aktivity

V populárních časopisech a zpravodajích odborných spolků bylo souhrnně zveřejněno sedm článků. Uvádíme je zde (nejdou v seznamu výsledků výzkumné aktivity IP DKRVO na konci této výroční zprávy): Antonín V., Tomšovský M. 2024, Tmavobélky, opomíjené lupenaté houby, *Živa* 72(3): 102–104; Ševčíková H., Antonín V., Kolařík M. 2024, *Marasmiellomyces* a *Vizzinia* (*Porotheleaceae*), dva nové rody lupenatých hub (abstrakt), *Súhrny referátov zo seminára Biodiverzita húb Slovenska* 21, *Spravodajca Slovenskej mykologickej spoločnosti* 57: 16–17; Taraška V., Hédli R., Chudomelová M. 2024, Exkurze do žulovských luhů a hájů, *Zprávy Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti* 13: 11–16; Taraška V., Hradílek Z., Duchoslav M., Hroneš M. 2024, K 60. narozeninám Boba Trávníčka, *Zprávy Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti* 13: 54–55; Taraška V., Chudomelová M., Hédli R., Štencel R. 2024, *Portulaca oleracea*, In: Dančák M., Kocián P. [eds], *Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska XVII.*, *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* 73: 92; Taraška V., Štencel R. 2024, *Eriophorum latifolium*, In: Dančák M., Kocián P. [eds], *Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska*

XVII., *Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales* 73: 89; Tkáčiková J., Kubešová S., Plaček J. 2024, Bryologická exkurze na rašelinné louky Beskyd, *Zprávy Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti* 13: 17–21.

Pracovníci oddělení vykonávají editorskou činnost v redakčních radách odborných časopisů *Acta Musei Moraviae, Scientiae biologicae, Acta rerum naturalium, Bryonora, Czech Mycology* (V. Antonín je šéfredaktorem), *Journal of the National Museum* (Prague), *Natural History Series, Mykologické listy* (V. Antonín je šéfredaktorem), *Österreichische Zeitschrift für Pilzkunde, Rivista di Micologia, Sydowia* a *Zprávy Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti* (V. Taraška je šéfredaktorem). Také se podíleli na recenzní činnosti v českých a mezinárodních vědeckých časopisech, včetně časopisů impaktovaných – celkem 13 recenzních posudků (z toho sedm pro impaktované časopisy).

Pracovníci botanického oddělení působí ve Vědecké radě a Sbírkotvorné radě MZM, v Poradním sboru pro sbírkotvornou činnost Vlastivědného muzea v Olomouci.

Pracovníci jsou členy odborných společností: Britská mykologická společnost, Německá mykologická společnost, Slovenská mykologická společnost, Česká vědecká společnost pro mykologii, Mykologický klub Brno (předsedkyně H. Ševčíková), Britská bryologická společnost, Česká botanická společnost, resp. její Bryologicko-lichenologická sekce (členka výboru S. Kubešová), Moravskoslezská a Jihomoravská pobočka (členka výboru S. Kubešová), Botanická komise Asociace muzeí a galerií České republiky (členka výboru S. Kubešová) a ICOM (Mezinárodní rada muzeí).

V. Antonín a K. Sutorý jsou členy Odborného orgánu hodnotitelů – poradního orgánu Rady pro výzkum, vývoj a inovace.

Zahraniční cesty

Nizozemí, Leiden, 5.–10. 5. – H. Ševčíková v herbáři hub NATURALIS revidovala položky makromycetů včetně typových položek a pořídila fotodokumentaci mikroskopických znaků.

Řecko, poloostrov Athos, 26. 6. – 4. 7. – floristický průzkum a dokumentace tamní květeny sběrem herbářového materiálu.

Gruzie, 7.–21. 7. – společně se skupinou pro výzkum vegetace MUNI jsme se zúčastnili expedice zaměřené na fytoecologické snímkování lesních

společenstev Velkého i Malého Kavkazu, v rámci něž byly též pořizovány herbářové sběry mechorostů a cévnatých rostlin pro sbírku MZM.

Slovensko, 27.–30. 3. – naplnil byl bryologický průzkum vápencových stanovišť, sprašových stěn a slanisk ve spolupráci s kolegy z Masarykovy univerzity v Brně a z Technické univerzity ve Zvoleně, byl získán dokladový materiál pro sbírku MZM.

Slovensko, 10.–14. 6. – aktivní účast na akci Mezinárodní seminář muzejních botaniků SR a ČR, Muránska planina, kde během terénních exkurzí byly sebrány četné vzorky mechorostů pro sbírku MZM.

Slovensko, 31. 8. – 7. 9. – terénní mykologický průzkum vybraných lokalit v Národním parku Nízke Tatry na pozvání a ve spolupráci se Správou NP a dalšími slovenskými mykology, sběr položek makromycetů pro náš muzejní herbář včetně nových nálezů pro Slovensko.

Konference

Aktivně formou přednášky jsme se účastnili Severoamerické vědecké konference, 2024 pořádané Mycological Society of America (další přednášku o *Pluteus* přednesl A. Justo, Kanada, podílela se H. Ševčíková), konference Dlouhodobé změny vegetace a krajiny, České Budějovice (poster Mokřady mizející před očima: Vidnavské mokřiny v posledních sedmi dekáдах, Taraška V., Hradílek Z., Vojtěchová K.), konference Convegno Federazione Micologica Gruppi Veneti sul genere *Melanoleuca*, Costabissara, Itálie (vyžádaná přednáška European species of the genus *Melanoleuca* (Basidiomycota, Agaricales), Antonín V., Ďuriška O., Jančovičová S., Kudláček T., Para R., Ševčíková H., Tomšovský M.), konference 16° Giornale Micologiche Jesine, Comitato Scientifico Regionale 2024, Jesi, Itálie (vyžádaná přednáška European species of the genus *Melanoleuca* subg. *Urticocystis*, Antonín V., Ďuriška O., Jančovičová S., Kudláček T., Para R., Ševčíková H., Tomšovský M.), Biodiverzita húb Slovenska 22, Bratislava, Slovensko (První nálezy *Pluteus izurun* v České republice – najde se i na Slovensku?, Ševčíková H., Maňák R. a *Melanoleuca strictipes* – jarný výskyt a nové lokality na území Slovenska, Ďuriška O., Antonín V., Jančovičová S., Tomšovský M.), semináře Botanické dny, Seminář muzejních botaniků SR a ČR, Pohronská Polhora, Slovensko (Co víme o „machorastoch“ Muránské planiny, Kubešová

S.), semináře 36. podzimní bryologicko-lichenologické dny na Radnicku (prezentace *Ditrichum pallidum*, Novotný I.) a konference XX International Botanical Congress, Madrid, Španělsko (poster Contribution to genus *Cynoglossum* species (Boraginaceae) in the Mediterranean part of the Middle East, Sutorý K.).

Ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií České republiky jsme organizačně zajišťovali Podzimní určovací seminář Botanické komise AMG 2024, který proběhl v říjnu za účasti 33 osob z ČR a Slovenska.

Výstavní projekty

XIV. výstava hub (19.–21. 10. 2024) – organizace a odborné zajištění výstavy (H. Ševčíková – hlavní organizátorka, odborná garantka, V. Antonín – hlavní odborný garant), pořádáno MZM ve spolupráci s Mykologickým klubem Brno a KVIC Brno Vinohrady.

Výstava hub a plodů podzimu (22.–23. 10. 2024) – výstava v Centru léčivých rostlin Masarykovy univerzity v Brně (H. Ševčíková a V. Antonín – příprava hub, odborní garanti mykologické části výstavy), pořádalo Centrum léčivých rostlin ve spolupráci s Mykologickým klubem Brno a MZM.

Osvětová činnost a spolupráce s jinými subjekty

Vystoupení v médiích: mykologové poskytovali řadu kratších rozhovorů o růstu hub, o nebezpečí jedovatých druhů a houbách ve vztahu ke změně klimatu pro novináře z řady tištěných i on-line periodik, zejména v době houbařské sezony. Dále natáčeli reportáže s Českou televizí, Studio 6 o houbách a houbaření (V. Antonín), Dobré ráno, Jihomoravský večerník a hlavní zpravodajská relace Události (H. Ševčíková), s TV Prima CNN News o bedlách (V. Antonín) a poskytovali rozhovory o houbách v Českém rozhlase (V. Antonín, H. Ševčíková).

Přednášky:

Botanické reminiscence toulek po Jesenicku – Výroční setkání Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti, 41 osob (V. Taraška).

Determinační setkání – rod *Dactylorhiza* – Olomouc, ve spolupráci s katedrou botaniky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a Moravskoslezskou pobočkou České botanické společnosti, 18 osob (V. Taraška, B. Trávníček).

Houby – jejich cesta dějinami a přínos pro člověka (J. Gabriel), organizace přednášky v rámci pravidelného cyklu České vědecké společnosti pro mykologii – 55 osob (organizátoři V. Antonín a H. Ševčíková).

Houby povstale z popela Českého Švýcarska (L. Zíbarová), organizace přednášky v rámci pravidelného cyklu České vědecké společnosti pro mykologii – ca 40 osob (organizátoři V. Antonín a H. Ševčíková).

Houby NPR Rohová (P. Zehnálek), organizace přednášky v rámci pravidelného cyklu České vědecké společnosti pro mykologii – 42 osob (organizátoři V. Antonín a H. Ševčíková).

Méně známé jedlé houby – Brno, klub zahrádkářů Hortus, 26 osob (H. Ševčíková).

Motýlí louka, prezentace rostlin – Senoseč a Jar-mark 2024, Vyškov (I. Novotný).

Mykologie – úvod do poznávání hub, tržní druhy hub a jim podobné jedlé a jedovaté houby – Brno, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, 50 osob (V. Antonín).

O houbách a přírodě Madeiry – Brno, Klub Seniorů CB Kounicova, 28 osob (H. Ševčíková).

Potoky jsou na houby (Zajímavé druhy potočních údolí národního parku Podyjí; M. Čapoun, H. Čapounová, M. Čapounová), organizace přednášky v rámci pravidelného cyklu České vědecké společnosti pro mykologii – 41 osob (organizátoři V. Antonín a H. Ševčíková).

Příroda a houby ostrova Madeira II – nové, endemické a vzácné druhy – U3V MUNI a MZM, 110 osob (H. Ševčíková).

Rašeliniště Telčska (L. Hašek), organizace přednášky v rámci pravidelného cyklu České vědecké společnosti pro mykologii – 38 osob (organizátoři V. Antonín a H. Ševčíková).

To všechno jsou houby – KVIC Brno-Vinohrady, 68 osob (H. Ševčíková).

workshop Mechorosty – vzácné a ohrožené druhy Beskyd – Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, 15 osob (J. Tkáčiková, S. Kubešová).

Zajímavé houby okolí Brna – Muzeum města Brna, 12 osob (H. Ševčíková).

To všechno jsou houby (všech tvarů a velikostí) – Brno-Vinohrady, Senior klub, 18 osob (H. Ševčíková).

Zajímavé nálezy hub ve Středomoravských Karpatech (J. Běťák), organizace přednášky v rámci pravidelného cyklu České vědecké společnosti pro

mykologii – 39 osob (organizátoři V. Antonín a H. Ševčíková).

Zelená střecha Moravy: horská květena Hrubého Jeseníku – U3V MUNI a MZM, 120 osob (V. Taraška).

Byly uskutečněny **exkurze:**

Bryologická exkurze za historií mechorostů v Beskydech – 7 osob (S. Kubešová, J. Tkáčiková).

Býlí v bílé jámě: botanická exkurze do vidnavské kaolínky – 9 osob (V. Taraška).

Exkurze botanická pro školy – Kamenný vrch (City Nature Challenge aneb Brněnská džungle) – 12 osob (V. Taraška).

Exkurze do údolí Javorné u Zlatých hor – 11 osob (R. Hédli, V. Taraška).

Exkurze na mechy do Soběšických lesů (City Nature Challenge aneb Brněnská džungle) – 14 osob (S. Kubešová).

Mykologická vycházka (Hády) ve spolupráci s MENDELU – ca 25 osob (H. Ševčíková).

Mykologické exkurze – vycházky do okolí Babic – 28 osob (H. Ševčíková).

Po stopách prof. Josefa Podpěry: bryoexkurze do údolí Bobravy – 15 osob (P. Dřevojan, S. Kubešová).

Osvětová činnost: Tradičně byla zajišťována poradenská činnost houbařské poradny – navštívilo ji 599 osob. Pracovníci oddělení vedli lektorské výklady pro školy o herbářích, workshopy mechorosty a také botanické a mykologické exkurze – 15 školních skupin, 339 osob. Podíleli jsme se na Dni Země s Moravským zemským muzeem – stanoviště poznávání rostlin.

Pedagogická činnost: výuka předmětů Bryologické praktikum a Determinace mechorostů pro pokračující na Ústavu botaniky a zoologie, PřF Masarykovy univerzity (S. Kubešová). Dvě přednášky (viz výše) pro Univerzitu třetího věku v Moravském zemském muzeu, FSS Masarykovy univerzity a přednáška Bezpečnost a kvalita hub, jedovaté houby v rámci kurzu Bezpečnost a kvalita potravin, Veterinární univerzita Brno. Členství v oborové radě doktorského programu Lesnická fytopatologie a mykologie na Mendelově univerzitě v Brně (V. Antonín). Oponentura bakalářské práce a konzultant magisterské práce pro PřF Univerzity Palackého v Olomouci (V. Taraška).

Uměnovědné muzeum

Oddělení dějin divadla

Vědeckovýzkumná činnost (viz plnění VO)

Úkoly pracoviště:

PhDr. Jaroslav Blecha – systematický průzkum, dokumentace a hodnocení přeměn českého loutkového divadla (loutkářské rody, kočovné loutkové divadlo, rodinné a spolkové loutkové divadlo). Dále srovnávací výzkum a mapování českých loutkářských sbírek s důrazem na determinaci původu českých loutek, hledání obecných znaků v přeměnách jejich tvarosloví a technologie.

doc. Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D. – výzkum profesionálního činoherního divadla, zejména projevů souvisejících s českou divadelní avantgardou ve vývojovém kontextu dějin českého divadla.

Mgr. Hana Ocetková – výzkum a dokumentace profesionálního hudebního divadla a baletu. Pokračování ve výzkum a zpracování archivu souboru brněnského baletu ND Brno.

Dále:

Řešení původně interního projektu VaV I. MZM, v. o. (restaurování sbírky štočků s divadelní tematikou z první poloviny dvacátého století a padesátých let 20. století) pokračovalo sporadicky, jelikož nebyla schválena žádost o dotaci projekt MK ISO/D pro rok 2024. Na realizaci se podílela restaurátorka ODD Mgr. Olga Piperová Taušová, DiS.

Mezinárodní spolupráce: Theatee Brett Vídeň, Rakousko, spolupráce s Mgr. Ludvíkem Kavínem na výzkumu archivu divadla, celoročně (PhDr. Jaroslav Blecha a dobrovolník Michael Kovařík).

Univerzita Komenského v Bratislavě, Filozofická fakulta UK, Katedra estetiky a Slovenský ľudový umelecký kolektív (SEUK), spolupráce na výzkumu tradičního loutkového divadla (spolupráce s doc. Mgr. Jurajem Hamarem, CSc.), celoročně (PhDr. Jaroslav Blecha).

Sbírkotvorná činnost

Přírůstek sbírky Oddělení dějin divadla za rok 2024 činí 7 přírůstkových položek, 2024 ks předmětů. Předměty byly získány jednak koupí, dále bezúplatně jako dary a vlastním sběrem.

Nejvýznamnějším akvizicí představuje nákup 95 ks předmětů ze soukromé sbírky prof. Milana Kní-

PhDr. Jaroslav Blecha, ředitel Uměnovědného muzea MZM, vedoucí Oddělení dějin divadla.

žáka (převážně historické loutky), dále část inventáře kočovného divadla rodiny Janečků.

Pravidelně je pořizován též pomocný materiál jako divadelní programy, recenze aj.

Standardně probíhala katalogizace, konzervování a restaurování sbírkových předmětů, a taktéž průběžná revize sbírky (viz statistika NIPOS).

Pokračovala další etapa dlouhodobé reorganizace části sbírkového fondu (F fotografie) a byla prováděna jeho postupná dílčí zpětná elektronická katalogizace – 11698 ks (Hana Ocetková, externě Jiří Stejskal, Julie Vojtková).

Vlastní konzervaci a restaurování sbírky zajišťovaly 2 konzervátorky-restaurátorky – Helena Šedá a Mgr. Olga Piperová Taušová, DiS. Mimořádná průběžná péče byla věnována zejména novým přírůstkům, zejména předmětům z obsažného daru prof. Milana Knížáka.

Publikační činnost

JOCHMANOVÁ, Andrea: Ke Třem sestrám dodatečně, byť úvodem. In Jochmanová, Andrea a Pichlíková Burke, Lenka. Karel Pichlík: *Tři ses-*

try. Brno: MZM 2024, s. 6–11 / summary s. 249–255. ISBN 978-80-7028-614-2.

VALENTOVÁ, Veronika: Mandragora na brněnských scénách. In: *Acta Musei Moraviae, Sci. Soc.*, CIX, 1, 41–51, 2024, ISSN 0323-0570.

VALENTOVÁ, Veronika: Goldoniho Sluha dvou pánů v Národním divadle Brno. In: *Acta Musei Moraviae, Sci. Soc.*, CIX, 1, 53–62, 2024, ISSN 0323-0570.

VALENTOVÁ, Veronika: Průvodce Castellucciho světem vizuální magie. In: *Divadelní revue*, 35, 2, 2024, 199–202, ISSN 0862-5409.

Konference

Andrea Jochmanová: *All the ladies... on the Stage: Feminism, femininity and concept of „Civilised Woman” and pacifistic activities in the spectrum of czech avant-garde*. European Network for Avant-Garde and Modernism Studies (EAM) conference, Jagiellonian University Krakow, 17.–19. 9. 2024. In *European Network for Avant-Garde and Modernism Studies (EAM) conference “Avant-garde and War”*, Jagiellonian University Krakow. 2024.

Přednášky, pedagogická a lektorská činnost

Andrea Jochmanová: Přednáška: DiFa JAMU, *Dějiny českého divadla* (dvousemestrální)

Andrea Jochmanová: DiFa JAMU, *Teorie dramatu II* (jarní semestr)

Andrea Jochmanová: DiFa JAMU, vedení bakalářských a magisterských prací

Veronika Valentová: U3V MU, MZM, *Satira Daria Fo na moravských divadelních scénách* (8. 3. 2024)

Veronika Valentová: MU, FF, *Kapitoly z dějin divadla* (celoroční)

Veronika Valentová: MU, FF, vedení bakalářských a magisterských prací

Veronika Valentová: MU, FF, oponentské posudky bakalářských a magisterských prací

Přednášky pro širokou veřejnost:

Andrea Jochmanová:

Queer osobnosti vědy (20. 6. 2024)

Reprezentanti Queer kultury (14. 11. 2024)

Stíny slovanské divadelnosti (5. 7. 2024)

Stopětadvacetkrát Oldřich Nový (17. 10. a 23. 10. 2024)

Ti všichni... Peškovi (16. 5., 27. 5. a 17. 12. 2024)

Jaroslav Blecha:

Tradiční loutkové divadlo a loutkářská sbírka MZM, pro účastníky festivalu Divadelní svět, 24. 5. 2024)

Varietní loutky v tradičním českém loutkovém divadle (doplněno ukázkami, společně s J. Hamarem a Františkem Petrákem). *Dny slovenské kultury* s mezinárodní účastí (Luhačovice, 7. 9. 2024)

Varietní loutky v tradičním českém loutkovém divadle (doplněno ukázkami, společně s J. Hamarem). Festival *Bábky v parku* s mezinárodní účastí (Rusovce, Slovensko, 14. 9. 2024)

Jaroslav Blecha: *Loutkářské umění*, komentovaná prohlídka pro studenty DAMU (MZM, 14. 3. 2024)

Loutkářské umění, komentovaná prohlídka pro veřejnost (MZM, 21. 3. 2024, Word Puppetry Day)

Loutkářské umění, komentované prohlídky pro veřejnost v rámci divadelních pořadů v PŠ (6 x)

Jaroslav Blecha, A. Jochmanová, V. Valentová:

Vedení, konzultace a posudky seminárních, bakalářských a diplomových prací studentů divadelní vědy FF MU, DF JAMU, sdružených uměnověd FF MU.

Dobrovolnický program

S oddělením dějin divadla i nadále spolupracovala dobrovolnice PhDr. Eugenie Dufková, a to na determinaci materiálu v pozůstalosti Ivo Osolsobě a fotografií baletu ND Brno.

Dále pokračovala částečně dobrovolnickou spoluprací Mgr. Eva Janěková na uspořádání materiálu z archivu Milana Knížíka.

Dobrovolnický pracovali i Mgr. Ludvík Kavín a Michael Kovařík na postupném zpracování archivu Theatee Brett Vídeň, Rakousko.

Služby badatelům

ODD poskytlo službu 176 badatelům.

Různé

Jaroslav Blecha:

– Člen programové rady Katedry divadelních studií FF MU.

– Člen vědecké rady Západočeského muzea v Plzni.

– Odborná spolupráce – expertní posudky a determinace materiálu ve sbírce Muzea loutkářských kultur, konzultace nákupu sbírkových předmětů (Muzeum loutkářských kultur Chrudim, Národní muzeum Praha).

– Člen ediční rady MZM.

– Člen redakční rady časopisu *Loutkář*, Spolek pro vydávání časopisu *Loutkář*, Praha.

– Člen redakční rady časopisu *M revue*, Moravské zemské muzeum, Brno.

- Člen poradního sboru divadelního oddělení Národního muzea v Praze, člen poradního sboru a nákupní komise Muzea loutkářských kultur v Chrudimi.
- Koncipování, organizace, realizace doprovodného programu v expozici *Loutkářské umění* – loutkový divadelní představení pro veřejnost (7×), dvou-denní řezbářský workshop (9.–10. 11. 2024), výtvarné loutkářské dílny pro děti (7×).
- Realizace programu „Čtení“ v klubu MZM (Kavín, Charta 77, 8. 3. 2024).
- Scénář a realizace filmového spotu o českých varietních loutkách (srpen 2024, pro turné Divadla Radost)

Členství v různých oborových organizacích

- J. Blecha: UNIMA (Union Internationale de la Marionette); člen exekutivy Českého střediska UNIMA, SIBMAS, Teatrológická spoločnosť, Spolek pro vydávání časopisu *Loutkář*, Spolek pro podporu tradic loutkářství.
- A. Jochmanová, V. Valentová: Teatrológická spoločnosť, SIBMAS.
- J. Blecha je nadále členem mezinárodního týmu, jehož posláním je sledovat a též realizovat povinná zachovná opatření vyplývající z nominálního spisu *Loutkářství* na Slovensku a v Čechách v Reprezentativním seznamu nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO.

Oddělení dějin hudby

Mgr. Ondřej Pivoda, Ph.D.
pověřen vedením Oddělení dějin hudby

Vědecko-výzkumná činnost (obecná a VO)

Výzkumná činnost je zaměřená na hudební historii Moravy se zvláštním zřetelem k životu a dílu Leoše Janáčka. Další výzkum je zaměřen na chrámovou a zámekovou hudbu na Moravě 17. a 18. století a skladatelské odkazy 20. století.

Doc. PhDr. Jiří Zahradka, Ph.D. – dějiny hudby v Brně 19. a 20. století, opera Národního divadla v Brně, život a dílo Leoše Janáčka (příprava kritických edic skladatele, edice korespondence Leoše Janáčka, publikace o jeho hudebně-dramatické tvorbě).

Mgr. Ondřej Pivoda, Ph.D. – dějiny hudby na Moravě od 2. poloviny 19. století do 21. století, život a dílo Pavla Haase, dějiny německých hudebních spolků v Brně.

Mgr. Simona Šindlářová – hudba 18. a 19. století, preventivní konzervace, koncepce a příprava muzejně edukativních programů pro klienty pro návštěvníky se specifickými potřebami.

Mgr. Libuše Janáčková, Ph.D. – dějiny Divadla hudby MZM, život a dílo Leoše Janáčka, edice korespondence Leoše Janáčka (mateřská dovolená).

PhDr. František Malý – chrámová hudba, kritické edice památek české a moravské hudby 18. a 19. století, organologie.

Mgr. Michaela Ratolítková – chrámová hudba v Brně na přelomu 17. a 18. století, sbírka z kostela sv. Jakuba v Brně, problematika ediční praxe hudby 18. století.

Mgr. Nikola Illeová – osobnost a dílo Leoše Janáčka, hudebně-edukační problematika (zástup za mateřskou dovolenou).

Mgr. Miroslav Lukeš, Ph.D. – chrámová hudba 18. století na Moravě.

Sbírkotvorná činnost a provoz badatelský

Sbírkové akvizice: písemnosti z pozůstalosti muzikologa Jana Racka, rukopisné party Sbírkové akvizice: akordeon zn. Hess, příčná flétna z ebenového dřeva a soubor 14 litografických hudebních tisků z 19. století.

Byla zpracována některá janáčkiana a hudební nástroje ze starých sbírkových fondů.

Studovna ODH MZM obsloužila 177 badatelských návštěv: 50 badatelů českých a 10 badatelů zahraničních (Kanada, Slovensko, Španělsko, USA, Velká Británie), vyřízeno bylo množství žádostí o kopie pro účely publikační. Pracoviště v Jeřišovicích navštívilo 15 badatelů. Kurátoři zodpověděli stovky badatelských dotazů a žádostí o rešerše a kopie.

Výstavy a akce pro veřejnost

ZAHRÁDKA, JIŘÍ. *Monogramista T.D: Partitura padajících sněhových vloček: Zimní událost 2024*.

Památník Leoše Janáčka (6. 12. 2023 – 8. 3. 2024)

ZAHRÁDKA, JIŘÍ. Jiří Šigut: *HUKVALDY*. Památník Leoše Janáčka (15. 3. – 5. 6. 2024)

ZAHRÁDKA, JIŘÍ. *Jenůfa*. Foyer Teatro dell'Opera di Roma, Řím, Itálie (květen 2024), ve spolupráci s TIC Brno a Teatro dell'Opera di Roma.

ZAHRÁDKA, JIŘÍ. *Vendula Chalánková / Východ*. Památník Leoše Janáčka (14. 6. – 1. 9. 2024).

ZAHRÁDKA, JIŘÍ. *Veronika Lukášová: MARKET FORCES (PARROT TULIPS)*. Památník Leoše Janáčka (13. 9. – 20. 10. 2024).

ZAHRÁDKA, JIŘÍ. *Příhody lišky Bystroušky*. Dietrichsteinský palác (30. 10. – 1. 12. 2024).

PIVODA, ONDŘEJ. *Pavel Haas: Šarlatán*. Foyer Janáčkova divadla, v rámci Mezinárodního operního a hudebního festivalu Janáček Brno (1. 11. – 24. 11. 2024).

ZAHRÁDKA, JIŘÍ. *Leoš Janáček: Výlety páně Broučkovy*. Foyer Janáčkova divadla, v rámci Mezinárodního operního a hudebního festivalu Janáček Brno (1. 11. – 24. 11. 2024).

ZAHRÁDKA, JIŘÍ. *Věc Janáček*. Památník Leoše Janáčka (1. 11. – 1. 12. 2024).

Přednášky, pedagogická a lektorská činnost

V průběhu listopadu a prosince 2024 Oddělení dějin hudby zorganizovalo cyklus přednášek a doprovodných akcí k Roku české hudby a výročí sta let od premiéry opery *Příhody lišky Bystroušky*, které se uskutečnily v Památníku Leoše Janáčka:

Jiří Zahrádka: *Bystrouška stoletá* (7. 11.), *Přejeme Ti, Bystrouško...* (hudebně-výtvarná dílna, 10. 11.), Tomáš Prokůpek: *Stanislav Lolek a jeho Urliška* (14. 11.), Ondřej Pivoda: *Ať doba dobrá nebo zlá, na rtech měj stále smích...*: *Pavel Haas a jeho opera Šarlatán* (28. 11.), Miroslav Lukeš: *Historie kantorské rodiny Krimerů v Moravských Budějovicích a okolí* (13. 12.).

M. Lukeš se 14. 9. 2024 zúčastnil Vlastivědné konference v Moravských Budějovicích, kde prezentoval příspěvek s názvem *Historie kantorské rodiny Krimerů v Moravských Budějovicích a okolí*.

O. Pivoda spoluorganizoval a zúčastnil se 58. Mezinárodního muzikologického kolokvia „Hudební kultura v Československu a jeho troskách 1934–1944“ v Brně ve dnech 4.–6. 11. 2024, v jehož rámci vystoupil s příspěvkem *Ať doba dobrá nebo zlá, na rtech měj stále smích... K osudům Haasovy opery Šarlatán na pozadí politického a kulturního klimatu 30. let*.

Dále v rámci mezinárodního festivalu židovské kultury ŠTETL FEST ve dnech vedl tři komentované procházky *Po brněnských stopách Pavla a Huga* a 30. 8. 2024 uskutečnil v Institutu Paměti národa veřejnou přednášku *Brno a bratři Haasové*.

J. Zahrádka uskutečnil pro veřejnost komentované procházky *Po Janáčkových stopách v Brně* v rámci činnosti TIC Brno a přednášky o životě a díle Leoše Janáčka pro Janáčkovu filharmonii v Ostravě.

Na Ústavu hudební vědy FF MUNI zajišťovali pravidelnou výuku O. Pivoda (Muzikologie jako věda o člověku), M. Ratolísková (Ediční seminář I., Ediční seminář II., Kulturní přehled) a J. Zahrádka (Dějiny hudby: 19. století, Dějiny hudby: 20. století, Seminář kritiky a kulturní publicistiky, Diplomový seminář atd.).

Publikační činnost mimo VO

LUKEŠ, Miroslav. *Historie kantorské rodiny Krimerů v Moravských Budějovicích a okolí*. In: *Naším krajem 20/2024*, Muzeum vysočiny Třebíč, s. 52–60.

PIVODA, ONDŘEJ. *Po brněnských stopách Pavla a Huga*, průvodce, 2024, vydán v rámci programu

mezinárodního festivalu židovské kultury ŠTETL FEST 2024, nestránkováno.

PIVODA, ONDŘEJ. *Pavel Haas a jeho opera Šarlatán*. In: *Pavel Haas (1899–1944): Šarlatán: Opera o sedmi obrazech z roku 1937* [divadelní program], Národní divadlo moravskoslezské, Ostrava, s. 13–37.

PIVODA, ONDŘEJ. Pavel Haas – zmařený talent. In: *Bez hranic!...: Janáček Brno 2024: 9. mezinárodní operní a hudební festival: 1–24/11/2024: festivalový magazín*, ISSN 1803-0408, s. 24–25.

ZAHRÁDKA, Jiří. Janáčkův Kvartet z podnětu L. N. Tolstého „Kreutzerovy sonáty“: geneze – edice – prameny. *Musicologica Brunensia*. Brno: Masarykova univerzita, 2024, roč. 59, č. 1, s. 5–29.

ZAHRÁDKA, Jiří. La verité, in primo luogo la verité, non la bellezza. In: *Leoš Janáček: Jenůfa* [divadelní program]. Řím: Teatro dell'Opera di Roma, 2024, s. 122–133.

Další

Ve spolupráci s Nadací Leoše Janáčka a Ústavem hudební vědy Masarykovy univerzity pokračovala digitalizace Janáčkovy archivu (notové rukopisy, dokumenty, scénické návrhy, celkem 2283 snímků).

Spolupráce Oddělení dějin hudby s Metodickým centrem konzervace při Technickém muzeu (Památník Leoše Janáčka, následně depozitáře) ohledně klimatu ve výstavních a sbírkových prostorách (S. Šindlářová).

Restaurování klávesových hudebních nástrojů (F. Malý).

Oddělení dějin literatury

Vědecko-výzkumná činnost

Výzkumná činnost je zaměřena na vývoj české literatury od nejstarší doby do současnosti se zvláštním zaměřením na teritorium historické Moravy. Další výzkum se soustřeďuje na vývoj domácího komiksu a jeho vazby na literaturu, ilustraci a karikaturu.

Ing. arch. Tomáš Prokůpek – komiks, ilustrace a karikatura 19. až 21. století, osobnost a dílo Ondřeje Sekory a Artuše Scheinera;

PhDr. Eleonora Jeřábková, Ph.D. – literatura 19. až 21. století, česko-německé literární kontakty, osobnost a dílo Marie von Ebner-Eschenbach;

Mgr. Hana Kraflová – literatura 19. až 21. století, žurnalistika první Československé republiky, osobnost a dílo Rudolfa Těsnohlídka;

PhDr. František Schildberger, Ph.D. – literatura 19. až 21. století, versologie, genologie, osobnost a dílo Oty Filipa;

Mgr. Jana Damcová – literatura 19. až 21. století, osobnost a dílo Pavla Kohouta.

Sbírkotvorná činnost

Přírůstek podsbírký Oddělení dějin literatury za rok 2024 činil 13 přírůstkových položek a zahrnoval předměty z pozůstalosti Oldřicha Mikuláška a Rudolfa Těsnohlídka, kolekci scénografických návrhů Ondřeje Sekory nebo originály dvou ilustračních cyklů Artuše Scheinera. Předměty byly získány koupí nebo jako dar.

Standardně probíhala katalogizace a běžná revize podsbírký.

Studovna ODL MZM obsloužila 49 badatelů.

Publikační činnost

PROKŮPEK, Tomáš: „József Jusztusz – ein Opfer seiner Zeit“, in: Sackmann, Eckart (ed.): *Deutsche Comicsforschung 2024*, Comic+, Leipzig 2024, s. 44–51.

PROKŮPEK, Tomáš: „Klasyczny Bukiet i heretycki urok komiksu“, in: *Zeszyty Komiksowe 2024*, r. 21, č. 37, s. 65–70.

PROKŮPEK, Tomáš: „Stanislav Lolek, liška Bystrouška a obrázkové seriály“, *Opus Musicum 2024*, r. 56, č. 3, s. 6–26.

Popularizační články

PROKŮPEK, Tomáš: „Artuš Scheiner – maître tchèque de l'illustration“, in: *Papiers Nickelés 2024*, r. 21, č. 81, str. 1–5.

Ing. arch. Tomáš Prokůpek,
vedoucí Oddělení dějin literatury.

PROKŮPEK, Tomáš: „Co v Dějinách nebylo – Divoký květ“, in *AARGH!* 24, 2024, s. 160–163.

PROKŮPEK, Tomáš: „Ervín Urban“, in: *Foglarovský sborník* 2024, r. 12, č. 12, s. 66–71.

PROKŮPEK, Tomáš: „Josef Lada a Kvítka“, in: Lada, Josef: *Čertovské žertíky. Kreslené anekdoty z Kvítka z čertovy zahrádky 1925–1940*, Albatros, Praha 2024, s. 132–139.

PROKŮPEK, Tomáš: „Stoletá hrdinka – Little Orphan Annie“, in *AARGH!* 24, 2024, s. 100–103.

PROKŮPEK, Tomáš: „Výtvarník Miloslav Havlíček“, in: *Tvořivá dramatika* 2024, r. 35, č. 1, s. 33–34.

PROKŮPEK, Tomáš: „Život a tvorba Libora Páva“, in: Páv, Libor: *Půlnoční král a jiné příběhy*, Václav Vávra, Praha 2024, s. 105–119.

Výstavy

Aquí y ahora – Exposición del cómic checo contemporáneo, Casa del Lector, Madrid, Španělsko, 29. 2.–14. 9. 2024, T. Prokůpek společně s P. Kořínkem, ve spolupráci s Českým centrem Madrid.

Ondřej Sekora známý aj neznámý, Danubiana, Bratislava, Slovensko, 7. 6.–1. 9. 2024, T. Prokůpek, ve spolupráci s Villou Pellé.

Sto let Vánočního stromu republiky 1924–2024. Dar čáslavského rodáka Rudolfa Těsnohlídka mladému státu, exteriérová panelová výstava v Čáslavi, 1. 12. 2024 – 6. 1. 2025. H. Kraflová společně s M. Dvořákovou, ve spolupráci s Městským muzeem a knihovnou Čáslav.

Pedagogická činnost

Komiksová tvorba Ondřeje Sekory, přednáška v rámci kurzu ESB038 Estetika komiksu, Seminář estetiky, FF MU, Brno, 9. 12. 2024, T. Prokůpek.

Konference

JERÁBKOVÁ, Eleonora: „První český překlad románu Maxe Broda *Der Meister*“, přednáška v rámci konference *Max Brod. Židovsko-křesťanské křížovatky*, velký sál Dietrichsteinského paláce MZM, 1. 11. 2024.

PROKŮPEK, Tomáš: „Deutschsprachige Comic-künstler in der Tschechoslowakei der Zwischenkriegszeit“, přednáška v rámci vědecké konference *Komiksowe marginesy i marginalia*, Univerzitní knihovna, Poznań, Polsko, 18. 4. 2024.

Přednášky pro veřejnost

Pásmo Bystrouška jde do světa, připraveno u příležitosti 100 let od premiéry Janáčkovy opery *Příhody lišky Bystroušky*, Asociace Babylon, z. s., Knihovna Jiřího Mahena, Brno, 18. 9. 2024, E. Jerábková, H. Kraflová, T. Prokůpek a F. Schildberger.

Literatura a literáti v Lidových novinách, úvodní přednáška z cyklu k výstavě *Nastoupil jsem co redaktor...* *Literatura a literáti v Lidových novinách 1893–1939*, Muzejní klub MZM, 6. 3. 2024, H. Kraflová.

Literatura a literáti v Lidových novinách, historický kontext, pro účastníky konference Etnografického ústavu MZM Textil v muzeu, Muzejní klub MZM, 12. 6. a 13. 6. 2024, H. Kraflová.

Literatura a literáti v Lidových novinách, neznámá díla známých autorů, pro Klub přátel MZM, Muzejní klub MZM, 26. 6. 2024, H. Kraflová.

Literatura a literáti v Lidových novinách a vývoj jejich sídla na České ulici v Brně, přednáška v rámci dernisáže výstavy spojené s vyhlášením výsledků internetové soutěže, velký sál Dietrichsteinského paláce, MZM, 27. 8. 2024, H. Kraflová.

Syrinx – a jak dál? Osudy členů literárního sdružení z roku 1903, Univerzita třetího věku MUNI, Brno, 12. 4. 2024, H. Kraflová.

Ondřej Sekora, redaktor Lidových novin, v rámci akce „Večer Ondřeje Sekory“ ke 125. výročí jeho narození, Pedagogická fakulta MUNI Brno, 8. 10. 2024, H. Kraflová.

Občan Rudolf Těsnohlídka a jeho příspěvek mladé republice, ke 100. výročí Vánočního stromu republiky, v rámci akce „Advent u Šlechticů“, Etnografický ústav MZM, 7. 12. 2024, H. Kraflová.

Karikatura v Lidových novinách, přednáška uskutečněná v návaznosti na výstavu *Nastoupil jsem co redaktor...* *Literatura a literáti v Lidových novinách 1893–1939*, Muzejní klub MZM, 20. 3. 2024, T. Prokůpek.

Polský komiks – od profesora Filutka po Cyberpunk 2077, Polský institut, Comic-Con Prague, Praha, 6. 4. 2024, T. Prokůpek.

Ondřej Sekora, *komiksový tvůrce*, v rámci akce „Večer Ondřeje Sekory“ ke 125. výročí jeho narození, Pedagogická fakulta MUNI, Brno, 8. 10. 2024, T. Prokůpek.

Český komiks pro děti včera a dnes, Centrum dětského čtenářství, Knihovna Jiřího Mahena, Brno, 17. 10. 2024, T. Prokůpek.

Artuš Scheiner – *král pohádkové ilustrace*, Univerzita třetího věku MUNI, Brno, 25. 10. 2024, T. Prokůpek.

Stanislav Lolek a jeho *Urliška*, uskutečněno v rámci cyklu přednášek připomínajících 100. výročí premiéry Janáčkovy opery Příhody lišky Bystroušky a jako součást Roku české hudby, Památník Leoše Janáčka, Brno, 14. 11. 2024, T. Prokůpek.

Seminář

KRAFLOVÁ, Hana: „Osobní fondy v muzeích, se zřetelem k vývoji podsbírky ODL MZM“, vystoupení na odborném semináři *Od banánovky k inventáři. Osobní fondy v paměťových institucích*, Muzeum Brněnska, Památník písemnictví na Moravě, Rajhrad, 12. 6. 2024.

Mezinárodní spolupráce

Podepsání memoranda o spolupráce mezi ODL MZM a Nadací Muzea komiksu v Krakově, obě strany vyjádřily svůj záměr spolupracovat v oblasti vědeckého výzkumu zaměřeného na český a polský komiks, 14. 9. 2024.

Vystoupení v médiích

Dotknout se minulosti, rozhovor s H. Kraflovou o tradici Lidových novin, časopis *Živá historie*, prosinec 2024, s. 44–45. Návaznost na výstavu Nastoupil jsem co redaktor..., součást rozsáhlého materiálu ke 100. výročí založení Lidových novin.

Rozhovor s H. Kraflovou ve vstupu *Tradice vánočního stromu*, *Události v regionech*, 13. 12. 2024, www.ceskatelevize.cz/porady/10122427178-udalosti-v-regionech-brno/324281381991213/

Rozhovor s H. Kraflovou ve vstupu *Historie vánočního stromu*, *Regiony ČT24*, 22. 12. 2024, www.ceskatelevize.cz/porady/12094108610-regiony-ct24/324281381961221/

Rozhovor s H. Kraflovou na téma 100 let Vánočního stromu republiky, Český rozhlas Brno, sváteční vánoční speciál, 23. 12. 2024, <https://brno.rozhlas.cz/prochazka-ktera-zmenila-brno-poslech->

[nete-si-stolety-pribeh-vanocniho-stromu-9380414](https://brno.rozhlas.cz/prochazka-ktera-zmenila-brno-poslech-nete-si-stolety-pribeh-vanocniho-stromu-9380414).

Rozhovor s T. Prokůpkem o výstavě českého komiksu v Českém centru Madrid, pořad *Mozaika*, Český rozhlas Vltava, 3. 4. 2024.

Vystoupení T. Prokůpka v reportáž z výstavy Ondřej Sekora známy aj neznámy, pořad *Kultúra SK*, RTVS, Slovensko, 1. 7. 2024, <https://www.rtv.sk/televizia/program/14625/476831#>

Rozhovor s T. Prokůpkem u příležitosti 90. výročí zrození Ferdy Mravence, pořad *Raňajky*, TA3, Slovensko, 9. 7. 2024.

<https://www.ta3.com/relacia/948083/legendarna-kreslena-postavicka-ferdo-mravec-oslavila-90-rokov-toto-sa-skryva-za-jej-vznikom>

Různé

Členství v porotě soutěže Zlatá stuha, T. Prokůpek. Předsednictví Společnosti Jiřího Mahena, H. Kraflová.

Účast na Festivalu vědy & techniky v rámci prezentace MZM, Brněnské výstaviště, Brno, 8. 9. 2024, T. Prokůpek.

Pořady

Staň se na chvíli novinářem, dětská dílna k výstavě Nastoupil jsem co redaktor... Literatura a literáti v Lidových novinách 1893–1939, v rámci akce Dětského muzea „Jarní prázdniny v MZM“, 9. 2. 2024, Dietrichsteinský palác, MZM, spolupráce na přípravě, vystoupení v programu, H. Kraflová. Jiří Mahen stále aktuální, procházka městem s výkladem a ukázkami z díla, zastavení na místech spjatých s autorovou prací a osobním životem, v rámci akce „Literární podzim ODL“, k 85. výročí úmrtí, ve spolupráci se Společností Jiřího Mahena, 16. 11. 2024, H. Kraflová.

Arne Novák: strážce tradice, v rámci akce „Literární podzim ODL“, k 85. výročí úmrtí, Muzejní klub MZK, 12. 11. 2024, F. Schildberger.

Internetová soutěž

K výstavě Nastoupil jsem co redaktor... Literatura a literáti v Lidových novinách 1893–1939, dílo a obecně historické souvislosti života autorů Lidových novin, květen–srpen 2024, scénář H. Kraflová, grafická podoba Michal Palán, <https://www.mzm.cz/souteze>.

Oddělení dějin kultury antitotalitního zaměření (ODKAZ)

Vědecko-výzkumná činnost

Výzkumná činnost je zaměřena na období moderních československých dějin, zejména na 50.–80. léta 20. století. Svou pozornost kurátoři věnují osobnostem spjatým s neoficiálním kulturním prostředím, věnují se problematice bytových seminářů, samizdatů, tvorbě exilových autorů atd.

Mgr. Ing. Romana Dominika Hrbatová: novodobé české literární dějiny, zejména dílo spisovatele, překladatele, politika, diplomata Jiřího Gruši.

Mgr. Jan Krejčí: evangelický okruh disidentů, především Jan a Milena Šimsovi s důrazem na perzekuci komunistickým režimem, jejich aktivity zejména v 60.–80. letech 20. století.

Mgr. Marta Mrázová: činnost oxfordské Jan Hus Educational Foundation a neoficiální kultura a vzdělávání v Československu v 80. letech 20. století, zejména v brněnském prostředí.

Mgr. Petra Pichlová: brněnská neoficiální kulturní scéna v 80. letech 20. století, moravské samizdatové dílny a bytové semináře, brněnští signatáři Charty 77.

Sbírkotvorná činnost

Mgr. Ing. Romana Dominika Hrbatová: fond Jiřího Gruši

Mgr. Jan Krejčí: fond Jana Šimsy

Mgr. Marta Mrázová: fond Jan Hus Educational Foundation

Mgr. Petra Pichlová: fond Milana Jelínka

Pokračuje zpracovávání fondu Jana Tesaře a Pavla Kohouta

Akvizice

Akvizice fondů Petra Zemana, Jana Šabaty, Jaromíra Procházky, Jiřího Müllera.

Rozšíření fondu Jan Hus Educational Foundation (akvizice od Barbary Dayové a Petra Oslzlého).

Předměty a dokumenty byly získány darem.

Studovna ODKAZ MZM obsloužila 16 badatelských návštěv.

Mgr. Petra Pichlová, vedoucí ODKAZ

Výstavy

Zápůjčka exponátů na výstavu „Psací stroje umí zpívat: Výstava české soudobé literatury“ v National Museum of Taiwan Literature, Tainan City, Tchaj-wan (5. prosince 2024–2. března 2025)

Publikační činnost

Romana Dominika Hrbatová, Jan Krejčí, Marta Mrázová, Petra Pichlová: Pravidelné příspěvky ve čtvrtletníku oddělení s názvem Odkaz (tištěná verze, elektronická verze: <https://www.mzm.cz/odkaz>)

Dílčí studie

HRBATOVÁ, Romana Dominika; PAVELKOVÁ, Jindra: Nová píseň o přehrozném mordu... Kazuistika vražd a mordů v kramářské písni 19. století. *Acta Musei Nationalis Pragae. Historia Litterarum*. Praha: Národní muzeum, 2024, roč. 69, č. 1–2, s. 50–62.

Popularizační texty

Hrbatová, Romana Dominika: Joachim Bruss si Prahu vybral za svůj domov. In: *M Revue*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2024, č. 1, s. 37–39.

Krejčí, Jan: Jak se v 80. letech mělo jít takzvaně „na Poláky“... In: *M Revue*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2024, č. 1, s. 44–45.

Pichlová, Petra: Britský velvyslanec v České republice Matt Field navštívil Moravské zemské muzeum. In: *M Revue*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2024, č. 1, s. 63–64.

Pichlová, Petra: ODKAZ vydává stejnojmenný bulletin. In: *M Revue*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2024, č. 1, s. 73–74.

Web MZM

Romana Dominika Hrbatová: Vzpomínka na Joachima Brusse, www.mzm.cz, 16. 1. 2024

Romana Dominika Hrbatová: Medaile Artis Bohemiae Amicis pro Barbaru Day, www.mzm.cz

Marta Mrázová: Výstava fotografií Michaela Dusa, www.mzm.cz, 3. 9. 2024

Petra Pichlová: Návštěva britského velvyslance v Moravském zemské muzeu, www.mzm.cz, 25. 4. 2024

Petra Pichlová: Psací stroj také dokáže zpívat (výstava Národního muzea taiwanské literatury), www.mzm.cz

Akce pro veřejnost

12. 1. 2024 – Přednáška pro U3V na téma *Charta 77 a Brno* (Petra Pichlová)

12. 12. 2024 – Komentovaná prohlídka depozitářů ODKAZ pro studenty oboru Mediální studia a žurnalistika Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně (Petra Pichlová)

Spolupráce s Českým rozhlasem

Jan Krejčí: pravidelné cykly fejetonů pro pořad *Zelný rynek*, Český rozhlas Brno

Další činnost

Romana Dominika Hrbatová, Jan Krejčí, Marta Mrázová: komentované prohlídky pro školní kolektivy v expozici *Normalizaci navzdory*.

Marta Mrázová: digitalizace fotografických negativů z fondu Michaela Dusa.

Romana Dominika Hrbatová: pravidelné doplňování nových informací a aktualit na webové stránky oddělení.

Systematické rozšiřování odborné knihovny oddělení.

Vedení studentských praxí.

Různé

Romana Dominika Hrbatová: členka poroty literární soutěže *Skrytá paměť Moravy*

Petra Pichlová: členka redakční rady *Sborníku Muzea Brněnska*

Doprovodný program
Etnografického ústavu MZM.
Foto Jan Cága.

Výstava Chorvatské výtvarné umění 20. a 21. století
ze sbírek Varaždinského městského muzea.

Události roku 2024

Výstava Věc Janáček.
Foto Jan Čága.

Úsek náměstkyně generálního
ředitele pro vnější záležitosti

A decorative dotted line in red, starting from a small red dot, extending horizontally to the right, and then turning vertically downwards.

Oddělení komunikace a marketingu

Činnost oddělení v roce 2024

- Organizace a propagace výstav, vernisáží a doprovodných akcí (přednášek, exkurzí, koncertů, promítání filmů aj.)
- Propagace stálých expozic a významných sbírkových předmětů
- Organizace tiskových konferencí, spolupráce s médii
- Spolupráce se školami a školskými zařízeními
- Spolupráce s organizacemi pro handicapované občany
- Vypracovávání podkladů pro získávání dotací a grantů k výstavám a dalším činnostem
- Příprava žádostí o záštity k významným projektům muzea
- Správa facebookových stránek MZM, umístění spotů na YouTube, zveřejňování fotografií z vernisáží, výstav a akcí na instagramovém účtu muzea
- Další podpůrné facebookové prezentace:
<http://facebook.com/detivmzm>
<http://facebook.com/pavilon.anthropos>
<http://facebook.com/mendelianum>
<http://facebook.com/Památník-Leoš-Janáčka-Leoš-Janáček-Memorial-288353857830>
- Provozování e-shopu (dárkové předměty)
- Zajišťování propagačních předmětů pro muzejní prodejny, návrhy a zajištění výroby nových propagačních předmětů
- Aktualizace a tvorba nových informačních letáků MZM
- Zpracovávání monitoringu médií
- Zpracovávání fotodokumentace i video-dokumentace muzejní činnosti
- Tvorba a distribuce časopisu M revue
- Tvorba a distribuce Muzejních novin
- Organizace lektorských výkladů a komentovaných prohlídek v expozicích a výstavách pro nejširší veřejnost
- Správa aplikací ke stažení do chytrých zařízení (telefonů, tabletů) z Google Play a Apple Store
Středoevropská křižovatka – Morava ve 20. století: 334

RNDr. Barbora Onderková,
náměstkyně generálního ředitele pro vnější záležitosti,
vedoucí Oddělení komunikace a marketingu

Toulky přírodou Moravy: 1331

Mendelianum – atraktivní svět genetiky: 3515

- Organizace činnosti Klubu přátel MZM – pravidelná setkání, zajištění programu. Členové se pravidelně účastní akcí MZM. Probíhá spolupráce v rámci dobrovolnictví, někteří individuálně spolupracují se zájmovými odděleními MZM.
- Pronájem konferenčních a přednáškových prostor firmám a organizacím spojený s nabídkou prohlídek expozic
- Spolupráce s ostatními kulturními institucemi
- Zapojení do projektu Brno pas, Rodinný pas a Senior pas
- Spolupráce s organizacemi podnikajícími v cestovním ruchu na propagaci muzea – uzavřená spolupráce s Centrálou cestovního ruchu Jižní Moravy – dva objekty jsou TOP výletním cílem Jižní Moravy (Dietrichsteinský palác a Pavilon Anthropos), spolupráce s TIC
- Programy pro školy – mateřské a základní školy 1. stupně, základní školy 2. stupně, střední školy a gymnázia
- Spolupráce s Masarykovou univerzitou při realizaci studia Univerzity třetího věku v roce 2024, cyklus přednášek odborných pracovníků MZM

- Organizace Dne seniorů
- Projekt Czech-in – komentované prohlídky pro cizince (prohlídky v angličtině, ukrajinštině vietnamštině)
- Účast v projektu Festival vědy
- Projekt Škola v muzeu

Důležitá čísla

Web MZM v roce 2024 navštívilo celkem 173 244 uživatelů. Ve sledovaném období web dosáhl celkem 266 544 uskutečněných návštěv, během kterých bylo zobrazeno 788 451 stránek. Průměrná doba trvání jedné návštěvy je 2 minuty a 24 sekund. Vedle návštěvníků připojujících se z České republiky (celkem 147 155 uživatelů) web nejčastěji navštívili uživatelé z Polska (4 937), ze Slovenska (4 416), Spojených států amerických (2 479), z Německa (2 058), Rakouska (1 933) a ze Spojeného království (936).

Facebook MZM (facebook.com/MZM1817) má 8,4 tis. sledujících. Dosah facebookové stránky v roce 2024 byl 319,8 tis. uživatelů. Souhrnný počet reakcí (komentářů, lajků, sdílení, otevřených odkazů apod.) se ustálil na hodnotě 18,2 tis. Ženy tvoří 64,9 % sledujících, muži 35,1 %. Mezi ženami i muži je nejsilnější věková skupina shodně 35-44 let. Nejvíce návštěvníků Facebooku pochází z České republiky (89,8 %), následuje Slovensko (5,4 %) a Polsko (1,3 %).

Instagram MZM (instagram.com/MZM1817) má 2 064 sledujících. Dosah instagramového profilu v roce 2024 byl 4 010 uživatelů. Ženy tvoří 65,7 % sledujících, muži 34,3 %. Mezi ženami je nejsilnější věková skupina 25-34 let, mezi muži to samé.

Návštěvnost 2024

Dietrichsteinský palác	22190
Biskupský dvůr	11300
Palác šlechticů	7196
Pavilon Anthropos	40638
Památník Bible Kralické	3589
Památník Leoše Janáčka	2534
Centrum slovanské archeologie	98
Klenotnice v Modré	14000
Starý zámek v Jevišovicích	0
Zámek Budišov	2951
Dům Jiřího Gruši	146
Brněnská muzejní noc + akce	16675
Návštěvnost celkem	121317

Významné akce MZM v roce 2024

1. Nejvýznamnějším počinem roku 2024 bylo otevření výstavy **Tisíc tváří Amazonie v Pavilonu Anthropos, 17. května 2024.**

Výstava představuje kulturní a přírodní rozmanitost oblasti Velké Amazonie a přináší vhled do života původních domorodých obyvatel tohoto kulturního areálu. Inovativní a pozoruhodné je, že se jedná v první řadě o jejich vlastní sebe prezentaci, to znamená, že se příslušníci místních etnik na přípravě výstavy významnou měrou podíleli. Návštěvníci tak poznají jejich bohatou kulturu, chápání přírody, mytologii, náboženství, kosmologii a výklad světa, zvyky a rituály.

Pro návštěvníky se zrakovým znevýhodněním jsou vedle popisků v Braillově písmu ve výstavě připraveny nejrůznější hmatové prvky, haptické předměty, mapy, model obydli, čichové vjemy a hra v podobě pexesa. Neslyšícím návštěvníkům je k dispozici videoprůvodce v českém znakovém jazyce.

Výstava Tisíc tváří Amazonie je prostorem interkulturního dialogu. Představuje projekt mnoha spolupracujících institucí, z nichž hlavním partnerem je Centrum jazykového vzdělávání z Masarykovy univerzity. Dalšími partnery jsou Národní muzeum – Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur, Teiresiás – Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky z Masarykovy univerzity, Fakulta informatiky z Masarykovy univerzity, ZUŠ Smetanova, Brno, Střední škola umění a designu a Vyšší odborná škola Brno, Zoo Brno a stanice zájmových činností. Ze zahraničních institucí je třeba zmínit zejména Universidad del Azuay spolu s Universidad Politécnica Salesiana z Ekvádoru, dále Universidad Científica del Sur z Peru a Bournemouth University z Velké Británie. Na výstavě jsou rovněž zastoupeny fotografie a nahrávky z unikátního projektu Masarykovy univerzity EPSULA. Fotografie shipibského umělce Davida Díaze zajistilo Velvyslanectví Peruánské republiky v Praze.

Výstavu doprovází celá řada programů určená nejen pro rodiny s dětmi. Připraveny jsou výtvarné a řemeslné workshopy, výukový program pro školy a volnočasové organizace a také popularizační přednášky s promítáním pro širokou veřejnost.

Nad výstavou převzali záštitu:

Mgr. Martin Baxa, ministr kultury ČR; JUDr. Markéta Vaňková, primátorka Statutárního města Brna; Prof. MUDr. Martin Bareš, Ph.D., rek-

tor Masarykovy univerzity; Néstor Popolizio, velvyslanec Peru v ČR; Sônia Regina Guimarães Gomes, velvyslankyně Brazílie v ČR; Pavla Havrlíková, velvyslankyně ČR v Brazílii.

Hlavním mediálním partnerem byla Česká televize.

2. Nová stálá expozice Klenotnice Velké Moravy

20. 6. 2024 Archeoskanzen Modrá u Velehradu

Klenotnice v Modré byla vybudována jako jeden ze dvou výstupů mezinárodního přeshraničního projektu INTERREG V-A Slovenská republika a Česká republika SK-CZ 14-20 s názvem „Společné dědictví od Římanů po klenoty Velké Moravy“. Na české straně jsou účastníky projektu obec Modrá a jako vědecký garant Moravské zemské muzeum – Centrum slovanské archeologie, konkrétně doc. Luděk Galuška, na slovenské straně pak obec Cífer nacházející se v Trnavském samosprávním kraji, s vědeckými garanty v Archeologickém ústavu Slovenské akademie věd (AÚ SAV) se sídlem v Nitře, a v Trnavské univerzitě. V Klenotnici Velké Moravy vznikl soubor věrných, ve zlatě a stříbře vyhotovených kopií a doplněných replik nejvýznamnějších skvostů raně středověkého uměleckého řemesla, které byly archeology objeveny ve Starém Městě, Uherském Hradišti-Sadech či samotné Modré, ale i v Mikulčicích a na Pohansku u Břeclavi, a dalších lokalitách. Nedílnou součástí modranské klenotnice se staly také vědecké rekonstrukce obličejových částí zástupců středověké populace, vytvořené v Centru kulturní antropologie Moravského zemského muzea (MZM), na podkladě kosterních ostatků lidí, jež objevil tým odborníků z Centra slovanské archeologie a ústavu Anthropos MZM.

3. Výstava **Boty. Odras tradice**

Dietrichsteinský palác, zahájení 18. října 2024

Výstava byla vyvrcholem společného projektu Etnografického ústavu Moravského zemského muzea a Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Jejím cílem bylo představit veřejnosti málo známý a dosud samostatně nevystavený fond tradiční a dobové módní obuvi ze sbírky EÚ MZM a jím inspirované tvůrčí výstupy studentek a studentů všech ročníků ateliéru Design obuvi.

Etnografický ústav MZM dlouhodobě rozvíjí koncept nazvaný *Tradice a design*, v jehož pojetí muzeum uchovává doklady lokální a národní paměti,

zároveň je však také institucí, jejíž fondy slouží coby inspirační zdroj a východisko pro rozvoj současné kultury, designérskou tvorbu nevyjímaje. Tato kritéria naplnil právě výstavní projekt „Boty. Odras tradice“, během kterého studenti a studentky FMK UTB čerpali inspiraci při práci s konkrétními sbírkovými předměty EÚ MZM. Výstavu doplňoval bohatý doprovodný program, na jehož návrzích i realizaci se podíleli studentky a studenti ateliéru Arts Management FMK UTB. Zahrnoval drobné rukodělné aktivity v rámci výstavního prostoru, prvky podávající zpětnou vazbu designérům i autorům, panelovou diskuzi se současnými obuvníky a návrháři obuvi, komentované prohlídky, tvořivou dílnu s výrobou vlněné obuvi zapiastkovou technikou apod.

Výstava spolu s kritickým katalogem vznikla na základě institucionální podpory dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace poskytované Ministerstvem kultury (DKRVO, MK000094862). Katalog je tvořený odbornou textovou částí, kterou svými texty zaštitili pedagogové FMK UTB a kurátorky EÚ MZM, druhou část tvoří fotografie expozitů s krátkým komentářem.

4. Chorvatské výtvarné umění 20. a 21. století ze sbírek Varaždinského městského muzea

Dietrichsteinský palác, zahájení 7. 11. 2024

Výstava představila průřez chorvatským výtvarným uměním 20. a 21. století a seznámila veřejnost s hodnotami a úspěchy chorvatské výtvarné scény. Byla zde zastoupena malířská a sochařská díla nejvýznamnějších chorvatských umělců ze sbírek Varaždinského městského muzea.

5. V rámci mezinárodního hudebního a operního festivalu Janáček Brno 2024 připravilo Moravské zemské muzeum řadu výstav a přednášek, které proběhly od října do prosince 2024. Tyto akce byly zároveň příspěvkem k Roku české hudby. Připomínáme zde dvě výstavy, které se konaly v prostorách Moravského zemského muzea, některé další pak byly ve foyerech hlavních brněnských divadel.

Příhody lišky Bystroušky – 100 let

Jako první byla 30. října zpřístupněna výstava ve vstupní hale Dietrichsteinského paláce, která připomněla stévíročí světové premiéry této slavné Janáčkovy opery v brněnském Národním divadle.

První uvedení, pod názvem „Liška Bystrouška“, bylo tehdy vrcholem oslav Janáčkových sedmdesátin. Brněnské divadlo věnovalo přípravě světové premiéry v té době již proslulého skladatele mnoho úsilí. Hudebního nastudování se ujal šéf opery, vynikající dirigent František Neumann, režie mladý Ota Zítek a scénu spolu s nezapomenutelnými kostýmy navrhl malíř Eduard Milén. Premiéra se konala 6. listopadu 1924 v Městském (dnes Mahenově) divadle a měla obrovský úspěch. A Janáčka toto nastudování natolik okouzlo, že je uváděl jako vzorové. Výstava představila velkoformátové reprodukce dobových dokumentů včetně fotografií z představení a kostýmních návrhů. Výstavu doprovodily rekonstrukce Milénových kostýmů.

Věc Janáček

Druhá výstava od 1. prosince v Památníku Leoše Janáčka byla věnovaná výtvarnému umění a různým podobám Janáčka, jak jej viděli malíři za mistrova života a v současnosti. Janáček byl za svého života prokazatelně ztvárněn osmi výtvarníky, z nichž dva byli sochaři a šest malířů. Na výstavě byly poprvé prezentovány dva portréty, které byly dlouhá léta neznámé. První je tušová kresba Eduarda Miléna z roku 1925, která se stala základem známého grafického listu, a druhým je olejomalba významného malíře Františka Ondrúška, kterému Janáček seděl modelem v roce 1926. Právě tato malba se stala základem pozdějšího Ondrůškova oficiálního portrétu skladatele, který dnes visí na brněnské konzervatoři. A jak vidí Janáčka současní výtvarníci? S pietou i úsměvem, v nejrozličnějších technikách a přístupech. Na výstavě byly zastoupeni výtvarníci, Petr Lysáček, Christian Macketz, Vendula Chalánková, Monogramista T.D., Marian Palla, Hana Svobodová a Jiří Šigut. Kurátor Jiří Zahrádka.

Projekt MZM bez bariér

Pavilon Anthropos Moravského zemského muzea se stal v roce 2024 první institucí v Brně, která má stálou expozici včetně Galerie Zdeňka Buriana zpřístupněnou sluchově postiženým a neslyšícím osobám díky video-průvodci, který vznikl ve spolupráci se Znakovárnou, z.s. a organizací Deaf Travel. Byl realizován projekt „Průvodcovské služby v českém znakovém jazyce pro Pavilon Anthropos“, s tímto projektem se Pavilon Anthropos MZM zařadil do mezinárodní sítě www.mapaproneslysi.cz.

Tiskové zprávy vydané v roce 2024

- Tančíme zavádku! Smím prosit? (18. 1. 2024)
- Přátelství Jana Amose Komenského a Karla st. ze Žerotína (26. 2. 2024)
- Oslavy divadelního umění v Moravském zemském muzeu (19. 3. 2024)
- Program na Den Země v MZM bude pestrý! (18. 4. 2024)
- Moravské zemské muzeum pořádá mezinárodní konferenci (2. 5. 2024)
- Tisíc tváří Amazonie najdete v Pavilonu Anthropos (16. 5. 2024)
- Australopithecus sediba v životní velikosti i tajuplná lidská hlava jménem Tsansa nově v Pavilonu Anthropos (30. 5. 2024)
- Pavilon Anthropos je jako první kulturní instituce v Brně plně zpřístupněn sluchově postiženým návštěvníkům (30. 5. 2024)
- Poslechněte si příběh, který vypráví Kaple Paláce šlechticů (4. 6. 2024)
- Unikátní Klenotnice Velké Moravy se otevírá veřejnosti (20. 6. 2024)
- Kniha Moravského zemského muzea obdržela cenu České národopisné společnosti (26. 6. 2024)
- Obrazy Zdeňka Buriana byly preventivně přemístěny do bezpečí (14. 9. 2024)
- Pavilon Anthropos je dočasně uzavřen (16. 9. 2024)
- Výstava Art Protis 60. Brněnský fenomén (4. 10. 2024)
- Mineralogické poklady Moravského krasu (10. 10. 2024)
- ArteFAKTY - Mezinárodní den archeologie 2024 v Moravském zemském muzeu (10. 10. 2024)
- Brynelky, lazórky, shrnovačky aneb výstava „Boty. Odraz tradice“ v Moravském zemském muzeu (17. 10. 2024)
- Moravské zemské muzeum k festivalu Janáček Brno 2024 (23. 10. 2024)
- Novinky z Metodického centra muzejní pedagogiky Moravského zemského muzea (25. 10. 2024)
- Chorvatské výtvarné umění se na čas nastěhovalo do Moravského zemského muzea (6. 11. 2024)
- Dětské muzeum Moravského zemského muzea je tu pro všechny (18. 11. 2024)

Akce, workshopy a koncerty

- Fašank u šlechticů
13. 02. 2024 17:00 Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno

Etnografický ústav ve spolupráci se Slováckým souborem Šafrán Brno

- Beseda s autorkou knihy *Lidi od kolotoče* Kamilou Hladkou a fotografem Janem Cágou
15.02.2024 17:30 Palác šlechticů, Kunzův salónek, Kobližná 1, Brno
- Koncert „Na lidovou notu“
21.02.2024 19:00 Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
- Velikonoce v muzeu – „Vejce symbol života“
13. 03. 2024 09:00 Výukový program Dětského muzea spojený s dílnou
- Vítání jara 2024
03. 04. 2024 17:00 Přednáškový sál Dietrichsteinského paláce, Zelný trh 8, Brno
Oddělení dokumentace slepecké historie Technického muzea v Brně ve spolupráci s Moravským zemským pořádali tradiční koncert Vítání jara 2024.
- Světlo světa / Jáma
03. 04. 2024 19:00 Klub Moravského zemského muzea, Biskupský dvůr 2
Večer s Jiřím Kolářem
Z divadelních „předehér“ Světlo světa a Jáma bude číst Ludvík Kavín.
- Modrá krev včera a dnes
04. 04. 2024 17:00 Přednáškový sál Dietrichsteinského paláce, Zelný trh 8, Brno
Debate: Se současnými představiteli šlechtických rodů rozmlouval historik Zdeněk Hazdra
- Slavnostní hradištská premiéra filmu *Vězení dějin*. Propustit dějiny na svobodu
12. 04. 2024 18:00
- Oslavme Den Země 2024 společně!
20.04.2024 10:00–17:00 Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
- INTERVENCE. Přemysl Hytych / Florální objekt
23. 04. 2024 14:00–17:00 Palác šlechticů, Kaple Očišťování Panny Marie, Kobližná 1, Brno
Setkání s autorem
- Voicebandové zpracování *Kytice Karla Jaromíra Erbena*
25. 04. 2024 17:00–18:00 Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
Akce se konala v rámci Brno Art Week 2024
- Třídílňový workshop kvašové malby v Pavilonu Anthropos
26. 04. 2024 – 28. 04. Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
Akce se koná v rámci Brno Art Week 2024

Umělecký workshop kvašové malby vedený umělcem Liborem Sigmundem

- Dvoudílňový workshop kvašové malby s Liborem Sigmundem
11. 05. 2024 10:00–14:00 Biskupský dvůr, Muzejní 1, Brno
- Program pro neslyšící návštěvníky v rámci BMN 2024
18. 05. 2024 18:00 Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
- Za humny II. – Hanácké Slovácko
25. 05. 2024 13:00–16:00 Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
- Slavíme 170. narozeniny Leoše Janáčka
03. 07. 2024 09:00 Památník Leoše Janáčka
- Loučení s Lidovkami!
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
Povídání a vzpomínání s autorkou výstavy Hanou Kraflovou
- Muzikolog MZM Ondřej Pivoda provázel v rámci festivalu Štetl „Po brněnských stopách Pavla a Huga“
29. 08. 2024 16:00 a 17:00 Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
- Den seniorů v Moravském zemském muzeu 2024: Místa paměti královských rodů v Brně
27. 09. 2024 10:00
- Výstava dětských ilustrací k příběhům a vyprávěním Amazonie
03. 10. 2024 17:00 Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
- Art Protis 60 let / Brněnský fenomén
04. 10. 2024 18:00 Výstavní síň Křížová chodba Nové radnice, Dominikánská 1, Brno
- Mezinárodní den archeologie 2024 – ArteFAKTY
19. 10. 2024 All day
- Workshop zapiastková obuv
19. 10. 2024 14:30–17:00 Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
Doprovodný program výstavy Boty. Odras tradice
- Křest knihy *Atlas prehistorických živočichů*
06. 11. 2024 18:00 Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
- Víkend s řezbáři: Ukázka řezby loutek a další práce se dřevem
09. 11. 2024 10:00–17:00 Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
Součástí akce je prohlídka expozice Loutkářské umění.
- Toaleta rokokové dámy – komentovaná ukázka oblékání dámy do oděvu z 18. století

16. 11. 2024 17:00 Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
Derniéra výstavy Příběh Paláce šlechticů
- Advent u Šlechticů
07. 12. 2024 16:00 Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
 - Divadelní podzim v Paláci šlechticů: Vánočníček
08. 12. 2024 10:00 Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
- Divadlo Paravánek Vánočníček
- Vánoční koncert národnostních menšin
10. 12. 2024 18:00–20:00 Kaple Paláce šlechticů, Kobližná 1, Brno
 - Vánoční koledování
13. 12. 2024 18:00 Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
 - Divadelní podzim v Paláci šlechticů: Nesem Vám noviny
14. 12. 2024 10:00 Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
- Loutkové divadlo Vratislava Schillera Nesem Vám noviny

Konference

- **First Step Conference 2024**
29. 05. 2024 09:00–16:00 Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
Mezinárodní studentská konference pro antropologická a etnologická studia
- **KonferenceMax Brod. Židovsko-křesťanské křížovatky**
1.–2. 11. 2024 Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
Literárně historické sympóziu
- **KonferenceProměny muzejního výstavnictví 1990–2020 II**
14. 11. 2024 Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno

Přednášky

Jednalo se o několik každoročních cyklů – přednášky numismatické, houbarské, přednášky ve spolupráci s Klubem přírodovědců. Několik přednášek proběhlo v rámci doprovodných programů k aktuálním výstavám nebo jako součást festivalů, v kontextu různých výročí a událostí, či dalších projektů, do kterých se MZM zapojilo.

Celkový počet přednášek byl 54.

- Mincovní nález z Oseku nad Bečvou a oběh polských třígrošů na počátku 17. století

04. 01. 2024 17:30
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
Přednášející: PhDr. Filip Hradil.
- Ataky chráněných území jižní Moravy
18. 01. 2024 16:30
Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
Přednášející: Ing. Vilém Jurek
 - Za houbami po svazích Hřebečského hřbetu
30. 01. 2024 17:00
Přednáškový sál Dietrichsteinského paláce, Zelný trh 8, Brno
Přednášející: Mgr. Petr Zehnálek (Národní muzeum, Praha)
 - Moravské medaile renezanze a baroka
01. 02. 2024 17:30
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
Přednášející: PhDr. Taťána Kučerová, CSc.
 - Houby – jejich cesta dějinami a přínos pro člověka
13. 02. 2024 17:00
Přednáškový sál Dietrichsteinského paláce, Zelný trh 8, Brno
Přednášející: Doc. RNDr. Jiří Gabriel, DrSc. (Mikrobiologický ústav AV ČR, v.v.i., Praha)
 - Historie ptačího pasu (kapitoly z dějin kroužkování)
15. 02. 2024 16:30
Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
Přednášející: Ing. Václav Prášek, Ph.D.
Přednáška se koná ve spolupráci s Klubem přírodovědcům v Brně.
 - Nahlédnutí do restaurátorské dílny aneb Jak se zachraňuje lidová kultura
20. 02. 2024 17:00–19:00
Přednáška v KJM – Mahenův památník
 - Masopustní mečové tance na Uherskobrodsku
22. 02. 2024 17:30–19:00
Palác šlechticů, Kobližná 1, Kunzův salónek
Přednášející: Mgr. Marta Kondrová
 - Houby povstale z popela Českého Švýcarska
27. 02. 2024 17:00
Přednáškový sál Dietrichsteinského paláce, Zelný trh 8, Brno
Přednášející: Mgr. Lucie Zíbarová (Ústí nad Labem)
 - Zapomenutý odkaz předků: plané rostliny na talíři
29. 02. 2024 16:30
Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
Přednášející: Mgr. Ivana Paukertová
Přednáška se koná ve spolupráci s Klubem přírodovědcům v Brně.

- Literatura a literáti v Lidových novinách
06. 03. 2024 17:00
Muzejní klub, Biskupský dvůr, Muzejní 1, Brno
Přednášející: Mgr. Hana Krafllová
- Mendel Day 2024
08. 03. 2024 11:00–17:00
Mendelianum, Muzejní 1, Brno
Přednášky pro veřejnost, volný vstup do expozic
- Potoky jsou na houby (Zajímavé druhy potočních údolí národního parku Podyjí)
12. 03. 2024 17:00
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
Přednášející: Mgr. Marek Čapoun, Ing. Hana Čapounová, Bc. Markéta Čapounová (Znojmo)
- Zavádka na Hanáckém Slovácku
14. 03. 2024 17:30–19:00
Kunzův salónek Paláce šlechticů, Kobližná 1, Brno
Přednáška Mgr. Věry Colledani (Etnografický ústav Moravského zemského muzea)
- Po stopách předků v uniformě
19. 03. 2024 16:00
Historická aula VŠPJ, Tolstého 16, Jihlava
Přednášející: Mgr. Lukáš Lexa, Ph.D.
- Karikatura v Lidových novinách
20. 03. 2024 17:00
Muzejní klub, Biskupský dvůr, Muzejní 1, Brno
Přednášející: Ing. arch. Tomáš Prokůpek
- Šlechta českých zemí na dějinných křižovatkách 20. století
21. 03. 2024 17:00
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
Přednášející: Mgr. Zdeněk Hazdra, Ph.D.
- Rašeliniště Telčska
26. 03. 2024 17:00
Přednáškový sál Dietrichsteinského paláce, Zelný trh 8, Brno
Přednášející: Lubomír Hašek (Velké Meziříčí)
- Akademický sochař Jiří Hrcuba a jeho odkaz
04. 04. 2024 17:30
Mendelianum, Biskupská 1, Brno
Přednášející: Doc. PhDr. Věra Němečková, Ph.D.
- Čtenářská anketa Lidových novin 1928–1938
09. 04. 2024 17:00
Muzejní klub, Biskupský dvůr, Brno
Přednášející: Mgr. Hana Krafllová
- Zajímavé nálezy hub ve Středomoravských Karpatech
09. 04. 2024 17:00
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno

- Přednášející: Mgr. Jan Běťák (VÚKOZ, v.v.i., Brno)
- Brno na vlně
11. 04. 2024 17:00–18:30
Kunzův salónek Paláce šlechticů, Kobližná 1, Brno
Přednášející: PhDr. Petra Mertová, Ph.D. (Etnografický ústav MZM)
- Moravská lidová fajáns ve sbírce Etnografického ústavu MZM
18. 04. 2024 16:30
Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
Přednášející: PhDr. Alena Kalinová
- Posvátná místa a mytologie
20. 04. 2024 13:00
Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
Přednášející: Jan Turek
- Latinská Amerika, 16 000 km na kole
20. 04. 2024 14:30
Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
Přednášející: Josef Macko
- Stopem do Nepálu
20. 04. 2024 16:00
Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
Přednášející: Ondřej Hejma
- Bhútán, hory i ryby s Jakubem Vágnerem
20. 04. 2024 17:15
Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
Přednášející: Ruda Švaříček
- O životě dětí na moravském venkově
25. 04. 2024 17:30–19:00
Kunzův salónek Paláce šlechticů, Kobližná 1, Brno
Přednášející: PhDr. Jana Pospíšilová, Ph.D. (Etnologický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i., detašované pracoviště Brno)
- Peníze z počátků moravského markrabství
02. 05. 2024 17:30
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
Přednáší: Mgr. Dagmar Grossmannová, Ph.D.
- Žena a její postavení v tradiční venkovské komunitě
23. 05. 2024 17:30–19:00
Kunzův salónek Paláce šlechticů, Kobližná 1, Brno
Přednášející: PhDr. Alexandra Navrátilová, CSc. (Etnologický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i., detašované pracoviště Brno)
- Alexandros Veliký nebo Héraklés?
06. 06. 2024 17:30

- Biskupský dvůr, Multimediální sál, Muzejní 1, Brno
- Numismatická přednáška
Přednášející: MUDr. Michal Mašek (předseda České numismatické společnosti)
 - Historie Ústavu Panny Marie Školské v Brně
27. 06. 2024 17:30
Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
 - Bořitovský poklad – moravské a české stříbrné denáry 11. a 12. století
05. 09. 2024 17:30
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
Přednášející: doc. RNDr. Lukáš Richtera, Ph.D. a PhDr. Jiří Doležel
 - Bystrouška jde do světa
18. 09. 2024 17:00
Ústřední knihovna, Kobližná 4, 601 50 Brno
 - Tereziánský ústav šlechticů na Pražském hradě
26. 09. 2024 17:30
Kaple Paláce šlechticů, Kobližná 1, Brno
Přednášející: PhDr. Michaela Žáková, Ph.D. (Akademie věd ČR)
 - Císaři, co je císařovo: mince a propaganda za raného principátu
03. 10. 2024 17:30
Přednáškový sál Dietrichsteinského paláce, Zelný trh 8, Brno
Přednášející: Mgr. Lenka Vacinová, Ph.D. (Národní muzeum, Praha)
 - Odznaky Ústavu Panny Marie Školské
03. 10. 2024 17:30
Kaple Paláce šlechticů, Kobližná 1, Brno
Přednášející: RNDr. Ivo Kolářský (Klub faleristů v Brně)
 - Architektura Ústavu Panny Marie Školské
10. 10. 2024 17:30
Kaple Paláce šlechticů, Kobližná 1, Brno
 - Tisíc tváří Amazonie: Jak se maluje prales
17. 10. 2024 18:00
Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
 - Vojenství v českých zemích od služby císaři po první republiku
24. 10. 2024 17:30
Kunzův salónek Paláce šlechticů, Kobližná 1, Brno
Přednášející: Mgr. Tomáš Řepa, PhDr. (Univerzita obrany, Fakulta vojenského leadershipu, Katedra teorie vojenství)
 - Ústav zchudlých šlechtických dívek v Saint-Cyr
07. 11. 2024 16:30

- Kaple Paláce šlechticů, Kobližná 1, Brno
- Bystrouška stoletá
07. 11. 2024 17:00
Památník Leoše Janáčka, Smetanova 14, Brno
Přednášející: doc. PhDr. Jiří Zahrádka, Ph.D.
 - Ján Jiskra z Brandýsa a uhorské mincovnictvo v letech 1440–1453
07. 11. 2024 17:30
Biskupský dvůr, Multimediální sál, Muzejní 1, Brno
Přednášející: Mgr. Marek Budaj, Ph.D. (NBS–Muzeum mincí a medailí v Kremnici)
 - Arne Novák: Strážce tradice
12. 11. 2024 17:00
Muzejní klub, Biskupský dvůr, Muzejní 1, Brno
 - Gorily v mlze: příběh ochrany lidoopů, který znají všichni. Anebo ne?
14. 11. 2024 16:30
Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
Klub přírodovědecký v Brně
Přednášející: MVDr. Barbora Červená, Ph.D.
 - Stanislav Lolek a jeho Uriška
14. 11. 2024 17:00
Památník Leoše Janáčka, Smetanova 14, Brno
Přednášející: Ing. arch. Tomáš Prokůpek
 - Vystěhovalectví moravských Kopaničářů do USA v 1. čtvrtině 20. století
21. 11. 2024 17:30
Kunzův salónek Paláce šlechticů, Kobližná 1, Brno
Přednášející: Mgr. Terézia Ondrová, Ph.D.
 - Tisíc tváří Amazonie - Můj přítel Kofán je Strom a bude Had
21. 11. 2024 18:00
Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
 - „Ať doba dobrá nebo zlá, na rtech měj stále smích...“: Pavel Haas a jeho opera Šarlatán
28. 11. 2024 17:00
Památník Leoše Janáčka, Smetanova 14, Brno
Přednášející: Mgr. Ondřej Pivoda, Ph.D.
 - Tisíc tváří Amazonie – Amazonka: čtvrtstoletí od objevu pramenů českými expedicemi
28. 11. 2024 18:00
Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
Přednášející: Prof. RNDr. Bohumír Janský, CSc.
 - Obdoby a podoby vánočního stromku
03. 12. 2024 17:30–19:00
Kunzův salónek Paláce šlechticů, Kobližná 1, Brno
Přednášející: PhDr. Jana Poláková, Ph.D.

- Nizozemské obchodní mince a peněžní oběh v českých zemích v 1. polovině 17. století
05. 12. 2024 17:30
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
Přednášející: PhDr. Filip Hradil (Vlastivědné muzeum v Olomouci)
- Hibernace netopýrů a jak nám může pomoci s lety do vesmíru
12. 12. 2024 16:30
Pavilon Anthropos, Pisárecká 5, Brno
Klub přírodovědecký v Brně
Přednášející: doc. Mgr. Jan Zukal, Dr., MBA
- Historie kantorské rodiny Krimerů v Moravských Budějovicích a okolí
13. 12. 2024 17:00
Památník Leoše Janáčka, Smetanova 14, Brno
Přednášející: Mgr. Miroslav Lukeš, Ph.D.

Exkurze

V roce 2024 se konalo 14 exkurzí, převážně geologických, botanicko-entomologických či bryologických, nechyběla ale ani exkurze literární a historická.

- Za brněnským kamenem
17. 02. 2024 10:00
- Po stopách prof. Josefa Podpěry: bryoexkurze do údolí Bobravy
06. 04. 2024 09:30
- Kameny Brna / Komentovaná procházka
24. 04. 2024 16:00
- Botanicko-entomologická vycházka
26. 04. 2024 08:30
- Botanicko-entomologická exkurze na Kamenný vrch pro veřejnost
27. 04. 2024 10:00
- Exkurze do údolí Javorné u Zlatých hor
18. 05. 2024 10:00
- Za tajemným podzemím Býčí skály
20. 07. 2024 09:00
- Býlí v bílé jámě: botanická exkurze do vidnavské kaolínky
03. 08. 2024 09:30
- Léto s geologem. Okrajem Pavlovských vrchů
10. 08. 2024 10:00
- Léto s geologem. Rudické propadání a jeho okolí, jak jej neznáte
17. 08. 2024 14:10
- Den seniorů v Moravském zemském muzeu 2024: Místa paměti královských rodů v Brně
27. 09. 2024 10:00

- Stránská skála známá i neznámá
26. 10. 2024 10:00
- Jiří Mahen stále aktuální
16. 11. 2024 15:00
- Za brněnským kamenem
23. 11. 2024 13:00–16:00

Komentované prohlídky

Komentované prohlídky probíhali především v rámci akce „Nechte se provést – komentované čtvrtky v MZM“.

Takto se konají pravidelně každý měsíc komentované prohlídky v expozici Zaniklý život na Moravě – celkem 11

Pravidelně, kvartálně, probíhají komentované prohlídky v expozici Svět nerostů – celkem 4

Dále jsou to komentované prohlídky aktuálních výstav nebo tematické prohlídky v expozicích.

- Komentovaná prohlídka expozice Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času... tentokrát zaměřená na období masopustu
08. 02. 2024 16:30–18:00
- Komentovaná prohlídka Entomologického depositáře MZM
22. 02. 2024 16:00
Entomologické oddělení MZM, Hvězdoslavova 29a, Brno-Slatina
- Od Škaredé středy po Pašijový týden
21. 03. 2024 16:30
Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
Komentovaná prohlídka stálé expozice Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času (2. patro Paláce šlechticů na ulici Kobližná 1 v Brně).
- Komentovaná prohlídka výstavy Kulturní mosty v Evropě s kurátorkou Zuzanou Jürgens
04. 04. 2024 16:00–17:00
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
- Loučení s Lidovkami! Poslední komentovaná prohlídka ve výstavě Nastoupil jsem co redaktor...
27. 08. 2024 17:00
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
- Babylon nejen moravský
19. 09. 2024 16:30
Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
Komentovaná prohlídka stálé expozice Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času (2. patro).
- Mezinárodní den archeologie 2024
19. 10. 2024 13:00
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno

- Komentovaná prohlídka stálé expozice Pravěk Moravy, Velká Morava a Morava ve středověku
- Na dušičky pamatujte, nás ubohých podarujte...
31. 10. 2024 16:30
Palác šlechticů, Kobližná 1, Brno
Komentovaná prohlídka stálé expozice Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času (2. patro).
 - Komentovaná prohlídka ve výstavě Chorvatské výtvarné umění 20. a 21. století
27. 11. 2024 16:00
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
 - Komentovaná prohlídka výstavy Boty. Odrasle v rámci programu Klubu přátel MZM
27. 11. 2024 16:00
Dietrichsteinský palác, Zelný trh 8, Brno
 - Já se chci vrátit domů...
02. 12. 2024 15:00
Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Arne Nováka 1, budova B – 5. patro
Komentovaná prohlídka výstavy „Já se chci vrátit domů... Soudní procesy s tzv. řeckými monarchofašisty v Československu v 50. letech 20. století“.
 - Já se chci vrátit domů...
12. 12. 2024 15:00
Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Arne Nováka 1, budova B – 5. patro
Komentovaná prohlídka výstavy „Já se chci vrátit domů... Soudní procesy s tzv. řeckými monarchofašisty v Československu v 50. letech 20. století“.

Projekt Czech – in

Projekt MKČR v rámci Koncepce integrace cizinců v roce 2024. Muzeum připravuje komentované prohlídky v angličtině a ukrajinštině pro cizince – dospělé i děti.

Pro účastníky výstav jsou připraveny komentované prohlídky, každý si s sebou odnese základní informace o výstavě (dvojlist A4 s popisem výstavy, popisem a fotografiemi hlavních exponátů). Dětské muzeum připravuje program pro děti návštěvníků. Veškeré materiály vycházejí z grafiky výstavy, mají však vlastní grafické zpracování. Komentované prohlídky jsou všechny zdarma.

Výstava Boty... inspirace tradicí

Pátek	25. 10. 2024	17:00–18:00
Čtvrtek	7. 11. 2024	16:00–17:00
Pátek	22. 11. 2024	17:00–18:00
Čtvrtek	5. 12. 2024	16:00–17:00

Výstava Tisíc tváří Amazonie

Pátek	18. 10. 2024	16:30–17:30
Pátek	8. 11. 2024	16:30–17:30
Sobota	9. 11. 2024	15:00–16:00
Čtvrtek	12. 12. 2024	16:00–17:00

Spolupracující instituce:

Babylonfest
Brno EXPAT Centre
Centrum pro cizince JMK Brně
Diecézní charita v Brně (CELSUZ – Centrum pro cizince)
Magistrát města Brna (Sociální péče, Etnické menšiny a cizinci)
Masarykova univerzita v Brně
Mendelova univerzita v Brně
Ukrajinská iniciativa Jižní Morava
Vesna. Vzdělávací ženský spolek.
Veterinární a farmaceutická univerzita v Brně
Vysoké učení v Brně

Projekt „Škola v muzeu“

Projekt je připravený ve spolupráci s Masarykovou univerzitou a nabízí žákům a studentům konkrétních věkových skupin základních a středních škol vyučovací hodinu, která je připravená podle RVP. Výukové moduly jsou zpracovány a prezentovány studenty Masarykovy univerzity v rámci kreditované praxe za dohledu odborných garantů Moravského zemského muzea. Projekt nabízí interaktivní vyučovací hodinu v reálném prostředí muzejní expozice, součástí jsou i pracovní listy a závěrečné shrnutí, jímž učitel ve škole ověří znalosti, které si žáci odnesli z hodiny. Záměrem je, aby se již učitelé k tématu v hodině nemuseli vracet.

Velkou výhodou programů kromě výuky v expozicích, kde se žáci a studenti pohybují mezi reálnými sbírkovými předměty, jsou kopie exponátů, které si účastníci mohou sami osahat, případně s nimi pracovat. Škola v muzeu je tak vhodná pro všechny typy základních a středních škol, včetně škol pro slabozraké a jinak hendikepované žáky. Navíc projekt seznamuje žáky ZŠ a SŠ zábavnou a interaktivní formou s muzejní institucí, kterou prezentuje jako místo, kde je radost a zábava trávit volný čas.

V roce 2024 proběhl projekt ve spolupráci s PřF MU, zúčastnilo se 9 studentů, výuka proběhla v expozici Fauna Moravy, v Mendelianu, dále v expozici Svět nerostů a Zaniklý život na Moravě.

Univerzita třetího věku

V akademickém roce 2024/2025 probíhaly přednášky odborníků MZM v prostorách Masarykovy univerzity.

Přednášky se konají vždy v pátek od 13:00 hod. v posluchárně P31 na Fakultě sociálních studií MU, Joštova 10, Brno.

1. Artuš Scheiner – král pohádkové ilustrace
Ing. arch. Tomáš Prokůpek
2. Co nosily Venuše? Aneb Jak se lidé v pravěku zdobili?
Mgr. Martina Galetová, Ph. D.
3. Co lze vyčíst z herbářů?
Vojtěch Taraška
4. Rudolf Těsnohlídek: člověk na rozhraní
Mgr. Hana Kraflová
5. Válečníci doby bronzové
Mgr. David Hons
6. Putování s Husou na provázku
Mgr. Veronika Valentová, Ph. D.
7. Mezi lávou a pralesem: biodiverzita na úbočí sopky Mt. Cameroon
Mgr. Jiří Procházka, Ph.D.
8. Zajímavé houby okolí Brna
Mgr. Hana Ševčíková
9. Vzdělání v Jednotě bratrské
Monika Doležalová
10. Cesta k čs. vojenskému stejnokroji
Mgr. Lukáš Lexa
11. Zvyky předvelikonočního období dříve i dnes
PhDr. Jana Poláková, Ph.D.
12. Tradice českého krajkářství jako integrální součást evropského vývoje módy i lidové oděvní kultury
PhDr. Petra Mertová, Ph.D.
13. Zánik megafauny posledního glaciálu na Moravě
Mgr. Martina Robličková, Ph. D.
14. Ústředí lidové umělecké výroby – fenomén doby 1945–1995
Mgr. Věra Colledani
15. Jiří Gruša – šťastný bezdomovec. Básník, spisovatel, esejista, diplomat
Mgr. Ing. Romana Dominika Hrbatová
16. Za pravěkou těžbou do posvátné krajiny Krumlovského lesa
doc. PhDr. Martin Oliva, Ph. D., DS.c.

Výstavní oddělení

Činnosti výstavního oddělení v roce 2024 vycházela z koncepce výstavního plánu schváleného Ediční a výstavní radou v roce 2023.

Výstavní akce v roce 2024

- Kraslice s pašijovým motivem
V prostoru Kaple Paláce šlechticů se v termínu 2. 2. až 15. 4. 2024 uskutečnila výstava Etnografického ústavu MZM s velikonoční tematikou.
- Brno ART WEEK
Tradice designu
V rámci festivalu byl v měsíci květnu v kapli Paláce šlechticů MZM instalován florální objekt autora Přemysla Hytycha, který se inspiroval sbírkami EÚ a tradiční krajkou.
- Tisíc tváří Amazonie
16. 5. 2024 byla zahájena ve výstavním prostoru Pavilonu Anthropos vernisáž dlouhodobá výstava, která představila pohled na život původních domorodých obyvatel vybraných částí kulturního areálu Velké Amazonie z hlediska specifik a velké kulturní rozmanitosti jednotlivých etnik, se zaměřením na historii, ale i současnost.
- Příběh paláce šlechticů
V kapli Paláce šlechticů byla 4. 6. 2024 slavnostně otevřena výstava u příležitosti 370. výročí založení nadace Janou Františkou Priskou. Výstava obsahovala historické artefakty (obrazy, archiválie, mobiliáře atd.) jak ze sbírek MZM, tak i ze zápůjček jiných kulturních institucí. Výstava měla trvání do 29. 9. 2024.
- Klenotnice Velké Moravy
V rámci přeshraničního projektu se Slovenskou republikou, kde řešitel za ČR je obec Modrá a MZM je vědeckým garantem, byla 20. 6. 2024 otevřena expozice v rozsáhlém podzemním výstavním prostoru na ploše archeoskanzenu v Modré. Byly zde prezentovány elity Velké Moravy a mnoho top originálních exponátů ze sbírek MZM.
- Chorvatské výtvarné umění 20. století ze sbírek GMV
V sále Jana Jelínka v Dietrichsteinském paláci se v termínu od 31. 10. 2024 do 26. 1. 2025 představilo výtvarné umění ze sbírek Gradskeho muzeja Varaždina.

Radmila Jarešová, vedoucí oddělení

- Boty... inspirace tradicí

Výstava, jako společný projekt MZM a UTB ve Zlíně propojuje tradiční obuv se současnými studijními výsledky posluchačů univerzity. Konfrontací minulého s pracemi studentů ukáže na možnosti propojení tradice a současného designu. Muzejní soubor bude představen jako málo známý inspirační zdroj pro seminární práce v daném oboru.

Tento výstavní projekt se představil v Dietrichsteinském paláci Moravského zemského muzea od 17. 10. 2024 do 13. 4. 2025.

- Sto let Lišky Bystroušky

Od 29. 10. 2024 do 3. 1. 2025 byla ve foyeru Dietrichsteinského paláce instalována panelová výstava k stému výročí uvedení opery Leoše Janáčka.

- Moravský kras

V prostoru stálé expozice Mineralogie v Dietrichsteinském paláci byla otevřena odborná výstava, která představila Moravský kras z mineralogického a geologického pohledu.

- Advent – 100 let vánočního stromu

V kapli Paláce šlechticů byla uspořádána výstava, která představila tradici a historii zdobení vánočních stromů v termínu 7. 12. 2024 – 2. 2. 2025.

- Cyklus výtvarných výstav v PLJ

V průběhu celého roku probíhal cyklus krátkodobých výstavních intervencí v Památníku Leoše Janáčka.

Výstavní akce zahájené v roce 2023, s přesahem do roku 2024

Když Brnem táhli mamuti – po celý rok 2024

Nastoupil jsem co redaktor... do 1. 9. 2024

Světy ukryté v kameni do 1. 9. 2024

Babka Blanka Šperková a Mariánka a Adámek do 25. 2. 2024

Česká a moravská šlechta po roce 1945 do 7. 4. 2024

Umění knihtisku a bratrská tiskárna v Kralicích – po celý rok 2024

Celkový počet výstavních akcí byl naplánován dle ekonomických a prostorových možností instituce, kapacity výstavního oddělení a předložených námětů odbornými pracovišti MZM. Výstavní oddělení se podílelo na likvidacích výstav z roku předchozího s přesahem do roku 2024, drobných intervencí do stálých expozic, na opravách a údržbách stávajících expozic a jemu svěřených prostor.

Dětské muzeum a pracoviště lektorů

Dětské muzeum ve své muzejně pedagogické a lektorské činnosti vytvořilo a realizovalo v roce 2024 celou řadu edukačních a popularizačních programů, včetně tematických dílen, zejména pro školní a zájmové skupiny a pro rodiny s dětmi.

- **Stěžejní část naší činnosti byla zaměřena na přípravu rozsáhlého interaktivního výstavního projektu pro širokou veřejnost *Tisíc tváří Amazonie*.**
- V průběhu konání výstavy probíhala celá řada doprovodných programů:
Od 11. 6. byl v rámci výstavy *Tisíc tváří Amazonie* zahrnut do nabídky výukový interaktivní program pro MŠ předškolního věku, 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ. Ve dnech 26. 9., 5. 12., 18. 12. a 20. 12. proběhl výukový program (včetně jazykového workshopu) pro studenty gymnázií z Brna, Hodonína a Obchodní akademii Praha i ve španělském jazyce. 26. 6. proběhla pro zahraniční vysokoškolské studenty – přibližně sto účastníků Středoevropské informatické Olympiády (organizátor MUNI) – komentovaná prohlídka v anglickém jazyce.
8. 6. proběhl doprovodný program pro rodiny s dětmi ke Dni dětí a ke Dni otců a 16. 11. proběhl doprovodný program - workshop pro rodiny s dětmi *Barvy a vzory pralesa: Tvořivá dílna pro rodiny*.
Cyklus přednášek k výstavě *Tisíc tváří Amazonie*
17. 10. 2024 – Jan Dungal: *Jak se maluje prales*
21. 11. 2024 – Mnislav Zelený: *Můj přítel Kofán je Strom a bude Had*
28. 11. 2024 – Prof. Bohumír Janský: *Amazonka: čtvrtstoletí od objevu pramenů českými expedicemi*
- V rámci projektu *Czech-in* proběhly komentované prohlídky s tlumočením do ukrajinštiny a angličtiny – 7. 11., 16. 11. a 6. 12. 2024.
- Dne 3. 10. se uskutečnila i vernisáž samostatné části výstavy tvořené kolekcí dětských ilustrací inspirovaných amazonskými příběhy.
- Ve výstavě dále proběhly dvě prezentace zaměřené na průběh přípravy i realizace výstavy a komentovaná prohlídka včetně představení edukačních programů k výstavě. První prezentace se uskutečnila 23. 5. pro studenty z FF MU, obor muzeologie

Mgr. Sylva Brychtová, vedoucí oddělení

a druhá 10. 12. pro frekventanty kurzu Muzejní edukátor.

- V listopadu 2024 byla uzavřena Smlouva o spolupráci s Pedagogickou fakultou MU, s Katedrou sociální pedagogiky na evaluaci výukových programů pro školní a zájmové skupiny za účelem výzkumného šetření mapování efektivity výukových programů vytvářených pracovníky (edukátory) Dětského muzea MZM, realizovaných v rámci výstavy „Tisíc tváří Amazonie“.
- V průběhu celého školního roku probíhal ve stále expozici *Loutkářské umění* výukový program pro školní kolektivy a zájmové skupiny s názvem *Magický svět loutek*. Programu se účastnilo 50 skupin, cca 906 žáků, 13 studentů a 99 osob jako pedagogický doprovod.
- Výukový program pro školní kolektivy a zájmové skupiny v expozici *Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času* s názvem *Život v čase našich předků* navštívilo přibližně 48 skupin, cca 862 žáků a 96 osob jako pedagogický doprovod.
- Velikonoční zvykoslovný program pro školní kolektivy a zájmové skupiny *Velikonoce v muzeu – „Veje symbol života“* (12. 3. – 27. 3. 2024) navštívilo přibližně 409 žáků a 40 pedagogů. Vánoční zvykoslovný program pro školní kolektivy a zájmové skupiny *Adventní výukový program spojený s dílnou – „Jak se zdobí Vánoce“* (26. 11. – 20. 12. 2024) navštívilo přibližně 648 žáků a 69 pedagogů.
- **Speciální programy pro zdravotně znevýhodněné návštěvníky**

Dětské muzeum se dále podílí na tvorbě speciálních programů a komentovaných prohlídek s přizpůsobeným výkladem a citlivým přístupem na různorodá témata pro kolektivy dětí a dospělých se zdravotním znevýhodněním (autisté, nevidomí,

tělesně i mentálně handicapovaní apod.) stejně jako pro seniory.

Dne 26. 4. 2024 se klienti denního stacionáře a domova pro osoby se zdravotním postižením „Ruka pro život“ zúčastnili speciálně připraveného programu Dětského muzea v expozici „Loutkářské umění“. Šlo o klienty s mentálním postižením a poruchami autistického spektra.

24. 9. se klienti „Ruky pro život“ zúčastnili i programu ve výstavě „Tisíc tváří Amazonie“, která se pro ně stala inspirací pro vlastní výtvarnou tvorbu. 9. 6., 15. 8. a 21. 11. proběhla komentovaná prohlídka pro nevidomé návštěvníky z Centra sociálních služeb ve výstavě „Tisíc tváří Amazonie“.

21. 11. se uskutečnila komentovaná prohlídka pro klienty Centra pro rodinu a sociální péči ve výstavě „Tisíc tváří Amazonie“.

27. 11. navštívili program ve výstavě „Tisíc tváří Amazonie“ klienti z Domov pro mne.

Výstava „Tisíc tváří Amazonie“ je přístupná také nevidomým dětem, například z Tyflocentra v Brně. Těm Dětské muzeum nabízí přizpůsobený výklad, citlivý přístup a možnost vyzkoušet si řadu taktilních a interaktivních pomůcek. Výstava obsahuje popisky v Braillově písmu, 3D mapy a audioprůvodce, zvuky zvířat, mýty, příběhy a další dokumenty k poslechu. Program je zaměřen na stimulaci smyslů jako hmat, sluch a čich, děti mají možnost si prohlédnout předměty jako modely, textilie, hmatové pexeso, hmatové a čichové krabice s přírodními, vyzkoušet si chodník bosou nohou či hudební nástroje. Rovněž mají kontakt s živými zvířaty v teráriích.

Programy Dětského muzea navštěvují také děti s tělesným postižením, například z Centra Kociánka nebo ze ZŠ Kamenomlýnská pro zdravotně znevýhodněné. Pro tyto návštěvníky zajišťujeme bezbariérový přístup, a prostor uzpůsobený jejich potřebám, například více míst k sezení. I při závažných tělesných handicapech přistupujeme ke klientům individuálně a využíváme jiné formy komunikace, jako je mimika, dotyk či vizuální pomůcky.

Programy Dětského muzea s vánoční a velikonoční tematikou pravidelně navštěvují také děti s autismem ze Základní a praktické školy Štolcova, která se zaměřuje na vzdělávání dětí s poruchami autistického spektra.

28. 11. proběhl speciální adventní program pro dlouhodobě hospitalizované děti v prostorách ZŠ při Fakultní nemocnici Brno.

- V rámci expozice *Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času* probíhá rovněž průběžná příprava didaktických pomůcek a interaktivních her. V roce 2024 vznikly tyto aktivity:

Hra „Kuličky“ – tento prvek vznikl jako návrh a zadání výroby dráhy/desky na tradiční hru kuličky. Aktivita zprostředkovává téma dětských her v minulosti a slouží k obohacení zážitku z expozice. Je využitelná jak při volné návštěvě, tak během výukových programů pro školní kolektivy. *Didaktická pomůcka na poznávání dřeva* – v návaznosti na akci „Víkend s řezbáři: Ukázka řezby loutek a další práce se dřevem“ (konaná 9. a 10. listopadu 2024) Dětské muzeum vytvořilo návrh a zadání výroby pomůcky na poznávání různých druhů dřeva. Tato pomůcka umožňuje návštěvníkům hravou formou objevovat svět tradičních řemesel a je určena jak pro individuální zážitek během návštěvy expozice, tak pro tematické workshopy určené rodinám s dětmi nebo školním skupinám.

- Během školního roku se průběžně pořádaly i tematické výukové programy pro základní a střední školy dle RVP v expozici „Středoevropská křižovatka: Morava ve 20. století.“
- Výpůjčky výstavních kolekcí DM za rok 2024 činily celkem 8 zápůjček (5 výstavních kolekcí nebo jednotlivé předměty).
- V rámci spolupráce s pracovištěm Etnografický ústav proběhla příprava a tvorba aktivizačních prvků do výstavy *Boty. Odras tradice*.
- Dětské muzeum spolupracovalo na při přípravě výtvarného programu pro děti v Památníku Bible kralické.
- Uskutečnil se tradiční prázdninový program „Jarní prázdniny v MZM“ - ve spolupráci s odbornými odd. MZM (4denní program ve výstavách MZM) a dva turnusy letních prázdninových pětidenních tematicky zaměřených programů „Týden dětí s MZM“.
- Další jednorázové akce, které se v průběhu roku konaly za spolupráce Dětského muzea
6–8. 9. 2024 – výpomoc v rámci prezentace aktivit MZM na Festivalu vědy.
9. a 10. 11. 2024 – *Víkend s řezbáři: Ukázka řezby loutek a další práce se dřevem* – příprava a pomoc při organizaci řezbářského workshopu v Paláci šlechticů, včetně přípravy a obsluhy dílny pro děti.

Úsek ekonomicko-provozního
náměstka generálního ředitele

A decorative dotted line in a light red color, starting with a solid red dot and forming an L-shape that extends horizontally to the right and then vertically downwards.

Ing. Zdeněk Česal, Ekonomicko-provozní náměstek generálního ředitele, vedoucí Ekonomického odd.

Ing. Angela Kozáková, vedoucí Oddělení provoz

Ing. Karel Zouhar, vedoucí Oddělení informatiky

Úsek ekonomicko-provozního náměstka

Ekonomické oddělení

Ekonomické oddělení v roce 2024 zajišťovalo ekonomickou a finanční agendu Moravského zemského muzea včetně sledování hospodaření v hlavní i doplňkové činnosti s využitím ekonomického software IES Win. Koncem roku 2024 bylo rozhodnuto o nutnosti výměny účetního systému a byl vybrán nový účetní systém SQL Ekonom, který bude plně implementován v roce 2025.

V rámci zpracování mezd bylo využíváno mzdového a personálního systému Vema.

V průběhu roku 2024 byl spuštěn testovací provoz systému pro elektronické schvalování Elko.

Personální obsazení oddělení tvořili – správce rozpočtu, hlavní účetní, hlavní pokladník, tři účetní a dvě mzdové účetní. Pod ekonomické oddělení také spadají pokladní expozičních objektů.

Oddělení provoz

Provozní oddělení bylo v roce 2024 organizováno ve struktuře:

Vedoucí oddělení	1
Zástupce vedoucího – technický pracovník	1
Administrativní referentka	1
Správci budov	8
Kasteláni	3
Techničtí pracovníci údržby	6
Dopravní referent a řidič	2

Oddělení provoz zajišťovalo v roce 2024 provozní opravy a zákonné revize a kontroly v objektech MZM a na výzkumných pracovištích. Zvýšený důraz je kladen na správné nastavení systémů vytápění a větrání s cílem zajistit správné klima pro uchovávané sbírkové předměty a hospodárnost provozu těchto zařízení.

Pracovníci autodopravy zajišťují veškerý servis a zákonné prohlídky vozového parku a významným způsobem se podílí na transportu v rámci MZM. Vedoucí oddělení ve spolupráci se správci budov, kastelány a kurátory výstav zajišťuje nasazení kusů do výstavních prostor a expozic.

Oddělení provoz taktéž v tomto roce pokračovalo ve výměně osvětlení za úsporné, a to zejména v objektech Kapucínské nám. 8 a osvětlení v expozicích Zelný trh 8.

Oddělení informatiky

Oddělení informatiky tvořil vedoucí oddělení a tři zaměstnanci. V průběhu daného roku byly splněny níže uvedené cíle:

- rozšiřování moderní strukturované kabeláže v objektech MZM s důrazem na použití optických vláken a většího pokrytí prostorů bezdrátovým internetem
- provozování všech serverů – fyzických i virtuálních v MZM
- rutinní provozování nové soustavy diskových úložišť NAS v MZM a zprovoznění specializovaného diskového pole mimo serverovnu (objekt Petrská) pro zálohování fyzických i virtuálních serverů systémem Veeam Backup
- udržování a provozování SW Spisovka 3pro vedení spisové služby v MZM
- udržování, servis intranetového WWW serveru včetně rozšiřování obsahu
- zajišťování provozu a obsahové náplně nové verze internetového portálu www.mzm.cz a stránek metodického centra MCMP a edukačního portálu
- zajišťování internetové prezentace MZM na sociálních sítích Facebook, Instagram a YouTube
- zajišťování mobilních služeb od Vodafone
- zajištění chodu a aktualizace obrazovek, dotykových monitorů a projekčních systémů ve všech výstavních prostorách MZM
- spolupráce na chodu HW a SW pro nový portál zprostředkující digitalizované předměty oborů Divadlo a Etnografie
- spolupráce na chodu backendového HW a SW pro mobilní aplikace oborů Divadlo a Etnografie
- zajišťování nákupu výpočetní techniky přes elektronické tržiště NEN
- práce na inovaci zálohování nového emailového serveru Kerio Connect
- zajištění chodu vstupenkového a prodejního systému Colosseum na všech pokladnách MZM včetně tisku nových vstupenek a plateb kartou
- Zajištění uživatelské a servisní podpory při chodu a poruchách IT techniky

- Zajištění vyřazení staré výpočetní techniky a plánování nové
- konfigurace nových uživatelských profilů při změnách zaměstnanců
- zajištění instalace a chodu telefonních přístrojů, jejich konfigurace, zápisy do databází pro tvorbu telefonního seznamu ve VoIP zařízeních
- Evidence ICT techniky a SW v podpůrných databázích
- zajištění chodu a rozšiřování funkcionality databáze generátoru V1
- zajištění chodu a funkcionality databáze přijatých faktur
- zajištění chodu a funkcionality nové databáze evidence smluv před jejich podpisem
- zajištění chodu a funkcionality databáze investičních projektů
- V rámci NAS hledání kapacity úložiště pro materiály výzkumného týmu badatelů staré věznice v Uherském Hradišti.

PO a BOZP

V rámci činnosti PO a BOZP jsou v MZM prováděny kontroly BOZP na všech pracovištích se zaměřením na skladovací systémy, regály apod., včetně bezpečnosti práce při skladování a ukládání sbírkových předmětů do regálů. Dále je prováděna kontrola dokumentace a záznamů na jednotlivých pracovištích – dostupnost aktuálních verzí řídicích dokumentů. A dále také prověřování systému preventivních požárních úseků se zaměřením na plnění konkrétních povinností plynoucích z povinností preventistů PO.

Zpráva o finančním hospodaření Moravského zemského muzea za rok 2024

Výsledek hospodaření v hlavní činnosti

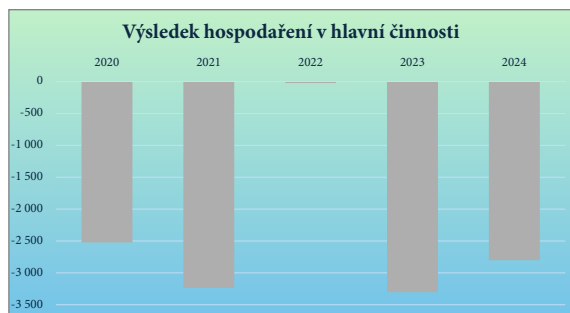
Hospodářský výsledek běžného účetního období za rok 2024 Moravského zemského muzea z hlavní činnosti je **ztráta ve výši – 2 801 030,99 Kč**. Tato ztráta je pokryta ziskem vytvořeným v jiné (hospodářské) činnosti.

Moravské zemské muzeum již při stanovení závazných ukazatelů rozpočtu pro rok 2024 dlouhodobě vnímá jako rozpočet podfinancovaný. V průběhu roku r. 2024 došlo k navýšení prostředků na limity OON (především využívané na kustody ve výstavních prostorách a ostrahu objektů), byl poskytnut provozní příspěvek vázaný na významný růst nákladů na energie, provozní příspěvek související se zajištěním ochrany a ostrahy sbírkových předmětů a v rámci Predikce HV byly MZM poskytnuty prostředky na pokrytí predikované ztráty celkového hospodaření. Byl proveden mimořádný odpis zmařené investice spojené s projektem IROP SZ Moravec. Vyrovnat hospodaření se v roce 2024 dařilo naplňovat taktéž v důsledku úsporných provozních opatření, především omezení vytápění na nezbytné minimum, eliminace zahraničních služebních cest a organizace pracovních výkonů v průběhu zimních měsíců či omezením nákupů IT vybavení.

Srovnání dosaženého výsledku hospodaření v hlavní činnosti za uplynulých 5 let je uvedeno v následující tabulce a grafu:

rok	2020	2021	2022	2023	2024
Hospodářský výsledek	- 2 523	- 3 237	-23	- 3 304	- 2 801

v tis. Kč

Analýza nákladů

Celkové náklady za rok 2024 v hlavní činnosti činily **208 962 777,58 Kč**, v předchozím roce činily 234 879 254,25 Kč.

Zastoupení jednotlivých druhů nákladů je uvedeno na následující tabulce a grafu:

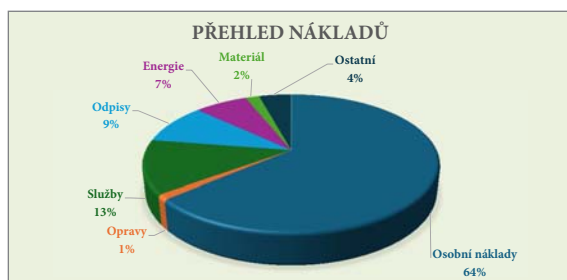
2024	Osobní náklady	Opravy	Služby	Odpisy	Energie	Materiál	Ostatní
NÁKLADY	133,21	2,54	26,23	19,84	14,54	3,79	8,83

v mil. Kč

Tato tabulka dává přehled, kolik činily jednotlivé druhy nákladů v předcházejícím roce.

2023	Osobní náklady	Opravy	Služby	Odpisy	Energie	Materiál	Ostatní
NÁKLADY	133,74	29,66	26,92	20,32	14,29	4,53	5,24

v mil. Kč

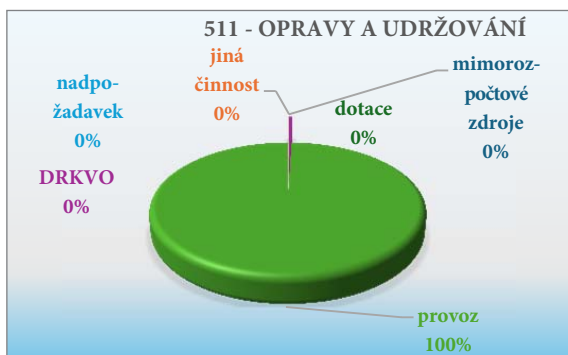

Nejvýznamnější položkou nákladů jsou **osobní náklady** (účtová skupina 52). Mzdové náklady byly čerpány do stanovených limitů. V průběhu roku došlo k navýšení limitu na Ostatní osobní náklady, neboť limit stanovený na počátku roku (schváleným rozpočtem) nepokryval ani náklady na dozorce v expozicích, taktéž došlo k navýšení limitu Platů (zvýšení podílu motivačního ohodnocení zaměstnanců).

Náklady na opravy (účet 511) tvořily ve zmíněném roce menší podíl, především z důvodu, že nebyly čerpány dotační prostředky na opravy (primární část účelově vázaných prostředků směřovala do investic). Z provozních financí MZM byly hrazeny opravy za cca 2,5 mil. Kč, jedná se většinou o drobné udržovací práce (servisy výtahů, výmalby, opravy oken, dveří, podlah apod.).

511 - Opravy a udržování	Náklady
mimorozpočtové zdroje	0,00
jiná činnost	0,71
dotace	-0,80
nadpožadavek	0,00
DRKVO	10,75
provoz	2 529,93

v tis. Kč

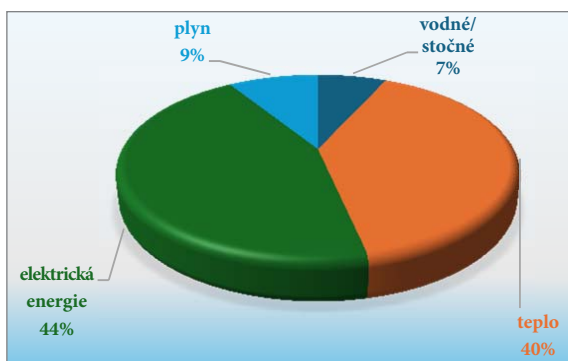

Významnou položkou rozpočtu MZM jsou náklady na **zajištění úklidu**, nově jsou zásadními taktéž výdaje na **zajištění ostrahy a kustodů v expozicích**, které jsou částečně realizovány formou nákupu externí služby.

Významnou nákladovou položkou byly **náklady na energie**. V roce 2021 dosáhly náklady na energie částky 9 648 468 Kč, v roce 2022 dosáhly částky 15 285 997 Kč, v roce 2023 dosáhly výše 14 286 185,93 Kč a v roce 2024 činily tyto náklady výše **14 535 380,62 Kč**. Hlavní úsporná opatření v rámci výdajů na energie nastavilo MZM již v roce 2022 a v roce 2024 je nadále uplatňovalo.

502 - Spotřeba energií	Náklady
vodné/stočné	825,76
teplo	6 033,07
elektrická energie	6 338,84
plyn	1 337,72

v tis. Kč

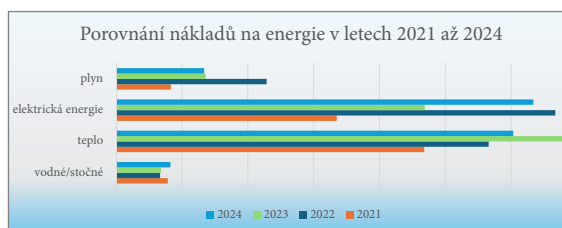

Na následující tabulce a grafu je vidět, jak se vyvíjely náklady na jednotlivé druhy energií za uplynulé 4 roky. Je nutno podotknout, že u plynu a tepla došlo ke snížení spotřeby vyjádřené v měrných jednotkách oproti roku 2021 o cca 20%, u elektrické

energie došlo k mírnému navýšení, avšak je nutno zohlednit znovuotevřenou expozici Loutkářství a Tradiční kultury na Moravě v Paláci šlechticů a zrekonstruované kotelny v depozitáři Rebešovice, které nyní dokáží zajistit požadované klima pro uchovávání sbírkových předmětů.

502 - Spotřeba energií	2024	2023	2022	2021
vodné/stočné	825,76	681,72	667,42	784,73
teplo	6 033,07	7 553,52	5 660,10	4 681,17
elektrická energie	6 338,84	4 689,90	6 672,52	3 351,93
plyn	1 337,72	1 361,05	2 285,86	830,64
Celkové náklady	14 535,38	14 286,18	15 285,90	9 648,47

v tis. Kč

Cestovní náklady činily 2 215 tis. Kč, z toho náklady na zahraniční cesty činily 1 127 tis. Kč – většina zahraničních cest byla hrazena z dotačních (DKRVO) anebo mimorozpočtových zdrojů (GAČR, NAKI, Interreg, ...).

V rámci **Ostatních služeb** (účet 518) byla více než třetina nákladů hrazena z účelových zdrojů (dotace, DKRVO, nadpožadavky apod.). Náklady, které je nutno financovat z provozních prostředků, jsou především úklidové služby, externí hlídací

služba, nájemné Památníku Leoše Janáčka a zámku Budišov, internetové připojení objektů MZM a poté provozní služby (deratizační práce, tiskařské služby,

svozy odpadů, BOZP činnost, vrátnická služba, SW podpora CES, služby daňového a právního poradce a obdobné platby).

účet 518 - Ostatní služby	MIMOROZ- POČTOVÉ (dotace, výnosy)	ROZPOČTOVÉ					CELKEM
		dotace	KA	podmíněné	VO	rozpočet	
služby	733 915	2 297 657	121 492	213 110	1 444 275	5 542 965	10 356 414
úklid	0		29 257			4 828 445	4 857 702
hlídací služba, ostražba	0		10 572			2 912 732	2 923 304
digitalizace	0	1 858 960			222 470	60 000	2 141 430
nájemné	25 410		48 400	6 000		1 017 042	1 096 852
propagace	287 506	60 000	105 587			437 376	890 469
právní služby	0	87 120			26 620	595 720	709 460
revize ostatní	0		2 500			639 997	642 497
výstavní činnost	21 006		467 573	16 940	150	72 113	577 783
ext. honoráře, překlady	47 500	4 000	3 813		403 020	49 990	508 323
poplatky za internet	0					426 268	426 268
revize has.přístr.elektr.aj	0					323 601	323 601
telefony	0					299 968	299 968
poštovné	1 327					144 893	146 220
přepravné	53 760		5 000			61 623	120 383
servisní služby-správa sbírek	0	107 344					107 344
poplatky Colosseum	0					46 552	46 552
jiný drobný dl. nehm. majetek	0		1 096		18 793	21 411	41 300
výpisy-zdravot. dokumentace	0					8 500	8 500
parkovné	0		200			280	480
bankovní poplatky	0					300	300
Celkový součet	1 235 624	4 415 081	795 491	236 050	2 115 328	17 489 776	26 225 150

Následující tabulka a graf zobrazují vývoj nákladů hlavní činnosti v letech 2020–2024.

rok	2020	2021	2022	2023	2024
NÁKLADY	176 288	201 895	204 845	234 879	208 963

v tis. Kč

Druhy nákladů, které způsobily nárůst nákladů (porovnání s rokem 2019), jsou uvedeny v následující tabulce. Celkový nárůst nákladů činí + 36,13 mil. Kč.

2019 vs. 2024	Osobní náklady	Opravy	Služby	Odpisy	Energie	Materiál	Ostatní
NÁKLADY	+ 20,06	0,66	+ 4,74	+ 5,95	+ 5,81	- 0,48	- 2,05

v mil. Kč

Analýza výnosů

Celkové výnosy za rok 2024 v hlavní činnosti činily **206 161 746,59 Kč**, v předchozím roce činily 231 575 615,19 Kč.

Zastoupení jednotlivých druhů výnosů je uvedeno na následující tabulce a grafu.

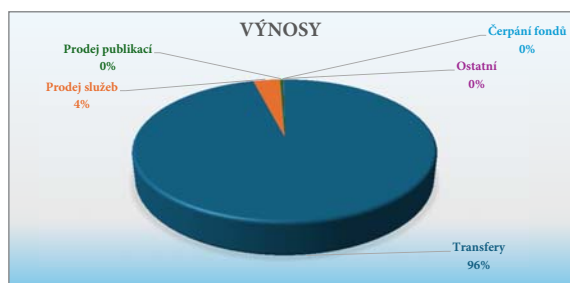
2024	Transfery	Prodej služeb	Prodej publikací	Čerpání fondů	Ostatní
VÝNOSY	197,84	7,11	0,84	0,12	0,25

v mil. Kč

Tato tabulka dává přehled, kolik činily jednotlivé druhy nákladů v předcházejícím roce.

2023	Transfery	Prodej služeb	Prodej publikací	Čerpání fondů	Ostatní
VÝNOSY	223,71	10,14	0,94	0,16	0,25

v mil. Kč

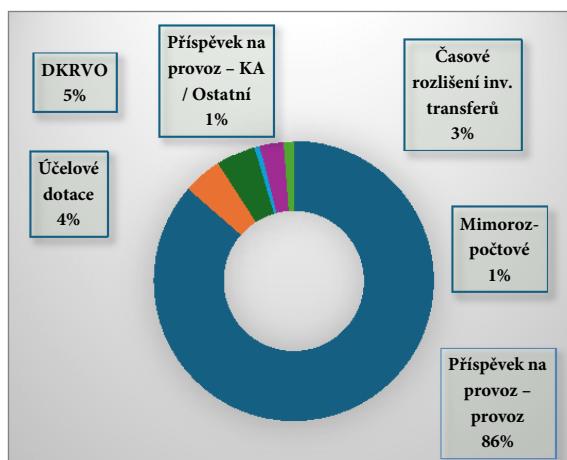

Nejvýznamnější položkou výnosů jsou **transfery**, které tvoří více než 95 % celkových výnosů, tj. 197,84 mil. Kč. Největší část z nich tvoří příspěvek na provoz, dále účelové dotace a prostředky

na DKRVO. Rozdělení transferů zobrazuje následující tabulka a graf:

TRANSFER	
Příspěvek na provoz - provoz	170,94
Účelové dotace	8,86
DKRVO	9,02
Příspěvek na provoz - KA/Ostatní	1,23
Časové rozlišení inv. transferů	5,47
Mimorozpočtové	2,32
celkem	197,84

v mil. Kč

Výnosy z prodeje prodej služeb (účet 602) tvoří především tržby za vstupné do objektů MZM, dále tržby za tiskařskou činnost v rámci edičního oddělení a tržby za provedení záchranný a archeologický výzkum.

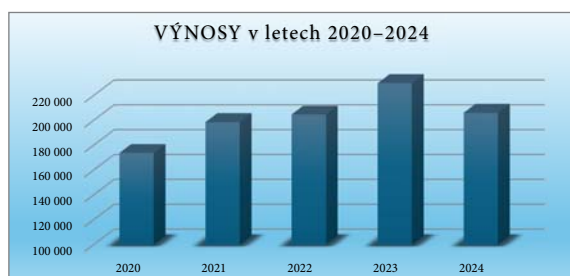
Výnosy z prodeje publikací (účet 604) tvoří tržby za vlastní publikace prodané v rámci pokladen expozic MZM a prostřednictvím vlastního eshopu. V roce 2024 byl **zapojen fond kulturních a společenských potřeb** (účet 648) ve výši 18 853 Kč a **rezervní fond** ve výši 97 218 Kč.

Mezi **ostatní výnosy** za rok 2024 lze především uvést přijatá pojistná plnění (škody na budovách) a výnos časopisu Anthropologie.

Následující tabulka a graf zobrazují vývoj výnosů hlavní činnosti v letech 2020–2024.

rok	2020	2021	2022	2023	2024
VÝNOSY	173 765	198 658	204 822	231 576	206 162

v tis. Kč

Výsledek hospodaření z jiné (hospodářské) činnosti

Výsledek hospodaření za jinou (hospodářskou) činnost za rok 2024 činí zisk ve výši 3 694 804,12 Kč. Zisk z jiné činnosti po zdanění spolu s výsledkem hospodaření z hlavní činnosti tvoří hospodářský výsledek Moravského zemského muzea.

Jiná (hospodářská) činnost v Moravském zemském muzeu spočívá zejména v dlouhodobých a krátkodobých pronájmech nemovitého majetku a v prodeji upomínkových předmětů.

Zastoupení jednotlivých druhů výnosů z jiné (hospodářské) činnosti je uvedeno na následující tabulce a grafu.

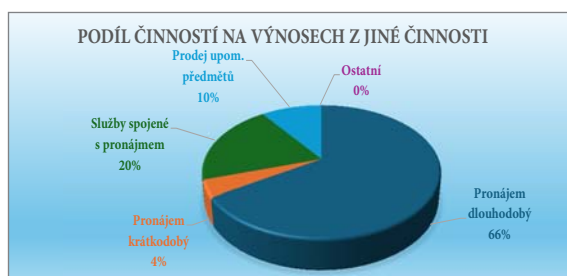
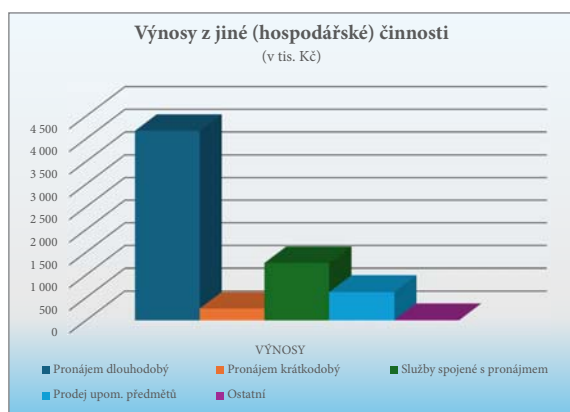
2024	Pronájem dlouhodobý	Pronájem krátkodobý	Služby spojené s pronájmem	Prodej upom. předmětů	Ostatní
VÝNOSY	4 172,46	255,91	1 262,25	621,50	5,03

v tis. Kč

Tato tabulka dává přehled, kolik činily jednotlivé druhy výnosů v předcházejícím roce.

2023	Pronájem dlouhodobý	Pronájem krátkodobý	Služby spojené s pronájmem	Prodej upom. předmětů	Ostatní
VÝNOSY	3 498,09	374,33	1 326,87	982,30	13,17

v tis. Kč

Výnosy z dlouhodobého pronájmu se daří naplňovat dle uzavřených nájemních smluv, u nichž je nájemně každoročně upravováno o výši inflace. V roce 2024 došlo k výměně nájemců nebytových prostor KN2/4, jedním z důvodů je havarijní stav celého objektu (Kapucínské náměstí 2/4, Brno).

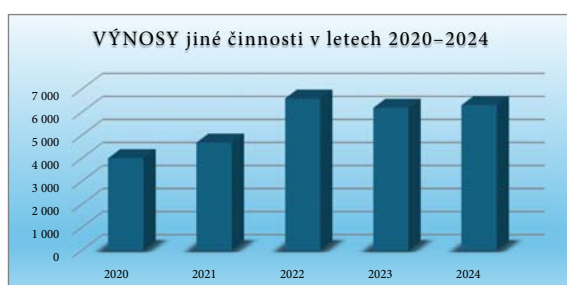
Prodej upomínkových předmětů probíhá prostřednictvím pokladen expozičních objektů MZM, případně přes e-shop.

Náklady související s hospodářskou činností zahrnují náklady na prodané zboží, spotřebu energie, opravy a udržování, ostatní služby, platy a ostatní osobní náklady, podíl na odpisech budov a daň z příjmů.

Vývoj výnosů z jiné činnosti za roky 2020–2024 je zobrazen v následující tabulce a grafu:

rok	2020	2021	2022	2023	2024
VÝNOSY	4 008	4 692	6 602	6 195	6 317

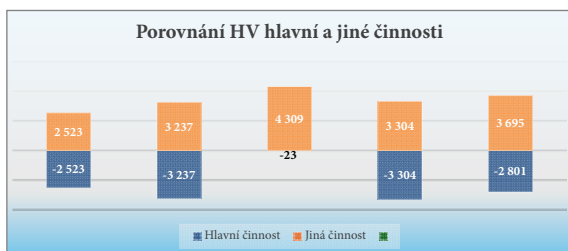
v tis. Kč

Porovnání výsledku hospodaření hlavní a jiné (hospodářské) činnosti je uvedeno v následující tabulce a grafu:

rok	2020	2021	2022	2023	2024
Hlavní činnost	- 2 523	- 3 237	- 23	- 3 304	- 2 801
Jiná činnost	2 523	3 237	4 310	3 304	3 695

v tis. Kč

Porovnání plánovaného rozpočtu a dosažené skutečnosti

Celkové náklady Moravského zemského muzea dosáhly **211 584 496,75 Kč**, z toho činí

- náklady hlavní činnosti: 208 962 777,59 Kč
- náklady jiné (hospodářské) činnosti: 2 621 719,16 Kč.

Celkové výnosy Moravského zemského muzea dosáhly **212 478 269,87 Kč**, z toho činí

- výnosy hlavní činnosti: 206 161 746,59 Kč
- výnosy jiné (hospodářské) činnosti: 6 316 523,28 Kč.

Při porovnání rozpočtu a dosažené skutečnosti na úrovni jednotlivých syntetických účtů došlo k mírným odchylkám, neboť v průběhu roku a při vypořádání Predikce nedošlo k „narovnání“ plánových hodnot na predikované. Cílem MZM bylo dosáhnout vyrovnaného rozpočtu, nepřekročit limity platů a OON a uspořít co nejvíce z kompenzačního příspěvku na energie při plnění činností, pro které bylo zřízeno.

Náklady na spotřebu materiálu (účet 501) činily 3 308 454 Kč včetně materiálových nákladů hrazených z účelových prostředků. V rámci porovnání oproti rozpočtu došlo k překročení ve výši 150 tis. Kč. Největší položkou ve spotřebě materiálu je provozní materiál na opravy a údržbu budov, tiskařský materiál, materiál sloužící k tvorbě výstav a propagaci MZM a pohonné hmoty.

Náklady na energie (účet 502) činily 15 553 630 Kč. Největší položkou v nákladech na energie tvoří náklady na elektrickou energii (45%), následně náklady na dodávku tepla (40%), následují náklady na plyn (9%) a vodné/stočné (6%). V předchozím roce připadal největší podíl na teplo. Podíly se značně mění v důsledku turbulentního vývoje cen za jednotku každé komodity.

Náklady na opravy (účet 511) činily 2 540 586 Kč, přičemž většina nákladů na opravy je provozního

charakteru. Oproti loňskému roku došlo ke snížení výdajů na provozní opravy, primárně provádíme pouze ty nejnnutnější zásahy. Provozní opravy činily cca 2,5 mil. Kč a primárně většina oprav směřuje vůči našim muzejním objektům, drobné výdaje se týkaly oprav přístrojového vybavení.

Náklady na cestovné (účet 512) činily 2 215 943 Kč. Plánovaný rozpočet odhadoval náklady na cestovné ve výši 2 015 000 Kč. Přibližně 60% nákladů na cestovné souvisela s účelovými (dotačními) prostředky. Polovina nákladů na cestovné tvoří náklady související se zahraničními služebními cestami, většina cest byla uskutečněna na Slovensko, případně dalších zemí přímo sousedících s Českou republikou.

Mzdové náklady (účet 521) byly čerpány ve výši 98 485 159 Kč. Převyšované čerpání je způsobeno čerpáním mzdových nákladů na mimorozpočtové zdroje – GAČR, NAKI, Interreg a jiná činnost, které nejsou zahrnuty v plánovaném rozpočtu. Limity na platy i Limity na OON nebyly překročeny, byla též dodržena odhadová výše náhrad v době čerpání PN, která je nově od roku 2024 součástí limitů.

Náklady na zákonné sociální pojištění (účet 524) byly čerpány ve výši 31 766 427 Kč. V rámci rozpočtu nedošlo k přečerpání. MZM využívalo nově zavedenou slevu na pojistném a je-li to možné, tak větší zapojení dohod bez nutnosti odvodu pojistného.

Zákonné sociální náklady (účet 527) činily 3 475 443 Kč, oproti plánovanému rozpočtu došlo k úspoře o cca 162 tis. Kč (cca 5%). Největší položkou tvoří příspěvek zaměstnavatele na stravování zaměstnanců, dále povinný příděl do FKSP (od roku 2024 ponížený na 1%) a poté náklady na pomůcky k ochraně zdraví zaměstnanců a různá odborná školení zaměstnanců. V minulých letech zde byly mimořádné náklady z důvodu pandemie nemoci Covid-19, které se v roce 2024 již nevyskytovaly.

Ostatní náklady z činnosti (účet 549) vykazují čerpání ve výši 884 145 Kč. Největší položkou je hrazené pojistné majetku, vozidel, výstav a cestovní pojištění, následují členské a konferenční poplatky. Z důvodu aktualizace pojistných hodnot budov významně vzrostlo i pojistné, které bude i v následujících letech významnou položkou mezi ostatními náklady.

Náklady na odpisy (účet 551) vykazují čerpání ve výši 20 010 621 Kč. Hodnota je dle očekávání odpisového plánu, nedošlo k vyřazení majetku se zůstatkovou hodnotou. Více než ¼ části odpisů je

kryta účtem 671 – rozpouštění investičního transferu získaného ze zdrojů EU.

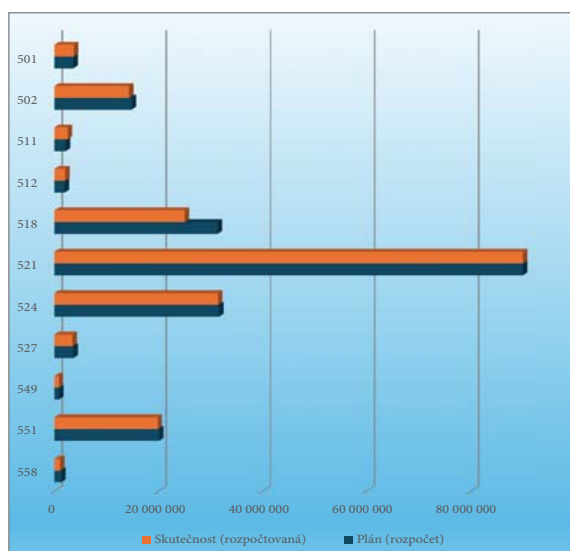
Tvorba a zúčtování opravných položek (účet 556) vykazuje zápornou hodnotu ve výši 914 323 Kč, při sestavování rozpočtu z důvodu opatrnosti nebylo s tímto účtem rozpočtováno hospodaření MZM. V průběhu roku vznikla potřeba rozpouštění dříve vytvořených opravných položek vůči starším publikacím evidovaných na skladu MZM, u kterých byla identifikována vysoká pravděpodobnost neprodejnosti (zastaralost textu, publikace k již ukončeným výstavám, ...). Dále byla vytvořena opravná

položka k pohledávce po splatnosti za bývalým nájemcem. Opravné položky k pohledávkám jsou tvořeny dle vyhlášky č. 410/2009 Sb.

Náklady na drobný dlouhodobý majetek (účet 558) činí 1 081 547 Kč, došlo k úspoře cca 30% oproti plánovanému rozpočtu. Úspora je vyvolaná odložením nákupu IT techniky do dalšího období.

Přehled vybraných nákladových účtů a porovnání s plánem je uveden níže v tabulce. Hodnoty Skutečnost jsou očištěny o mimorozpočtové položky, které nebyly součástí ve stanoveném rozpočtu (např. vedlejší činnost či dotace z kraje apod.).

Účet	Plán rozpočet	Skutečnost		ROZDÍL rozpočtový
		rozpočet	mimorozpočtové	
501	3 649 000	3 729 221	79 233	80 221
502	14 816 500	14 322 381	1 231 250	-494 119
511	2 180 751	2 539 876	710	359 125
512	2 015 000	2 109 387	106 555	94 387
518	31 349 608	25 051 726	1 235 624	-6 297 882
521	97 032 199	97 010 705	1 474 454	-21 494
524	31 646 755	31 413 155	353 272	-233 600
527	3 655 806	3 465 790	9 653	-190 016
549	863 822	849 520	34 625	-14 302
551	20 100 000	19 835 549	175 072	-264 451
558	1 342 790	1 081 547	0	-261 243

Výnosy z prodeje služeb (účet 602) činí 8 375 719 Kč. Oproti plánu nedošlo k naplnění všech rozpočtovaných příjmů (především vstupného).

Výnosy z pronájmu (účet 603) činí 4 427 747 Kč. Tato hodnota je vyšší než očekávaný plán, neboť se podařilo pronajmout i obchodní jednotku v objektu KN2/4 (objekt je v havarijním stavu a je plánovaná jeho celková rekonstrukce).

Výnosy z prodaného zboží (účet 604) činí 1 465 622 Kč. Oproti plánu se nepodařilo dosáhnout výnosů za vlastní publikace a suvenýry v rozpočtované výši. K daným výnosům je nutno i zohlednit nákladovou položku (účet 504).

Fondy (účet 648) byly zapojeny ve výši 116 071 Kč. Fond reprodukce majetku byl v roce 2024 více využíván na financování investičních akcí (kamerové systémy, PZTS a dofinancování dotačních projektů),

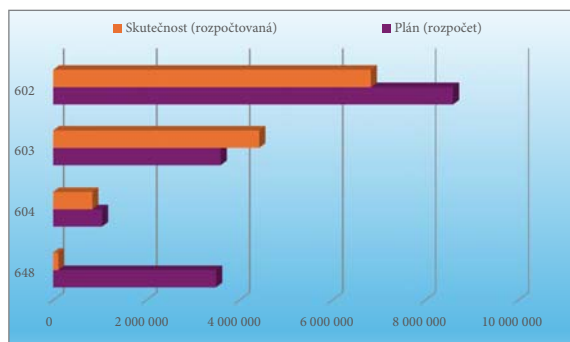
kteřé nemohly být v minulých letech realizovány či na ně nebyly získány dotační prostředky. Část běžných provozních oprav byla odložena.

Ostatní výnosy z činnosti (účet 649) zobrazují při srovnání s plánem nárůst čerpání o cca 140 tis. Kč – hlavní příčinou tohoto navýšení jsou získaná pojistná plnění při náhradě škod od pojišťoven a vyšší výnosy z časopisu Antropologie ze zahraničí.

Výnosy z transferů (účet 671) dosáhly hodnoty 197 845 tis. Kč. Příspěvek na provoz byl vyčerpán dle získaných prostředků, došlo k mírné úspoře na příspěvku na energie.

Přehled vybraných výnosových účtů a porovnání s plánem:

Účet	Plán rozpočet	Skutečnost		ROZDÍL rozpočtový
		rozpočet	mimorozpočtové	
602	8 600 000	6 832 215	1 543 504	-1 767 785
603	3 600 000	0	4 427 747	827 747
604	1 050 000	844 121	621 501	-205 879
648	3 500 000	106 071	10 000	-3 393 929

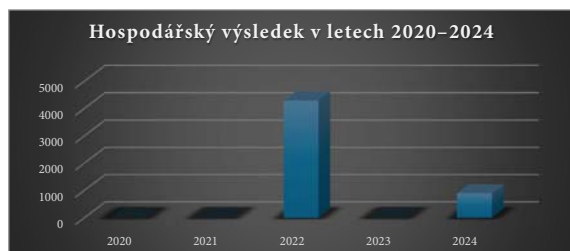
Hospodářský výsledek Moravského zemského muzea po zdanění za rok 2024 z hlavní a jiné činnosti je kladný ve výši 893 773,13 Kč.

HV z hlavní činnosti: - 2 801 030,99 Kč

HV z jiné činnosti: + 3 694 804,12 Kč

rok	2020	2021	2022	2023	2024
Hlavní činnost	- 2 523	- 3 237	- 23	- 3 304	- 2 801
Jiná činnost	2 523	3 237	4 310	3 304	3 695
Hospodářský výsledek	0	0	+ 4 287	0	+ 894

v tis. Kč

Celkově kladného výsledku hospodaření se MZM podařilo docílit zvýšenými výnosy z jiné (hospodářské) činnosti, konkrétně v oblasti pronájmu obchodní jednotky KN2/4 (havarijní stav objektu). Dále došlo k úspoře nákladů v oblasti nákupu IT komponent (přesun do roku 2025) a vysoutěžení nového dodavatele účetního SW, kde finální cena za služby spojené se zavedením a migrací dat byla nižší, než bylo původně očekáváno. MZM dodržovalo nastavená úsporná opatření, neboť v průběhu roku nebylo zřejmé, jak vysoké kompenzace obdrží na úhradu zvýšených nákladů na energie a jak vysoké náklady na energie finálně budou (významným a těžce predikovatelným vlivem je počasí v měsících listopad a prosinec, kdy je spotřeba energií vysoká).

Moravské zemské muzeum interně sleduje čerpání provozních nákladů dle jednotlivých oddělení a samostatně eviduje veškeré účelové poskytnuté prostředky. Výnosy i náklady jsou sledovány dle účtů a činností, na základě kterých byly plánovány (vstupné, prodej publikací a suvenýrů, zápůjčky, záchranný archeologický výzkum, přefakturace apod.). Samostatně je evidována jiná činnost a to za použití analytické evidence, středisek a zakázek.

Moravské zemské muzeum v rámci schvalování závěrky požádá zřizovatele o rozdělení zlepšeného hospodářského výsledku do fondů organizace, které vytvoří určitou rezervu pro případné zhoršení výsledku hospodaření z důvodu obecného růstu cen nakupovaného materiálu a služeb v následujících obdobích.

Výdaje na zahraniční služební cesty

Náklady na služební cesty činily v Moravském zemském muzeu 2 215 942,53 Kč, z toho

- **tuzemské cesty: 1 088 539,80 Kč,**
- **zahraniční cesty: 1 127 402,73 Kč,** z toho bylo financováno
 - provozním rozpočtem: 347 831,13 Kč,
 - účelovými prostředky (DKRVO, NAKI ...): 692 960,33 Kč,
 - mimorozpočtovými zdroji (GAČR, NAKI, Interreg, přefakturace, ...): 86 611,27 Kč,

Podíl nákladů zahraničních služebních cest na celkových nákladech MZM a vývoj nákladů na tyto cesty je uveden v následující tabulce a grafu:

rok	Náklady celkové	Zahraniční SC	%
2019	175 355 652,22	1 567 300,00	0,89
2020	177 772 725,51	135 063,51	0,08
2021	203 167 597,65	444 123,67	0,22
2022	207 137 580,40	826 408,65	0,40
2023	237 770 364,84	1 090 578,98	0,46
2024	211 584 496,74	1 127 402,73	0,53

Hodnoty cestovního v letech 2020 a 2021 byly ovlivněny pandemií Covid-19, kdy bylo po část každého roku omezeno cestování.

Většina zahraničních služebních cest směřovala na Slovensko, případně do sousedních zemí.

Mimorozpočtové zdroje financování Příspěvky (územní samosprávné celky, zahraniční)

Statutární město Brno poskytlo MZM neinvestiční dotaci ve výši 200 000,- Kč za účelem reklamní a propagační činnosti.

Jihomoravský kraj poskytl MZM neinvestiční dotaci ve výši 50 000,- Kč za účelem realizace akce Brněnská muzejní noc 2024.

jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj poskytl MZM neinvestiční dotaci ve výši 160 000,- Kč za účelem realizace Akce v Paláci šlechtičen – Setkávání s tradičním loutkářstvím.

Jihomoravský kraj poskytl MZM v roce 2023 neinvestiční dotaci ve výši 200 000,- Kč za účelem spolufinancování na realizaci výstavy „Nastoupil jsem co redaktor... Literatura a literáti v Lidových novinách“. V roce 2024 byla čerpaná část určená na propagaci zmíněné výstavy, dočerpaná část ve výši 122 048 Kč.

ICOM poskytl MZM neinvestiční příspěvek na zahraniční služební cestu dr. Galetové.

ICOM International Council of Museums
Česká republika

ICOM poskytl MZM neinvestiční příspěvek na část zahraniční služební cesty dr. Sutorého.

Nadační fond rodiny Malých poskytl MZM neinvestiční příspěvek ve výši 10 000,- Kč za účelem spolufinancování studentské konference First Step Conference 2024.

Dotace a granty (např. VVi)

MZM realizovalo v roce 2024 níže uvedené projekty GAČR:

- Rekonstrukce mobility v mladém paleolitu na základě provenience radiolaritových artefaktů
 - využité prostředky: 165 tis. Kč
- Centrální aglomerace Němčice nad Hanou – Interdisciplinární výzkum klíčové lokality doby laténské na Moravě
 - využité prostředky: 125 tis. Kč
- Společenská a technologická změna na Jantarové stezce ve 3. století př. Kr.
 - využité prostředky: 886 tis. Kč

MZM realizovalo v roce 2024 projekt NAKI III:

- Do nitra velkomoravského šperku
 - využité prostředky: 396 tis. Kč

Dary

MZM v roce 2024 získalo finanční dary od několika subjektů, které byly využity:

- 5 000 Kč – příjemcem byl Etnografický ústav MZM (pořádání odborné konference)
- 5 000 Kč – příjemcem byl Etnografický ústav MZM (pořádání odborné konference)
- 10 000 Kč – příjemcem byla Ústřední knihovna MZM (pořádání odborné konference)
- 15 000 Kč – příjemcem byla Ústřední knihovna MZM (pořádání odborné konference)
- 6 000 Kč – příjemcem byla Ústřední knihovna MZM (programové vybavení knihovny)
- 15 000 Kč – příjemcem byla Ústřední knihovna MZM (programové vybavení knihovny)
- 15 000 Kč – příjemcem byla Ústřední knihovna MZM (programové vybavení knihovny)
- 10 000 Kč – příjemcem bylo Entomologické oddělení MZM (dar bude využit pro cestu dr. Baňáře v roce 2025)

V rámci uzavřených darovacích smluv získalo do práva hospodaření několik sbírkových předmětů.

Přefakturace

Asociace muzeí a galerií pokryla část nákladů spojených s přípravou a realizací konference Ústřední knihovny MZM pořádaných MZM.

Fondy organizace

Fond reprodukce majetku (účet 416) na počátku roku 2024 měl zůstatek ve výši 24 671 847,04 Kč. Tvorba fondu ve výši 20 556 799,11 Kč je tvořena odpisy dlouhodobého majetku, zůstatkovou cenou vyřazeného dlouhodobého majetku a mimořádným vyřazením zmařené investice spojené s akcí IROP SZ Moravec v hodnotě cca 6 mil. Kč. Žádný majetek nebyl odprodán. Fond reprodukce majetku ve výši 0 Kč byl použit jako zdroj financování nutných oprav provozních budov MZM a ve výši 9 029 034,69 Kč jako zdroj financování pořízení dlouhodobého majetku.

Čerpání fondu reprodukce majetku jako zdroje financování pořízení dl. majetku bylo využito na tyto největší akce:

- projekční a přípravné práce k plánované přístavbě pavilonu Anthropos
- rekonstrukce prostor pro nově vytvořené digitalizační pracoviště v objektu KN8
- PZTS pro objekty ZT6, ZT7 a KN8, modernizace současných systémů
- licence systému OBD
- server pro provoz účetního a mzdového systému, datová uložiska
- sestava klimatizačních jednot do centrálního dohledového pracoviště ZT8
- ochranný síťový systém pro objekt KN2/4
- totální stanice (spolufinancování DKRVO)

V následujících letech bude z fondu třeba realizovat rekonstrukci zabezpečení a rozvodů v Dietrichsteinském paláci, která nám nebyla několikrát schválena v rámci ISO/A ve výši několika milionů korun, dále je v plánu přístavba Pavilonu Anthropos a dofinancování neuznatelných výdajů projektů IROP Jevišovice. Budeme nadále pokračovat v modernizaci zabezpečovacích systémů. FRM bude použit jako dofinancování víceprací dotačních akcí, případně povinných vlastních zdrojů.

účet	PS 2024	tvorba	čerpání			zůstatek 2024
			opravy	investice	sbírkový	
416 FRM	24 671 847	20 556 799	0	- 8 173 185	- 855 850	36 199 611

Rezervní fond z ostatních titulů (účet 414) na počátku roku 2024 vykazoval zůstatek ve výši 36 064 475,04 Kč. Tvorba spočívala v zaúčtování přijatých darů a převodu části nespotečbovaných prostředků DRKVO do následujícího roku, zároveň byly čerpány některé přijaté dary. Na účtu 414 bylo proúčtováno překlenutí časového nesouladu na projektů IROP a NPO (vůči účtu 472).

účet	PS 2024	tvorba	čerpání	zůstatek 2024
414 RF z ostatních titulů, z toho	36 064 475	78 645 554	35 967 722	78 742 307
dar Památník Leoše Janáčka	167 753	0	0	167 753
dar Entomologie	0	10 000	0	10 000
dar Etnografie	0	10 000	10 000	0
dar Knihovna	0	61 000	61 000	0
DKRVO	0	700 000	0	700 000
IROP, NPO	35 896 722	77 864 554	35 896 722	77 864 554

Rezervní fond zlepšeného výsledku hospodaření (účet 413) byl roku 2020 nulový (zůstatek byl použit na úhradu ztráty roku 2019). V roce 2023 došlo k tvorbě ze zlepšeného hospodářského výsledku jiné (hospodářské) činnosti roku 2022. V roce 2024 byl fond použit na úhradu blokové pokuty od Ha-

sičského záchranného sboru a úhradu pokuty od Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj. V následujícím období bude rezervní fond plnit svou řádnou funkci pro nenadálé výdaje, pokud nedojde k jeho úplnému vyčerpání.

účet	PS 2024	tvorba	čerpání	zůstatek 2024
413 RF	1 386 664	0	26 218	1 360 446

Fond kulturních a společenských potřeb (účet 412) vykazoval na počátku roku 2024 stav 1 273 097 Kč, konečný zůstatek činil 1 192 268 Kč.

účet	PS 2024	tvorba	čerpání	zůstatek 2024
412 FKSP	1 273 097	892 845	973 674	1 192 268

Fond kulturních a sociálních potřeb byl čerpán v souladu se zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, Metodickým pokynem MFČR ze dne 21. 12. 2023 k zajištění jednotného postupu při tvorbě a hospodaření s fondem kulturních a společenských potřeb, interní směrnici o hospodaření FKSP a uzavřenou Kolektivní smlouvou Moravského zemského muzea. Přehled čerpání je uveden v tabulce a grafu:

FKSP čerpání	Kč
Příspěvek na stravování	484 440,00
Příspěvek na produkty spoření na stáří	423 000,00
Kulturní akce	27 381,00
Multisport karta	13 000,00
Rekreační zařízení	9 986,00
Příspěvek ke zlepšení pracovních podmínek	8 893,00
Příspěvek na tábory	7 000,00

Od roku 2024 došlo ke snížení základního přidělu z 2% na 1% a povinnost použít nejméně 50% základního rozpočtovaného přidělu do fondu na produkty spoření na stáří, které jsou osvobozeny od daně z příjmů. V důsledku této legislativní změny MZM nově zavedlo příspěvek na produkty spoření, který byl rozpočtován a čerpán dle nastavených pravidel. Souvztažně se snížením přidělu do fondu došlo ke zrušení příspěvku na benefiční poukázky, zrušení příspěvku na odměny, dary a sociální výpomoci a významnému omezení příspěvku na stravování, příspěvku na Multisport kartu a příspěvku na zlepšení pracovních podmínek.

Fond odměn (účet 411) nevykázal v roce 2024 pohyb.

účet	PS 2024	tvorba	čerpání	zůstatek 2024
411 Fond odměn	3 348 265	0	0	3 348 265

Mzdové náklady

Na počátku roku 2024 byl stanoven plánovaný přepočtený počet zaměstnanců v pracovním poměru na hodnotu 186,15, z toho 185,40 vázáno na provoz a 0,75 projekt NAKI III. Skutečný přepočtený (průměrný) počet zaměstnanců za rok 2024 činil 181,83, přičemž na hlavní činnost připadá 180,83 úvazků a na jinou činnost připadá 1,0 úvazku.

MZM vykazuje na vedlejší činnost výši 1,0 úvazku za daný rok na základě vydané směrnice (vazba na činnosti dle zřizovací listiny).

Evidenční fyzický počet zaměstnanců ke sledovanému období činil 218,38 a evidenční přepočtený počet úvazků ke konci sledovaného období byl 181,25 za hlavní i vedlejší činnost.

Rozpočet limitu mzdových prostředků nebyl překročen.

Platy byly rozpočtovány následovně:

– rozpočtové zdroje (limity)

provoz:	86 388 699 Kč
kulturní aktivity:	0 Kč
ostatní:	0 Kč
EU:	417 500 Kč
NAKI:	300 000 Kč
DKRVO:	1 133 000 Kč
Fond odměn	0 Kč

– mimorozpočtové zdroje

NAKI	261 000 Kč
GAČR:	302 000 Kč

Platy byly čerpány následovně:

– **rozpočtové zdroje (limity)**

provoz:	86 388 699 Kč
kulturní aktivity:	0 Kč
VISK (ostatní):	0 Kč
EU:	417 500 Kč
NAKI:	300 000 Kč
DKRVO:	1 133 000 Kč
Fond odměn	0 Kč

– **mimorozpočtové zdroje**

NAKI:	261 000 Kč
GAČR:	302 000 Kč

– **jiná (hospodářská) činnost**

pronájmy:	482 304 Kč
-----------	------------

OON byly rozpočtovány následovně:

– **rozpočtové zdroje (limity)**

provoz:	3 897 000 Kč
kulturní aktivity:	35 000 Kč
ostatní:	30 000 Kč
EU:	1 454 000 Kč
NAKI:	883 000 Kč
DKRVO:	2 494 000 Kč

– **mimorozpočtové zdroje**

NAKI	0 Kč
GAČR:	112 000 Kč
Interreg:	162 900 Kč
ZAV:	0 Kč

OON byly čerpány následovně:

– **rozpočtové zdroje (limity)**

provoz:	3 896 906 Kč
kulturní aktivity:	35 000 Kč
VISK (ostatní):	30 000 Kč
EU:	1 450 700 Kč
NAKI:	883 000 Kč
DKRVO:	2 494 000 Kč

– **mimorozpočtové zdroje**

NAKI:	0 Kč
GAČR:	112 000 Kč
Interreg:	162 900 Kč
ZAV	0 Kč

– **jiná (hospodářská) činnost**

pronájmy:	136 150 Kč
-----------	------------

Limit ostatních osobních nákladů byl dodržen především díky tomu, že Moravské zemské muzeum získalo dodatečné navýšení limitů na základě jednání se zřizovatelem o potřebě OON nad rámec limitů stanovených při sestavování základního rozpočtu

a zároveň v průběhu roku po konzultaci se zřizovatelem převedlo část kustodů (pracovníci hlídající expozice v době otevření široké veřejnosti) a zástupu kmenových zaměstnanců ostrahy (především v době čerpání řádné dovolené) pod externí službu. Drtivá většina OON je spotřebovaná na kustody a ostrahu. Aby byl dodržen navýšený limit, provedlo MZM revizi počtu kustodů a omezilo jejich počet ve výstavních prostorách na nezbytné minimum.

Podíl zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním přesahuje v MZM hodnotu 50%.

Náklady na DPN (pracovní poměr, hrazeno z provozu) v roce 2024 činily 419 579 Kč. Oproti předchozímu roku se jedná o mírný pokles. Od roku 2024 tyto náhrady jsou součástí limitů Platy.

Náklady na DPN	2020	2021	2022	2023	2024
Náklady na dočasnou pracovní neschopnost	520	465	637	435	420

v tis. Kč

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem činilo 31 766 427 Kč.

Zákonné sociální náklady činily 3 475 443,27 Kč. Největší položkou byl příspěvek na stravování, následně příděl do fondu kulturních a společenských potřeb a výdaje na ochranné pracovní pomůcky. Významný pokles oproti roku 2023 je způsoben polovičním přídělem do FKSP (nově tvoří příděl do FKSP pouze 1% z Platů oproti 2% v předchozím roce). Již několik let nedošlo k růstu jednotkového příspěvku na stravování, v absolutním vyjádření začal tvořit většinovou část tohoto druhu nákladů.

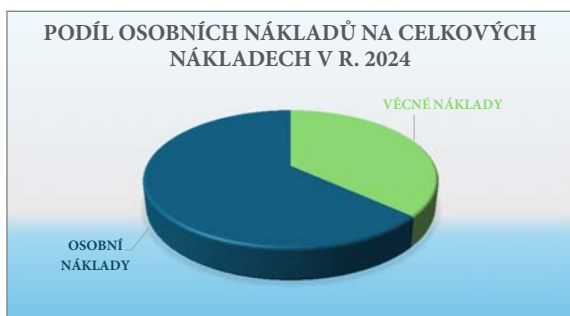
Náklady na povinné pojištění zaměstnanců činily 265 811,73 Kč.

Celkové osobní náklady (úč. skupina 52) v Moravském zemském muzeu za rok 2024 činily 133 992 496,74 Kč. Vůči celkovým nákladům tvoří 63 %.

V roce 2023 činily osobní náklady 134 451 720,53 Kč a tvořily 57% celkových nákladů.

Celkové náklady MZM	211 584 496,74
věcné náklady	77 591 655,74
osobní náklady	133 992 841,00
mzdové náklady	98 485 159,00
zákonné sociální pojištění	31 766 427,00
jiné sociální pojištění	265 811,73
zákonné sociální náklady	3 475 443,27

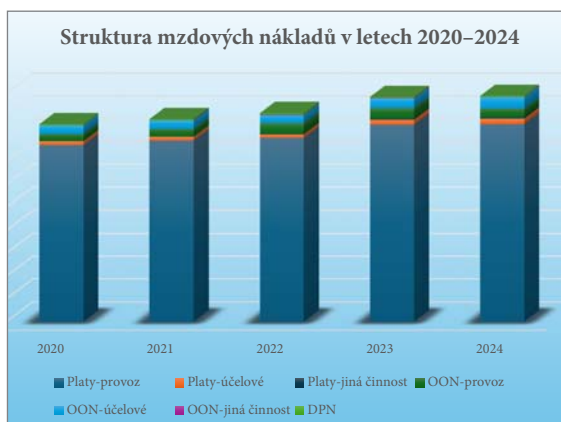

Přehled čerpání mzdových prostředků v letech 2020–2024 je uveden v tabulce a zobrazen na následujícím grafu:

Mzdové náklady	2020	2021	2022	2023	2024
Platy (v tis. Kč)	78 807	80 759	82 105	88 752	89 285
z toho provozní prostředky	77 153	79 109	80 295	86 052	86 389
z toho dotační, účelové,	1 655	1 650	1 593	2 258	2 414
z toho jiná (hospodářská)	0	0	217	442	482
Průměrný plat v Kč	35 729	36 167	36 866	40 174	40 730

Ostatní osobní náklady	2020	2021	2022	2023	2024
OON (v tis. Kč)	7 011	7 393	8 414	9 120	9 201
z toho provozní prostředky	3 395	3 624	4 829	4 761	3 897
z toho dotační, účelové, mimorozp.	3 616	3 614	3 462	4 243	5 168
z toho jiná (hospodářská) činnost	0	155	123	116	136

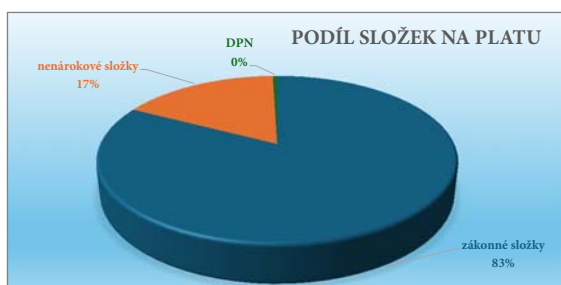
v tis. Kč

Od roku 2024 jsou v limitech započítány taktéž náhrady za dočasnou pracovní neschopnost.

Vyplacené platy za hlavní činnost činily: 88 802 199 Kč. Podíl jednotlivých složek platu je následující:

- zákonné
 - tarifní platy: 60 552 165 Kč
 - příplatky za vedení: 1 891 513 Kč
 - ostatní složky platu: 10 933 816 Kč
- nenárokové
 - osobní příplatky: 4 892 259 Kč
 - odměny: 10 112 867 Kč
- náhrady DPN
 - DPN: 419 579 Kč

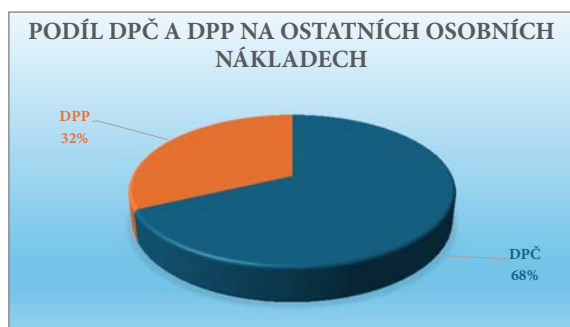

Podíl motivačních složek platů se v Moravském zemském muzeu pohybuje na hranici 17% (bez zohlednění vlivu osobního ohodnocení či odměn vůči doplatkům do minimálního či zaručeného platu).

Ostatní osobní náklady lze rozdělit na:

- dohody o pracovní činnosti čerpané ve výši 6 156 590,- Kč
- dohody o provedení práce čerpané ve výši 2 901 756,- Kč

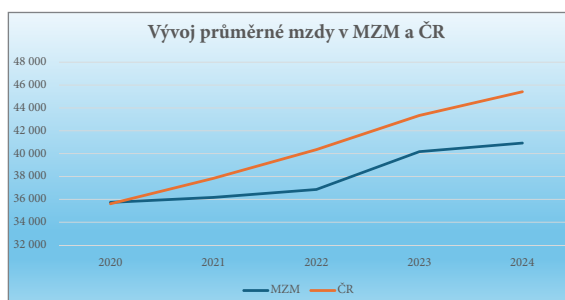

V předcházejícím roce činil podíl 42 % DPP a 58 % DPČ.

Odstupné nebylo v roce 2024 vyplaceno.

Níže uvedená tabulka zobrazuje vývoj průměrného platu v MZM a národním hospodářství. I přesto, že MZM zaměstnává pracovníky s vysokoškolským vzděláním, tak dlouhodobě plat v MZM nedosahuje průměrné mzdy v národním hospodářství, naopak dochází k významnému rozevírání nůžek mezi průměrným platem v MZM a ČR.

Průměrný plat	2020	2021	2022	2023	2024
MZM	35 729	36 167	36 866	40 174	40 730
ČR	35 611	37 839	40 353	43 341	46 165

Od roku 2020 dochází k významnému rozevírání nůžek mezi průměrným platem v ČR a průměrným platem v Moravském zemském muzeu. Za rok 2024 došlo k minimálnímu nárůstu průměrného platu v MZM.

Z dlouhodobého hlediska toto představuje velké riziko spočívající v hrozbě úbytku kvalifikovaných a zkušených zaměstnanců a to ať na pozicích odborných, tak i technickoprovozních. Znamky počátku platové nekonkurenceschopnosti začínáme pozorovat při výběrových řízeních.

Bezúplatné převody majetku

Moravské zemské muzeu bezúplatně nabylo níže uvedený majetek:

- 6 ks kožených pouzder na pistole, 3 ks knih o zbraních a 37 ks historických vojenských doplňků z 1. a 2. sv. války
- smluvní strana: Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

Výsledky vnitřních a vnějších kontrol

V roce 2024 byly v Moravském zemském muzeu provedeny následující vnější a vnitřní kontroly:

Interní auditor

- Výkon interního auditu zaměřeného na oblast inventarizace majetku a závazků
- Audit prověření aktuálnosti interních řídicích dokumentů MZM

Auditem nebyly zjištěny nedostatky, byla navržena doporučení ke zlepšení vnitřního kontrolního zjištění.

Vnější kontroly

a) Celní úřad pro JmK

Kontrola plnění podmínek v Povolení k přijímání a užívání vybraných výrobků osvobozených od daně

b) Hasičský záchranný sbor JmK

Kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně

c) Všeobecná zdravotní pojišťovna

Kontrola plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění

d) MK ČR – Kancelář bezpečnostního ředitele

Kontroly dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně

e) Odborový svaz pracovníků kultury a ochrany přírody

Kontrola plnění povinností zaměstnavatele na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a péče o zaměstnance na pracovištích MZM. Kontrola nebyla do 31. 12. 2024 ukončena.

f) Státní veterinární správa pro JmK

Veterinární kontrola technického závodu určeného k preparaci kadáverů zvířat pro tvorbu muzejních sbírek dle veterinárního a schvalovacího čísla CZ 62713571 a CZ 60B00235.

Vnějšími kontrolami nebyly zjištěny nedostatky, respektive u jedné z kontrol bylo zjištěno nesplnění některých podmínek požární ochrany. Na základě výsledku kontroly byla přijata příslušná nápravná opatření.

Realizace projektů

MZM realizovalo níže uvedené projekty finančně zajištěné v rámci výdajů kapitoly 334 MK ČR financované formou ukazatele podmiňujícího čerpání příspěvku na provoz. Prostředky určené na tyto projekty byly řádně využity ve výši 100%, pouze u projektu Příprava na zřízení Muzea totality v Uherském Hradišti byla část prostředků převedena na rok 2025.

– Interaktivní výstava Tisíc tváří Amazonie

o přijaté prostředky: 665 000 Kč

o použité prostředky: 665 000 Kč

– Boty. Inspirace tradicí

o přijaté prostředky: 300 000 Kč

o použité prostředky: 300 000 Kč

– Za humny II

o přijaté prostředky: 140 000 Kč

o použité prostředky: 140 000 Kč

– Czech-in (koncepce integrace cizinců)

o přijaté prostředky: 96 000 Kč

o použité prostředky: 96 000 Kč

– RETROKON – Národní program retrospektivní konverze katalogů v ČR

o přijaté prostředky: 30 000 Kč

o použité prostředky: 30 000 Kč

– Příprava na zřízení Muzea totality v Uherském Hradišti

o přijaté prostředky (převod z minulého roku): 1 409 986,20 Kč

o použité prostředky: 294 173,00 Kč

o převod do r. 2025: 1 115 813,20 Kč

İÇÖ: 00094862

Kapitola:

Právní forma: Příspěvková organizace

Okamžik sestavení: 21.03.2025 12:11:40

Předmět činnosti: 91020

Jméno a příjmení osoby odpovědné za sestavení:

E-mail osoby odpovědné za sestavení:

Telefon osoby odpovědné za sestavení:

Jana Krajňáková

ikrainakova@mzm.cz

533435270

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

ROZVAHA

Sestavená k 31.12.2024

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Moravské zemské muzeum

Zelný trh 6, 65937 Brno

						1	2	3	4
						ÚČETNÍ OBDOBÍ			
						BĚŽNÉ			
Položka	Název položky	Syntetický účet	BRUTTO	KOREKCE	NETTO	MINULÉ (netto)			
AKTIVA	AKTIVA CELKEM		1 267 228 802,53	347 565 122,73	919 663 679,80	854 975 159,49			
A.	Stálá aktiva		1 104 669 304,29	345 416 250,88	759 253 053,41	756 229 299,67			
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		20 609 695,39	7 789 002,12	12 820 693,27	7 114 892,25			
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	0,00	0,00	0,00	0,00			
A.I.2.	Software	013	6 902 133,75	5 279 612,47	1 622 521,28	1 798 130,26			
A.I.3.	Ocenitelná práva	014	5 288 620,99	939 049,00	4 349 571,99	4 717 811,99			
A.I.4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015	0,00	0,00	0,00	0,00			
A.I.5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	1 570 340,65	1 570 340,65	0,00	0,00			
A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	0,00	0,00	0,00	0,00			
A.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	6 848 600,00	0,00	6 848 600,00	598 950,00			
A.I.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	0,00	0,00	0,00	0,00			
A.I.9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035	0,00	0,00	0,00	0,00			
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek		1 084 059 608,90	337 627 248,76	746 432 360,14	749 114 407,42			
A.II.1.	Pozemky	031	37 675 170,01	0,00	37 675 170,01	37 675 170,01			
A.II.2.	Kulturní předměty	032	13 881 081,38	0,00	13 881 081,38	12 805 231,38			
A.II.3.	Stavby	021	710 539 505,31	209 309 308,95	501 230 196,36	523 067 155,87			
A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	160 197 918,01	83 451 130,76	76 746 787,25	78 717 074,88			
A.II.5.	Pěstičské celky trvalých porostů	025	0,00	0,00	0,00	0,00			
A.II.6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	39 182 444,05	39 182 444,05	0,00	0,00			
A.II.7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	58 994 410,44	5 684 365,00	53 310 045,44	55 274 003,44			
A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	63 589 079,70	0,00	63 589 079,70	41 575 771,84			

21.03.2025 12:11:40

				1	2	3	4
				ÚČETNÍ OBDOBÍ			
				BĚŽNÉ			
				BRUTTO	KOREKCE	NETTO	MINULÉ (netto)
Položka	Název položky	Syntetický účet					
A.II.9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052		0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek			0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.5.	Terminované vklady dlouhodobé	068		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069		0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.	Dlouhodobé pohledávky			0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462		0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupných úvěrů	464		0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465		0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469		0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471		0,00	0,00	0,00	0,00
B.	Oběžná aktiva			162 559 498,24	2 148 871,85	160 410 626,39	98 745 859,82
B.I.	Zásoby			3 422 270,50	822 749,16	2 599 521,34	2 789 236,94
B.I.1.	Pořízení materiálu	111		0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.2.	Materiál na skladě	112		0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.3.	Materiál na cestě	119		0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.4.	Nedokončená výroba	121		0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.5.	Polotovary vlastní výroby	122		0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.6.	Výrobky	123		1 315 262,46	670 357,40	644 905,06	627 304,06
B.I.7.	Pořízení zboží	131		0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.8.	Zboží na skladě	132		2 105 208,04	152 391,76	1 952 816,28	2 161 932,88
B.I.9.	Zboží na cestě	138		0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.10.	Ostatní zásoby	139		1 800,00	0,00	1 800,00	0,00
B.II.	Krátkodobé pohledávky			93 317 720,03	1 326 122,69	91 991 597,34	44 375 539,53
B.II.1.	Odběratelé	311		2 017 505,38	1 326 122,69	691 382,69	1 270 713,44
B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314		2 562 561,23	0,00	2 562 561,23	3 765 608,87
B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315		252 086,74	0,00	252 086,74	0,00
B.II.6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316		0,00	0,00	0,00	0,00

21.03.2025 12:11:40

Položka		Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
				ÚČETNÍ OBDOBÍ			
				BĚŽNÉ		NETTO	MINULÉ (netto)
				BRUTTO	KOREKCE		
B.II.9.		Pohledávky za zaměstnanci	335	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.10.		Sociální zabezpečení	336	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.11.		Zdravotní pojištění	337	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.12.		Důchodové spoření	338	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.13.		Daň z příjmů	341	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.14.		Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.15.		Daň z přidané hodnoty	343	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.16.		Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.17.		Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.18.		Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.28.		Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.30.		Náklady příštích období	381	277 968,28	0,00	277 968,28	372 136,27
B.II.31.		Příjmy příštích období	385	521 461,07	0,00	521 461,07	254 472,28
B.II.32.		Dohadné účty aktivní	388	87 686 137,33	0,00	87 686 137,33	38 712 608,67
B.II.33.		Ostatní krátkodobé pohledávky	377	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.		Krátkodobý finanční majetek		65 819 507,71	0,00	65 819 507,71	51 581 083,35
B.III.1.		Majetkové cenné papíry k obchodování	251	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.2.		Dluhové cenné papíry k obchodování	253	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.3.		Jiné cenné papíry	256	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.4.		Termínované vklady krátkodobé	244	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.5.		Jiné běžné účty	245	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.9.		Běžný účet	241	64 385 078,08	0,00	64 385 078,08	50 150 092,50
B.III.10.		Běžný účet FKSP	243	1 148 156,33	0,00	1 148 156,33	1 205 319,69
B.III.15.		Ceniny	263	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.16.		Peníze na cestě	262	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.17.		Pokladna	261	286 273,30	0,00	286 273,30	225 671,16

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2
			ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
PASIVA	PASIVA CELKEM		919 663 679,80	854 975 159,49

21.03.2025 12:11:40

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ	MINULÉ		
C.	Vlastní kapitál		878 445 825,42	819 497 936,00		
C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		756 709 154,94	752 753 587,91		
C.I.1.	Jmění účetní jednotky	401	629 064 865,32	649 271 550,03		
C.I.3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	130 316 922,64	107 832 131,33		
C.I.4.	Kurzové rozdíly	405	0,00	0,00		
C.I.5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-1 915 448,26	-1 915 448,26		
C.I.6.	Jiné oceňovací rozdíly	407	0,00	0,00		
C.I.7.	Opravy předcházejících účetních období	408	-757 184,76	-2 434 645,19		
C.II.	Fondy účetní jednotky		120 842 897,35	66 744 348,09		
C.II.1.	Fond odměn	411	3 348 265,00	3 348 265,00		
C.II.2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	1 192 267,64	1 273 096,61		
C.II.3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	1 360 446,40	1 386 664,40		
C.II.4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	78 742 306,85	36 064 475,04		
C.II.5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	36 199 611,46	24 671 847,04		
C.III.	Výsledek hospodaření		893 773,13	0,00		
C.III.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		893 773,13	0,00		
C.III.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	0,00	0,00		
C.III.3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	0,00	0,00		
D.	Cizí zdroje		41 217 854,38	35 477 223,49		
D.I.	Rezervy		0,00	0,00		
D.I.1.	Rezervy	441	0,00	0,00		
D.II.	Dlouhodobé závazky		15 266 004,13	2 804 832,11		
D.II.1.	Dlouhodobé úvěry	451	0,00	0,00		
D.II.2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452	0,00	0,00		
D.II.4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455	0,00	0,00		
D.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459	0,00	0,00		
D.II.8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472	15 266 004,13	2 804 832,11		
D.III.	Krátkodobé závazky		25 951 850,25	32 672 391,38		
D.III.1.	Krátkodobé úvěry	281	0,00	0,00		
D.III.4.	Jiné krátkodobé půjčky	289	0,00	0,00		
D.III.5.	Dodavatelé	321	49 636,80	7 029 804,59		
D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	0,00	0,00		
D.III.9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326	0,00	0,00		

21.03.2025 12:11:40

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ	MINULÉ		
D.III.10.	Zaměstnanci	331	7 215 927,00	7 699 608,00		
D.III.11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	0,00	0,00		
D.III.12.	Sociální zabezpečení	336	2 645 536,00	2 820 434,00		
D.III.13.	Zdravotní pojištění	337	1 144 053,00	1 239 385,00		
D.III.14.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00		
D.III.15.	Daň z příjmů	341	69 953,00	115 359,00		
D.III.16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	652 675,00	751 068,00		
D.III.17.	Daň z přidané hodnoty	343	117 302,00	1 043 498,00		
D.III.18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345	0,00	0,00		
D.III.19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	16 033,28	1 125 253,63		
D.III.20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	0,00	0,00		
D.III.32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	0,00	0,00		
D.III.35.	Výdaje příštích období	383	5 701 411,90	2 485 293,42		
D.III.36.	Výnosy příštích období	384	7 839 012,17	7 859 356,04		
D.III.37.	Dohadné účty pasivní	389	231 454,10	227 577,70		
D.III.38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	268 856,00	275 754,00		

Sestavil:	Razítko:	Schválil:
Telefon:	Kontroloval:	Telefon:
Datum a podpis:		Datum a podpis:

ÍČO: 00094862

Kapitola: 334

Právní forma: Příspěvková organizace

Okamžik sestavení: 21.03.2025 12:11:40

Předmět činnosti: 91020

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Sestavený k 31.12.2024

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Moravské zemské muzeum

Zelný trh 6 , 65937 Brno

Jméno a příjmení osoby odpovědné za sestavení: Jana Krajiňáková

E-mail osoby odpovědné za sestavení: jkrajinakova@mzm.cz

Telefon osoby odpovědné za sestavení: 533435270

		Syntetický účet	Název položky	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
				BĚŽNÉ		MINULÉ	
				Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
Číslo položky							
A.	NÁKLADY CELKEM			208 962 777,58	2 621 719,16	234 879 254,25	2 891 110,59
A.I.	Náklady z činnosti			208 962 871,20	2 591 935,16	234 768 884,68	2 795 746,59
A.I.1.	Spotřeba materiálu	501		3 786 872,88	21 581,00	4 533 465,09	37 965,40
A.I.2.	Spotřeba energie	502		14 535 380,62	1 018 249,77	14 286 185,93	1 000 104,21
A.I.3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.4.	Prodané zboží	504		612 268,42	452 965,95	777 286,60	743 476,53
A.I.5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.6.	Aktivace oběžného majetku	507		-590 681,00	0,00	-1 496 323,11	0,00
A.I.7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.8.	Opravy a udržování	511		2 539 876,25	710,00	29 664 743,02	2 393,00
A.I.9.	Cestovné	512		2 215 942,53	0,00	2 218 424,38	0,00
A.I.10.	Náklady na reprezentaci	513		170 689,00	0,00	124 247,62	0,00
A.I.11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516		-618 655,00	0,00	-568 771,10	0,00
A.I.12.	Ostatní služby	518		26 225 149,53	62 200,05	26 918 972,91	93 520,96
A.I.13.	Mzdové náklady	521		97 866 705,00	618 454,00	97 748 704,00	558 166,00
A.I.14.	Zákonné sociální pojištění	524		31 603 408,32	163 018,68	31 264 207,60	149 528,40
A.I.15.	Jiné sociální pojištění	525		265 811,73	0,00	259 753,93	0,00
A.I.16.	Zákonné sociální náklady	527		3 470 620,23	4 823,04	4 462 512,76	8 847,84
A.I.17.	Jiné sociální náklady	528		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.18.	Daň silniční	531		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.19.	Daň z nemovitostí	532		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.20.	Jiné daně a poplatky	538		25 346,08	0,00	35 132,17	0,00

21.03.2025 12:11:40

1/4

			1	2	3	4	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ				
			BĚŽNÉ		MINULÉ		
			Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.I.22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.23.	Jiné pokuty a penále	542		26 218,00	0,00	0,00	0,00
A.I.24.	Dary a jiná bezúplatná předání	543		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.25.	Prodaný materiál	544		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.26.	Manka a škody	547		6 015 860,77	0,00	7 805,92	0,00
A.I.27.	Tvorba fondů	548		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551		19 835 549,23	175 071,62	20 316 685,17	128 223,38
A.I.29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.31.	Prodané pozemky	554		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556		-989 183,96	74 861,05	100 276,56	73 520,87
A.I.34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557		0,00	0,00	0,00	0,00
A.I.35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558		1 081 547,40	0,00	3 132 801,43	0,00
A.I.36.	Ostatní náklady z činnosti	549		884 145,17	0,00	982 773,80	0,00
A.II.	Finanční náklady			18 927,38	0,00	80 082,57	0,00
A.II.1.	Prodané cenné papíry a podíly	561		0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.2.	Úroky	562		0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.3.	Kurzové ztráty	563		18 927,38	0,00	80 082,57	0,00
A.II.4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564		0,00	0,00	0,00	0,00
A.II.5.	Ostatní finanční náklady	569		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.	Náklady na transfery			0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571		0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572		0,00	0,00	0,00	0,00
A.V.	Daň z příjmů			-19 021,00	29 784,00	30 287,00	95 364,00
A.V.1.	Daň z příjmů	591		-19 021,00	29 784,00	30 287,00	95 364,00
A.V.2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595		0,00	0,00	0,00	0,00

				1		2		3		4	
				ÚČETNÍ OBDOBÍ							
				BĚŽNÉ				MINULÉ			
				Hlavní činnost		Hospodářská činnost		Hlavní činnost		Hospodářská činnost	
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet									
B.	VÝNOSY CELKEM			206 161 746,59	6 316 523,28	231 575 615,19	6 194 749,65				
B.I.	Výnosy z činnosti			8 313 020,55	6 316 523,28	11 485 593,08	6 194 749,65				
B.I.1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601		0,00	0,00	0,00	0,00				
B.I.2.	Výnosy z prodeje služeb	602		7 108 443,21	1 267 275,88	10 138 559,38	1 340 033,83				
B.I.3.	Výnosy z pronájmu	603		0,00	4 427 746,62	0,00	3 872 419,69				
B.I.4.	Výnosy z prodaného zboží	604		844 121,29	621 500,78	940 868,60	982 296,13				
B.I.8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609		0,00	0,00	0,00	0,00				
B.I.9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641		0,00	0,00	0,00	0,00				
B.I.10.	Jiné pokuty a penále	642		0,00	0,00	0,00	0,00				
B.I.11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643		0,00	0,00	0,00	0,00				
B.I.12.	Výnosy z prodeje materiálu	644		0,00	0,00	0,00	0,00				
B.I.13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645		0,00	0,00	0,00	0,00				
B.I.14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646		0,00	0,00	0,00	0,00				
B.I.15.	Výnosy z prodeje pozemků	647		0,00	0,00	0,00	0,00				
B.I.16.	Čerpání fondů	648		116 071,00	0,00	157 589,00	0,00				
B.I.17.	Ostatní výnosy z činnosti	649		244 385,05	0,00	248 576,10	0,00				
B.II.	Finanční výnosy			4 166,12	0,00	22 832,29	0,00				
B.II.1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661		0,00	0,00	0,00	0,00				
B.II.2.	Úroky	662		0,00	0,00	0,00	0,00				
B.II.3.	Kurzové zisky	663		4 166,12	0,00	22 832,29	0,00				
B.II.4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664		0,00	0,00	0,00	0,00				
B.II.6.	Ostatní finanční výnosy	669		0,00	0,00	0,00	0,00				
B.IV.	Výnosy z transferů			197 844 559,92	0,00	220 067 189,82	0,00				
B.IV.1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671		197 844 559,92	0,00	220 067 189,82	0,00				
B.IV.2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672		0,00	0,00	0,00	0,00				

		1								2		3		4	
										ÚČETNÍ OBDOBÍ					
										BĚŽNÉ				MINULÉ	
Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Hlavní činnost		Hospodářská činnost		Hlavní činnost		Hospodářská činnost		Hlavní činnost		Hospodářská činnost		
C.	VÝSLEDEK HOSPODÁŘENÍ														
C.1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	-2 820 051,99		3 724 588,12		-3 273 352,06		3 399 003,06		-3 273 352,06		3 399 003,06		
C.2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	-2 801 030,99		3 694 804,12		-3 303 639,06		3 303 639,06		-3 303 639,06		3 303 639,06		

Sestavil:	Razítko:
Telefon:	Schválil:
Datum a podpis:	Telefon:
	Datum a podpis:

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

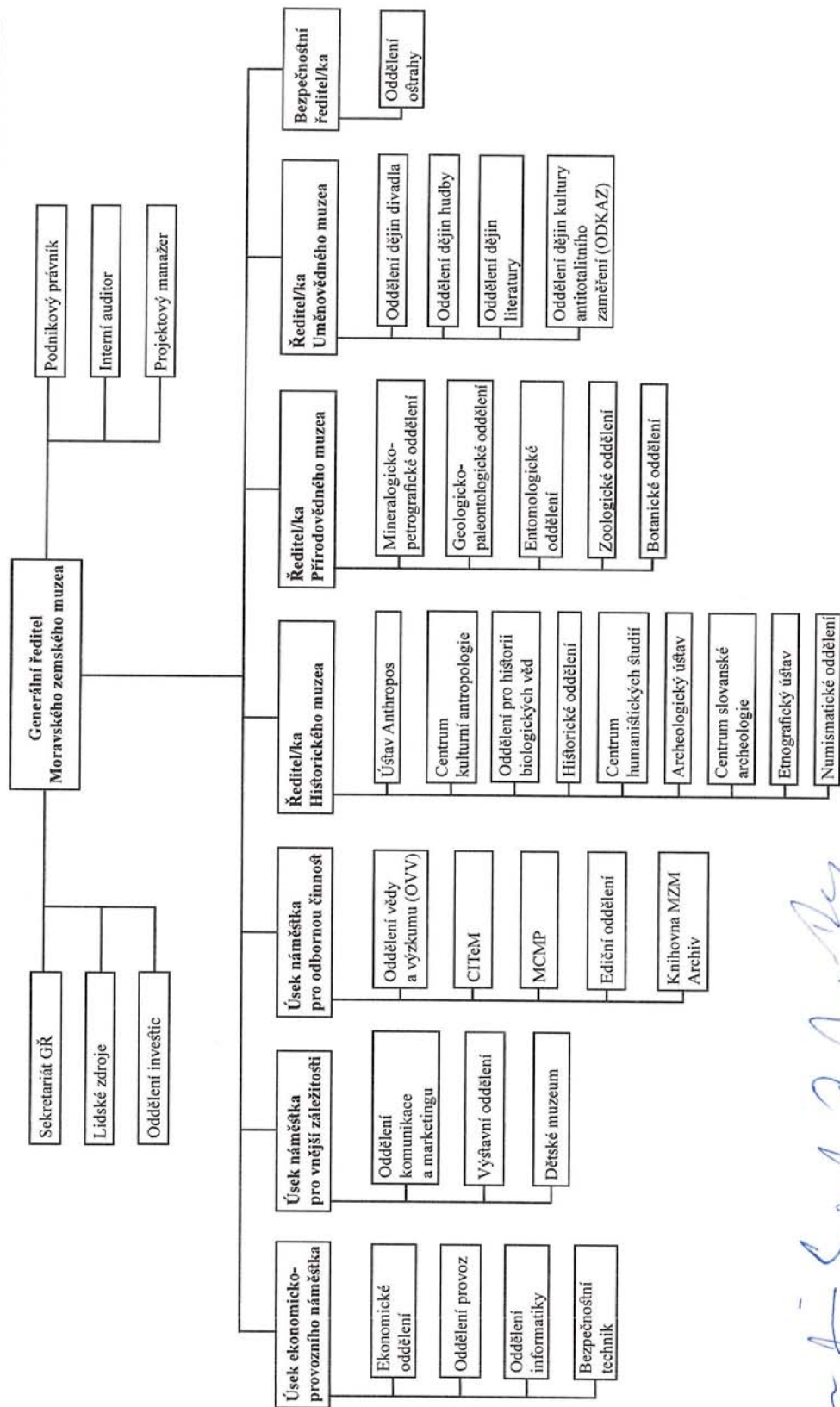
ZAM 1-04 U Výkaz o zaměstnanosti regulované vládou

Období Rok 12.2024	Kapitola 334	Ministerstvo kultury	Účetní jednotka		IČO 00094862	Hodnota počet na 2 deset. místa			
			Moravské zemské muzeum, Zelný trh 6 , 65937 Brno						
			Typ organizace	Schválený rozpočet - úvazky zaměstnanců v celoročním vyjádření	z toho:		Rozpočet po změnách - úvazky zaměstnanců v ročním průměru	z toho:	
					EU / FM			EU / FM	
a			b	1	1a	2	2a		
Ústřední orgán státní správy			1100	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci v pracovním poměru výjma zaměstnanců na služebních místech			1101	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru			1102	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě			1103	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci s platy odvozenými od platů ústavních činitelů			1104	0,00	0,00	0,00	0,00		
Jednotlivé organizační složky státu - státní správa			1200	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci v pracovním poměru výjma zaměstnanců na služebních místech			1201	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru			1202	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě			1203	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci s platy odvozenými od platů ústavních činitelů			1204	0,00	0,00	0,00	0,00		
Jednotlivé SOBCPO			1300	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci v pracovním poměru výjma zaměstnanců na služebních místech			1301	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru			1302	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě			1303	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci s platy odvozenými od platů ústavních činitelů			1304	0,00	0,00	0,00	0,00		
Ostatní organizační složky státu			1400	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci v pracovním poměru výjma zaměstnanců na služebních místech			1401	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru			1402	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě			1403	0,00	0,00	0,00	0,00		
zaměstnanci s platy odvozenými od platů ústavních činitelů			1404	0,00	0,00	0,00	0,00		
Státní příspěvkové organizace			5000	185,40	0,00	185,40	0,00		
zaměstnanci v pracovním poměru výjma zaměstnanců na služebních místech			5001	185,40	0,00	185,40	0,00		
zaměstnanci na služebních místech podle zákona o státní službě			5002	0,00	0,00	0,00	0,00		

Typ organizace	Skutečnost od počátku roku - průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený	v tom:						Skutečnost - evidenční počet úvazků ke konci sledovaného období	z toho:
		úvazky v limitu regulace zaměstnanosti		úvazky mimo limit regulace zaměstnanosti s krytím z nároků z nespotebovaných výdajů		úvazky mimo limit regulace zaměstnanosti s krytím z mimorozpočtových zdrojů			
		EU / FM	ostatní	EU / FM	ostatní	EU / FM	ostatní		
b	3	4						EU / FM	4a
1100	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1101	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1102	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1103	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1104	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1200	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1201	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1202	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1203	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1204	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1300	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1301	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1302	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1303	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1304	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1400	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1401	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1402	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1403	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1404	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5000	180,83	0,00	180,08	0,00	0,00	0,00	0,75	180,25	0,00
5001	180,83	0,00	180,08	0,00	0,00	0,00	0,75	180,25	0,00
5002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Sestavil:	Razítko:	Schválil:
Telefon:	Kontroloval:	Telefon:
Datum a podpis:		Datum a podpis:

Organizační struktura Moravského zemského muzea - od 1. 9. 2024

Handwritten signature: Ing. Jiří Čech

Pavel Haas – Šarlatán,
výstava ve foyeru Mahenova
divadla.

Události roku 2024

Výstava Příhody lišky
Bystroušky – 100 let.

Klenotnice Velké Moravy.
Foto Jan Cága.

Výstava Přemysl Hytych.
Intervence.

Průběžná zpráva za rok 2024 o plnění Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace Moravské zemské muzeum na léta 2024–2028

1. Shrnutí činnosti VO v roce 2024

1.1 Celkový souhrn

Stručné shrnutí hlavních událostí, úspěchů či nejvýznamnějších činností výzkumné organizace (VO) v roce 2024, včetně uvedení případných zásadních změn v organizaci oproti části koncepce 2.1 Historie a současnost VO (organizační změny, změny ve vedení apod.).

Moravské zemské muzeum v roce 2024 zahájilo první rok plnění pětiletého cyklu IP DKRVO 2024–2028. Vzhledem k tomu, že koncepce plynule navazuje na předchozí pětileté období, nedošlo v rámci koncipování jednotlivých výzkumných oblastí k zásadnějším změnám.

V roce 2024 MZM uplatnilo následující výstupy:

		B	C	Jost	Jsc	Jimp	Ekrit	
Oblast 1								
	Plánované	1	1	7				9
	Uplatněné	1		8				9
	Neuplatněné							0
	Nadplán							0
Oblast 2		B	C	Jost	Jsc	Jimp	Ekrit	
	Plánované	3					2	5
	Uplatněné	3					2	5
	Neuplatněné							
	Nadplán	1	2				1	4
Oblast 3		B	C	Jost	Jsc	Jimp	Ekrit	
	Plánované	1		2	1		1	5
	Uplatněné			2				2
	Neuplatněné	1			1		1	3
Oblast 4		B	C	Jost	Jsc	Jimp	Ekrit	
	Plánované	1			2	1	1	5
	Uplatněné	1			1	2	1	5
	Uplatněné 2025				1	1		2
	Neuplatněné							
	Nadplán			1	1	1		3
Oblast 5		B	C	Jost	Jsc	Jimp	Ekrit	
	Plánované			5	1	7		13
	Uplatněné			4	0	8		12
	Neuplatněné			1				1
	Uplatněné 2025			1		2		3
	Nadplán				2	2		4

Oblast 6		B	C	Jost	Jsc	Jimp	Ekrit	
	Plánované	2	2	6	4	4		18
	Uplatněné	1	3	5	3	4		17
	Uplatněné 2025	1				1		2
	Neuplatněné	1			1			2
	Nadplán		2					2

Celkem	Plánovaných	8	3	20	8	12	4	55
Celkem	Uplatněných	6 (2024)	4	18 (2024)	4 (2024)	14 (2024)	3 (2024)	49 (2024)
Celkem	Neuplatněných	2		1	2		1	6

Celkem tedy bude uplatněno 68 výstupů s podporou IP DKRVO, šest výstupů zůstane neuplatněno. A bez podpory je pak uplatněno dalších 31 výstupů, které ale budou nahlášeny do RIV.

V roce 2024 bylo rovněž uplatněno 7 výstupů, které zůstávaly jako nesplněné z předchozího pětiletého období IP DKRVO. Poslední dvě neuplatněné studie budou vydány v první polovině roku 2025.

Přesto, oproti předchozímu období, je možné zdůraznit několik aktivit, které výrazným způsobem zkvalitňují vědecko-výzkumné aktivity Moravského zemského muzea (dále MZM).

Z uplatněných výstupů podpořených v rámci IP DKRVO 2024–2028, které vyšly v roce 2024, bychom rádi vyzvedli následující tři práce:

Výstup Petra Nerudy (oblast 6) s názvem „Micro-computed tomography of the fired clay venus of Dolní Věstonice (Czech Republic)“ vyšel v prestižním časopise Journal of archaeological science s vysokým impact faktorem (2,6). Byl zaměřen na analýzu věstonické venuše pomocí metody CT a jeho závěry vzbudily mimořádný mediální ohlas a popularizovaly práci archeologů MZM věnujících se období neolitu.

Podobně bychom upozornili na studii, na které se podílela Gabriela Calábková (oblast 4), s názvem „A diadectid skin impression and its implications for the evolutionary origin of epidermal scales“, jež byla vydána v časopise Biology Letters. Studie vyniká tím, že upozorňuje na nejstarší doklady epidermálních šupin a současně poskytuje první popis pokryvu těla prvohorních diadektidů (nejstarších býložravých čtvernožců), který má velký význam z hlediska vývoje všech čtvernožců.

V neposlední řadě bychom rádi upozornili na zpracování mincovního pokladu z Vysoké u Jevíčka

a jeho publikování v rámci monografie: Dagmar Grossmannová. Poklad z Vysoké u Jevíčka. Největší známý mincovní depot ze 17. století (oblast 1). Jedná se o největší známý mincovní depot ze 17. století a v odborném katalogu bylo analyzováno a dokumentováno 7091 mincí.

Z dalších aktivit, které měly výrazný vliv na rozvoj MZM jako vědecko-výzkumné organizace, bychom rádi vyzvedli následující akce.

V květnu byla zorganizována konference s názvem First Step Conference (oblast 2), zaměřená na humanitní studia, a to konkrétně antropologii, etnologii, muzeologii a kulturní vědy. Konference byla určena pro studenty bakalářského, magisterského i doktorandského studia, zúčastnili se jí studenti z následujících pracovišť: University of Viena – Faculty of Historical and Cultural Sciences, Adam Mickiewicz University in Poznań - Faculty of Cultural Sciences, Univerzita Komenského v Bratislavě, Filozofická fakulta, Slovenská akademie věd v Bratislavě. Konference byla přínosná zejména z důvodu navázání kontaktů s mladými vědeckovýzkumnými pracovníky a z důvodu zasíťování MZM do středoevropských univerzitních výzkumných struktur.

V roce 2024 řešilo MZM dva projekty v rámci Národního plánu obnovy. První projekt byl zaměřen na nákup techniky, která slouží nejenom k digitalizaci sbírek, ale umožní MZM realizovat materiálovou analýzu širokého spektra sbírkových předmětů (nákup XRF skeneru) a digitální mikroskopii vybraných předmětů (nákup mikroobjektivů ke stávajícímu vybavení). K novému přístrojovému vybavení patří i digitální mikroskop zakoupený v rámci projektu Interreg AT-CZ: Cesta časem historií Země na rakousko-moravském pomezí. Oba přístroje budou

využívány pro vědeckovýzkumnou práci a rozšíří možnosti materiálové analýzy potřebné pro výzkum např. v oblasti 1, 4, 5 a 6.

U příležitosti 200. výročí narození Bedřicha Smetany byl rok 2024 vyhlášen za rok české hudby. MZM se k projektu přihlásilo několika zahraničními aktivitami, kdy v rámci roku české hudby byl připomínán významný český skladatel Leoš Janáček. Společně s Turistickým informačním centrem v Brně MZM realizovalo následující výstavy: Jenůfa. Teatro dell'Opera di Roma, Řím, Itálie, 30. 4. – 10. 5. 2024; Jak se žilo u Janáčků – výstava a tvůrčí dílna, České centrum Sofie, Bulharsko, 22. 6. – 13. 9. 2024, Muzeum humoru a satiry v Gabrovu, Bulharsko, 5. 11. 2024 – 15. 1. 2025; Leoš Janáček a jeho drazí, Český dům, klub Dzyga, Lvov, Ukrajina, 17.–22. 9. 2024. Všechny tyto akce pomáhají popularizovat vědeckovýzkumné aktivity realizované v oblasti č. 3 a prezentovat MZM jako významnou vědeckovýzkumnou instituci v zahraničí, která má silný dopad v oblasti popularizace a prezentace.

Velký význam pro vnímání MZM jako významné výzkumné instituce a navazování mezinárodních kontaktů má i každoroční udělování Mendelovy pamětní medaile, kterou je oceňován přínos v bádání o dějinách genetiky. V roce 2024 byla medaile udělena profesoru Danielu Hartlovi, který působí na Harvardské univerzitě v oddělení Imunologie a infekčních nemocí. Dne 3. 5. proběhlo slavnostní předání Mendelovy pamětní medaile na Harvardské univerzitě a o den později se u této příležitosti konalo tamtéž genetické symposium.

Česká národopisná společnost ocenila publikaci Aleny Kalinové s názvem Moravská lidová fajáns 1750–1880 v Moravském zemském muzeu v Brně jako nejvýznamnější etnografický počín v roce 2023 v oboru odborná publikace. Pro MZM se jedná již o třetí ocenění v řadě (dvakrát publikace a jednou výstava).

V roce 2024 nedošlo k žádné zásadní změně v řízení MZM jako výzkumné organizace. Drobné personální změny, jako např. noví vedoucí zoologického oddělení a Centra kulturní antropologie, nemají vliv na plnění úkolů vyplývajících z IP DKRVO. Určitý vliv na rozvoj vědy a výzkumu v MZM bude mít organizační změna, kdy pod oddělení vědy a výzkumu byla od 1. 9. 2024 přiřazena digitalizace sbírkových předmětů. Díky této změně dojde k intenzivnějšímu propojení digitalizace pro vědecké účely MZM.

1.2 Naplňování celkového cíle koncepce

Souhrnný příspěvek za rok 2024 k plnění strategické části koncepce 2.2 Strategická část koncepce VO, zejména ke splnění části 2.2.1 Celkový cíl koncepce VO, popř. k dalším částem 2.2.2 – 2.2.8 koncepce v případě, že došlo ke změně v koncepci nebo jejím plnění.

Jak už bylo napsáno výše, MZM v plnění cílů koncepce IP DKRVO plynule navazuje na svoji činnost z předchozích let, ale samozřejmě nezůstává na místě a ve výzkumu se posouvá dál směrem k moderní výzkumné instituci. Pochopitelně tento posun má své limity, které vyplývají z nevyhovující infrastruktury MZM, kdy jsme jedno z posledních muzeí, kterému chybí centrální depozitář, centralizované restaurátorské dílny a ústřední analytické pracoviště pro všechna odborná oddělení. Přesto MZM postupně nakupuje z různých zdrojů vybavení pro svoji výzkumnou činnost, které následně bude umístěno v centrálním depozitáři v Rebešovicích (předpokládané dokončení 2027). Podobně jako v předchozích letech MZM hraje důležitou roli v oblasti edukace, popularizace a prezentace sbírek a snaží se i nadále navázat novou spolupráci na národní i mezinárodní úrovni.

Zásadní změnou ve správě vědy a výzkumu a ve sběru výzkumných dat v roce 2024 v MZM bylo zavedení systému Osobní bibliografické databáze (OBD). Tento systém umožňuje průběžný sběr dat odevzdávaných do RIV. Současně byl pro MZM vytvořen speciální modul, který sbírá údaje i o jiných aktivitách, které jsou ale důležité například pro pravidelné evaluace zaměstnanců a týkají se aktivit jako je popularizace, výuka na VŠ apod.

Celkový cíl koncepce je naplňován realizováním šesti dílčích cílů, které byly definovány v Koncepci IP DKRVO na léta 2024–2028.

1. MZM i v roce 2024 spolupracovalo na doplňování dat do Archeologického informačního systému ČR. Uvnitř instituce probíhá debata o podobě zapojení do LINDAT/CLARIAH-CZ, což je digitální výzkumná infrastruktura pro jazykové technologie, umění a humanitní vědy. Základním předpokladem pro vstup je rozvoj a systematická digitalizace sbírek a sbírkových fondů, která se rozběhla v roce 2024, když byla digitalizace v rámci organizační změny přesunuta pod oddělení vědy a výzkumu. A kdy bylo i zřízeno nové digitalizační pracoviště vybavené na základě získané dotace v Národním plánu obnovy. V roce

2024 probíhala v MZM interní debata ohledně sbírkových fondů, které bychom přednostně digitalizovali a následně vložili do struktury LINDAT/CLARIAH-CZ.

2. Na národní úrovni pokračovala spolupráce se všemi tradičními partnery (Masarykova univerzita, Mendelova univerzita, Archeologický ústav, Ústav pro českou literaturu AV, Etnografický ústav AV apod.). Nově byla navázána spolupráce s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně, s Fakultou multimediálních komunikací (oblast 2, výstupy 57, 61). Tato spolupráce naplňuje jednu z vizí definovaných v koncepci, a to budování kontaktů s rozvíjejícím se kreativním průmyslem v ČR a v propojení sbírek a kreativního průmyslu. V roce 2024 byla nově uzavřena i smlouva o spolupráci s Filozofickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci, jejímž cílem je společný archeologický a paleontologický badatelský výzkum v jeskyni Kateřinské v oblasti Moravského krasu (oblast 6). Smlouva je uzavřena na dobu tří let.
3. V rámci dvojstranné mezinárodní spolupráce byly v roce 2024 podepsány následující smlouvy o spolupráci: Memorandum o spolupráci se Slovenským národním muzeem definuje spolupráci v oblasti vědy, výzkumu, výstavních aktivit, popularizace apod. Memorandum se vztahuje ke všem oblastem MZM. MZM se rovněž zapojuje do řešení projektu „Powerfull plants“, kde je hlavním řešitelem Ústav archeologie na Univerzitě v Glasgow. K projektu bylo uzavřeno memorandum o spolupráci (oblast 6). Přípravu společných výstavních a publikačních projektů pak zajišťuje memorandum o spolupráci s Muzeem komiksu v Krakově (oblast 3). Poslední smlouva je uzavřena s Ústředím lidové umělecké výroby v Bratislavě a je zaměřena na společné vydání vědecké monografie k 80. výročí založení této společné česko-slovenské instituce (oblast 2). Nejvýznamnějším mezinárodním projektem řešeným v roce 2024 je Interreg Rakousko-Česko (ID projektu ATCZ00013), který vznikl ve spolupráci s Naturhistorisches Museum Wien (oblast 4). Projekt vytvoří česko-rakouskou naučnou stezku a nabídne možnost prožít dramatický geologický vývoj rakousko-moravského pomezí během 380 milionů let od bizarních útesů přes tropické laguny druhohor až po nehostinnou step mamutů doby ledové. Tato cesta časem je koncipována jako několikadenní putování mezi Vídní a Brnem, nabízí nový způsob objevování krajiny,

které lze prožít jak fyzicky, tak virtuálně. K nejdůležitějším aspektům patří aplikace pro mobilní telefony, interaktivní cesta časem a interaktivní animační videa v partnerských institucích. Jde o zásadní prostředek k dosažení přeshraničního charakteru projektu GeoTT. Projekt má pro MZM i významný finanční přínos – dotace na rozvoj aktivit MZM činí 288 150,- Eur. Do budoucna bude mít dopad i na transfer vědomostí do oblasti vzdělávání dětí, mládeže i dospělých. Dopad na začlenění MZM do mezinárodních výzkumných struktur měl i první ročník mezinárodní konference First Step Conference (viz kapitola 1.1, oblast 2).

4. MZM dlouhodobě realizuje transfer vědomostí do oblasti vzdělávání na všech typech škol. Činí tak ve svých edukačních programech, které jsou zejména určeny pro základní a střední školy. Podobně celá řada kurátorů realizuje výuku na vysokých školách, ve které vychází ze své vědecko-výzkumné činnosti v MZM. Zásadní je i transfer vědomostí v oblasti vzdělávání dospělých, kdy MZM má ze strany Ministerstva školství ČR certifikovaný kurs muzejní propedeutiky, na jehož základě Metodické centrum muzejní pedagogiky umožňuje složení zkoušky profesní kvalifikace Muzejní edukátor dle zákona č. 179/2006 Sb. o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání). Zásadní je i transfer vědomostí mezi znevýhodněné skupiny obyvatel, pro které je nutné zejména přizpůsobovat výstupy typu Ekrit. V roce 2024 MZM jako první instituce zpřístupnila výstavu „Když Brnem táhli mamuti“ (uplatněna v roce 2023) hluchoněmým návštěvníkům a kompletně přeložila texty ve výstavě do znakové řeči. Důležitý je i transfer vědomostí v oblasti vzdělávání dospělých, k čemuž je využívána celá řada prostředků: exkurse, komentované prohlídky, přednášky pro veřejnost (výčet viz kapitola 1.3). Smyslem těchto aktivit realizovaných v MZM je nejenom transfer vědomostí, ale také ověření nových forem a postupů vzdělávání za účinného využití muzejních sbírkových fondů směrem k vytípaným cílovým skupinám.
5. První veřejné databáze a interaktivní mapy jsou plánovány na rok 2025. Přesto v roce 2024 probíhala v MZM intenzivní digitalizace, zejména v rámci plánu Národní obnovy, kdy MZM řešilo

celkem dva digitalizační projekty. V projektu Digitalizace a ochrana sbírkových a dokumentačních předmětů MZM uložených na rizikových a citlivých materiálech II bylo v roce 2024 celkem zdigitalizováno více než 39 000 negativů a také více než 192 kotoučů filmů, necelých 600 VHS ze sbírek MZM. První sbírky jsou postupně prezentovány na portálu MZM: <https://sbirky.mzm.cz/categories>. Současně v roce 2024 bylo zřízeno v MZM centrální digitalizační pracoviště, které organizační změnou bylo od 1. 9. 2024 podřízeno oddělení pro vědu a výzkum. V roce 2024 zde bylo zdigitalizováno více než 4500 negativů a papírových sbírkových předmětů. V roce 2024 také byly zahájeny přípravy a sběr podkladů pro přípravu interaktivní mapy „Kvartérní lokality Brna“. Byla navázána i spolupráce s Katedrou informačních studií a kurátorství FF MUNI, kdy v rámci předmětu „Digitální kurátorství“ MZM spolupracuje na závěrečných studentských pracích a výsledkem bude analýza stávajícího stavu digitalizace a doporučení do budoucna ohledně digitalizace sbírek v MZM. V oblasti digitalizace je důležitá i spolupráce s VUT na projektu TAČR „Multispektrální 3D digitalizace s UI anotací / Multispectral 3D digitalization with AI annotation“. Cílem projektu je vytvoření inovativního nástroje pro 3D digitalizaci využívajícího řádkovou (line-scan) kameru pro mapování textury povrchu předmětů, multispektrální osvětlení ve viditelném, UV i NIR spektru, 3D rekonstrukci a prvky umělé inteligence pro generování metadat a popisu předmětu. Návrh projektu reaguje na požadavky MZM s prvotním use-casem pro digitalizaci rozsáhlých sbírek muzejních předmětů. Tento projekt je realizován ve spolupráci s oblastí č. 2.

6. I v roce 2024 se MZM snažilo získat finanční prostředky na rozvoj VaV z jiných zdrojů než z IP DKRVO. Bylo řešeno celkem 6 vědeckovýzkumných projektů (3 projekty NAKI a 3 projekty GAČR). V roce 2024 byl podpořen projekt GAČR 25-15848S (se započítím řešení od 1/2025) „Stopování mobility lovců-sběračů gravettienů pomocí chemické identifikace exotických rohovců a pazourků“ (oblast 6). Z dalších projektových žádostí, které byly podány v roce 2024, bychom rádi zdůraznili česko-polský projekt GAČR „Terra Boiorum. Vývoj sídlištní sítě v době laténské ve Slezsku a na Moravě“, nebo projekt TAČR TQ23000058 „Vzdělávání v muzeu a muzeum ve výuce“ podaný ve spolupráci s FF MUNI.

Zaměstnanci MZM se jako spolupracovníci podílí i na dalších výzkumných projektech. Ať už je to výše zmíněný TAČR, nebo např. dva projekty NAKI III (Vlákna paměti, ve spolupráci s Univerzitou Hradec Králové, NPÚ a VŠCHT), a Přínos uměleckoprůmyslových a technických muzeí pro hospodářský rozvoj a vzdělanostní kulturu Moravy a českého Slezska: východiska, ve spolupráci s VUT, MUNI a TMB).

7. V roce 2024 průběžně pokračovaly terénní výzkumy v oblasti č. 2, které byly zaměřeny na oděvní a obuvní kulturu, s přesahem do moderního designu, na řemesla-technologie, tvůrce (řemeslníci a výrobci), zvykosloví i náboženství, procesy v národnostních a etnických komunitách či na dopad industrializace na rodinný život maloměstské komunity. Jedním ze zásadních přínosů terénního výzkumu je např. zápis zavádky na seznam nemateriálních kulturních statků MK ČR. Terénní výzkum pokračoval i v oblasti č. 4, kdy jak mineralogové, tak geografové získali na jeho základě celou řadu nových sbírkových předmětů, které následně budou zpracovány v publikačních a výstavních (Ekrit) projektech.

V oblasti 5 byl mykologický materiál pořizován terénním výzkumem zejména z ekologicky významných ník, sběry byly sušeny při nízkých teplotách. Materiál byl identifikován na základě morfologických znaků, obvykle za použití mikroskopu, v odůvodněných případech také fylogeneticky. Uskutečnil se terénní sběr dat a rostlinného materiálu a výzkum vegetace metodou fytocenologického snímkování. Podobně v oblasti entomologie byl při terénním výzkumu sbírán hmyz během zahraničních expedic (byly použity i hromadné sběry do pastí – např. Kamerun) a následně byl hmyz konzervován.

V oblasti č. 6 pokračoval výzkum v Ostravě-Hošťálovicích na paleolitické lokalitě, kde byl v roce 2023 objeven umělecký artefakt – rytina mamuta a koně na povrchu říčního valounu kulmské břidlice, která je stará přibližně 15 tisíc let. Na základě dohody s Archeologickým ústavem AV ČR pokračovaly i záchranné archeologické výzkumy, které přináší do sbírek MZM nové předměty a které budou analyzovány a publikovány v rámci IP DKRVO.

1.3 Aktivita organizace

Souhrnná informace o provádění vlastního nezávislého výzkumu, rozvoji spolupráce a dalších aktivitách

v roce 2024 v členění podle části koncepce 2.5 Mezinárodní výzkumná spolupráce VO, 2.6 Národní výzkumná spolupráce s jinými VO, 2.7 Uživatelé výsledků aplikovaného výzkumu VO a 2.8 Popularizace a další specifické výzkumné aktivity VO.

1.3.1 Obecný přehled

Jak už bylo konstatováno výše, MZM provádí i další výzkum, nepodpořený IP DKRVO. Ovšem jednotlivé oblasti výzkumu jsou s IP DKRVO velmi úzce provázány, protože např. výsledky z grantů, které jsou zaměřeny na základní výzkum, jsou následně využívány např. pro aplikované výstupy MZM (výsledky GAČRu: „Centrální aglomerace Němčice nad Hanou. Interdisciplinární výzkum klíčové lokality doby laténské na Moravě“ budou zásadním způsobem využity pro plánovaný výstup IP DKRVO č. 283 v roce 2028: „Keltové na jantarové stezce“ apod.). Z výzkumů mimo IP DKRVO je možné zmínit následující:

- grantové projekty (celkem 3 projekty NAKI a 3 projekty GAČR. Informace o nich např. zde: <https://www.mzm.cz/ukoncene-vyzkumne-projekty>).
- konference: MZM organizuje celou řadu konferencí, které jsou částečně navázané na IP DKRVO, např. First Step Conference, Textil v muzeu, který organizačně přešel v roce 2024 z Technického muzea v Brně do MZM. V roce 2024 MZM zorganizovalo i konference Etnografické komise a Komise moravských muzejních historiků při

AMG, nebo Knihovní komise a 38th Staphylinidae and Staphylinoid Meeting.

- část výzkumných aktivit MZM je navázána na Ph.D. studium zaměstnanců MZM (jedná se např. o výstupy D. Vedry nebo T. Drobného) na Masarykově univerzitě. Dosažení Ph.D. kvalifikace je důležitým motivačním prvkem v rámci evaluací zaměstnanců.
- další výstupy, které vznikají na základě činnosti Metodického centra muzejní pedagogiky (viz výstup T. Drobného), se věnují muzejní pedagogice a také využití různých prostor a metod při práci muzejního edukátora. V roce 2024 byla pozornost zaměřena na edukační práci s památnými vilami.
- zásadní je i podíl MZM na budování místní paměti. Pracovníci MZM jsou součástí širokých autorských týmů (ve spolupráci s univerzitami v Brně, Olomouci, Zlíně či Ostravě), věnují se zpracování dějin jednotlivých lokalit na Moravě a ve Slezsku (viz výstupy bez podpory, č. 17 a 18). Zde bychom zmínili i aktivity, které vedou k rekonstrukci věznice v Uherském Hradišti a vybudování památníku a expozice (cca 2029).

V rámci hodnocení vybraných výsledků v rámci Modulu 1 realizovaného Odborem podpory Rady pro výzkum, vývoj a inovace prostřednictvím Odborných panelů pomocí vzdálených recenzí MZM v roce 2023 nahlásilo celkem 7 výstupů. Jejich hodnocení, které bylo zveřejněno v roce 2024, na národní úrovni bylo následující:

J	Přínos k poznání	Luján, Āngel; Calábková, Gabriela; Ivanov, Martin; Březina, Jakub	Revize historického nálezu obří želvy z brněnských písků (střední miocén, spodní baden)	3
B	Přínos k poznání	Krutílková, Hana	Disciplinované buřičky. Ženy v politických stranách na Moravě do roku 1914	2
J	Společenská relevance	Procházka, Jiří; Busse, Annika; Cizek, Lukas; Čížková, Pavla; Drag, Lukas; Dvorak, Vladimir; Foit, Jiri; Heurich, Marco; Hubený, Pavel; Kašák, Josef; Kittler, Florian; Kozel, Petr; Lettenmaier, Ludwig; Nigl, Ludwig; Rothacher, Julia; Straubinger, Cornelia; Thorn, Simon; Müller, Jörg	Forest dieback in a protected area triggers the return of the primeval forest specialist <i>Peltis grossa</i> (Coleoptera, Trogossitidae)	3
B	Přínos k poznání	Oliva, Martin	Těžební krajinou předků. O tajemném podzemí Krumlovského lesa	2

E	Společenská relevance	Lázničková-Galetová, Martina	Nejstarší šperky a ozdoby těla	3
B	Přínos k poznání	Galuška, Luděk	Uherské Hradiště – Sady. 500 Years of Christianity in central Europe II. Archaeological analysis	2
B	Přínos k poznání	Assing, Volker	Monograph of Palaearctic, Oriental, and New Guinean Pinophilina (Coleoptera: Staphylinidae: Paederinae).	2

1.3.2 Mezinárodní spolupráce

Přestože MZM nerealizuje žádný mezinárodní projekt na základě smluv uzavřených ČR, dosáhlo řady úspěchů, které v některých vědeckovýzkumných oborech řadí MZM na přední místo v rámci mezinárodní výzkumné spolupráce. Mezinárodní výzkumná spolupráce je důležitá pro rozvoj instituce zejména proto, že mnohá výzkumná témata přesahují národní význam.

V roce 2024 MZM uzavřelo memorandum o spolupráci se Slovenským národním muzeem, které patří mezi významné vědecko-výzkumné organizace na Slovensku. Toto memorandum ovlivní výzkum ve všech oblastech IP DKRVO. Smlouva rovněž napomůže realizaci výstavních, edukačních a popularizačních projektů. V současné době obě pracoviště připravují projekt, který by měl zpřístupnit některé výstupy Ekrit návštěvníkům s poruchou autistického spektra. Spolupráce obou institucí se projevuje např. i v tom, že celá řada zaměstnanců MZM je ve vědeckých radách SNM a v redakčních radách časopisů, které vydává SNM.

Další slovenský partner, se kterým MZM dlouhodobě spolupracuje a s nímž byla uzavřena v roce 2024 smlouva o spolupráci, je Ústředí lidové umělecké výroby. Obě instituce připravují na rok 2025 společnou monografii, která bude věnována 80. výročí vzniku ÚLUV. A obě instituce připravují i výstavu v Bratislavě a v Brně. Na Slovensku MZM rovněž dlouhodobě spolupracuje s Archeologickým ústavem SAV v Nitře. Nejvýznamnějším společným projektem v roce 2024 byla realizace Klenotnice Velké Moravy v Archeoskanzenu na Modré, kterou navštívilo více než 12 000 návštěvníků (projekt byl realizován i ve spolupráci s Arch. Ústavem AV ČR) a byl financován v česko-slovenském projektu INTERREG.

Memorandum o spolupráci bylo uzavřeno i s Muzeem komiksu v Krakově. Výsledkem pak bude realizace společných publikačních a výstavních výstupů o dějinách českého a polského komiksu.

S Archeologickým pracovištěm Univerzity v Glasgow bylo uzavřeno memorandum o spolupráci na projektu „Powerfull plants“, zaměřeného na identifikaci rostlinných zbytků na archeologických artefaktech z období paleolitu. Na projektu za MZM budou spolupracovat archeologové a antropologové z Ústavu Anthropolos, kteří budou realizovat výzkum na sbírkách MZM a jednotlivé výsledky výzkumu se následně propojí ve společných publikačních výstupech.

Na tomto místě bychom rovněž zmínili mezinárodní entomologické projekty:

A Research Centre of the Helmholtz Association, Hamburg, Německo, od 2023, mezinárodní španělsko-britsko-český tým 6 paleoentomologů se společným projektem na urychlovači částic (synchrotronu) PETRA III: *“Evolutionary, taphonomic and palaeoecological study of resin-embedded organisms”*. Předkladatel David Peris, Universitat de Barcelona; za Moravské museum Jiří Kolibáč, Entomologické odd., vlastní subprojekt: *“SUBPROJECT 4: Evolution of Cleroidea (Insecta: Coleoptera)”*. Projekt BAG-20220731 EC.

Rozsah spolupráce: Grant poskytnutý Helmholtz Association (*Helmholtz-Gemeinschaft Deutscher Forschungszentren*), jehož součástí je i *Deutsches Elektronen-Synchrotron*, DESY, platí celkem 5 časových úseků (tzv. beamtime) pro snímkování na synchrotronu PETRA III. Celková suma grantu není specifikována v eurech, ale v hodinách (5×25=125 hodin čistého pracovního času, tj. nonstop práce zařízení). Jedná se o 3D snímkování fosilního materiálu

v řezech s viditelností vnitřních struktur a recentního materiálu s viditelností ultrastruktur při rozlišení v řádu mikrometrů. Projekt s mimořádným vědeckým zhodnocením. V rámci subprojektu J. Kolibáč strávil 2 experimentální pobyty v dubnu 2023 a červnu 2024. První publikace vyšla v červnu 2024.

University of Buea, Kamerun, od 2021, řešení výzkumného projektu *The biodiversity of soil and litter-dwelling arthropods along an elevational gradient of Mt. Cameroon, with a special focus on Coleoptera and Heteroptera*

Rozsah spolupráce: projekt s nefinančním plněním. Výměnou za školení studentů poskytuje University of Buea zázemí pro terénní práce. V dubnu 2024 byl uspořádán v Buei dvoudenní workshop s názvem *“Insect collecting and preservation”* pro studenty entomologie.

Tento projekt již Entomologickému odd. přinesl řadu typových exemplářů a mimořádné zhodnocení sbírek. Projekt je také navázán na Karlovu Univerzitu, která je v oblasti Mt. Cameroon také aktivní. V rámci spolupráce odebíráme data z přístrojů umístěných českými ekology a zoology z Přírodovědecké fakulty KU a chystáme společný ekologický projekt související s biodiverzitou vázanou na zonalitu hory. Na vědecké práci a publikacích se podílejí i vědci a studenti z Kamerunu, což dává spolupráci další rozměr.

1. Mezinárodní spolupráce ve výzkumu

MZM v současnosti není zapojeno do projektu, který by byl realizován na základě mezinárodních smluv uzavřených Českou republikou. Těto kategorii svým významem odpovídá projekt, který je financován z evropských prostředků v rámci INTERREG AT-CS: Cesta časem historií Země na rakousko-moravském pomezí (blíže k tomuto projektu viz str. 6).

2. Kolektivní členství VO v nevládních mezinárodních organizacích VaVaI.

Moravské zemské muzeum je součástí několika nevládních mezinárodních organizací VaVaI, které napomáhají rozvoji vědy a výzkumu, ale také jsou důležité pro navázání kontaktů (institucionálních i osobních):

International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres (oblast 3, dílčí cíl 1)

UNIMA – Mezinárodní loutkářská unie (oblast 3, dílčí cíl 2)

ICOM – Mezinárodní rada muzeí (jednotlivé komise ICOM jsou průřezově propojeny se všemi oblastmi IP DKRVO v MZM)

International Union of History and Philosophy of Science (prostřednictvím Czech National Committee for the History of Science and Technology (oblast 1, dílčí cíl 4)

3. Individuální členství zástupců VO v nevládních mezinárodních organizacích VaVaI.

Pracovníci MZM ve vědě a výzkumu jsou členové různých vědeckých rad a jsou také členy mezinárodních organizací, které tvoří základnu pro navazování vzájemných kontaktů, vědeckovýzkumnou výměnu a udržení dobrého jména MZM jako vědeckovýzkumné instituce v zahraničí.

Archeologický ústav SAV v Nitře, Slovensko, člen Komise pro udělování vědeckých hodností DrSc. ve vědním oboru 060 102 Archeologie, M. Salaš

Archeologický ústav SAV v Nitře, Slovensko, člen- korespondent, L. Galuška

Britská bryologická společnost, členka S. Kubešová

Britská mykologická společnost, člen V. Antonín

Evropská mykologická asociace, člen V. Antonín

Hugo Obermaier Gesellschaft, Německo, členství v poradním orgánu, Z. Nerudová

ICOM (Mezinárodní rada muzeí), člen K. Sutory

ICOM, členka odborné komise ICOMON, D. Grossmannová

Německá mykologická společnost, člen V. Antonín

Slovenská mykologická společnost, člen V. Antonín

Slovenské národní muzeum, Bratislava, Slovensko, člen historické sekce Vědecké rady SNM, od 2021, M. Junek

The International Academy of Prehistory and Protohistory, Francie, jmenování členem (jediný člen z České republiky), M. Oliva

Union Internationale des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques, Francie, členství v odborných sekcích, P. Neruda, Z. Nerudová, M. Oliva, M. Galetová

4. Smlouvy nebo společné projekty VO se zahraničními organizacemi zabývajícími se VaVaI

Hlavní smluvní spolupráce byla popsána v úvodu, zde jsou vyjmenovány další společné projekty MZM a zahraničních partnerů.

ANTONÍN, Vladimír; *International collaboration* V. Antonín. National Institute of Forest Science –

Department of Forest Bioresources Jižní Korea. Mezinárodní smluvní. 2024.

ČIŽMÁŘOVÁ, Jana; *Analýza DNA Max - Planck Institut für Evolutionäre Anthropologie*. Mezinárodní smluvní. 2024.

GREGOROVÁ, Růžena; *Cesta časem na rakousko-moravském pomezí*. Přírodovědné muzeum, Vídeň. Mezinárodní smluvní. 2024.

KOSTRHUN, Petr; IVETIČOVÁ, Dušica; *Cooperation Agreement - Municipal Public Institution of Kotor*. Mezinárodní smluvní. 2024.

KOSTRHUN, Petr; RUBINICH, Ophelia; NERUDA, Petr; *International collaboration – AIAT-SIS*. Mezinárodní smluvní. 2024.

NERUDA, Petr; TURNER, Elaine; *Analýza středopaleolitických nástrojů z jeskyně Kůlny a Šipky*. Trasologická analýza pracovních stop na nástrojích. Mezinárodní smluvní. 2024.

NERUDA, Petr; TVRDÝ, Zdeněk; GALETOVÁ, Martina; et al. *ERC projekt “Powerful Plants”*. University of Glasgow. Mezinárodní smluvní. 2024.

PICHLOVÁ, Petra; *Psací stroje umí zpívat: Výstava české soudobé literatury*. Mezinárodní smluvní. 2024.

PROKŮPEK, Tomáš; *Cooperation between the Moravian Museum and The Comics Museum Foundation, Krakow, Poland*. Mezinárodní smluvní. 2024.

TVRDÝ, Zdeněk; FOJTOVÁ, Martina; GALUŠKA, Luděk;...et al. *Cooperation on the DNA analysis of Slavic populations*. Department of Evolutionary Anthropology, University of Vienna. Mezinárodní smluvní. 2024.

TVRDÝ, Zdeněk; *Scientific collaboration with Max Planck Institute*. Mezinárodní smluvní. 2024.

TVRDÝ, Zdeněk; *Sex-specific proteins analysis of the Hoštice site*. Österreichische Akademie der Wissenschaften – Österreichisches Archäologisches Institut. Mezinárodní smluvní. 2024.

5. Další formy mezinárodní spolupráce

Další formy mezinárodní spolupráce mají celou řadu podob. Některé typy jsou definovány níže, úvodem bychom zmínili jednu aktivitu, která slouží k prezentaci MZM jako vědeckovýzkumné instituce v zahraničí. Už od roku 1992 uděluje MZM Mendelovu pamětní medaili za mimořádný přínos v oboru nebo oblasti, která navazuje na Mendelův odkaz. Tato aktivita má mimořádný ohlas v zahraničí. Mezi laureáty bylo i několik nositelů Nobelových cen

(např. objevitel struktury DNA J. D. Watson). V roce 2023 byla medaile udělena v nizozemském Wageningenu dr. Peter van Dijkovi, který působí v mezinárodní společnosti KeyGene. Letos byla medaile udělena profesorovi Danielu Hartlovi, který působí na Harvardské univerzitě v oddělení Imunologie a infekčních nemocí. Dne 3. 5. 2024 proběhlo slavnostní předání Mendelovy pamětní medaile na Harvardské univerzitě a o den později se při této příležitosti konalo tamtéž genetické symposium.

Členství v redakčních radách recenzovaných, scopusových a impaktovaných časopisů

Acta entomologica Musei Nationalis Pragae, Praha, I. Malenovský
 Entomologica Basiliensia et Collectionis Frey, Basel, J. Kolibáč
 Folia Praehistorica Posnaniensia, Polsko, Z. Nerudová
 International Journal of Zoology and Animal Biology, MI, USA, J. Kolibáč
 Journal of Fungi, MDPI, Švýcarsko, editoři speciálních čísel V. Antonín, H. Ševčíková, 2021–2023
 Múzeum, Slovenské národné múzeum, Bratislava, Slovensko, M. Junek, 2021–dosud
 Mycological Observations, Gruppo Micologico e Naturalistico DLF Verona, Itálie, H. Ševčíková, 2021–dosud
 Österreichische Zeitschrift für Pilzkunde, Österreichische Mykologische Gesellschaft, Rakousko, V. Antonín, 2008–dosud
 Rivista di Micologia, Associazione Micologica Bresadola, Trento, Itálie, V. Antonín, 2016–dosud
 Śląskie Sprawozdania Archeologiczne, Polsko, P. Neruda
 Slovenská archeológia, Slovensko, L. Galuška.
 Sydowia, Dept. of Botany and Biodiversity Research, University of Vienna, V. Antonín, 2014–dosud
 Študijné zvesti Archeologického ústavu SAV, Slovensko, L. Galuška
 ZooKeys, Sofia, I. Malenovský

Spolupráce se zahraničními výzkumnými institucemi, jejímž výsledkem jsou materiálové analýzy sbírkových předmětů MZM a publikační výstupy (zejména Jimp, Jsc) (výběr):

Tento typ spolupráce má pro MZM zásadní význam v tom, že velmi často jsou v partnerských zahraničních institucích realizovány materiálové analýzy, které by vzhledem k rozpočtu MZM na vědu

a výzkum byly pro kurátory finančně nedostupné. Současně dochází k navazování kontaktů na osobní úrovni, které často přerůstají v institucionální spolupráci (např. v roce 2024 uzavřená memoranda o spolupráci s Muzeem komiksu v Krakově a s Univerzitou v Glasgow).

ANTONÍN, Vladimír; et al. *Global consortium for the classification of fungi and fungus-like taxa*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

ANTONÍN, Vladimír; et al. *International collaboration*. Slovenská akadémia vied – Botanický ústav. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

ANTONÍN, Vladimír; et al. *Notes on all genera of Omphalotaceae: Expanding the taxonomic spectrum in China and revisiting historical type specimens*. Jilin Agricultural University - Engineering Research Center of Chinese Ministry of Education for Edible and Medicinal Fungi. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

ANTONÍN, Vladimír; et al. *Publikace: Parihar A., Hembrom M. E., Antonín V. & Das K. (2024): Combined study on morphology and molecular phylogeny unveils the first report of the mushroom genus Singerocybe (Tricholomataceae) from India. Botanical Survey of India. Arunachal Pradesh Regional Centre*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

ANTONÍN, Vladimír; ŠEVČÍKOVÁ, Hana; Spolupráce na terénním průzkumu a mykologické inventarizaci Národního parku Nízké Tatry. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

BITNER, Maria Aleksandra; HLADILOVÁ, Šárka; ŠAMÁNEK, Jaroslav; et al. *Middle Miocene (Badenian) brachiopods from the Borač area (Carpathian Foredeep, Moravia, Czech Republic)*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

BLECHA, Jaroslav; *Průzkum a zpracování archivu Theater Brett*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

BLECHA, Jaroslav; *Traditional puppet theater*. Univerzita Komenského v Bratislave. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

BŘEZINA, Jakub; *Multivariate assessment of a peculiar elephantimorph (Proboscidea) molar from the Miocene of South Moravia (Czech Republic)*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

BŘEZINA, Jakub; et al. *New northernmost occurrence of Miocene crocodiles in Central Europe extends the global geographic range of this group*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

CALÁBKOVÁ, Gabriela; et al. *A diadectid skin impression and its implications for the evolutionary*

origin of epidermal scales. Uniwersytet Warszawski – Wydział Biologii. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

ČERNÝ, Martin; HUGHES, Anna E.; ŠULC, Michal; *The white wing pattern serves as a reliable trait for individual identification in Great Spotted Woodpeckers (Dendrocopos major)*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

GREGOROVÁ, Růžena; *Cabinet of curiosities*. Estherházy Privatstiftung. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

GREGOROVÁ, Růžena; *Osteological analysis of the representatives of the family of Sparidae from Ibbs (Austria)*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

GROSSMANNOVÁ, Dagmar; *Spolupráce s NBS – Muzeum mincí a medailí v Kremnici*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

GROSSMANNOVÁ, Dagmar; *Zusammenarbeit mit dem Institut für Numismatik und Geldgeschichte der Universität Wien*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

HRŠELOVÁ, Pavla; *dating K/Ar*. Polska Akademia Nauk – Instytut Nauk Geologicznych, Ośrodek Badawczy w Krakowie. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

HRŠELOVÁ, Pavla; *zahraniční spolupráce Německo*. Friedrich-Schiller-Universität Jena – Chemisch-Geowissenschaftliche Fakultät – Institut für Geowissenschaften. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

KOSTRHUN, Petr; WÓZNY, Marzena; *International cooperation – Muzeum Archeologiczne w Krakowie*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

KUBEŠOVÁ, Svatava; *Bryologický průzkum Slovenska – Technická univerzita vo Zvolene*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

LÁZNIČKOVÁ-GALETOVÁ, Martina; *členství v Equipe NOMADE, UMR 7194 HNHP CNRS/MNHN/UPVD, Département Homme et Environnement, Institut de Paléontologie Humaine, Muséum national d'histoire naturelle*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

NERUDA, Petr; NERUDOVÁ, Zdeňka; PFEIFER, Sebastian; *Datování hrotů z tvrdých živočišných tkání z mladého paleolitu v Moravském krasu*. Friedrich-Schiller-Universität Jena – Institut für Orientalistik, Indogermanistik, Ur- und Frühgeschichtliche Archäologie. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

NERUDA, Petr; WIŚNIEWSKI, Andrzej. *Datování časně středopaleolitických lokalit v Čechách*. Uniwersytet Wrocławski – Zakład Archeologii Epoki Kamienia. Mezinárodní nesmluvní. 2024.

- NERUDOVÁ, Jana;. *Zpracování materiálu zahrnujícího larvy a pupária čeledi (Stratiomyidae)*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- NERUDOVÁ, Zdeňka; NERUDA, Petr;. *Mezinárodní spolupráce na analýze demografie na konci pleistocénu*. Universität zu Köln – Institut für Ur- und Frühgeschichte. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- PLICHTA, Aleš;. *Gulo genus revision from the pleistocene of Central Europe*. Uniwersytet Wrocławski. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- PLICHTA, Aleš;. *Morfometrika a systematika jeskynních medvědů posledního glaciálu*. Uniwersytet Wrocławski. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- ROBLÍČKOVÁ, Martina; GALETOVÁ, Martina; et al. *Studium kostí soba polárního z hlediska výskytu stop po ohryzu psovitými šelmami*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- ROBLÍČKOVÁ, Martina; PLICHTA, Aleš;. *Studium fosilního zvířecího osteologického materiálu z jeskyně Za hájovnou (Javoříčský kras)*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- ROBLÍČKOVÁ, Martina; PLICHTA, Aleš; et al. *Mezinárodní spolupráce při studiu genomu bělokura rousného/horského (Lagopus lagopus/muta)*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- ROBLÍČKOVÁ, Martina; PLICHTA, Aleš; et al. *Studium zvířecího osteologického materiálu z Pavlova a Dolních Věstonic*. Polska Akademia Nauk Kraków – Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- ŠEVČÍKOVÁ, Hana; et al. *projekt taxonomie a fylogenie rodu Amanita – spolupráce stýmem působícím ve více institucích*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- ŠEVČÍKOVÁ, Hana; et al. *projekt taxonomie a fylogenie rodu Pluteus – spolupráce stýmem působícím ve více institucích – vedení týmu*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- TARAŠKA, Vojtěch; et al. *Taxonomy and evolution of genus Dactylorhiza in Central Europe*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- TVRDÝ, Zdeněk;. *Cooperation on analyses of bioarchaeological materials from Velim and Modřice*. Stockholms universitet – Institutionen för arkeologi och antikens kultur. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- TVRDÝ, Zdeněk;. *Gender on the move: chronology and exogamic practices at the beginning of farming. The case of North Carpathian Basin*. Consejo Superior de Investigaciones Científicas, CSIC – Institución Milá y Fontanals de Investigación en Humanidades. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- TVRDÝ, Zdeněk;. *Genetic Legacies Project*. Universiteit Utrecht – Abteilung für Geschichte und Kunstgeschichte. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- TVRDÝ, Zdeněk;. *Research of the behaviour of Bell Beaker population from Popůvky*. Mezinárodní nesmluvní. Universität Bern – Institut für Rechtsmedizin, Abteilung Anthropologie. 2024.
- TVRDÝ, Zdeněk; NERUDA, Petr;. *DEATHREVOL: The roots and evolution of the culture-of-death. A taphonomic research of the European Palaeolithic record*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- VÍŠKOVÁ, Eva; BŘEZINA, Jakub; HRAZDIL, Vladimír; et al. *Redakční rada časopisu Acta Musei Moraviae, Scientiae Geologicae*. Mezinárodní nesmluvní. 2024.
- Mezinárodní konference (spolu)organizované MZM (výběr):
- BAŇAŘ, Petr; PROCHÁZKA, Jiří;. *38th Staphylinidae and Staphylinoid Meeting 2024*. Organizování konference. 2024.
- ORSÁGOVÁ, Barbora;. *First Step Conference*. Organizování konference. 2024.
- Vystoupení pracovníků MZM na mezinárodních konferencích (výběr):
- BITNER, Maria Aleksandra; HLADILOVÁ, Šárka; ŠAMÁNEK, Jaroslav; et al. *The Czech-Slovak-Polish Paleontological conference*. Účast na konferenci. 2024.
- ANTONÍN, Vladimír; PARA, Roberto;. *16° Giornate Micologiche Jesine, Comitato Scientifico Regionale 2024*. Účast na konferenci. 2024.
- ANTONÍN, Vladimír; PARA, Roberto;. *Convegno Federazione Micologica Gruppi Veneti sul genere Melanoleuca*. Účast na konferenci. 2024.
- BŘEZINA, Jakub; TÓTH, Csaba; MADZIA, Daniel;. *23rd Czech-Slovak-Polish Paleontological Conference*. Účast na konferenci. 2024.
- CALÁBKOVÁ, Gabriela; BŘEZINA, Jakub; VIKTORÝN, Tomáš;. *23rd Czech-Slovak-Polish Paleontological Conference*. Účast na konferenci. 2024.
- COLLEDANI, Věra;. *Podzimní zasedání Etnografické komise AMG*. Účast na konferenci. 2024.
- COLLEDANI, Věra;. *Terra Vineatica II*. Účast na konferenci. 2024.
- COLLEDANI, Věra; DVOŘÁKOVÁ, Hana;. *Etnolog a muzeum: Tradiční řemesla v kontextu usměrněné výroby ŮLUV*. Účast na konferenci. 2024.
- ČIŽMÁŘOVÁ, Hana; ČIŽMÁŘ, Ivan;. *The Celts*. Účast na konferenci. 2024.

- ČIŽMÁŘOVÁ, Hana; ČIŽMÁŘ, Ivan; VENCLOVÁ, Natalie; et al. *International Symposium: Sacred Places – Sacrifices – Feasts*. Účast na konferenci. 2024.
- ĎURIŠKA, Ondrej; ANTONÍN, Vladimír; JANČOVIČOVÁ, Soňa; et al. *Biodiverzita húb Slovenska 22*. Účast na konferenci. 2024.
- DVOŘÁKOVÁ, Hana. *ÚLUV a muzealizace – přednáška na mezinárodní konferenci Etnológ a múzeum: Tradiční řemesla v kontextu řízené výroby ÚLUV-u*. Účast na konferenci. 2024.
- FOJTOVÁ, Martina; GALUŠKA, Luděk; LANGR, Jakub; et al. *23rd Congress of the European Anthropological Association*. Účast na konferenci. 2024.
- GÓRKA, Marcin; BŘEZINA, Jakub; CHROUST, Milan; et al. *10th Neogene of Central and South-Eastern Europe*. Účast na konferenci. 2024.
- GÓRKA, Marcin; BŘEZINA, Jakub; CHROUST, Milan; et al. *21st conference for European Association of Vertebrate Palaeontologists*. Účast na konferenci. 2024.
- GREGOROVÁ, Růžena; PŘIKRYL, Tomáš. *23rd Czech-Slovak-Polish Paleontological Conference*. Účast na konferenci. 2024.
- GREGOROVÁ, Růžena; STEHLÍKOVÁ, Dana. *Esseweca*. Účast na konferenci. 2024.
- GROSSMANNOVÁ, Dagmar. *Numismatica Centroeuropea VII.* Účast na konferenci. 2024.
- JOCHMANOVÁ, Andrea. *All the ladies... on the Stage: Feminism, femininity and concept of "Civilised Woman" and pacifistic activities in the spectrum of czech avant-garde*. *European Network for Avant-Garde and Modernism Studies (EAM) conference, Jagiellonian University Krakow, 17.–19. 9. 2024*. Účast na konferenci. 2024.
- KALINOVÁ, Alena. *Hinterglassymposion 2024*. Účast na konferenci. 2024.
- KALINOVÁ, Alena. *Zobrazenie a význam zoomorfných motívov na keramike*. Účast na konferenci. 2024.
- LÁZNIČKOVÁ-GALETOVÁ, Martina. *15th WBRG International Meeting*. Účast na konferenci. 2024.
- LEXA, Lukáš. *Military Reenactment, Military Heritage, and Historical Conflicts and Traumas in Czech Lands*. Účast na konferenci. 2024.
- MONÍK, Martin; HAMROZI, Petr; NERUDOVÁ, Zdeňka; et al. *Hugo Obermaier Gesellschaft*. Účast na konferenci. 2024.
- NERUDA, Petr; NERUDOVÁ, Zdeňka. *17th SKAM LITHIC WORKSHOP, NEW PERSPECTIVES IN THE LITHIC STUDIES*. Účast na konferenci. 2024.
- NERUDA, Petr; NERUDOVÁ, Zdeňka. *GEPAAARD 2024 – 10. Geologicko-Paleontologicko-Archeologická Diskusia 2024*. Účast na konferenci. 2024.
- NERUDOVÁ, Jana. *Zoological days*. Účast na konferenci. 2024.
- NERUDOVÁ, Zdeňka. *GEPAAARD 2024 – 10. Geologicko-Paleontologicko-Archeologická Diskusia 2024*. Účast na konferenci. 2024.
- PFEIFER, Sebastian; NERUDA, Petr; NERUDOVÁ, Zdeňka. *Hugo Obermaier Meeting*. Účast na konferenci. 2024.
- PLICHTA, Aleš; ROBLÍČKOVÁ, Martina. *29. Kvartér*. Účast na konferenci. 2024. PIVODA, Ondřej. *Ať doba dobrá nebo zlá, na rtech měj stále smích... "K osudům Haasovy opery Šarlatán na pozadí politického a kulturního klimatu 30. let. 58. Mezinárodní hudebně-vědné kolokvium Brno – Hudební kultura v Československu a jeho troskách 1934–1944*. Účast na konferenci. 2024.
- PROCHÁZKA, Jiří; ČÍŽKOVÁ, Pavla; DVOŘÁK, Vladimír;...et al. *Research Actualities in Bohemian Forest VIII*. Účast na konferenci. 2024.
- PROKŮPEK, Tomáš. *Konferencja naukowa „Komiksowe marginesy i marginalia”*. Účast na konferenci. 2024.
- ROŽKOVÁ, Gabriela. *Textil v muzeu*. Účast na konferenci. 2024.
- ROŽKOVÁ, Gabriela. *Výstavní projekt Boty. Odras tradice - příspěvek*. Účast na konferenci. 2024.
- RYAN-DESPRAZ, Jessica; MILELLA, Marco; LÖSCH, Sandra; et al. *30th EAA Annual Meeting in Rome, Italy*. Účast na konferenci. 2024.
- SALAŠ, Milan; PARMA, David. *XVII. mezinárodní konference Doba popelnicových polí a doba halštatská v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Účast na konferenci. 2024.
- S0BARAGLIA, Claudio; THORN, Simon; AMBROŽOVÁ, Lucie; et al. *27th International Congress of Entomology 2024*. Účast na konferenci. 2024.
- SUTORÝ, Karel. *XX International Botanical Congress*. Účast na konferenci. 2024.
- ŠABATOVÁ, Klára; NOVÁK, Marek; ŠEVČÍK, Marek; et al. *XVII. mezinárodní konference Doba popelnicových polí a doba halštatská v Čechách, na Moravě a na Slovensku*. Účast na konferenci. 2024.
- ŠEVČÍKOVÁ, Hana; MAŇÁK, Roman. *Biodiverzita húb Slovenska 22*. Účast na konferenci. 2024.

TÓTH, Csaba; BŘEZINA, Jakub; *23rd Czech-Slovak-Polish Paleontological Conference*. Účast na konferenci. 2024.

VALÁŠKOVÁ, Lucie; *6th International Symposium on Pottery and Glass*. Účast na konferenci. 2024.

VYTLAČIL, Zdeněk; DRTIKOLOVÁ KAUPOVÁ, Sylva; TVRDÝ, Zdeněk; et al. *30th Annual EAA Meeting in Rome, Italy*. Účast na konferenci. 2024.

1.3.3 Národní spolupráce ve výzkumu

Jakoukoliv výzkumnou práci není možné realizovat izolovaně, ale vždy ve spolupráci s jinou vědecko-výzkumnou institucí. Mezinárodní zakotvení MZM ve VaV bylo popsáno v kapitole 1.3.2. Podobně důležitá je spolupráce na národní úrovni, bez níž by nevznikla část plánovaných výstupů. A podobně MZM spolupracuje s univerzitami, odbornými pracovišti akademie věd, dalšími vědeckovýzkumnými institucemi a muzei na celé řadě výzkumných projektů financovaných z rozpočtu MZM, případně z grantových prostředků. Velmi častá je individuální spolupráce, kdy zaměstnanci NM jsou součástí týmů vědecko-výzkumných projektů jiných institucí a je s nimi podepsána např. DPP na konkrétní výzkum v projektu. Jednotlivé smluvní vztahy jsou vyjmenovány v Koncepci IP DKRVO, na tomto místě shrneme pouze nejvýznamnější národní spolupráci, která probíhala v roce 2024:

Masarykova univerzita

Úzká spolupráce probíhá zejména s Ústavem archeologie a muzeologie. V roce 2024 se uskutečňovala spolupráce v rámci projektu NAKI III Artefakt jako zdroj poznání: Záchrana a zachování výzkumných dat archeologických nálezů. Na projektu se podílí i Ústav jaderné fyziky AV ČR, a Fakulta chemické technologie VŠCHT v Praze). Silná je i spolupráce v oblasti popularizace, kdy (i ve spolupráci s Archeologickým ústavem Brno AV ČR) je udělováno ocenění za počin (popularizační, výstavní, studentský) v oblasti Archeologie. Důležitá je i vzájemná spolupráce na zpracování archeologického materiálu z tvrže u Památníku Bible kralické v Kralicích nad Oslavou. Na základě analýz jsme byli schopni oddělit původní literky od pozdějších falz.

Důležitá je i spolupráce s Ústavem českých dějin. V roce 2024 vznikl společný návrh projektu „Vzdělávání v muzeu a muzeum ve výuce“ (podaný v rámci výzvy 10.VS SIGMA – DC3), který má muzejní

sbírký přiblížit modernímu vzdělávání a využít je pro zvýšení mediální gramotnosti, k podpoře kritického myšlení a rozvoji klíčových kompetencí pro výuku dějepisu. S uvedeným ústavem MZM spolupracuje i v oblasti pedagogických praxí pro studenty historie nebo na vydávání jednotlivých monografií vsí a měst na Moravě (zde je důležitým partnerem i Matice moravská, která organizačně spadá pod FF MUNI).

Zásadní je i spolupráce na terénních výzkumech a publikačních výstupech s obory jako mineralogie a paleontologie v oblasti č. 4.

Univerzita Palackého Olomouc

Jedná se o jednoho z nejvýznamnějších partnerů MZM v oblasti Archeologie. S Přírodovědnou fakultou jsou řešeny 2 projekty GAČR (jeden s počátkem řešení od 2025). Důležitá je i smluvní spolupráce s FF UP (uzavřená v roce 2024) na výzkumu jeskyní v Moravském krasu v oblasti archeologie, paleontologie a antropologie. Tato spolupráce jednak přinese nové artefakty do sbírek MZM, ale bude mít i impakt na tvorbu publikačních výstupů IP DKRVO v oblasti 6. Zásadní je také pro to, že na PF UP probíhají i některé materiálové analýzy, které jsou pak využitelné pro tvorbu publikačních výstupů.

Akademie věd ČR

Archeologický ústav AV ČR v Brně (a v Praze)

Od roku 2021 je podepsána smlouva o spolupráci, která řeší zejména společné vědecké a publikační projekty, ochranu archeologického dědictví, spolupráci na Digitálním archivu arch. mapy ČR, kompletaci uložení nálezů z jednotlivých arch. nálezů na jednom místě, archeologickou licenci pro výzkum MZM na území krajů, které leží v oblasti historické Moravy apod. Výsledkem této smluvní spolupráce, ale i úzkých osobních kontaktů, je několik společných projektů GAČR a NAKI. V roce 2024 a 2025 jde o spolupráci na klenotnici v areálu Archeoskanzenu na Modré apod.

Důležitá je i spolupráce s Ústavem biologie obratlovců AV ČR, která definuje spolupráci na mokřadu Betlém (dalším partnerem je Mendelova Univerzita) a na hnízdní biologii vybraných skupin ptáků.

1.3.4 Uživatelé výsledků aplikovaného výzkumu

Vzhledem k tomu, že doposud MZM v rámci aplikovaného výzkumu realizovalo téměř výhradně výstupy

typu Ekrit, je možné konstatovat, že tyto výstupy jsou využívány zejména širokou veřejností, která má možnost seznámit se s výsledky vědecké a odborné práce zaměstnanců MZM. Další uživatele výsledků aplikovaných výzkumů můžeme definovat následovně:

Studenti pedagogických oborů na FF, PF a PedF Masarykovy Univerzity

MZM má s těmito třemi fakultami Masarykovy univerzity podepsány smlouvy o spolupráci. Studenti v MZM absolvují praxe, kurátory a edukátory MZM jsou vedeni k tomu, jak výstupy Ekrit prakticky využívat ve výuce dějepisu, občanské nauky, vlastivědy a přírodovědy, a to vše za respektování rámcových vzdělávacích programů.

Studenti v oborech kreativního průmyslu, designéři apod.

Jedním z hlavních výstupů MZM je Ekrit Boty. Odraz tradice, která vznikla ve spolupráci s Fakultou multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Projekt je založen na studiu oborového dědictví jako součásti kreativní designérské práce. Konkrétně tedy: na studiu historické obuvi, jeho designu, materiálů, technik a jejich přenesení do stávajícího designu, kdy studenti, kteří se inspirovali historickou obuví, navrhli v rámci svých závěrečných prací obuv. Ta je vystavena nejenom na výstavě, ale uskutečnila se i módní přehlídka těchto návrhů.

Studenti základních a středních škol

K jednotlivým výstupům Ekrit jsou realizovány doprovodné edukační programy, které navazují na RVP. V jejich rámci jsou výsledky výzkumu v MZM předávány studentům základních a středních škol.

Hendikepované skupiny obyvatel

Jednotlivé výstupy Ekrit jsou zpřístupňovány i návštěvníkům s hendikepem. Je běžné, že ve výstavách jsou běžně haptické modely pro nevidomé, audiovize jsou opatřeny titulkami pro neslyšící apod. MZM spolupracuje se Střední školou, základní školou a mateřskou školou pro zdravotně znevýhodněné v Brně, jejich pedagogové a studenti se podílí na přípravě aktivit ve výstavách a expozicích. V roce 2024 MZM ve výstupu Ekrit „Když Brnem táhli mamuti“ všechny výstavní texty převedlo do znakového jazyka. A to proto, že neslyšící nejsou schopni vnímat delší texty a takto jim byla kompletně zpřístupněna celá výstava.

Kurátoři a další zaměstnanci muzeí

Ekrit a zejména kritické katalogy k výstavám slouží jako zásadní zdroje pro práci kurátorů v jiných muzejních institucích, např. při určování sbírek.

Senioři

Na základě smlouvy s Masarykovou univerzitou MZM realizuje semestrální kurzy Univerzity třetího věku, které reflektují strukturu sbírek a profesní zaměření jednotlivých kurátorů. Více zde: <https://u3v.muni.cz/nabidka-vzdelavani/dlouhodobé-kurzy/u3v-a-moravske-zemske-muzeum>

1.3.5 Popularizace a další specifické výzkumné aktivity

Popularizace

Popularizace základního a aplikovaného výzkumu patří mezi hlavní úkoly MZM jako významné pamětové instituce. Popularizační aktivity jsou zcela pravidelné a zahrnují každoročně organizace důležitých oslav spojených s výročími významných osobností, organizace a prezentace přednášek pro odbornou i laickou veřejnost, prezentování nových objevů populární formou, komentované prohlídky a publikování populárně naučných článků. Pracovníci MZM rovněž spolupracují s Českou televizí a Českým rozhlasem na tvorbě historických dokumentů a seriálů, podávají interview v médiích, spolupracují při vytváření míst paměti (historických, kulturních, archeologických), propagaci významných přírodovědných lokalit a pořádají popularizačně zaměřené výstavy.

Důležitou součástí popularizace je i prezentace MZM na webu: www.mzm.cz a na sociálních sítích: facebook – https://www.facebook.com/MZM1817/?locale=cs_CZ, instagram – <https://www.instagram.com/mzm1817/>, twitter – <https://twitter.com/MZM1817> apod. MZM také vydává dvakrát ročně popularizační časopis M revue, kde jsou pravidelně prezentovány sbírky, věda a výrazné úspěchy MZM v oblasti výstavní, vědeckovýzkumné či popularizační.

Shrnutí popularizačních aktivit je přiloženo v příloze č. 1. Zde uvedeme jen aktivity, které jsou průřezové pro více součástí MZM, respektive které si zasluhují zdůraznit:

Veletrhy, prezentace vědy, oslava významných výročí
Svět knihy v Praze (prezentace publikačních aktivit MZM)

Muzejní veletrh v Havlíčkově Brodě (prezentace publikačních aktivit MZM)
Dny otevřených dveří na MK ČR (prezentace nejnovějších výsledků v oblasti výzkumu a vývoje, prezentace digitalizace, sbírek MZM)
Mezinárodní dny archeologie (MZM se pravidelně účastní od roku 2020, v roce 2024 se hlavním projektem stala soutěž pro širokou veřejnost: „Poznej artefakty“, <http://www.poznejartefakty.cz/>)
Archeologické léto (prezentace sbírek, výstav a lokalit spojených s MZM)
Mezinárodní den DNA a Junior Mendel Forum – popularizace vědy a osobnosti J. G. Mendela.
City Nature Challenge – soutěžní projekt, ve kterém města soupeří o co největší počet pozorování živé přírody na svém území, účast MZM od roku 2020.

Struktura realizovaných popularizačních aktivit je následující:
Popularizační publikace (monografie, články, online prezentace)
Výstavy bez kritického katalogu (ať už vlastní realizované v MZM, anebo v partnerských institucích)
Přednášky pro veřejnost
Spolupráce s médii (rozhovory, příprava dokumentárních pořadů, popularizační články)
Realizace nevědeckých workshopů, pracovních setkání apod.

1.3.6 Další specifické výzkumné aktivity

Podobně jako u popularizace je i charakter a struktura dalších výzkumných aktivit poměrně široká.

Zde v koncepci opět uvádíme obecnou strukturu, výběr z těchto aktivit je uveden v příloze č. 2. Za naprosto zásadní považujeme skutečnost, že pracovníci MZM předávají svoje zkušenosti v rámci výuky na univerzitách a vysokých školách a jsou schopni tak svoje získané zkušenosti a vědomosti postoupit i dalším generacím potenciálních vědeckých pracovníků. Výuka je také zásadní i proto, že je možné z řad absolventů vybírat perspektivní zaměstnance MZM. Důležitá je i účast ve vědeckých radách, kdy dochází k předávání zkušeností s fungováním vědy a výzkumu v jednotlivých výzkumných organizacích.

Struktura dalších výzkumných aktivit:

Výuka na VŠ

Vedení / oponování závěrečných prací (bakalářské, diplomové, rigorózní, disertační)

Členství v profesních organizacích a vědeckých radách v ČR

Členství v redakčních radách

Organizování vědeckých konferencí na národní úrovni

Účast na konferencích bez mezinárodní účasti

2. Užití institucionální podpory a zajištění dalších zdrojů na rozvoj VO v r. 2024

2.1 Přehled použití podpory v roce 2024

Přehled o nákladech/výdajích hrazených z institucionální podpory v roce 2024 ve věcné struktuře podle tabulky uvedené níže v souladu s tab. č. 1 části II Rozhodnutí¹

Náklady a výdaje (v tis. Kč / rok)	2024 dle Rozhodnutí	2024 – předpoklad
A. výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	216 000	216 000
B. neinvestiční (provozní) náklady celkem	9 723 000	9 723 000
- z toho: platy zaměstnanců	1 133 000	1 133 000
- z toho: OON	2 494 000	2 494 000
Celkem (A+B)	9 939 000	9 939 000
Přepočtený počet pracovních míst osob podílejících se na řešení cílů IP DKRVO	0	0

¹ Rozhodnutí Ministerstva kultury o poskytnutí institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na léta 2024–2028 na základě „Dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace (oficiální název VO) na léta 2024–2028“ ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2, písm. a), bod 1. a § 9 odst. 6, písm. a) zákona č. 130/2002 Sb.

V další části bodu 2.1 se uvádí plnění platného rozpisu rozpočtu na příslušný rok včetně komentáře popisujícího a zdůvodňujícího provedené změny. Změny rozpisu v rámci závazných ukazatelů uvedených v tabulce výše v průběhu daného roku jsou řešeny pouze na základě písemné žádosti příjemce doručené poskytovateli, jiné změny jsou nepřipustné. V této části 2.1 zprávy se tedy pro účely průběžného hodnocení uvádí jen poskytovatelem schválené změny a jejich zdůvodnění.

V roce 2024 bylo čerpáno IP DKRVO dle schváleného rozhodnutí. Na základě Žádosti o využití rezervního fondu IP DKRVO 2024-2028 byl MK ČR schválen převod částky 700 000,- Kč v oblasti služeb do roku 2025. Důvodem jsou vyšší náklady na realizaci zejména některých aplikovaných výstupů, naplánovaných na rok 2025.

2.2 Zajištění dalších zdrojů pro výzkum

Aktualizovanou tabulku v části koncepce 2.4 Další zdroje výzkum VO je třeba uvést kompletní pro všechny roky 2024–2028 a všechny zdroje, údaje za r. 2024 aktualizovat podle skutečnosti s uvedením po-

vinného komentáře se zdůvodněním změn oproti údajům v koncepci.

V roce 2024 se MZM podařilo v projektech NAKI a GAČR získat podporu celkem ve výši 3 849 tis. Kč. Oproti předcházejícím létům se jedná o zhruba stejnou částku jako v předchozím roce. Celková dotace tak tvoří 38,7 % přiznaných prostředků IP DKRVO na rok 2024. V meziročním srovnání se jedná o procentuálně vyšší částku, což je ale dáno tím, že dotace IP DKRVO byla MZM snížena oproti roku 2023 o více než 2 miliony Kč.

Současně se MZM v roce 2024 podařilo získat dotaci ve dvou projektech NPO, který je sice primárně určen na digitalizaci, ale výstupy digitalizace poslouží k rozvoji VaV v MZM. Celková částka získaná pro rok 2024 činí 3 219 tis. Kč.

V roce 2024 byl nižší zisk z poplatků za účast na konferencích organizovaných MZM. Je to dáno tím, že se letos neuskutečnily mezinárodní konference, podobně jako v roce 2023. A poplatky za entomologickou konferenci byly zaúčtovány již v roce 2023. Mírně navýšeny byly poplatky za záchranný archeologický výzkum.

Projekty VaV aj. VaV aktivity (v tis. Kč)		Specifikace	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
A. Nehospodářské činnosti výzkumné organizace ve VaV									
Projekty v programech MK (NAKI II, NAKI III)	skutečnost	DH23P03OVV020 – Do nitra velkomoravského šperku.	0		425				0
	předpoklad	Interdisciplinární výzkum, analytická konzervace a dokumentace šperkařské produkce z Mikulčic a Starého Města (2023–2027, MK0/DH)	0	529	425	468	425	518	0
	skutečnost	DH23P03OVV059 – Prezentační strategie pro muzea a sbírky.	0		826				0
	předpoklad	Metodika přípravy a realizace muzejních výstavních projektů (2023–2027, MK0/DH)	0	825	826	901	1 676	637	0
	skutečnost	DH23P03OVV003 – Artefakt jako zdroj poznání: Záchrana a zachování	0		1433				0
	předpoklad	výzkumných dat archeologických nálezů (2023–2027, MK0/DH)	0	1 463	1 433	1 511	297	297	0
	skutečnost	DG18P02OVV021 – Kramářské písně v brněnských historických	519	0	0	0	0	0	0
	předpoklad	fondech (2018–2022)	519	0	0	0	0	0	0
Projekty jiných poskytovatelů podporované ze SR VaVaI	skutečnost	GA21-24234S – Centrální aglomerace Němčice nad Hanou.	513		110				
	předpoklad	Interdisciplinární výzkum klíčové lokality doby laténské na Moravě (2021–2024)	526	806	110				

Projekty jiných poskytovatelů podporované ze SR VaVaI	skutečnost	GA22-05547S – Rekonstrukce mobility v mladém paleolitu na základě provenience radiolaritových artefaktů (2022–2024)	167		172				
	předpoklad		172	172	172				
	skutečnost	GA23-07764S – Společenská a technologická změna na Jantarové stezce ve 3. století př.Kr. Multi-izotopová a aDNA analýza laténských pohřebišť na Moravě. (2023–2025, GA0/GA)	0		883				
	předpoklad		0	877	883	430			
Veřejné zakázky ve VaV pro státní správu	skutečnost								
	předpoklad								
Projekty z ESIF (OP VVV, OP JAK apod.)	skutečnost								
	předpoklad		0						
Projekty mezinárodní spolupráce ve VaV	skutečnost	Interreg AT-CZ: Cesta časem historií	0	0	380				
	předpoklad	Země na rakousko-moravském pomezí (tento projekt nahrazuje Dotaci na mobilitu v rámci Erasmus+, která byla ukončena 2023)	0	0	430	1700	5 000		
VaV aktivity podpořené z rozpočtu krajů, měst a obcí	skutečnost	Dotace JmK na realizaci edukačních a popularizačních aktivit v Paláci šlechticů (navázáno na Ekrit realizované z IP DKRVO)		0	160				
	předpoklad		0	120	120	120	120	120	120
Projekty kolaborativního výzkumu (výše neuvedené)	skutečnost	ICOM příspěvek pro zaměstnance na zahraniční služební cesty spojené s VaV (oblast 5 a 6)	34		39				
	předpoklad			0	0	0	100	0	0
	skutečnost	Festival Janáček	0	0	70				
	předpoklad		0	0	70				
	skutečnost	Dotace na monitoring obojživelníků a digitalizace pro Australian Institute byly ukončeny 2023	0	0					
	předpoklad			0	0	0	0	0	0
Veřejné vzdělávání	skutečnost	Účastnické poplatky za kurs Muzejního edukátora	42		44				
	předpoklad		0	45	45	45	45	45	45
Veřejné šíření výsledků výzkumu	skutečnost	Edukační programy ve výstavách a expozicích MZM, veřejné přednášky reflektující výzkum v MZM apod.	1 041		1 065				
	předpoklad		0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Další výše neuvedené ne hospodářské aktivity VaV	skutečnost	NPO – Digitalizace a ochrana sbírkových a dokumentačních předmětů MZM uložených na rizikových a citlivých materiálech II			1830				
	předpoklad				2180				
	skutečnost	NPO – Nákup zobrazovací techniky pro vědecký výzkum a prezentaci výsledků v Moravském zemském muzeu			979				
	předpoklad				1039				
	skutečnost	Sponzorský dar na realizaci entomologické expedice do Kamerunu	50		10				
	předpoklad				0				

Další výše neuvedené nehospodářské aktivity VaV	skutečnost	Účastnické poplatky z realizovaných konferencí v MZM: 2024: Textil v muzeu, Knihovnický seminář, First Step Conference		0	173				
	předpoklad			710	0				
	skutečnost	Poplatky Dilia za ediční činnost MZM	69		71				
	předpoklad		0	70	70	70	70	70	70
	skutečnost	Poplatky za časopis Anthropologie na Jstor / Ithaka	110		110				
	předpoklad			110	110	110	110	110	110
	skutečnost	Výdeje z rozpočtu MZM uvolněné na interní granty	310		120				
	předpoklad			500	100	300	300	300	300
Transfer znalostí	skutečnost								
	předpoklad		0						
B. Vedlejší hospodářské činnosti VO									
Smluvní výzkum	skutečnost	Záchranný archeologický výzkum	396		460				
	předpoklad		0	350	350	350	350	350	350
	skutečnost	Tisk publikací pro externí organizace	141		165				
	předpoklad	(v případě, že nejsou využity kapacity pro tisk publikací MZM)		140	140	140	140	140	140
Poskytování výzkumných služeb	skutečnost								
	předpoklad		0						
Pronájem výzkumného vybavení či laboratoří	skutečnost	Restaurátorské a preparátorské práce	190		0				
	předpoklad		0	50	0				
C. Hospodářské činnosti ve VaV, kde VO vystupuje jako podnik									
Projekty programů jiných poskytovatelů (např. OP PIK)	skutečnost								
	předpoklad		0						
Komerční aktivity na kapacitách VaV (např. malosériová výroba)	skutečnost								
	předpoklad		0						
Vzdělávání prováděné jako HČ	skutečnost								
	předpoklad		0						
CELKEM	skutečnost		2 702		9 525				
	předpoklad		0						
	CELKEM								

2.3 Využití IP DKRVO k rozvoji organizace

Charakteristika zvýšení technické vybavenosti výzkumné organizace (viz část 2.2.4 Podmínky a 2.2.5 Předpoklady VO), pořízení majetku a jeho vy-

užití pro VaVaI v roce 2024 podle tabulky 2.3.2 Specifikace výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku IP DKRVO na léta 2024–2028 koncepce:

Pořízení dlouhodobého majetku:

č.	Věcná specifikace investice (dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku)	rok	výdaje celkem (tis Kč)	výdaje z IP DKRVO (tis. Kč)
1	Stanice totální Topcon OS-205	2024	204,6	120
2	obytný kontejner Karmod	2024	120,8	96
		2024		
	Celkem	2024	325,4	116

Dlouhodobý hmotný majetek byl pořízen pro následující oblasti:

1. Totální stanice

Původně MZM žádalo o nákup pojízdné ubytovny ve výši 150 000,- Kč (výdaje z IP DKRVO 120 000,- Kč). Vzhledem k tomu, že kolegové opravili stávající pojízdnou ubytovnu za řádově nižší částku, stala se tato investice neúčelnou; proto došlo ke změně a byla pořízena totální laserová stanice. Pracoviště MZM definovaná v oblasti 6: Člověk a jeho kultura v prostoru a čase realizují archeologický a paleontologický výzkum podle standardů, které vyžadují zaměřování jednotlivých předmětů ve 3D zeměpisných souřadnicích s vysokou přesností (< 1 mm). Nejefektivnějším přístrojem je totální laserová stanice; výstupem pak jsou kontextuální informace vázané na souřadnice, které je možné analyzovat a vizualizovat ve specializovaných softwarech, které MZM vlastní. Dochází tím k výrazné validaci jednotlivých sbírkových předmětů a uchovávání jejich hodnoty pro budoucí analýzy a vědeckovýzkumnou činnost MZM. Pořízená totální stanice je uplatnitelná pro všechny naplánované dílčí i kontrolovatelné cíle této oblasti.

2. obytný kontejner Karmod

Kontejner byl pořízen pro dlouhodobý výzkumný úkol, oblast 5, dílčí cíl 3. Monitoring vybraných druhů obratlovců na mokřadu Betlém a v okolí nádrží Nové Mlýny s důrazem na jejich fenologické a ekologické charakteristiky vázané na přirozený vývoj lokality i na změny způsobené revitalizačními úpravami, kontrolovatelný cíl: 2026/3.1 Zpracování historie osidlování uměle vytvořeného mokřadu Betlém obratlovci od jeho vzniku (1982–2025). (výstup 182)

Kontejner slouží k výzkumu na lokalitě Betlém, umožňuje dlouhodobý pobyt na lokalitě bez ohledu na povětrnostní podmínky.

Dále se uvádí změny personální struktury pracovníků výzkumné organizace v roce 2024 (viz část 3. Oblasti výzkumu VO bod C Složení týmu zajišťujícího oblasti) podle následující tabulky, ve které bude uvedeno původní znění dle koncepce, nové znění (osob i úvazků/OON) a v komentáři bude uvedeno odůvodnění provedených změn:

Složení týmu zajišťujících jednotlivé oblasti

Oblast 1

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek/hodin</i>
Dle koncepce	1.	Mgr. Dagmar Grossmannová, Ph.D.	Garant: peněžní historie, numismatika	0
Dle koncepce	2.	prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.	historie	0
Dle koncepce	3.	PhDr. Zdeněk Fišer	historie období po roce 1848	0
Dle koncepce	4.	Mgr. Hana Krutílková, Ph.D.	historie dějin přelomu 19.–20. stol.	0
Dle koncepce	5.	PhDr. Jan Břečka	historie	0
Dle koncepce	6.	Mgr. Dagmar Kašparová	peněžní historie, numismatika	0
Dle koncepce	7.	PhDr. Jiří Sekerák, Ph.D.	historie	0
Dle koncepce	8.	Mgr. Pavlína Pončíková	historie	0
Dle koncepce	9.	Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.	historie	0
Dle koncepce	10.	Mgr. Marek Junek, Ph.D.	historie	0
Dle koncepce	11.	PhDr. Lukáš Lexa, Ph.D.	historie	0
Dle koncepce	12.	Mgr., Bc. Dana Vedra	historie	0
Dle koncepce	13.	Mgr. Jan Obrovský	archivnictví	0
Dle koncepce	14.	Mgr. Tomáš Drobný, Ph.D.	historie / muzejní edukace	0
Dle koncepce	15.	OON – DPČ	historie, dějiny raného novověku	0,4 (780 h./rok)
Dle koncepce	16.	OON – DPČ	historie, dějiny 20. století	0,5 (1040 h./rok)
Dle koncepce	17.	OON – DPČ	dokumentátor/ka	0,5 (1040 h./rok)
Dle koncepce	18.	OON – DPP	dokumentátor/ka	300 h./rok
Změna 2024	19	Mgr. Zuzana Macurová, Ph.D. – HPP od 1. 6. 2024	historie	0
Celkem				

Oblast 2

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek/hodin</i>
Dle koncepce	1.	PhDr. Petra Mertová, Ph.D.	Garant: etnografie	0
Dle koncepce	2.	PhDr. Jana Poláková, Ph.D.	etnologie, zvykosloví, staré tisky a rukopisy, lidový nábytek, národnostní menšiny	0
Dle koncepce	3.	PhDr. Hana Dvořáková	etnografie, lid. religiozita, design a tradice	0
Dle koncepce	4.	PhDr. Alena Kalinová	etnografie, keramika	0
Dle koncepce	5.	Mgr. Věra Colledani	etnografie, řemeslo, zemědělství, výroba	0
Dle koncepce	6.	Mgr. Gabriela Rožková	etnografie textil	0
Dle koncepce	7.	Mgr. Šárka Prokešová	etnografie lidové umění	0
Dle koncepce	8.	Barbora Orságová, MA.	etnografie, historická fotografie, grafika	0
Dle koncepce	9.	OON – DPČ	etnografie, historická fotografie, grafika	0,5 1040 h./rok
Dle koncepce	10.	OON – DPČ	etnografie, lidové umění	0,25 520 h./rok
Dle koncepce	11.	OON – DPČ	etnologie, zvykosloví, staré tisky a rukopisy, lidový nábytek, národnostní menšiny	0,2 416 h./rok
Dle koncepce	12.	OON – DPP	dokumentátor/ka	100 h./rok
Dle koncepce	13.	OON - DPP	konzervátor/ka	100 h./rok
Dle koncepce	14.	OON - DPP	konzervátor/ka	100 h./rok
Celkem				

Oblast 3

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek/hodin</i>
Dle koncepce	1.	Doc. PhDr. Jiří Zahradka, Ph.D.	Garant: hudební historie	0
Dle koncepce	2.	Mgr. Ondřej Pivoda, Ph.D.	hudební historie, 19.–20. století	0
Dle koncepce	3.	PhDr. František Malý	hudební historie	0

Dle koncepce	4.	Mgr. Simona Šindlářová	hudební historie	0
Dle koncepce	5.	PhDr. Jaroslav Blecha	divadelní historie, loutkové divadlo	0
Dle koncepce	6.	doc. Mgr. Andrea Jochmanová, Ph.D.	divadelní historie, činoherní divadlo 19.–20. století	0
Dle koncepce	7.	Mgr. Veronika Valentová, Ph.D.	divadelní historie, italská divadelní kultura	0
Dle koncepce	8.	Ing. arch. Tomáš Prokůpek	historie komiksu	0
Dle koncepce	9.	Mgr. Hana Kraflová	literární historie	0
Dle koncepce	10.	PhDr. Zdeněk Drahoš	literární historie	0
Dle koncepce	11.	Mgr. Petra Pichlová	literární historie, neoficiální kultura v totalitní společnosti	0
Dle koncepce	12.	Mgr. Marta Mrázová	literární historie	0
Dle koncepce	13.	Mgr. Ing. Romana Dominika Hrbatová	literární historie	0
Dle koncepce	14.	PhDr. Eleonora Jeřábková	literární historie	0
Změna 2024	14.	PhDr. Jeřábková ukončila k 31. 8. 2024 HPP.		
Dle koncepce	15.	Mgr. Olga Piperová Taušová, DiS.	restaurátor/restaurátorka	0
Dle koncepce	16.	OON – DPČ	dokumentátor/ka	0,5 1040 h./rok
Dle koncepce	17.	OON – DPČ	literární historie	0,25 520 h./rok
Dle koncepce	18.	OON – DPP (5 osob)	dokumentátor/ka	1500 h./rok
Dle koncepce	19.	OON – DPČ	hudební historie	0,3 624 h./rok
Dle koncepce	20.	OON – DPČ	literární historie	0,2 416 h./rok
Dle koncepce	21.	OON – DPP	dokumentátor/ka	300 h./rok
Dle koncepce	22.	OON – DPČ	dokumentátor/ka	0,25 520 h./rok
Změna 2024	23.	Mgr. Miroslav Lukeš	Nově zařazen.	
Celkem				

Oblast 4

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek/hodin</i>
Dle koncepce	1.	Mgr. Jiří Toman	Garant: mineralogie, petrologie	0
Dle koncepce	2.	Mgr. Vladimír Hrazdil	mineralogie, petrologie	0
Dle koncepce	3.	Mgr. Eva Višková, Ph.D.	mineralogie, petrologie	0
Dle koncepce	4.	Mgr. Pavla Hršelová, Ph.D.	mineralogie, petrologie	0
Dle koncepce	5.	RNDr. Růžena Gregorová, Ph.D.	paleontologie	0
Dle koncepce	6.	Mgr. Jakub Březina, Ph.D.	paleontologie	0
Dle koncepce	7.	Mgr. Gabriela Calábková, Ph.D.	paleontologie	0
Změna 2024	7.	Dr. Calábková ukončila k 31. 12. 2024 HPP.		
Dle koncepce	8.	Karel Diviš	preparátor/ka	0
Změna 2024	8.	K. Diviš ukončil k 31. 12. 2023 HPP.		
Dle koncepce	9.	Olga Zouharová	technik/čka	0
Dle koncepce	10.	OON – DPČ	preparátor/ka – dokumentátor/ka	0,5 1040 h./rok
Dle koncepce	11.	OON – DPČ	dokumentátor/ka	0,5 1040 h./rok
Dle koncepce	12.	OON – DPP	dokumentátor/ka	150 h./rok
Celkem				

Oblast 5

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení oblasti</i>	<i>úvazek/hodin</i>
Dle koncepce	1.	Ing. Jiří Kolibáč, CSc.	Garant: entomologie; Coleoptera	0
Dle koncepce	2.	RNDr. Vladimír Antonín, CSc.	mykologie makromycetů	0
Dle koncepce	3.	RNDr. Svatava Kubešová	botanika, bryologie	0
Dle koncepce	4.	Mgr. Alena Měřinská	botanika, preparátor/ka-konzervátor/ka	0
Dle koncepce	5.	RNDr. Ivan Novotný	botanika, bryologie	0
Dle koncepce	6.	Mgr. Hana Ševčíková, Ph.D.	mykologie makromycetů	0
Dle koncepce	7.	Mgr. Vojtěch Taraška, Ph.D.	botanika, cévnaté rostliny	0
Dle koncepce	8.	RNDr. Miroslav Šebela, CSc.	zoologie obratlovců	0
Dle koncepce	9.	Mgr. Martin Černý, Ph.D.	zoologie obratlovců	0
Dle koncepce	10.	RNDr. Petr Baňar, Ph.D.	entomologie; Coleoptera a Hemiptera: Heteroptera	0
Dle koncepce	11.	Mgr. Igor Malenovský, Ph.D.	entomologie; Hemiptera: Homoptera	0
Dle koncepce	12.	Mgr. Jiří Procházka, Ph.D.	entomologie; Insecta, Arthropoda: epigeická a saproxylická fauna	0
Dle koncepce	13.	Mgr. Jana Nerudová, Ph.D.	entomologie; Diptera	0
Dle koncepce	14.	Luboš Dembický	preparátor/ka a konzervátor/ka	0
Dle koncepce	15.	OON – DPČ	botanika, cévnaté rostliny	0,25 520 h./rok
Dle koncepce	16.	OON – DPČ	entomologie; Coleoptera a Hemiptera: Heteroptera	0,2 416 h./rok
Dle koncepce	17.	OON – DPČ	dokumentátor/ka	0,5 1040 h./rok
Dle koncepce	18.	OON – DPP Kumulativně	dokumentátor/ka	1500 h./rok
Dle koncepce	19.	OON – DPČ	dokumentátor/ka	0,5 1040 h./rok
Celkem				

Oblast 6

C. Složení týmu zajišťujícího oblast				
	č.	jméno, příjmení, tituly	pracovní náplň při řešení oblasti	úvazek/hodin
Dle koncepce	1.	doc. Mgr. Petr Neruda, Ph.D.	Garant: archeologie, paleolitu	0
Dle koncepce	2.	doc. PhDr. Martin Oliva, DrSc.	archeologie, pravěké dolování, paleolit a dějiny bádání	0
Dle koncepce	3.	RNDr. Zdeněk Tvrdý	antropologie, lidské kosterní pozůstatky z pravěkých a středověkých lokalit	0
Dle koncepce	4.	Mgr. Martina Roblíčková, Ph.D.	paleontologie – osteologické soubory z archeologických lokalit i přírodních biocenóz	0
Dle koncepce	5.	RNDr. Martina Fojtová, Ph.D.	antropologie, lidské kosterní pozůstatky ze středověkých lokalit	0
Dle koncepce	6.	Kovaříková Yvona	konzervátor/ka – preparátor/ka	0
Dle koncepce	7.	Černocká Silvie	konzervátor/ka – preparátor/ka	0
Dle koncepce	8.	Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D.	archeologie, historie archeologie	0
Dle koncepce	9.	PhDr. Milan Salaš, DrSc.	archeologie, doba bronzová a halštatská	0
Dle koncepce	10.	PhDr. Jana Čižmářová	archeologie, doba laténská a římská	0
Dle koncepce	11.	Mgr. Hana Čižmářová, Ph.D.	archeologie, doba laténská a římská	0
Dle koncepce	12.	Mgr. Alžběta Bedáňová	archeologie, neolit a eneolit	0
Dle koncepce	13.	PhDr. Zdeňka Měchurová, CSc.	archeologie, středověk a raný novověk	0
Dle koncepce	14.	Mgr. Kateřina Bergerová	archeologie, středověk a raný novověk	0
Dle koncepce	15.	doc. PhDr. Luděk Galuška, CSc.	archeologie, raný středověk	0
Dle koncepce	16.	Mgr. Lucie Valášková	archeologie, raný středověk	0
Dle koncepce	17.	Bc. Jakub Langr	archeologie, raný středověk	0
Dle koncepce	18.	doc. Mgr. Zdeňka Nerudová, Ph.D.	archeologie, paleolit	0
Dle koncepce	19.	Mgr. Martina Galetová, Ph.D.	kulturní antropologie, pravěké umění	0
Dle koncepce	20.	Mgr. Eva Vaničková	antropologie, antropologická rekonstrukce	0
Dle koncepce	21.	Mgr. David Hons	archeologie, neolit a eneolit	0
Dle koncepce	22.	OON – DPČ	paleontologie, rekonstrukce přírodního prostředí	0,5 1040 h./rok

Dle koncepce	23.	OON – DPČ	dokumentátor/ka	0,5 1040 h./rok
Dle koncepce	24.	OON – DPČ	archeologie, raný středověk	0,2 416 h./rok
Dle koncepce	25.	OON – DPP	dokumentátor/ka	400 h./rok
Dle koncepce	26.	OON – DPČ	laboratorní specialista/ka	0,5 1040 h./rok
Změna 2024	27.	Mgr. Aleš Plichta	Nový zaměstnanec.	
Celkem				

Složení týmu zajišťujícího plnění celé koncepce VO

C. Složení týmu zajišťujícího plnění celé koncepce VO				
	č.	<i>jméno, příjmení, tituly</i>	<i>pracovní náplň při řešení koncepce</i>	<i>úvazek/hodin</i>
Dle koncepce ²	1.	Veronika Exlová – ukončeno k 31. 5. 2024.	administrátor	
Změna 2024	1.	Mgr. Světlana Ptáčníková – od 1. 6. 2024.	administrátor	
Dle koncepce	2.	Josef Dohnal	IT podpora	
Dle koncepce	3.	Ing. Zdeněk Česal	rozpočtář	
Dle koncepce	4.	Mgr. Katarína Bednářiková	personalista	
Dle koncepce	5.	Radmila Jarešová	výstavář	
Dle koncepce	6.	Jana Krajňáková	účetní	
Dle koncepce	7.	Milan Mačinec	ediční agenda	

3. Plnění cílů koncepce v roce 2024 a dosažené výsledky

Na rozdíl od bodu 1 (Shrnutí činnosti VO v r. 2024) musí být informace v této části přímo provázané na konkrétní plán činností a cíle uvedené v koncepci; tento bod je zásadní pro hodnocení naplňování koncepce zejména v části 3.

Oblast 1

3.1 Shrnutí plnění cílů v roce 2024

Souhrnná informace o plnění koncepce podle údajů v úvodu části 3. Oblasti výzkumu VO, srovnání plnění jednotlivých oblastí výzkumu, popř. jejich propagací apod.

V roce 2024 byly splněny všechny kontrolovatelné cíle na rok 2024. Současné byly uplatněny i studie,

² V koncepci uveden pouze počet – administrativní a technický personál – 7 osob.

kteře se vztahují ke kontrolovatelným cílům plánovaným na rok 2025 a 2028, ale které byly naplánovány na rok 2024. Došlo k jedné náhradě, kdy 1xC bylo nahrazeno výstupem 1xJost Dílčí cíl 1, kontrolovatelný cíl 1.1.

Pro řešení výzkumných úkolů oblasti 1 byly použity stanovené vědecké metody pro rok 2024 –

studium a analýza písemných pramenů, rešerše literatury, oral historie a metrologická a typologická analýza numismatického materiálu; použity byly i další vědecké metody stanovené pro rok 2028 – kritická práce s historickým textem a interpretace.

Plnění výstupů:

	B	C	Jost	Jsc	Jimp	Ekrit
Plánované	1	1	7			
Uplatněné	1		8			
Neuplatněné						
Nadplán						

3.2. Plnění dílčích cílů podle jednotlivých oblastí

Plnění dílčích cílů pro jednotlivé roky v roce 2024 podle jednotlivých oblastí především po odborné stránce, viz koncepce část 3. B Dílčí cíl/e koncepce pro

danou oblast. Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků v roce 2024 se uvádí v dalším bodu 3.3 zprávy, zde se uvádí plnění dílčích cílů koncepce především po odborné stránce.

Dílčí cíl/e	1. Průniky „velkých“ a regionálních dějin středoevropského prostoru s přihlédnutím k historickému území Moravy Plněno průběžně Dílčí cíl byl plněn dle plánu, bylo zkoumáno ovlivňování lokálních témat velkými dějinnými procesy na území střední Evropy s důrazem na region Moravy 19. a 20. století. Probíhaly přípravy na zkompletování, sepsání kritického katalogu, scénáře výstavy a také byly odevzdány podklady (scénář) pro krátký dokumentární film, který se bude promítat v rámci výstavy k nuceným migracím na Draňansku. Byly připravovány podklady pro sepsání kritického katalogu k výstavě v roce 2026 (1xB, výstup 16). Probíhala příprava historické expozice na zámku v Jevišovicích s důrazem na dějiny obce a mikroregionu. Probíhal archivní výzkum k dějinám česko-slovenských vztahů po roce 1945.
	2. Peněžní vývoj na Moravě se speciálním ohledem na oběživo z období římské měny, středověku a raného novověku v evropském kontextu Plněno průběžně Dílčí cíl byl plněn dle plánu, v roce 2024 byl zkoumán peněžní vývoj na Moravě na základě analýzy velkých mincovních depotů v období středověku a raném novověku.
	3. Dějiny Moravského zemského muzea a jeho současnost Plněno průběžně Dílčí cíl byl plněn dle plánu. Probíhala příprava expozice na zámku Moravec mapující osvícenské a romantické kořeny vzniku MZM a formování jeho sbírek v prvním století existence. Výstupy jsou plánovány až na rok 2025.
	4. Přehodnocení stereotypů o životě, díle a odkazu Johanna Gregora Mendela v kontextu vědeckého, kulturního a společenského vývoje od počátku 20. stol. po současnost Plněno průběžně Dílčí cíl byl plněn dle plánu. Byly řešeny chyby v překladu a interpretaci dokumentu souvisejícího s otázkou data Mendelova narození a byly přehodnoceny stereotypy, které se váží k působení G. Mendela jako kněze na starobrněnské farnosti.

3.3 Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků koncepce v r. 2024

Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků v roce 2024, viz koncepce část 3. Oblasti výzkumu VO a Přílohu č. 2 koncepce Předpokládané výsledky IP DKRVO 2024–2028 VO – uvádí se srovnání všech

kontrolovatelných cílů a předpokládaných výsledků jen pro r. 2024 schválené koncepce a způsob jejich splnění. Případné neplnění musí být odůvodněno a uvedeno, kdy a jak bude kontrolovatelný cíl/výsledek splněn a musí souhlasit s údaji uvedenými v Příloze č. 1.

Kontrolovatelné cíle	2024 1.1 Analyzovat společenské, hospodářské a kulturní aspekty historie měst a obcí na Moravě (Splněno, uplatněný výstup: 3, 1xJost nahrazuje 1xC) V průběhu roku byla pozornost zaměřena na dějiny obce Ostopovice v letech 1939–1945, výstupem bude kapitola v plánované publikaci o dějinách obce, jejíž vydání bylo odloženo na rok 2025. Současně byla věnována pozornost i srovnání dvou měst (Uh. Hradiště a Uh. Brod) v době vlády Přemysla Otakara II: Tento výstup nahrazuje původně plánovanou kapitolu v knize, kdy vydání dějin obce Ostopovice bylo posunuto na rok 2025. 1.2 Vyřešit násilné konflikty a jejich důsledky v moderních dějinách střední Evropy (výstup 4, 1xJost) V průběhu roku 2024 byla dle plánu zpracována studie na téma Násilné konflikty a jejich důsledky v moderních dějinách střední Evropy. Probíhal výzkum pro připravované publikační výstupy na rok 2026 (předně výstava s kritickým katalogem o skupinovém násilí). Probíhal sběr dat pro připravovanou databázi vojáků Slovácké brigády. Pokračovaly rešerše v českých a zahraničních archivech (Österreichisches Staatsarchiv – Archiv der Republik Wien; Bundesarchiv Deutschland – Militärarchiv Freiburg). Dále probíhal výzkum v terénu a sběr dat v obcích oblasti Drahanské vrchoviny a severní Moravy (v obcích, kde přesídlenci byli po válce umísťováni). Metodou orální historie byly zpracovávány rozhovory s přímými pamětníky odsunutých z Drahanska, které se nahrávaly do digitálních médií. Byly přepsány do písemné podoby a ze všech rozhovorů pořízeny protokoly. Sesbíraný materiál se postupně archivuje a bude dále využit při dalších výstupech výzkumu na rok 2026 (Ekrit, B). Proběhly přípravy pro výrobu dokumentárního filmu, který bude promítán v rámci výstavy k nuceným migracím na Moravě (Ekrit 2026). 1.3 Analyzovat proměny individuální a kolektivní identity ve společnosti 19. a 20. století (Splněno, 1xJost) V rámci výzkumu byla věnována pozornost významnému badateli v Moravském krasu Güntherovi Nouackhovi. 2.1 Zdokumentovat a analyzovat nálezy mincí ze zkoumaných období ze sbírky MZM a jiných veřejných sbírek (Splněno, uplatněné výstupy: 7, 1xB, výstup 8, 1xJost) Cíl byl plněn podle plánu, pozornost byla zaměřena na největší mincovní depot z období 17. století na Moravě z lokality Vysoká u Jevíčka (více než 7000 mincí), který byl dokumentován, analyzován a publikován v samostatné monografii (1xB, výstup 7). Dále byl výzkum zaměřen na zpracování mincovních nálezů z období od 2. poloviny 16. století do začátku třicetileté války, z velké části jsou tyto depoty uloženy ve sbírce MZM. Dle plánu byl v odborném periodiku publikován nález z Přibic (1xJ, výstup 8). Současně byla pozornost zaměřena na mincovní nález z Olomouce-Barvířské ulice z období 13. století, jehož publikování je plánováno na rok 2025. Plnění kontrolovatelných cílů na další roky: 2025/1.3 Analyzovat vybrané problémy a osobnosti česko-slovenských vztahů na moravsko-slovenském pomezí (Splněno, uplatněné výstupy: 6, 1xJost a 9, 1xJost) Cíl byl plněn dle plánu. V roce 2024 proběhl archivní výzkum a byly publikovány 2 studie: jedna o významném slovákofilovi A. Kolískovi a jeho působení po vzniku ČSR. Druhá studie byla věnována působení spolku Československá společnost na Slovácku po roce 1945.
----------------------	--

		2028/4.1 Publikovat souhrnné práce charakterizující stereotypní přístupy k historiografii o osobnosti G. J. Mendela (Splněno, uplatněné výstupy: 10 – 1xJost, výstup 11 – 1xJost) V plánované studii byly řešeny chyby v překladu a interpretaci dokumentu souvisejícího s otázkou data Mendelova narození. V roce 1971 se Peter W. van der Pas dopustil chyby v překladu a následné interpretaci zápisu o Mendelově narození v církevní matrice farnosti Groß Petersdorf. Kdyby se tato stereotypní chyba v literatuře stále nereprodukovala dodnes, nebyla by výjimečná. Aby se tato situace neopakovala, byly popsány i další zápisy v této matrice, které mohou mít souvislost s Mendelovým záznamem, například záznamy o narození jeho sester nebo zvyk uvádět v poznámkách jména a adresy porodních bab. V další plánované studii byly přehodnoceny stereotypy, které se váží k působení G. Mendela jako kněze na starobrněnské farnosti, o kterém sice panuje všeobecné povědomí, nicméně konkrétní údaje o vlastní kněžské práci G. Mendela známé nejsou. Byla upřesněna role G. Mendela jako kněze, a to za pomoci v tomto tématu dosud nevyužitých pramenů – matričních knih starobrněnské farnosti. Cílem bylo blíže poznat situaci ve farnosti Staré Brno a činnost některých členů kláštera, kteří měli za úkol farnost spravovat. Územní rozsah Mendelova působení ve funkci farního vikáře totiž dosud není vymezen, stejně jako přesný rozsah náplně jeho působení.
--	--	--

Oblast 2

3.1 Shrnutí plnění cílů v roce 2024

Souhrnná informace o plnění koncepce podle údajů v úvodu části 3. Oblasti výzkumu VO, srovnání plnění jednotlivých oblastí výzkumu, popř. jejich porocí apod.

Cíle naplánované na rok 2024 byly kompletně splněny. Současně se nadplán podařilo uplatnit celkem 4 výstupy (1xJsc, 2xC a 1xJost). Všechny tyto výstupy vychází z naplánovaných kontrolovatelných cílů oblasti.

Při řešení dílčího cíle koncepce VO a kontrolovatelných cílů pro rok 2024 pracoval vědecký tým Etnografického ústavu za pomoci metod humanitních, přírodovědných a technických oborů v poloze heuristického, kvalitativního i kvantitativního výzkumu. Stěžejním pilířem, o nějž se opírá práce celého týmu, je stále muzeologický výzkum ve vlastních fondech ústavu, ale i ve sbírkách dalších sbírkotvorných institucí. Na základě znalosti obsahu jednotlivých fondů, jejich analýzy a komparace s dalšími vybranými sbírkami a fondy domácích, ale i zahraničních pamětových institucí bylo možné připravit a finalizovat všechny avizované

výsledky pro rok 2024 (č. 57–61). Na práci se sbírkou úzce navázal terénní výzkum mezi respondenty, přičemž získané údaje doplnily informace ve sbírkové evidenci ústavu a dále přinesly poznatky potřebné pro přípravu výsledků plánovaných pro další roky. Nezbytnou podmínkou kvalitativního a kvantitativního výzkumu muzejních fondů byl proces digitalizace sbírkových předmětů, zejména ve směru k plánovaným online databázím v budoucnosti (výsledek č. 76: S / 2028/ Vytvoření a zveřejnění specializované databáze představující produkci kramářských tisků z etnografické podsbírky MZM; výsledek č. 75: Nimap / 2028/. Vytvoření a zpřístupnění specializované mapy reflektující průnik tradice do rukodělné tvorby po roce 1945). Proces digitalizace byl v roce 2024 spojen s projektem Národní plán obnovy a centralizován. V případě výsledku Ekrit „Boty. Odras tradice“ byla využita kapacita konzervátorského pracoviště ve směru realizace jednoduchých analytických metod postačujících pro identifikaci materiálů, povrchových úprav či poškození a sekundárních změn na obuvi.

Nad plán bylo uplatněno další 4 výstupy, viz. Tabulka.

	B	C	Jost	Jsc	Jim	Ekrit
Plánované	3					2
Uplatněné	3					2
Neuplatněné						
Nadplán	1	2				1

3.2 Plnění dílčích cílů podle jednotlivých oblastí

Plnění dílčích cílů pro jednotlivé roky v roce 2024 podle jednotlivých oblastí především po odborné stránce, viz koncepce část 3. B Dílčí cíl/e koncepce pro

danou oblast. Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků v roce 2024 se uvádí v dalším bodu 3.3 zprávy, zde se uvádí plnění dílčích cílů koncepce především po odborné stránce.

Dílčí cíl/e	1.1 Poznávat, zkoumat, předávat a prezentovat kulturu tradiční i moderní (středoevropské společnosti) Naplánovaný dílčí cíl byl plněn nejenom prostřednictvím kontrolovatelného cíle na rok 2024, ale byly zahájeny práce na plnění kontrolovatelných cílů na další léta, i když plánované výstupy budou realizovány až v příštích letech.
-------------	---

3.3 Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků koncepce v r. 2024

Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků v roce 2024, viz koncepce část 3. Oblasti výzkumu VO a Přílohu č. 2 koncepce Předpokládané výsledky IP DKRVO 2024–2028 VO – uvádí se srovnání všech

kontrolovatelných cílů a předpokládaných výsledků jen pro r. 2024 schválené koncepce a způsob jejich splnění. Případné neplnění musí být odůvodněno a uvedeno, kdy a jak bude kontrolovatelný cíl/výsledek splněn a musí souhlasit s údaji uvedenými v Příloze č. 1.

Kontrolovatelné cíle	2024 1.1 Představit prvky tradičního lidového oděvu středních městských vrstev, jejich transformaci a průnik do současné oděvní a obuvní produkce prostřednictvím hmotných i ikonografických dokladů (výstupy 57 – 1xEkrit a 61 – 1xB, výstupy 58 – 1xEkrit a 60 – 1xB, výstup 59 – 1xB) Kontrolovatelný cíl byl plněn prostřednictvím plánovaných výstupů na rok 2024: Ekrit + B: Boty. Odras tradice. Výstava je společným projektem Etnografického ústavu Moravského zemského muzea (EÚ MZM) a Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (FMK UTB). Představuje dosud samostatně neprezentovaný fond tradiční a dobové módní obuvi spravovaný EÚ MZM a touto sbírkou inspirované práce studentů všech ročníků ateliéru Design obuvi FMK UTB. Na realizaci výstavy, jejího doprovodného programu a katalogu se spolupodílely i další fakultní ateliéry a pracoviště, konkrétně ateliér Tvorba prostoru, ateliér Grafický design, ateliér Arts Management a Kabinet teoretických studií. Výstava reflektuje snahu EÚ MZM rozvíjet koncept nazvaný Tradice a design. V jeho pojetí muzeum uchovává doklady lokální a národní paměti, které však slouží jako inspirační zdroj a východisko pro rozvoj současné kultury, designérskou tvorbu nevyjímaje. V případě výsledku Ekrit „Boty. Odras tradice“ byla využita personální a technická kapacita ústavu, kterou představuje konzervátorské pracoviště schopné provádět jednoduché analytické metody postačující pro identifikaci materiálů, povrchových úprav či poškození a sekundárních změn. Tyto údaje v případě studia krojové obuvi a dobové obuvi z fondu EÚ MZM včetně potřebné makrofotodokumentace bylo možné reflektovat při přípravě výstavy Ekrit „Boty. Odras tradice“. Tento naplánovaný výstup obecně definovaný jako Představení prvků tradičního oděvu a oděvu středních městských vrstev, jejich transformace a průniku do současné oděvní a obuvní produkce byl realizován pod názvem „Boty. Odras tradice“. Jedná se o společný výstavní projekt pracoviště (EÚ MZM) a Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati. Výstavní projekt je přínosným počinem pro obě participující strany. Studentům FMK UTB umožňuje prezentovat získané znalosti, dovednosti a dosavadní zkušenosti vtělené do designových objektů v reálném světě a kriticky reflektovat jejich praktické i estetické dopady. Muzejní instituci tato spolupráce přináší nové přístupy a pohledy na výstavní realizace, pomáhá jejich zatraktivnění a zpřístupnění širším návštěvnickým skupinám. Výstavu doplňuje různorodý atraktivní doprovodný program, na jehož návrzích i realizaci taktéž spolupracovali studenti a studentky FMK UTB. Zahrnuje drobné rukodělné aktivity v rámci výstavního prostoru, fakultativní hudební podkres prohlídky, prvky podávající zpětnou vazbu designérům obuvi i autorům výstavy, panelovou diskuzi se současnými obuvníky designéry, komentované prohlídky, tvořivou dílnu apod Nutnou součástí Ekrit výstavy Boty. Odras tradice je recenzovaný katalog s odborným textovým oddílem a vlastní katalogovou částí. Odbornou část svými texty podpořily pracovnice EÚ MZM, konkrétně Hana Dvořáková stáří o naplňování úspěšného konceptu Tradice a design, který je v EÚ MZM dlouhodobě rozvíjen a v jehož rámci je také realizována výstava Boty. Odras tradice. Věra Colledani v textu zhodnotila poznatky, které vzešly z pro tuto příležitost realizovaného terénního výzkumu mezi vybranými současnými výrobci krojové obuvi na Moravě. Gabriela Rožková, editorka katalogu, přidala text představující fond obuvi EÚ MZM a jeho utváření, dále také stať k typologii obuvi k tradičnímu lidovému oděvu na Moravě, která v souhrnné
----------------------	--

	podobě prozatím v odborné literatuře nebyla k dispozici. Svými texty katalog podpořili také pedagogičtí pracovníci FMK UTB. Helena Maňasová Hradská napsala úvodní část, Lucie Trejtnarová popsala výstavní projekt Boty. Odras tradice, jeho záměry, cíle a metodologické postupy, Eva Klabalová přispěla textem o vlivu celospolečenských jevů globalizace a lokalizace na současný obuvnický průmysl a Oldřich Vojta poskytl příspěvek o zařazování nových materiálů a technologických postupů do současné obuvnické výroby. Přínosnost spolupráce EÚ MZM a FMK UTB na katalogu k výstavě spatřujeme v různorodosti pohledů na tradiční obuvnické řemeslo, v možnosti konfrontovat zkušenosti a postupy používané v historii, se současnými přístupy, akcentujícími především kritéria efektivní, inovativní a ekologické výroby obuvi. Díky poznatkům z terénních výzkumů v minulých letech a také v roce 2024 řešitelé předložili výsledky typu Ekrit (Zavádka na Hanáckém Slovácku; Boty. Odras Tradice) či B (COLLEDANI, V. – ŠUBA, J. Zavádka na Hanáckém Slovácku. Brno: MZM, 2024. ISBN 978-80-7028-605-0; ROŽKOVÁ, G. – MAŇASOVÁ HRADSKÁ, H. – DVOŘÁKOVÁ, H. at al. Boty. Odras Tradice. Brno: MZM, 2024. ISBN 978-80-7028-612-8), které reflektují jednak historii, ale i novodobý vývoj společnosti, a které nastavily široké veřejnosti zrcadlo, v němž může pozorovat proměnu či kontinuitu sledovaných jevů. Putovní výstava „Zavádka na Hanáckém Slovácku“ je výsledkem čtyřletého výzkumu tanečních lidových projevů ve zmiňovaném subregionu Slovácka, na kterém se podílelo Regionální muzeum v Mikulově (2021–2024) a Regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu Jihomoravského kraje (2020–2021). Osloveni byli respondenti z 46 obcí daného regionu. Výstava v rozsahu 11 panelů je určena pro široké publikum a navazuje na popularizaci lidových tanců jako je např. verbuňk. Stejnojmenný katalog k výstavě „Zavádka na Hanáckém Slovácku“ je rozdělen do dvou částí. První část, která je určena především odborné veřejnosti, zahrnuje výsledky výzkumu, který započaly v 80. letech 20. století Eva Večerková a Zdenka Jelínková. Druhá část představuje vzpomínky přímých účastníků, popisy současné podoby tance a fotografie pořízené při výzkumu. Výzkum zavádky vyústil také v ohodnocení prvku v roce 2023, a to na Seznamu nemateriálních statků Jihomoravského kraje a na celostátním seznamu nemateriálních statků ČR, přičemž nominaci zpracovali autoři katalogu. Výsledek č. 59 konkrétní ukázkou spolupráce řešitelky MZM (B. Orságové) a Moravské galerie v Brně (P. Tomáška). Publikace <i>Víc, než by se zdálo. Výtvarné práce Josefa Heřmana Agapita Gallaše</i> obou zmíněných autorů je první svého druhu zhodnocující výtvarné práce osobnosti josefinského osvícenství, ale i křesťanského preromantismu – J. H. A. Gallaše.
--	---

Oblast 3

3.1 Shrnutí plnění cílů v roce 2024

Souhrnná informace o plnění koncepce podle údajů v úvodu části 3. Oblasti výzkumu VO, srovnání plnění jednotlivých oblastí výzkumu, popř. jejich porcí apod.

V roce 2024 byly kontrolovatelné cíle navázány na dílčí cíle 1 a 2. Přesto probíhala příprava, heuristika pro plnění i dalších dílčích cílů, na které se vážou kontrolovatelné cíle v letech 2025–2028. Z pěti naplánovaných výstupů se podařilo uplatnit pouze dva. A to i přes to, že kritický katalog k plánované expozici hudebních nástrojů byl vydán před koncem roku, otevření expozice, financované v rámci IROP, bylo posunuto na květen 2025 (důvodem jsou komplikace v restaurování sbírkových předmětů, které se opozdilo, a bez nich není možné expozici otevřít).

Jedna z plánovaných studií byla odevzdána do tisku, ale vyjde až na počátku roku 2025 a bude tedy uplatněna v roce 2025.

Oblast č. 3 v předcházejícím pětiletém období neuplatnila celkem 8 výstupů Jost. V letošním roce bylo uplatněno celkem 4xJost, 1xJimp. Studie O. Pivody měla vyjit jako součást speciálního čísla časopisu, které však nebude realizováno. Studie vyjde v č. 1/2025. Původně naplánovaná Jost A. Jochmanové nevyjde, i když byla odevzdána do tisku. Proto byla nahrazena výstupem 1xB, kdy autorka v knize napsala úvodní kapitolu a připravila kritickou edici textu K. Pichlíka s názvem „Tři sestry“. Studie V. Valentové, byla publikována, ovšem bez uvedení dedikace IP DKRVO. Z neuplatněných výstupů z let 2019–2023 tak zbývá uplatnit 2 výstupy, které budou publikovány v roce 2025.

V rámci metodologie byl využit terénní historický uměnovědný výzkum, srovnávací výzkum, kritická analýza a vyhodnocení pramenů a průvodních dokumentů. V roce 2024 proběhlo bádání v pozůstatostech, v archivech, v soukromých a veřejných sbírkách, studium odborné a dobové literatury, analýza a vědecké zhodnocení pramenů. Po vyhledání pra-

menů a dokumentů v institucích (archivy, muzea, galerie, knihovny), případně v soukromých sbírkách proběhla analýza získaných informací, jejich kri-

tické zhodnocení, konfrontace s dosavadní odbornou literaturou a posléze výsledná syntéza v podobě publikačního výstupu.

	B	C	Jost	Jsc	Jimp	Ekrit
Plánované	1		2	1		1
Uplatněné			2			
Neuplatněné	1			1		1
Dodatečné výsledky						
Plánované			8			
Uplatněné	1		4		1	
Neuplatněné			2			

3.2. Plnění dílčích cílů podle jednotlivých oblastí

Plnění dílčích cílů pro jednotlivé roky v roce 2024 podle jednotlivých oblastí především po odborné stránce, viz koncepce část 3. B Dílčí cíl/e koncepce pro

danou oblast. Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků v roce 2024 se uvádí v dalším bodu 3.3 zprávy, zde se uvádí plnění dílčích cílů koncepce především po odborné stránce.

Dílčí cíl/e	Kriticky zpracovávat problematiku hudebních dějin na Moravě od poloviny 18. století až do 2. poloviny 20. století. Důraz bude kladen na církevní a zámeckou hudbu, spolkovou a institucionální činnost a výrazné skladatelské osobnosti (Leoš Janáček, Pavel Haas), organologii a edice hudebních památek moravské provenience. Plnění: V roce 2024 byl zakončen letitý organologický výzkum zaměřený na klávesové hudební nástroje uložené ve sbírkových fondech MZM. Dále probíhal pramenný výzkum v archivech a muzejních sbírkách pro monografii věnovanou Janáčkovým operám Káťa Kabanová a Příhody lišky Bystroušky. Text knihy je již odevzdán překladateli. Stejně tak se uskutečnily přípravy (rešerše, studium v archivech, konzultace) k výstavě a odbornému katalogu zaměřené na skladatele Antonia Salieriho.
	Kriticky a komplexně zpracovat problematiku loutkářských sbírek MZM a Milana Knížíka, dále loutkářských tvůrců mimo „mainstream“ inspirovaných loutkářskou tradicí; sledovat a kriticky zpracovat problematiku českého a moravského divadelnictví druhé poloviny 19. a 20. století, zejména na Moravě; kriticky zpracovat proměny moravské kultury druhé poloviny 19. a 20. století v mezinárodním kontextu s důrazem na italské vlivy od renesance po 20. století. Plnění: Byl realizován výzkum na téma cizích vlivů v moravské divadelní kultuře 19. a 20. století. Dále bylo zahájeno studium, determinace a hodnocení zakoupeného a darovaného materiálu sbírky M. Knížíka a v rámci výzkumu reliktního obřadního a obchůzkového divadla byla navázána spolupráce s Etnografickým ústavem a materiál rozšířen také o výzkumnou základnu z oblasti sociologie, etnologie aj., zahájena spolupráce s DF JAMU na specifickém výzkumu obnovení zvykoslovných divadelních aktivit v oblasti Valašska.
	Kriticky zpracovat a publikovat studie se zaměřením na osobnosti české (československé) literatury, žurnalistiky, komiksu a ilustrace od druhé poloviny 19. století po současnost. Plnění:

	Na rok 2024 nebyl plánován žádný kontrolovatelný cíl. Probíhal pramenný výzkum v knihovnách, archivech a muzejních sbírkách pro Antologii neznámých, nepublikovaných a obtížně dostupných textů Rudolfa Těsnohlídka (kontrolováný cíl B v roce 2025) a pro monografii výtvarníka Artuše Scheinera (kontrolováný cíl B v roce 2028) Kriticky zpracovávat a prezentovat klíčové momenty československého protitotalitního a mezikulturního úsilí ve druhé polovině 20. století s přihlédnutím k moravským poměrům (Vzdělávací nadace Jana Husa). Sledovat a publikačně zpracovat problematiku českého a moravského literárního exilu v druhé polovině 20. století (Jiří Gruša, Pavel Kohout, Sylvie Richterová). Kriticky zpracovávat problematiku moravské samizdatové tvorby a křesťanského disentu. Plnění: Na rok 2024 nebyl plánován žádný kontrolovatelný cíl. Probíhal pramenný výzkum v archivech, muzejních sbírkách i osobních fondech pamětníků pro výstavu a přípravu textů pro kritický katalog Zahraniční podpora nezávislé brněnské kultury ve druhé polovině 20. století
--	--

3.3 Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků koncepce v r. 2024

Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků v roce 2024, viz koncepce část 3. Oblasti výzkumu VO a Přílohu č. 2 koncepce Předpokládané výsledky IP DKRVO 2024–2028 VO – uvádí se srovnání všech

kontrolovatelných cílů a předpokládaných výsledků jen pro r. 2024 schválené koncepce a způsob jejich splnění. Případné neplnění musí být odůvodněno a uvedeno, kdy a jak bude kontrolovatelný cíl/výsledek splněn a musí souhlasit s údaji uvedenými v Příloze č. 1.

Kontrolovatelné cíle	2024 Zpracovat fond klávesových hudebních nástrojů včetně nově restaurovaných. (neuplatněné výstupy 80: 1xEkrit, 81: 1xB) Byl zakončen letitý organologický výzkum zaměřený na klávesové hudební nástroje uložené ve sbírkových fondech MZM. Výsledkem zpracování této problematiky je odborný katalog (výstup 81), který vznikl na základě pramenů, technologických výzkumů a konzultací s předními odborníky a restaurátory. Také výstava klávesových nástrojů v expozici na zámku v Jevišovicích (výstup 80) je již po odborné stránce připravena a bude otevřena v první polovině roku 2025 (zpoždění je dáno posunutím termínu IROP). 2.1 Realizovat výzkum na téma vývoj brněnské operety. (Splněno – náhrada: výstup 83 – 1xJost) Byl realizován výzkum na téma cizích vlivů v moravské divadelní kultuře 19. a 20. století a byl zúročen v jednom plánovaném výstupu (84). Původně plánovaná studie na téma operní pěvkyně Mary Bártů vyjde jako kapitola v knize. V současné době jsou hotovy autorské korektury, publikace vyjde v Londýně v kolektivní monografii s názvem „Operetta in Bohemia and Beyond, 1900–1950“. Tato práce byla proto nahrazena studií o další výrazné moravské ženské osobnosti E. Macháčkové. Výstup č. 90 je naplánován na rok 2025. V roce 2024 měl být splněn výstup navázaný na kontrolovatelný cíl 2027/1.1 Realizovat výzkum pramenů vztahující se k životu a dílu Pavla Haase, provést rešerše dobových periodik, prozkoumat prameny (dokumenty, notové prameny, ikonografie atd.), včetně problematiky tzv. Entartete Musik (neuplatněn výstup: 82 – 1xJsc). V listopadu 2024 byl přednesen příspěvek na konferenci (Ať doba dobrá nebo zlá, na rtech měj stále smích...“: K osudům Haasovy opery Šarlatán na pozadí politického a kulturního klimatu 30. let), ovšem do publikační podoby bude převeden až na začátku roku 2025 a vyjde v první polovině roku. V roce 2024 byl uplatněn i výstup, který je navázaný na kontrolovatelný cíl 2025/2.1 Realizovat výzkum a publikovat studii na téma cizích vlivů v moravské divadelní kultuře 19. a 20. století. (Splněno – uplatněný výstup: 84 – 1xJost)
----------------------	--

Oblast 4

3.1 Shrnutí plnění cílů v roce 2024

Souhrnná informace o plnění koncepce podle údajů v úvodu části 3. Oblasti výzkumu VO, srovnání plnění jednotlivých oblastí výzkumu, popř. jejich proporcí apod.

V oblasti 4 se podařilo realizovat všechny kontrolovatelné cíle a uplatnit všechny naplánované výstupy. Současně byly uplatněny i dva výstupy, které byly naplánovány na rok 2025 (kontrolovatelný cíl: 2025/1.2. Analyzovat a zpracovat vybrané horniny permokarbonských sedimentů výstup 1xJsc a kontrolovatelný cíl: 2025/2.1. Studovat a charakterizovat vybrané asociace As-S-Pb-Fe-P, výstup 1xJimp).

V oblasti vznikly rovněž tři výstupy nadplán, ve struktuře: 1xJost, 1xJsc, 1xJimp.

Dílčí cíl 1 a 2

Elektronová mikrosonda – analýzy sulfidů a produktů přeměn z brněnského masivu, studium chemismu sekundárních a primárních minerálů As z pegmatitů, studium mramorů z Raspenavy

RTG-difrakce – studium jílových minerálů, fluoritové mineralizace z Krásné Lípy

Ramanova spektroskopie - studium sekundární a primární mineralizace As

Skenovací elektronový mikroskop (SEM) – výzkum povrchu diagenetických minerálů

Celohorninová analýza – analýza zelených břidlic a fylitů z olešnické jednotky moravika a studium železných rud z Jemnicka

Datování minerálů – metodou K-Ar byly datovány jílové minerály

Mikroskopie – binokulární a optický mikroskop – separace těžkých minerálů a studium výbrusů

Dle plánu probíhal terénní výzkum (křemenná mineralizace Moravského krasu, sulfidická mineralizace východního okraje českého masivu, dolování v okolí Jemnice, sběr na významných mineralogických lokalitách severního Španělska (Asturie) – mineralizace karbonátových hornin a hydrotermální mineralizace).

Dílčí cíl 3 a 4

Ramanova spektroskopie byla použita při analýze fosilních zubů rodu *Scheenstia* pro stanovení detailního chemického složení

Byla realizována fotodokumentace studovaných zkamenělin (otisky ryb, fosilních zubů, kostí a stop)

Morfometrie byla použita u fosilního zubu krokodýla

3D fotogrametrie byla použita na vytvoření 3D modelů fosilního femuru mořské želvy a fosilních stop.

Probíhala preparace fosilního materiálu z terénních výzkumů

Dle plánu probíhal terénní výzkum (karpatská předhlubeň, flyšové pásmo západních Karpat, boskovická brázda a jihočeské pánve).

Plnění výstupů:

	B	C	Jost	Jsc	Jimp	Ekrit
Plánované	1			2	1	1
Uplatněné	1			1	2	1
Uplatněné 2025				1	1	
Neuplatněné						
Nadplán			1	1	1	

3.2. Plnění dílčích cílů podle jednotlivých oblastí

Plnění dílčích cílů pro jednotlivé roky v roce 2024 podle jednotlivých oblastí především po odborné stránce, viz koncepce část 3. B Dílčí cíl/e koncepce pro

danou oblast. Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků v roce 2024 se uvádí v dalším bodu 3.3 zprávy, zde se uvádí plnění dílčích cílů koncepce především po odborné stránce.

Dílčí cíl/e	1. Petrografická charakteristika a minerogenetické procesy na vybraných lokalitách v Českém masivu a v přilehlých geologických jednotkách. Plněno Daný dílčí cíl se za rok 2024 daří úspěšně plnit. Vznikla 1 publikace v časopise Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku (Jsc) a dále výstava s kritickým katalogem (Ekrit, B).
	2. Výzkum minerálních asociací spojených s ložiskotvornými procesy. Plněno Plnění daného dílčího cíle bylo plánováno až na rok 2025 a 2027, ale již vpředstihu vznikla publikace v časopise Journal of Geosciences (Jimp, Q3), tím plníme tento dílčí cíl pro rok 2025.
	3. Fosilní záznam sedimentárních jednotek Českého masivu, Západních Karpat a přilehlých oblastí a jeho biostratigrafická, paleobiogeografická, paleoekologická a fylogenetická interpretace Plněno Daný dílčí cíl se za rok 2024 daří úspěšně plnit. Vznikla 1 publikace v časopise Biology Letters (Jimp, IF 2.8, Q2) a další dvě publikace jsou v recenzním řízení.
	4. Studium zkamenělin z hlediska jejich historického významu Plněno Letos se podařilo uplatnit jeden neplánovaný výstup a současně probíhal výzkum, který vyústí do naplánovaných studií v dalších letech.

3.3 Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků koncepce v r. 2024

Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků v roce 2024, viz koncepce část 3. Oblasti výzkumu VO a Přílohu č. 2 koncepce Předpokládané výsledky IP DKRVO 2024–2028 VO – uvádí se srovnání všech

kontrolovatelných cílů a předpokládaných výsledků jen pro r. 2024 schválené koncepce a způsob jejich splnění. Případné neplnění musí být odůvodněno a uvedeno, kdy a jak bude kontrolovatelný cíl/výsledek splněn a musí souhlasit s údaji uvedenými v Příloze č. 1.

Kontrolovatelné cíle	2024	1.1. Studium křemenné mineralizace Moravského krasu (Splněno, uplatněné výstupy: 117 – 1x Ekrit, 118 – 1xB) Cíl byl plněn v podobě výstavy Mineralogické poklady Moravského krasu, kde jsou prezentovány vybrané ukázky minerálních asociací z oblasti Moravského krasu. Dominují zde křemenné geody z lokalit Rudické plošiny, které jsou geneticky unikátní minimálně ve středoevropském měřítku. Výstava je doplněna o stejnojmenný kritický katalog. 1.2. Charakterizovat vybrané specifické sulfidické mineralizace východního okraje Českého masivu (Splněno, uplatněný výstup: 119 – 1xJsc) Výzkum vyústil v odborný článek (Jsc) - Výskyt minerálu gersdorffit-kobaltinové řady v listvenitu z lomu Dřínová u Tišnova (Morava). 3.1. Zpracovat nový ichnologický záznam tetrapodů na území Českého Masivu (Splněno, uplatněný výstup: 120 – 1xJimp) výzkum vyústil v rukopis publikovaný v časopisu s IF (Jimp - 120) zabývající se ichnologickým záznamem permských tetrapodů ze skupiny Diadectidae. Byly popsány nejen fosilní šlépěje diadektidů, ale také první otisky pokryvu těla v podobě otisků šupin. Objev šupin má mimořádný význam z hlediska studia evolučního postavení této skupiny zvířat. 3.2. Studovat a publikovat terestrickou faunu obratlovců moravského Miocénu (Splněno, uplatněný výstup: 121 – 1xJimp) Výzkum vyústil ve dva rukopisy, jeden bude uplatněn letos a další jako výstup navíc v roce 2025. Současně se podařilo uplatnit výstup v impaktovaném časopisu na rozdíl od původně plánovaného scopusu.
-----------------------------	-------------	---

Oblast 5

3.1 Shrnutí plnění cílů v roce 2024

Souhrnná informace o plnění koncepce podle údajů v úvodu části 3. Oblasti výzkumu VO, srovnání plnění jednotlivých oblastí výzkumu, popř. jejich proporcí apod.

Výstupy oblasti 5 (zejména dílčí cíl 1, 2, 5 a 6) patří k nejvýznamnějším v rámci celého MZM. Vznikají často v rámci mezinárodní spolupráce, zakončenost zejména botaniků, mykologů a entomologů do mezinárodních výzkumných struktur je příkladná. Přesto letos byl nesplněn jeden výstup, přestože první výsledky byly publikovány, ale v nerecenzovaném časopise.

Současně letos byly plněny kontrolovatelné cíle pro další roky:

- 1.1/2025 The genus *Rhodocollybia* (Omphalotaceae, Basidiomycota) in the Republic of Korea (Jimp).
- 1.1/2025 *Amanita amplivelata*, (Amanitaceae, Agaricales), a remarkable new Eurasian species of the section *Vaginatae* (Jimp).
- 2.1/2025 studie Herbář Vlastivědného muzea Jesenicka v Jeseníku (Jost)

Další výstupy v roce 2024 dosažené nad plán:

Článek (Jimp) *European Pluteus with greenish blue tinges: taxonomic novelties and notes on distribution, ecology and psychotropic status of Pluteus izurun.*

Článek (Jsc) – First records of *Melanoleuca galbuserae* (Melanoleucaceae, Basidiomycota) from Spain and notes on its ecology.

V rámci oblasti se uskutečnily tři workshopy (W): Podzimní určovací seminář Botanické komise AMG 2024,

Determinační setkání – rod *Dactylorhiza*,

Workshop Mechorosty – Vzácné a ohrožené druhy Beskyd.

Výzkum byl založen na použití následující metodiky. Mykologický materiál byl v roce 2024 pořizován zejména z ekologicky významných nik, sběry byly sušeny při nízkých teplotách. Materiál byl identifikován na základě morfologických znaků, obvykle za použití mikroskopu, v odůvodněných případech také fylogeneticky. Molekulární analýzy vzácných či nových druhů makromycetů byly prováděny na lokusech ITS, případně i LSU a/nebo TEF 1-alfa komerčními laboratořemi nebo spolupracujícími organizacemi. K vyhodnocení sekvencí byly využívány veřejně přístupné databáze GeneBank a UNITE,

pro alignmenty MAFFT, MUSCLE nebo CLUSTAL W, pro fylogenetické stromy zejména MEGA 7. Údaje o položkách poté byly postupně digitalizovány. V roce 2024 probíhala revize herbářového materiálu cévnatých rostlin, georeferencování schedových údajů a tvorba síťových map v souladu s metodikou projektu Pladias (Wild et al. 2019, Kaplan et al. 2023). Uskutečnil se terénní sběr dat a rostlinného materiálu a výzkum vegetace metodou fytocenologického snímkování. Analýza velikosti genomu metodou průtokové cytometrie byla aplikována na vzorky rodů *Dactylorhiza* a *Valeriana* a uskutečnila se v laboratoři katedry botaniky Univerzity Palackého v Olomouci.

Byly realizovány pravidelné odchyty želvy bahenní do živolvných pastí a získávána morfometrická data z ulovených jedinců, probíhalo značkování zpětně vypouštěných jedinců a pořizování jejich foto a videodokumentace. Pravidelné odchty a kroužkování (včetně barevného značení) ptáků do nárazových sítí; k tomu máme platnou kroužkovací licenci od roku 2016. Z dalších metod byly používány klasické monitorovací postupy (sčítání v liniových transektech, bodovou metodou a monitoring v kvadrátech).

Hmyz sbíraný během zahraničních expedic byl konzervován buď a) octanem ethylnatým v případě individuálních sběrů nebo b) dáván do epruvet (standardních eppendorfek) s čistěným ethylalkoholem pro sekvencování DNA. V případě hromadných sběrů do pastí (Kamerun) se používá c) ethylenglykol pro dlouhodobou konzervaci v nepřístupných oblastech. Data pro mikro CT analýzy získaná ze synchrotronu PETRA III jsou postupně zpracovávána SW DragonFly, který má v současnosti licenci pro vědecké (nekomerční) použití. Následné zpracování v programu Blender využívá 3D modely z DragonFly. Koncem roku 2024 se podařilo nasnímkovat citlivý typový materiál z Musea für Naturkunde, Berlin (9 exx) výpočetní tomografií u brněnské fy SolidVision. Data jsou na zpracování v programu VG Studio Pro. Optické vybavení oddělení (videokamera Leica, klasický mikroskop Olympus, Canon+čochky Mitutoyo) je využívánok průběžné digitalizaci typového materiálu sbírek, vědeckým účelům a snímání při tvorbě publikací. Pro fylogenetické analýzy morfologických znaků je standardně využíván SW balík TNT 1.5 s vizualizací v programu Winclada a následně úpravou v SW balíku Adobe CS6.

Plnění výstupů:

	B	C	Jost	Jsc	Jimp	Ekrit
Plánované			5	1	9	
Uplatněné			4	0	10	
Neuplatněné			1			
Nadplán				2	2	
Dodatečné výsledky						
Plánované					1	
Uplatněné					1	
Neuplatněné						

3.2. Plnění dílčích cílů podle jednotlivých oblastí

Plnění dílčích cílů pro jednotlivé roky v roce 2024 podle jednotlivých oblastí především po odborné stránce, viz koncepce část 3. B Dílčí cíl/e koncepce pro

danou oblast. Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků v roce 2024 se uvádí v dalším bodu 3.3 zprávy, zde se uvádí plnění dílčích cílů koncepce především po odborné stránce.

	1. Taxonomický a fylogenetický výzkum makromycetů s důrazem na holoarktickou oblast a řád Agaricales. Dílčí cíl byl plněn dle plánu. Taxonomický a fylogenetický výzkum řádu Agaricales byl zaměřen na několik částí. V rámci dlouhodobého studia rodu <i>Pluteus</i> a navíc také rodů <i>Volvariella</i>, <i>Amanita</i> a dalších, byla uskutečněna zahraniční cesta do herbáře v Leidenu (Naturalis Biodiversity center – L) za účelem studií zejména typového materiálu. Houby řádu Agaricales byly sbírány v České republice (jednodenní výjezdy, pětidenní služební cesta do Novohradských hor) a na Slovensku (NAPANT, pralesy a přírodě blízká chráněná území, 8 dní za účelem terénního sběru materiálu). Sebraný materiál byl mikroskopován a zajímavé sběry byly zaslány na sekvenování. Dále byly studovány rody <i>Gymnopus</i> a <i>Rhodocollybia</i> (Omphalotaceae) z Korejské republiky a <i>Melanoleuca</i> z různých částí Evropy. V. Antonín a později i H. Ševčíková byli také zařazeni do „The Global consortium for the classification of fungi and fungus-like taxa“, jako mezinárodní iniciativy na zkvalitnění klasifikace těchto organismů. Probíhalo také zpracování dat a příprava rukopisů, z nichž některé již vyšly a další aktuálně procházejí recenzním řízením a jejich vydání lze očekávat v příštím roce. Letošní rok popsali mykologové MZM osm nových druhů hub pro vědu. 2. Systematika, taxonomie, chorologie a ekologie cévnatých rostlin a mechorostů v kontextu floristických poměrů střední Evropy a přilehlých biogeografických oblastí. Dílčí cíl byl plněn dle plánu. Taxonomický a fytogeografický výzkum cévnatých rostlin se zaměřoval na čeledi Boraginaceae a Orchidaceae. V rámci dlouhodobého studia rodu <i>Cynoglossum</i> byly uskutečněny zahraniční cesty za účelem terénního sběru materiálu i studia herbářových sbírek, probíhalo zpracování dat a příprava rukopisů, jež aktuálně procházejí recenzním řízením a jejich vydání lze očekávat v příštím roce. Bryologický výzkum probíhal zejména na území Slovenska na sprašových stěnách, slanisčích a na Muráňské planině, dále v Podyjí. Dosavadní výsledky výzkumu zaměřeného na taxonomii a ekologii rodu <i>Dactylorhiza</i> ve střední Evropě byly shrnuty v publikaci v impaktovaném časopise. Zároveň i letos probíhal terénní sběr dat zaměřený na další, dosud neanalyzované taxony tohoto rodu, a to jak v ČR, tak i v zahraničí.
--	--

Dílčí cíl/e	Pokračoval rovněž dlouhodobý projekt síťového mapování vybraných druhů cévnatých rostlin. V souborném článku v impaktovaném časopise byly publikovány komentované mapy zástupců rodů <i>Anacamptis</i> a <i>Neotinea</i> z čeledi Orchidaceae. V několika herbářových sbírkách byly rovněž revidovány položky dalších taxonů různých čeledí, čímž byla získána data pro další plánované obdobné publikace. Pozornost byla věnována též tuzemskému floristickému výzkumu. Jeho výsledky byly publikovány ve dvou recenzovaných neimpaktovaných časopisech. V prvním z nich byly zpracovány výsledky loňského semináře muzejních botaniků, na jehož organizaci se podílelo botanické odd. MZM a v jehož průběhu bylo zaznamenáno množství cenných dat. Tato práce zahrnovala nálezy cévnatých rostlin i mechorostů. Druhá publikace se již zaměřila pouze na mechorosty České republiky a shrnovala jejich nejvýznamnější nálezy v uplynulém roce. 3. Monitoring vybraných druhů obratlovců na mokřadu Betlém a v okolí nádrží Nové Mlýny s důrazem na jejich fenologické a ekologické charakteristiky vázané na přirozený vývoj lokality i na změny způsobené revitalizačními úpravami. Dílčí cíl byl plněn dle plánu. V letošním roce probíhal terénní výzkum a sběr materiálů, který vyvrcholil vydáním monografie o této lokalitě. Sledováním obojživelníků zoologické oddělení spolupracovalo s Mendelovou univerzitou v rámci celkového monitoringu biodiverzity. 4. Výzkum behaviorální ekologie se zaměřením na hnízdní biologii vybraných skupin ptáků. Dílčí cíl byl plněn dle plánu. V rámci dílčího cíle nebyl v roce 2024 plánovaný kontrolovatelný cíl, nicméně vzhledem k nutnosti několikaletého sběru dat se i tak uskutečňoval výzkum vedoucí k úspěšné realizaci kontrolovatelných cílů v dalších letech. V rámci plnění dílčího cíle probíhala pozorování, natáčení hnízdního chování, odchytů a značení skupiny šplhavců v terénu. Zároveň byl proveden experiment na rozpoznávání vzorů u modelového druhu, kdy byly osloveni dobrovolníci z řad odborné i laické veřejnosti. Byly napsány dvě studie zaslané do dvou IF zahraničních periodik a v současné době probíhá jejich posuzování. 5. Systematika a biogeografie hmyzu. 6. Ekologie a biologie hmyzu. Oba dílčí cíle byly plněny dle plánu a) studiem a publikací fosilních dat (2xJimp, další 2xJimp předány do tisku); s kolegy z Číny a Austrálie byla popsána nová křídlová fosilie z barmského jantaru, která je na základě znakové analýzy zcela novou fylogenetickou linií Cleroidea – práce má výrazný evolučně biologický přesah a byla publikována v prestižním časopise <i>Ecology and Evolution</i>. Snímkování na synchrotronu PETRA III přineslo 1. publikaci o fosilii z vzácného bittersfeldského jantaru, která byla Moravským muzeem i široce medializována. Další impaktované články ze systematické entomologie byly publikovány o hmyzu z Madagaskaru a Jižní Ameriky. V rámci toho byla na entomol. odd. popsána řada nových taxonů, fosilních i recentních. Ekologii a biogeografii hmyzu na oddělení řešíme zejména na úrovni hospodářsky důležitých kůrovcovitých brouků (Scolytinae) – k tématu byla publikována práce o invazivním kůrovci původně z východní Asie. Během roku pracovníci Entomologie sbírali materiál (kromě Česka) na Filipínách, v Kamerunu, Fiji a Černé Hoře. Oddělení pořádalo v květnu mezinárodní konferenci <i>38th Staphylinidae and Staphylinoid meeting</i>, která probíhala na jižní Moravě v konferenčním hotelu u Hustopečí a účastnili se jí specialisté ze 14 zemí.
---------------------------	---

3.3 Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků koncepce v r. 2024

Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků v roce 2024, viz koncepce část 3. Oblasti výzkumu VO a Přílohu č. 2 koncepce Předpokládané výsledky IP DKRVO 2024–2028 VO – uvádí se srovnání všech

kontrolovatelných cílů a předpokládaných výsledků jen pro r. 2024 schválené koncepce a způsob jejich splnění. Případné neplnění musí být odůvodněno a uvedeno, kdy a jak bude kontrolovatelný cíl/výsledek splněn a musí souhlasit s údaji uvedenými v Příloze č. 1.

kontrolovatelný cíl/e	1.1 Vyřešit fylogenezi a taxonomii vybraných taxonů rodu <i>Pluteus</i>, zejména sekce <i>Celluloderma</i>. Realizovat taxonomické a geografické výzkumy vybraných makromycetů Agaricales s důrazem na Amanitaceae v Evropě. Vyřešit systematiku, nomenklaturu a fytogeografii taxonů dalších studovaných skupin. (Splněno, uplatněné výstupy: 139 – 1xJimp, 140 – 1xJimp, 141 – 1xJimp, 144 – 1xJost, 145 – 1xJost) Cíl byl zcela naplněn, vyšly tři články v impakt. časopisech a další dva články v recenzovaných časopisech: Global consortium for the classification of fungi and fungus-like taxa (1xJimp, výstup 139), Notes on all genera of Omphalotaceae: Expanding the taxonomic spectrum in China and revisiting historical type specimens (1xJimp, výstup 140), <i>Pluteus</i> section <i>Celluloderma</i> (Pluteaceae): two new species in the <i>Pluteus podospileus</i> clade (1xJimp, výstup 141), První nálezy tmavobělký granadské – <i>Melanoleuca granadensis</i> (Basidiomycota, Melanoleucaceae) v České republice a na Slovensku (1xJost, výstup 144), První dokladovaný nález štitovky barvomenné – <i>Pluteus variabilicolor</i> – v České republice (1xJost, výstup 145). 2.1 Získat nové poznatky o diverzitě středoevropské a mediteránní květeny s důrazem na Bryophyta a cévnaté rostliny čeledí Boraginaceae a Orchidaceae. (Splněno, uplatněné výstupy: 142 – 1xJimp, 143 – 1xJimp, 146 – 1xJost, 147 – 1xJost) cíl byl splněn, vyšly dva články v impakt. časopisech (původně jedna plánovaná scopusová studie byla nahrazena studií v impaktovaném časopise): <i>Dactylorhiza maculata</i> agg. (Orchidaceae) in Central Europe: Intricate patterns in morphological variability, cytotype diversity and ecology support the single-species concept (1xJimp, výstup 142), Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 13 (1xJimp, výstup 143) a dva články v recenzovaných časopisech: Výsledky Semináře muzejních botaniků České a Slovenské republiky v Jedovnicích (Morava, Česká republika), červen 2023 (1xJost, výstup 146), Zajímavé bryofloristické nálezy XLII (1xJost, výstup 147). 3.1 Monitoring obojživelníků v Dolním Podyjí (Nesplněno, neuplatněný výstup: 181 – 1xJost) Kontrolovatelný cíl na rok 2024 nebyl splněn, protože výstup a monitorovací zpráva o výsledcích výzkumu byly vydány v časopise Malovaný kraj, který není recenzován, jako první shrnutí výzkumu. Výsledky budou v první polovině roku 2025 zpracovány do studie. 5.1 Třídění a zpracování vlastních materiálů drabčíkovitých brouků z Madagaskaru a Kamerunu s přihlédnutím kpodčeledím Pselaphinae a Paederinae (PB). Sběr materiálu hmyzu řádu Hemiptera v terénu, revize materiálu kříšů a mer v muzejních sbírkách (s důrazem na sbírky MZM) (IM). Postupné zpracovávání cenozoických i recentních dat ze synchrotronu PETRA III (DESY, Hamburg) – dlouhodobě v průběhu celého období 2024–28. Příprava knižní publikace. Vlastní sběry recentního materiálu (JK). (Splněno, uplatněné výstupy: 183 – 1xJimp, 184 – 1xJimp, 185 – 1xJimp)
------------------------------	---

	Staphylinidae: „Třídění a zpracování vlastních materiálů drabčíkovitých brouků z Madagaskaru a Kamerunu s přihlédnutím k podčeledím Pselaphinae a Paederinae“ byl plněn podle plánu. V průběhu roku bylo částečně (řád Coleoptera) vytříděno 160 vzorků z nárazových pastí z expedice na Madagaskar a do Kamerunu. Jednotlivé čeledi jsou dále preparovány a postupně zpracovávány specialisty. Byla publikována taxonomická práce o Paederinae Madagaskaru, Jimp. Hemiptera: V roce 2024 byl vlastním sběrem v terénu získán nový materiál kříšů, mer a ploštíc na Filipínách (expedice do provincie Nueva Vizcaya na ostrově Luzon navazující na konferenci International Auchenorrhyncha Congress), v Česku a na Slovensku (exkurze do oblasti Bílých Karpat a sběry na jižní Moravě) a Rakousku (exkurze do spolkové země Vorarlberg spojená s konferencí 30th Central European Auchenorrhyncha Meeting). Ve sbírkách MZM byla dokončena revize početného materiálu mer z Bulharska a ve spolupráci s kolegy ze Sofia University v Bulharsku byl kodeslán do redakce časopisu Biodiversity Data Journal, Jimp, připraven rukopis komentovaného seznamu druhů mer Bulharska (předpokládaná publikace v roce 2025). Pokračovala revize materiálu kříšů z historické sbírky L. Melichara v MZM – ve spolupráci s kolegy z Číny, USA a Německa byla v <i>ZooKeys</i>, Jimp, publikována revize rodu <i>Trigava</i> (Dictyopharidae) s popisy dvou nových druhů z Jižní Ameriky a s kolegy z Ruska a USA byly v článku <i>Proceedings of the Zoological Institute RAS</i>, Jsc, na pravou míru uvedeny historické údaje o výskytu křísa <i>Jamaha elevans</i> (čeleď Nogodinidae), resp. <i>Euhyloptera haitiana</i> (čeleď Flatidae) v Karibiku.
	Coleoptera: Postupné zpracovávání cenozoických i recentních dat ze synchrotronu PETRA III (DESY, Hamburg) z pobytu v dubnu 2023 – vypracována 1. publikace v Hist. Biol., Jimp, vyšla v červnu 2024. Dva články byly na podzim předány do tisku, oba souvisejí s křídovým jantarem (barmským a vzácným Taimyrským). Jedna z nich je po recenzích přijata do tisku v Cretaceous Research, druhá směřuje do vysoce prestižního časopisu typu Nature, PNAS apod. Postupně jsou revidovány nomenklatorické a systematické změny ve fauně evropských zástupců Cleroidea k připravované knize Cleroidea of Czechia and Slovakia (pracovní název). Vlastní sběry recentního materiálu byly realizovány během 4 exkurzí do pralesních oblastí CHKO Beskydy (převážně biologická pozorování a dokumentace saproxylického hmyzu a sběr larev) a expedice na Fiji, v rámci které byl (mimo jiné) nalezen unikátní a morfologicky jedinečný nový rod a druh čel. Lophocateridae. Exemplář bude studován pokročilými genetickými metodami a sekvencováním celého genomu. Koncem 2024 se podařilo nasnímkovat citlivý typový materiál z Musea für Naturkunde, Berlin (9 exx) výpočetní tomografií u brněnské fy SolidVision. Snímky jsou analyzovány jednak na pracovišti Entomologie, jednak programem VG Studio ve firmě. V oblasti biogeografie hmyzu byl v roce 2024 publikován článek zaměřený na rozšíření invazního druhu kůrovce <i>Gnathotrichus materiarius</i> ve střední Evropě. V průběhu 2024 byl dokončen rukopis zaměřený na ekologii kůrovce <i>Taphrorychus bicolor</i>. Během roku řešitel navštěvoval pralesní oblasti v Národním parku Šumava, kde pracoval zejména na biologii modelového druhu <i>Peltis grossa</i>. Byl připraven rukopis o broucích v jádrové oblasti Boubínské pralesa, který vyšel v prosinci 2024 v Silva Gabreta (Jsc). Ve spolupráci s Entomologickým ústavem AV ČR byl připraven rukopis vyhodnocující experiment, ve kterém byla srovnávána společenstva saproxylických brouků na osluněném a zastíněném dřevě. Výsledky byly prezentovány formou posteru na 27th Int. Congress of Entomology, Kyoto.

Oblast 6

3.1 Shrnutí plnění cílů v roce 2024

Souhrnná informace o plnění koncepce podle údajů v úvodu části 3. Oblasti výzkumu VO, srovnání pl-

nění jednotlivých oblastí výzkumu, popř. jejich proporcí apod.

V oblasti 6 byly v roce 2024 průběžně plněny všechny kontrolovatelné cíle na léta 2024–2028. V roce 2024 se podařilo uplatnit všechny naplánované

výstupy s tím, že monografie věnovaná hmotné kultuře v oblasti Starého Města – Sady není uplatněna z důvodu nemoci, ale současně se podařilo vydat monografii plánovanou na rok 2025 s názvem: Základní příručka paleolitických technologií: jak přežít ve starší době kamenné. Rovněž byla uplatněna jedna studie plánovaná na rok 2025.

V oblasti 6 se v roce 2024 dařilo rozvíjet mezinárodní spolupráci, a to jak tu z minulých let, tak nově ustavenou. Mezi nejvýznamnější spolupráci patří participace na ERC projektu Karen Hardy z Anglie, který je zaměřený na identifikaci rostlinných zbytků na archeologických artefaktech z období paleolitu. Kromě spolupráce v oblasti archeologie se rozvíjí i spolupráce v oblasti antropologie a paleontologie. Tyto spolupráce jsou zaměřeny na taxonomické, tafonomické i geneticko-izotopové analýzy kosterního materiálu. Za pozitivní lze považovat výrazné mezioborové přesahy.

Za mimořádně významnou je možné považovat kooperaci jednotlivých pracovníků MZM, kdy dochází k synergii jednotlivých specializací. Tím se výrazně šetří prostředky DKRVO, protože není nutné realizovat vybrané analýzy pomocí třetích stran.

Pro řešení oblasti č. 6 byly použity všechny naplánované metody. Typologicko-technologická metoda analýz nálezů, která umožňuje popsat technologické postupy i časově zařadit nálezy do širšího geograficko-kulturně-chronologického kontextu. Sídlní a sídlištní struktury byly zkoumány zejména použitím geograficko-informačních systémů (GIS), dále pak pomocí datovacích metod (^{14}C , OSL, dendrochronologie) a přírodovědných metod, jako např. sedimentologie, geologie, izotopy, palynologie, makrozbytky a další. Tak jsme rekonstruovali přírodní prostředí, sedimentární a postsedimentární procesy uložení archeologických materiálů apod. Oblast 6 také zahrnuje obory jako antropologie a paleontologie, které zpracovávají lidské a zvířecí kosterní pozůstatky. Pro analýzu lidských a zvířecích kosterních pozůstatků byly použity běžné morfometrické analýzy sloužící ke klasifikaci materiálu (určení taxonu, pohlaví, věku apod.), doplněné izotopovými, genetickými a paleopatologickými analýzami, které umožňují studovat vybrané jevy spojené s kosterním materiálem (výživa, sezonalita, migrace, zranění, nemoci, apod.).

V roce 2024 byly publikovány dva výstupy nadplán – 2xC.

Plnění výstupů:

	B	C	Jost	Jsc	Jimp	Ekrit
Plánované	2	2	6	4	4	
Uplatněné	1	3	5	3	4	
Uplatněné 2025	1				1	
Neuplatněné	1			1		
Nadplán		2				
Dodatečné výsledky						
Plánované	1					
Uplatněné	1					
Neuplatněné						

3.2. Plnění dílčích cílů podle jednotlivých oblastí

Plnění dílčích cílů pro jednotlivé roky v roce 2024 podle jednotlivých oblastí především po odborné stránce, viz koncepce část 3. B Dílčí cíl/e koncepce pro

danou oblast. Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků v roce 2024 se uvádí v dalším bodu 3.3 zprávy, zde se uvádí plnění dílčích cílů koncepce především po odborné stránce.

Dílčí cíl/e	Interdisciplinárně vyhodnotit změny ve společnosti v období od paleolitu do vrcholného středověku s přihlédnutím k vlivu bioty, klimatu a krajiny
	Plněno průběžně Vzhledem k tomu, že oblast 6 je specifická v tom, že plnění jednotlivých kontrolovatelných cílů v určitém roce je vždy rozděleno na celou pětiletku, v roce 2024 bylo plněno všech pět kontrolovatelných cílů a byly splněny všechny naplánované výstupy. Pouze výstup (214 – 1xB) z důvodu vážné nemoci a následné dlouhodobé rekonvalescence jednoho ze tří autorů nebude uplatněn do konce roku 2024. Počítáme s tím, že ho uplatníme v první polovině roku 2025. Po dohodě v rámci řešitelského týmu jsme letos uplatnili výstup (233 – 1xB), původně plánovaný na rok 2025. Podobně není uplatněn výstup č. 206. Studie na téma archeologický výzkum v jeskyni Švédův stůl byla sice publikována, ale bez dedikace IP DKRVO. Pozornost byla věnována výstupům zaměřeným na oblast paleolitického umění. Klíčové bylo opublikování staršího projektu, zaměřeného na analýzu Věstonické venuše pomocí CT snímkování, přičemž článek (viz č. 200) vyšel v prestižním archeologickém časopise Journal of Archaeological Science a současně vyšel multi-aspektivní článek o jeskynním umění.

3.3 Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků koncepce v r. 2024

Plnění kontrolovatelných cílů a plánovaných výsledků v roce 2024, viz koncepce část 3. Oblasti výzkumu VO a Přílohu č. 2 koncepce Předpokládané výsledky IP DKRVO 2024–2028 VO – uvádí se srov-

nání všech kontrolovatelných cílů a předpokládaných výsledků jen pro r. 2024 schválené koncepce a způsob jejich splnění. Případné neplnění musí být odůvodněno a uvedeno, kdy a jak bude kontrolovatelný cíl/výsledek splněn a musí souhlasit s údaji uvedenými v Příloze č. 1.

Kontrolovatelné cíle	2024
	1.1 Vývoj společnosti z hlediska sociálního a antropologického (Splněno, uplatněné výstupy: 199 – 1xJimp, 203 – 1xJsc, 213 – 1xB) Výstupy č 219, 222, 223, 241, 242, 243, 258, 259, 262, 279 jsou plánovány na další léta. Kontrolovatelný cíl byl splněn v podobě naplánovaných výstupů, které byly věnovány zdravotnímu stavu obyvatel z období kultury nálevkovitých pohárů a také analýze kosterních pozůstatků z velkomoravské lokality Staré Město – na Valách.. Byla vydána i monografie, která je věnována zpracování pohřebiště kultury se zvoncovitými poháry v Popůvkách. V roce 2024 byly plněny i výstupy v dalších kontrolovatelných cílech: 2025/1.2 Vývoj materiální kultury na Moravě a v přilehlých regionech (Splněno, uplatněné výstupy: 200 – 1xJimp, 204 – 1xJsc, 207 – 1xJost, 208 – 1xJost, 209 – 1xC, 210 – 1xJost, 215 – 1xC, 216 – 1xC, 233 – 1xB) Výstupy 217, 224, 225, 226, 227, 231, 232, 236, 237, 238, 244, 245, 246, 250, 251, 253, 256, 260, 261, 263, 264, 265, 266, 271, 274, 275, 280, 282, 283 jsou plánovány na další léta Neuplatněný výstup: 214 – 1xB Výstup (214 – 1xB) z důvodu vážné nemoci a následné dlouhodobé rekonvalescence jednoho ze tří autorů nebude uplatněn do konce roku 2024. Počítáme s tím, že ho uplatníme v první polovině roku 2025.

	Výstup č. 233 (monografie Z. Nerudové: Základní příručka paleolitických technologií: jak přežít ve starší době kamenné) pak byla vydána, abychom splnili celkový naplánovaný počet výstupů typu B v oblasti 6. Výstup 209, původně plánovaný jako Jost vyšel bez uvedení podpory IP DKRVO, proto byl nahrazen kapitolou v knize, která dedikaci obsahuje. 2026/1.3 Vývoj přírodního prostředí v kvartéru a jeho vliv na vývoj lidské společnosti v pravěku a středověku (Splněno, uplatněné výstupy: 201 – 1xJimp, 205 – 1xJsc) Výstupy 220, 239, 252, 254, 255, 257, 272, 273 jsou plánovány na další léta. 2027/1.4 Dějiny bádání a vliv historie oborů na interpretaci archeologických pramenů (Splněno, uplatněné výstupy: 211 – 1xJost) Výstupy 228, 229, 234, 247, 267, 276 jsou plánovány na další léta 2028/1.5 Vývoj sídelních a subsistenčních strategií na Moravě a v přilehlých regionech (Splněno, uplatněné výstupy: 202 – 1xJimp, 212 – 1xJost) Nesplněno, neuplatněný výstup: 206 – 1xJsc Výstupy 218, 221, 230, 235, 240, 248, 249, 268, 269, 270, 277, 278, 281, 284 jsou plánovány na další léta. Výstup 206 byl publikován, ovšem neobsahuje dedikaci IP DKRVO, proto je uveden ve výsledcích bez podpory, řádek č. 26.
--	---

Zpracovali:

Mgr. Marek Junek, Ph.D., koordinátor IP DKRVO, 533 435 207, mjunek@mzm.cz

Mgr. Světlana Ptáčníková, administrátor IP DKRVO, 533 435 211, sptačnikova@mzm.cz

Schválil:

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.
generální ředitel Moravského zemského muzea
533 435 201, jmitacek@mzm.cz

Datum: 3. 1. 2025

Příloha č. 1

Popularizační monografie

- BŘEČKA, Jan;. *Almanach k 160. výročí vzniku pěveckého sboru Lumír*. Popularizační monografie (nehlášená do RVI). Brno, 2024.
- LEXA, Lukáš; KOZÁK, Ivo; DUŠKOVÁ, Eliška;. *Pocta Lvu Eckerovi a vojákům Slovácké brigády z Vřesovic*. Popularizační monografie (nehlášená do RVI). Vřesovice, 2024.
- MITÁČEK, Jiří; KREJČÍK, Tomáš; KOLÁČNÝ, Ivo; et al. *Příběh Paláce šlechticů*. Popularizační monografie (nehlášená do RVI). Brno, 2024.
- JUNEK, Marek;. *Kurátorství a výstavnictví*. Vysokoškolská skripta (nehlášená do RVI). Praha, 2024.
- PIVODA, Ondřej;. *Po brněnských stopách Pavla a Huga*. Průvodce. Popularizační monografie (nehlášená do RVI). Brno, 2024.

Popularizační studie

- ANTONÍN, Vladimír;. *Tmavobělky, opomíjené lupenaté houby*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Praha, 2024.
- BZZZ – *Hravá knížka o hmyzích opylovačích*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Brno, 2024.
- COLLEDANI, Věra;. *Nemateriální dědictví Jihomoravského kraje – Činovat jako současný módní doplněk*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Česká republika, Břeclav, 2024.
- COLLEDANI, Věra;. *Nemateriální dědictví Jihomoravského kraje – Kam do divadla?*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Česká republika, Břeclav, 2024.
- COLLEDANI, Věra;. *Nemateriální dědictví Jihomoravského kraje – Modrotisk kolem nás*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Česká republika, Břeclav, 2024.
- COLLEDANI, Věra;. *Nemateriální dědictví Jihomoravského kraje – Pískem vysypávané ornamenty*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Česká republika, Břeclav, 2024.
- COLLEDANI, Věra;. *Nemateriální dědictví Jihomoravského kraje – Zavádka na Hanáckém Slovácku*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Česká republika, Břeclav, 2024.
- COLLEDANI, Věra;. *Nemateriální dědictví Jihomoravského kraje – Žarošická pouť*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Česká republika, Břeclav, 2024.

- LEXA, Lukáš;. *Střety zelených kádru a četnictva na Slovácku v roce 1918*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Břeclav, 2024.
- NERUDOVI, Zdeňka;. *Časopis Anthropologie slaví šedesátiny*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Brno, 2024.
- PICHLOVÁ, Petra;. *„Smiluje se Bůh nade mnou, člověkem tvrdé šije?“ Život a dílo Boženy Komárkové*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Praha, 2024.
- PIVODA, Ondřej;. *Pavel Haas a jeho opera Šarlatán*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Brno, 2024.
- PIVODA, Ondřej;. *Pavel Haas – zmařený talent*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Brno, 2024.
- PROKŮPEK, Tomáš;. *Artuš Scheiner – maître tchèque de l'illustration*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Francie, Paříž, 2024.
- PROKŮPEK, Tomáš;. *Ervín Urban*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). ČR, Praha, 2024.
- PROKŮPEK, Tomáš;. *Josef Lada a Kvítka*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). ČR, Praha, 2024.
- PROKŮPEK, Tomáš;. *József Jusztusz – ein Opfer seiner Zeit*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Německo, Leipzig, 2024.
- PROKŮPEK, Tomáš;. *Klasyczny bukiet i heretycki urok komiksu*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Polsko, Poznaň, 2024.
- PROKŮPEK, Tomáš;. *Výtvarník Miloslav Havlíček*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). ČR, Praha, 2024.
- PROKŮPEK, Tomáš;. *Život a tvorba Libora Páva*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). ČR, Praha, 2024.
- RYMEŠOVÁ, Dana; ČERNÝ, Martin;. *Poznáte naše hrabavé?*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Praha, 2024.
- TARAŠKA, Vojtěch; HÉDL, Radim; CHUDOMILOVÁ, Markéta;. *Exkurze do žulovských luhů a hájů..* Popularizační studie (nehlášená do RIV). Česká republika, Valašské Meziříčí, 2024.
- TARAŠKA, Vojtěch; HRADÍLEK, Zbyněk; DUCHOSLAV, Martin; et al. *K 60. narozeninám Boba Trávníčka*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Česká republika, Valašské Meziříčí, 2024.
- VANÍČKOVÁ, Eva;. *Spektakuläre Rekonstruktion einer 4.000 Jahre alten Frau aus der Bronzezeit*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Německo, 2024.

- ZAHRÁDKA, Jiří; *La veritá, in primo luogo la veritá, non la bellezza*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Itálie, Řím, 2024
- ZAHRÁDKA, Jiří; *Janáčkův brněnský rok 1924*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Česká republika, Brno, 2024
- ZAHRÁDKA, Jiří; *Opera o nejobyčejnějších věcech*. Popularizační studie (nehlášená do RIV). Česká republika, Brno, 2024

Výstava bez kritického katalogu

- COLLEDANI, Věra; *Májové slavnosti*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). ČR, Brno, 2024.
- COLLEDANI, Věra; DVOŘÁKOVÁ, Hana; *Florální objekt_Přemysl Hytych*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). Česká republika, Brno, 2024.
- HRAZDIL, Vladimír; DOČKAL, Petr; *Výstava konference Těžební unie, Zaječí 11. 4. 2024*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). Česká republika, Zaječí, 2024.
- KOSTRHUN, Petr; GREGOROVÁ, Růžena; OLIVA, Martin; et al. *Anton Rzehak. Cesta do hloubi profesorovy duše*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). Brno, 2023.
- KRAFLOVÁ, Hana; *Sto let Vánočního stromu republiky 1924-2024. Dar časlavského rodáka Rudolfa Těšňohlídky mladému státu*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). Česká republika, Čáslav, 2024.
- LEXA, Lukáš; KOZÁK, Ivo; *Leo Ecker a další Vřesovjané ve službách Slovácké brigády*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). Česko, Vřesovice, 2024.
- MERTO VÁ, Petra; SVOBODA, Petra; RYŠKOVÁ, Michaela;...et al. *Res Urbanae*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). Česká republika, Brno, 2024.
- NERUDOVÁ, Jana; *Výstava Tisíc tváří Amazonie*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). Česká republika, Brno, 2024.
- NOVOTNÁ, Anna; ŠEVČÍKOVÁ, Hana; ANTONÍN, Vladimír; et al. *Výstava hub a plodů podzimu*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). Česká republika, Brno, 2024.
- PIVODA, Ondřej; *Pavel Haas – Šarlatán, 1.–24. 11. 2024, foyer Mahenova divadla, Brno*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; *A co dostanou u sousedů?.* Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; *A co dostanou u sousedů?.* Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; *Do Brna široká cesta. Kramářské písně se světskou tematikou*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; *Dvanácte vrchů ten strom má. Kramářské a poutní tisky s náboženskou tematikou*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). ČR, Lomnice, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; *Dvanácte vrchů ten strom má. Kramářské a poutní tisky s náboženskou tematikou*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; *Pašijový týden na kraslicích*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; *Podoby vánočního stromku*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; BÁRTA, Milan; PETKOVÁ, Tatiana; *Já se chci vrátit domů... Soudní procesy s tzv. řeckými monarchofašisty v Československu v 50. letech 20. století*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; COLLEDANI, Věra; *Dožínky*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; COLLEDANI, Věra; *Svatojánské slavnosti*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; COLLEDANI, Věra; *Vin(n)osti svatého Martina*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; COLLEDANI, Věra; *Vinobraní*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). ČR, Brno, 2024.
- PROCHÁZKA, Jiří; *Tisíc tváří Amazonie*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). Česká republika, Brno, 2024.
- PROCHÁZKA, Jiří; *Výstava Megabrouci*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). Česká republika, Brno, 2024.
- PROCHÁZKA, Jiří; MIHAL, Vlastimil; *Bezobratlí v Karpatech*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online). Česká republika, Jablunkov, 2024.
- PROKEŠOVÁ, Šárka; *Příběh Paláce šlechticů*. Výstava Enekit (bez kritického katalogu/online).

Etnografický ústav Moravského zemského muzea, Koblížná 1, Brno, 2024.

PROKŮPEK, Tomáš; *Aquí y ahora*. Výstava Enekrit (bez kritického katalogu/online). Casa del Lector, Madrid, Španělsko, 2024.

PROKŮPEK, Tomáš; *Ondřej Sekora známy aj neznámy*. Výstava Enekrit (bez kritického katalogu/online). Slovensko, Bratislava, 2024.

ŠEVČÍKOVÁ, Hana; ANTONÍN, Vladimír; et al. IV. *Výstava hub*. Výstava Enekrit (bez kritického katalogu/online).

Výstava Megabrouci. Výstava Enekrit (bez kritického katalogu/online). Česká Republika, Brno, 2024.

ZAHRÁDKA, Jiří; *Jenůfa. Spolu s TIC Brno. Teatro dell'Opera di Roma, Řím 30. 4. – 10. 5. 2024*. Výstava Enekrit (bez kritického katalogu/online). ČR, Brno, Sál KVIC Vinohrady, 2024. Výstava Enekrit (bez kritického katalogu/online).

ZAHRÁDKA, Jiří; *Jak se žilo u Janáčků – výstava a tvůrčí dílna (Vendula Chalánková). Spolu s TIC Brno. České centrum Sofie, 22. 6. – 13. 9. 2024, Muzeum humoru a satiry v Gabrovu 5. 11. 2024 – 15. 1. 2025*. Výstava Enekrit (bez kritického katalogu/online).

ZAHRÁDKA, Jiří; *Leoš Janáček a jeho drazí (Vendula Chalánková) spolu s TIC Brno, Park Cristal v Sofii 10. 06. 2024 – 24. 06. 2024, Výstavní síň „Asen Kraišnikov“, Klub osobností kultury 1.–16. 10. 2024, Mládežnické centrum v Haskovu 5.–30. 11. 2024*. Výstava Enekrit (bez kritického katalogu/online).

ZAHRÁDKA, Jiří; *Leoš Janáček a jeho drazí (Vendula Chalánková). Spolu s TIC Brno, Český dům, klub Dzyga, Lvov 17.–22. 9. 2024*. Výstava Enekrit (bez kritického katalogu/online).

ZAHRÁDKA, Jiří; *„Jako Janáček sem jel, jako doktor se vracím“. Spolu s TIC Brno. Čítárna/kavárna kaFFe, Filozofická fakulta MU, Brno 12. 11. 2024 – 31. 1. 2025*. Výstava Enekrit (bez kritického katalogu/online).

ZAHRÁDKA, Jiří; *Leoš Janáček: Výlety páně Broučkovy, 1.–24. 11. 2024, foyer Janáčkova divadla, Brno, výstava v rámci Mezinárodního hudebního festivalu Janáček Brno 2024*. Výstava Enekrit (bez kritického katalogu/online).

ZAHRÁDKA, Jiří; *Příhody lišky Bystroušky 100 let. MZM, Dittršteinský palác, 30. 10. 2024 – 5. 1. 2025*.

Jiří Zahrádka: *Věc Janáček*. MZM, Památník Leoše Janáčka, 1. 11. – 1. 12. 2024

Přednášky pro veřejnost

ANTONÍN, Vladimír; *Mykologie – úvod do poznávání hub, tržní druhy hub a jim podobné jedlé a jedovaté houby*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.

BERGEROVÁ, Kateřina; *Středověká kuchyně*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Heršpice, 2024.

BERGEROVÁ, Kateřina; *ZSV Konůvky – historie vesnice a průběh archeologického výzkumu*. Přednáška pro veřejnost. ZSV Konůvky, 2024.

BERGEROVÁ, Kateřina; *Středověká militária ve sbírkách MZM*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Heršpice, 2024.

BŘEČKA, Jan; *Bombardování Brna 1944–1945*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.

BŘEČKA, Jan; *Danuše a Stanislav - příběh brněnských obětí srpna 1969 na neznámých fotografiích*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Praha, 2024.

BŘEČKA, Jan; *Operace Wolfram*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Panenské Břežany, 2024.

CALÁBKOVÁ, Gabriela; *Po stopách čtvernožců moravského permu*. Přednáška pro veřejnost. Masarykova univerzita, Brno, 2024.

COLLEDANI, Věra; *Advent u Šlechticů*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.

COLLEDANI, Věra; *Májové slavnosti – Zavádka na Hanáckém Slovácku*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.

COLLEDANI, Věra; *Zavádka na Hanáckém Slovácku*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.

COLLEDANI, Věra; *Zavádka na Hanáckém Slovácku*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.

ČIŽMÁŘOVÁ, Hana; *Keltové (nejen) v Maloměřicích*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.

ČIŽMÁŘOVÁ, Hana; *Keltové na Moravě*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.

ČIŽMÁŘOVÁ, Hana; *Komentovaná prohlídka oppida Staré Hradisko II/2024*. Přednáška pro veřejnost. Malé Hradisko, 2024.

ČIŽMÁŘOVÁ, Hana; *Komentovaná prohlídka oppida Staré Hradisko I/2024*. Přednáška pro veřejnost. Malé Hradisko, 2024.

ČIŽMÁŘOVÁ, Hana; *Laténská aglomerace Němčice. Výsledky detektorové prospekce a terénních výzkumů*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Znojmo, 2024.

- ČIŽMÁŘOVÁ, Hana; *Němčice nad Hanou. Centrální aglomerace doby laténské*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.
- DUFKOVÁ, Libuše; PROKEŠOVÁ, Šárka; *Organizování přednášky Toalety rokokové dámy*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, Etnografický ústav, 2024.
- GREGOROVÁ, Růžena; *Historická turistika – příklad interdisciplinárního výzkumu*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- GROSSMANNOVÁ, Dagmar; *Stříbrný poklad ze Střelice*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Znojmo, 2024.
- JOCHMANOVÁ, Andrea; *Queer osobnosti vědy. Přednáška z cyklu L-Panorama pro Celouniverzitní spolek Q-Hub*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.
- JOCHMANOVÁ, Andrea; *Stíny slovanské divadelnosti. Přednáška na festivalu Šrámkova Sobotka (68. ročník, 2024)*. Přednáška pro veřejnost. Sobotka, 2024.
- JOCHMANOVÁ, Andrea; *Stopěťadvacet-krát Oldřich Nový. Přednáška z cyklu Osobnosti našeho kraje, Knihovna Jiřího Mahena, Brno-Chrlice*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.
- JOCHMANOVÁ, Andrea; *Ti všichni... Peškovi. Přednáška z cyklu Osobnosti našeho kraje. Knihovna Jiřího Mahena, pobočka Brno-Chrlice*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.
- JOCHMANOVÁ, Andrea; *Ti všichni... Peškovi. Přednáška z cyklu Osobnosti našeho kraje, Knihovna Jiřího Mahena, pobočka Brno-Černovice*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.
- KALINOVÁ, Alena; *Olomučanská keramika*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Olomučany, Muzeum olomučanské keramiky, 2024.
- KALINOVÁ, Alena; *Olomučanská keramika*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Olomučany, Muzeum olomučanské keramiky, 2024.
- Komentovaná ukázka oblékání rekonstruovaného hanáckoslováckého kroje. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, Etnografický ústav, 2024.
- KONDROVÁ, Marta; *Masopustní mečové tance na Uherskobrodsku*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.
- KOSTRHUN, Petr; *Expedice Rembaranka 1969*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Praha, Písecká brána, 2023.
- KRAFLOVÁ, Hana; *Jiří Mahen stále aktuální*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- KRAFLOVÁ, Hana; *Nastoupil jsem co redaktor... Literatura a literáti v Lidových novinách 1893–1939*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, MZM, Muzejní klub, 2024.
- KRAFLOVÁ, Hana; *Nastoupil jsem co redaktor... Literatura a literáti v Lidových novinách 1893–1939*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- KRAFLOVÁ, Hana; *Nastoupil jsem co redaktor... Literatura a literáti v Lidových novinách 1893–1939*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- KRAFLOVÁ, Hana; *Nastoupil jsem co redaktor... Literatura a literáti v Lidových novinách 1893–1939*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- KRAFLOVÁ, Hana; *Nastoupil jsem co redaktor... Literatura a literáti v Lidových novinách 1893–1939*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- KRAFLOVÁ, Hana; *Ondřej Sekora, redaktor Lidových novin*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- KRAFLOVÁ, Hana; *Syrinx - a jak dál? Osudy členů literárního sdružení z roku 1903*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- KRAFLOVÁ, Hana; *Z Lidových novin na jeviště*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- KREJČÍK, Tomáš; *Organizování a moderování doprovodného programu k výstavě Příběh Paláce šlechticů – přednáška*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- KROUPA, Jiří; *Organizace přednášky v rámci doprovodného programu výstavy Příběh Paláce šlechticů*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, Etnografický ústav, 2024.
- KRUTÍLKOVÁ, Hana; *Ženy v „mužském prostoru“ před rokem 1914 na příkladu skautského hnutí*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Březiny (okr. Vsetín), 2024.
- LEXA, Lukáš; *„Těžká je služba ochránců zákona.“ Stinná stránka četnického řemesla na příkladu fatálních zásahů proti „zločincům z povolání“ v Hodoníně a Miloticích v roce 1933*. Přednáška pro veřejnost. Česko, Mikulov, 2024.
- LEXA, Lukáš; *Násilné projevy ustavování republiky v letech 1918–1920 na jihu Moravy*. Přednáška pro veřejnost. Česko, Hustopeče, 2024.
- LEXA, Lukáš; *Po stopách předků v uniformě*. Přednáška pro veřejnost. Jihlava, 2024.

- LEXA, Lukáš;. *Podluží ve Slovácké brigádě*. Přednáška pro veřejnost. Česko, Mikulčice, 2024.
- LEXA, Lukáš;. *Slovácká brigáda a její příslušníci z Morkůvek*. Přednáška pro veřejnost. Česko, Morčůvky, 2024.
- LEXA, Lukáš;. *Vojenské prameny v genealogii*. Přednáška pro veřejnost. Česko, Brno, 2024.
- LEXA, Lukáš;. *Vřesovjané ve světové válce a Slovácké brigádě. Znovuobjevování osudů zapomenutých hrdinů*. Přednáška pro veřejnost. Česko, Vřesovice, 2024.
- LEXA, Lukáš;. *Vznik Československa a maďarsko-československá válka*. Přednáška pro veřejnost. Slovensko, Rožňava, 2024.
- LEXA, Lukáš;. *Zelené kádry - osudy odpíračů vojenské služby za Velké války*. Přednáška pro veřejnost. Česko, Břeclav, 2024.
- MACHÁČKOVÁ, Karolína;. *Nahlédnutí do restaurátorské dílny aneb Jak se zachraňuje lidová kultura*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- MACHÁČKOVÁ, Karolína;. *Představení práce konzervátora-restaurátora – workshop + depozitáře*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, Palác šlechticů, 2024.
- MERTOŮVÁ, Petra;. *Jak daleko bylo od Protisu a Art Protisu*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- MERTOŮVÁ, Petra;. *Prohlídka po historických místech textilní výroby v Brně*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- MERTOŮVÁ, Petra;. *Průvodce pro (ne)textiláky*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- MERTOŮVÁ, Petra;. *Vlněna již jen ve vzpomínkách*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- Moderování a organizace přednášky v rámci doprovodného programu výstavy Příběh Paláce šlechticů*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, Etnografický ústav, 2024.
- NAVRÁTILOVÁ, Alexandra;. *Žena a její postavení v tradiční venkovské komunitě*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.
- NERUDOVÁ, Zdeňka;. *U3V*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2023.
- ONDROVÁ, Terézia;. *Vystěhovalectví moravských Kopaničářů do USA v 1. čtvrtině 20. století*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Brno, 2024.
- PICHOVÁ, Petra;. *Charta 77 a Brno*. Přednáška pro veřejnost. Masarykova univerzita, 2024.
- PIVODA, Ondřej;. *Brno a bratři Haasové*. Přednáška pro veřejnost. Institut Paměti národa, Brno, 2024.
- PIVODA, Ondřej;. *„Ať doba dobrá nebo zlá, na rtech měj stále smích...“: Pavel Haas a jeho opera Šarlatán*. Přednáška pro veřejnost. Památník Leoše Janáčka, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana;. *Babylon nejen moravský*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana;. *Čtrnáct barev Vánoc*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana;. *Čtrnáct barev Vánoc*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Ostopovice, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana;. *Dva životy, dvě kultury, dvě země*. Přednáška pro veřejnost. česká republika, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana;. *Masopust držíme*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana;. *Od Škaredé středy po Pašijový týden*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana;. *Podoby a obdoby vánočního stromku*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; COLLEDANI, Věra;. *Na dušičky pamatujte, nás chudobných obdarujte...* Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; JUNEK, Marek;. *Digitalizace v MZM*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; PEŤKOVÁ, Tatiana;. *Já se chci vrátit domů...* Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; PEŤKOVÁ, Tatiana;. *Já se chci vrátit domů...* Přednáška pro veřejnost. ČR, Brno, 2024.
- PONČÍKOVÁ, Pavlína;. *Hospodářské zázemí starobrněnských augustiniánů v 19. století*. Přednáška pro veřejnost. ČR Brno, 2023.
- PONČÍKOVÁ, Pavlína;. *Mendelova stezka Brnem*. Přednáška pro veřejnost. ČR Brno, 2023.
- POSPÍŠILOVÁ, Jana;. *O životě dětí na moravském venkově*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.
- PROCHÁZKA, Jiří;. *Nebezpeční živočichové ve Středozemí*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- PROCHÁZKA, Jiří;. *Ondřej Sekora pohledem entomologa*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.
- PROCHÁZKA, Jiří;. *Přednáška „Mrtvé dřevo žije“*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Hodonín, 2024.
- PROCHÁZKA, Jiří;. *Přednáška: Mrtvé dřevo žije aneb co dělá prales pralesem*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Horská Kvilda, 2024.

PROCHÁZKA, Jiří; *Příroda národního parku Mount Cameroon*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.

PROCHÁZKA, Jiří; *Přednáška o hmyzu a chovu včel pro ZŠ Montessori Kyjov*. Přednáška pro veřejnost. Kyjov, Česká republika, 2024.

PROKŮPEK, Tomáš; *AARGH! a Zdeněk Burian*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Štramberk, 2024.

PROKŮPEK, Tomáš; *Co jsme zatím stihli*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Brno, FA VUT, 2024.

PROKŮPEK, Tomáš; *Český komiks pro děti včera a dnes*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Brno, Knihovna Jiřího Mahena, 2024.

PROKŮPEK, Tomáš; *Karikatura v Lidových novinách*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.

PROKŮPEK, Tomáš; *Polský komiks – od profesora Filutka po Cyberpunk 2077*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Praha, 2024.

PROKŮPEK, Tomáš; *Stanislav Lolek a jeho Uriška*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Brno, Památník Leoše Janáčka, 2024.

PROKŮPEK, Tomáš; et al. *Bystrouška jde do světa*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Brno, Knihovna Jiřího Mahena, 2024.

ROBLÍČKOVÁ, Martina; *Fauna poslední doby ledové na Moravě*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Praha, 2024.

ROŽKOVÁ, Gabriela; *Tradiční oděv na Hanáckém Slovácku – přednáška pro veřejnost s ukázkou oblékání do kroje*. Přednáška pro veřejnost. Palác šlechtičen, 2024.

ROŽKOVÁ, Gabriela; *Tradiční oděv na jižním Brněnsku (Židlochovicko)*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Velké Němčice, 2024.

ŘEPA, Tomáš; *Vojenství v českých zemích od služby císaři po první republiku*. Přednáška pro veřejnost. ČR, Brno, 2024.

SALAŠ, Milan; *Hradisko a svatyně z doby bronzové na Cezavách u Blučiny*. Přednáška pro veřejnost. 28. 11. 2024, 2024.

SALAŠ, Milan; *Hradisko Réna u Ivančic a jeho bronzové poklady*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Oslavany, 2024.

SALAŠ, Milan; *Výklad na lokalitě - hradisko Réna*. Přednáška pro veřejnost. CZ, Ivančice, 2024.

ŠEVČÍKOVÁ, Hana; *Méně známé jedlé houby*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, klubovna Hortus, 2024.

ŠEVČÍKOVÁ, Hana; *O houbách a přírodě Madeiry*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.

ŠEVČÍKOVÁ, Hana; *To všechno jsou houby (všech tvarů a velikostí)*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, klubovna Senior klubu, 2024.

ŠEVČÍKOVÁ, Hana; *To všechno jsou houby*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, KVIC, Brno-Vinohrady, velký sál, 2024.

ŠEVČÍKOVÁ, Hana; *Zajímavé houby okolí Brna*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.

VANÍČKOVÁ, Eva; *Antropologická rekonstrukce podoby, metoda jak vrátit tváře mrtvým*. Přednáška pro veřejnost. Brno, 2024.

VANÍČKOVÁ, Eva; *Metoda antropologické rekonstrukce, LAR MZM*. Přednáška pro veřejnost. Moravský Krumlov, 2024.

Vánoční koledování. Přednáška pro veřejnost. ČR, Brno, 2024.

Vánoční koncert národnostních menšin. Přednáška pro veřejnost. ČR, Brno, 2024.

VEDRA, Dana; *„Obce určené k zániku – vysídlení obcí Dražanská“*. Přednáška pro veřejnost. Kulturní dům Niva, 2024.

VEDRA, Dana; *„Ztracené domovy“*. Přednáška pro veřejnost. Česká Republika, Středočeský kraj, Sedlčany, 2024.

VEDRA, Dana; *Obce určené k zániku*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, Radnická 10, 2024.

VÍŠKOVÁ, Eva; *Komentovaná prohlídka v expozici Svět nerostů*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.

VÍŠKOVÁ, Eva; *Komentovaná prohlídka v expozici Svět nerostů*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, 2024.

ŽÁKOVÁ, Michela; *Organizace a moderování přednášky v rámci doprovodného programu výstavy Příběh Paláce šlechtičen*. Přednáška pro veřejnost. Česká republika, Brno, Etnografický ústav, 2024.

Vystoupení v médiích

ANTONÍN, Vladimír; *popularizace v médiích*. TV Prima CNN news – rozhovor o bedlách, 2. X. 2024, MZM. ČT 1 + ČT24, Studio 6 – obecný rozhovor o houbách a houbaření, 4. X. 2024. ČRo Brno + ČRo Plus – rozhovor o houbách, 16. X. 2024. Vystoupení v médiích. Česká republika, Brno, 2024.

BŘEČKA Jan; OSOUC Marek; *Odškodněte víc obětí okupace, volají historici. Zákon opomněl sourozence*. MF Dnes. Vystoupení v médiích. Česká republika, Brno, 2024.

- BŘEČKA, Jan.; *Sourozenci obětí z léta 1969 se dočkají nároku na odškodnění*. Seznam zprávy. Vystoupení v médiích. Česká republika, Praha, 2024.
- ČERNÝ, Martin.; *V Biskupském dvoře jsou k vidění ryby jihomoravských řek*. TV Brno. Vystoupení v médiích. Česká republika, Brno, 2024.
- KOLIBÁČ, Jiří.; *Jak cykasy manipulují hmyzem*. ČRo. Vystoupení v médiích. Praha, 2024.
- KOLIBÁČ, Jiří.; *Jak vznikla spolupráce hmyzu a rostlin*. ČRo. Vystoupení v médiích. Praha, 2024.
- KOLIBÁČ, Jiří.; *Zvláštnosti fyziologie švábů..* ČRo. Vystoupení v médiích. Praha, 2024.
- NERUDA, Petr; OLIVA, Martin.; *Prezentace výzkumu Věstonické venuše*. Televize Nova. Vystoupení v médiích. Česká republika, 2024.
- NERUDA, Petr.; *ČT Výzkum Věstonické venuše*. Vystoupení v médiích. Česká republika, 2024.
- NERUDA, Petr.; *Prezentace výzkumu Věstonické venuše*. ČT. Vystoupení v médiích. Česká republika, 2024.
- NERUDA, Petr.; *Vstup o výzkumu Věstonické venuše*. ČRo. Vystoupení v médiích. Česká republika, 2024.
- NERUDOVÁ, Zdeňka.; *Archeoložka mapuje osídlení Brna. Lovce lákala skvělá viditelnost, říká*. MF dnes. Vystoupení v médiích. Brno, 2023.
- NERUDOVÁ, Zdeňka.; *Kvarteto*. Česká televize. Vystoupení v médiích. ČT 2, 2024.
- NERUDOVÁ, Zdeňka.; *Mamutí ráj v Brně*. Archaia. Vystoupení v médiích. Brno, 2024.
- NERUDOVÁ, Zdeňka.; *Pozvání do pavilonu Anthropos*. CNN Prima news. Vystoupení v médiích. Brno, 2024.
- NERUDOVÁ, Zdeňka.; *Pravěcí lidé žili v Bohunicích, tvrdí v nové knize brněnská archeoložka*. Brněnský deník. Vystoupení v médiích. Brno, 2023.
- POLÁKOVÁ, Jana.; *Dobré ráno*. ČT. Vystoupení v médiích. ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana.; *Host: etnografka Jana Poláková o fenoménu kramářských písní*. Český rozhlas Brno. Vystoupení v médiích. ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana.; *Já se chci vrátit domů...* ČRo Plus. Vystoupení v médiích. ČR, Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana.; *Vánoční tradice*. ČT. Vystoupení v médiích. Brno, 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana.; *Vánoční tradice*. ČT. Vystoupení v médiích. Česká republika, Brno, 2024.
- PROCHÁZKA, Jiří.; *Hnutí Brontosaurus, Příběhy nadšení: Kudlačena se nevzdává*. Vystoupení v médiích. Česká republika, Brno, 2024.
- PROCHÁZKA, Jiří.; *Unikátní brouci*. ČT. Vystoupení v médiích. Česká republika, Brno, 2024.
- PROCHÁZKA, Jiří.; *Václav Šálek, ČTK: Přes 2,5 milionu exemplářů hmyzu se skrývá v depozitáři Moravského zemského muzea*. Vystoupení v médiích. Depozitář entomologického oddělení, Slatina, 2024.
- PROKŮPEK, Tomáš.; *Rozhovor o výstavě českého komiksu v Českém centru Madrid*. Český rozhlas Vltava. Vystoupení v médiích. Česká republika, Praha, 2024.
- PROKŮPEK, Tomáš.; *vystoupení v reportáži RTVS z výstavy Ondřej Sekora známy aj neznámy*. Vystoupení v médiích. Slovensko, Bratislava, 2024.
- ŠEVČÍKOVÁ, Hana.; *popularizace v médiích – rozhovory pro rozhlas a noviny*. Rozhovory o růstu hub, nebezpečí jedovatých druhů, houby a změny klimatu Praha in 2x, Deník 2x, Novinky.cz, dále zodpovídání jednotlivých dotazů do článků o houbách. Vystoupení v médiích. Česká republika, Brno, 2024.
- ŠEVČÍKOVÁ, Hana.; *Televizní vystoupení o růstu hub – více menších vystoupení*. ČT. Vystoupení v médiích. Česká televize, studio Brno a lesy v okolí, 2024.
- TVRDÝ, Zdeněk.; *Být antropologem je tak trochu detektivní práce*. MUNI. Vystoupení v médiích. Brno, 2024.
- VANIČKOVÁ, Eva.; *45 amazing facial reconstructions, from Stone Age shamans to King Tut*. Live science. Vystoupení v médiích. New york, 2024.
- VANIČKOVÁ, Eva.; *Mediální prezentace Výstavy Zdeňka Buriana 21. 6. 2023 – 23. 2. 2024*. Vystoupení v médiích. Brno, 2024.
- VANIČKOVÁ, Eva.; *Videoprůvodce pro neslyšící v Pavilonu Anthropos*. ČT. Vystoupení v médiích. Brno, 2024.
- VEDRA, Dana.; *Vystoupení v pořadu "Přímo z místa"*. Český rozhlas Olomouc. Vystoupení v médiích. Česká republika, Olomouc, 2024.
- ZAHRÁDKA, Jiří.; *Z Janáčkovy korespondence i díla. Glagolská mše, archaická a stále moderní*. ČR, Vltava.
- ZAHRÁDKA, Jiří.; *„Janáček byl tehdy nadšený a kritiky pozitivní.“ Od premiéry Lišky Bystroušky uběhlo už sto let*. ČR Brno.
- ZAHRÁDKA, Jiří.; *Rozhovor – přímý přenos ze zahajovacího koncertu Mezinárodního hudebního festivalu Leoše Janáčka 2024*. ČR, Vltava. Vystoupení v médiích. Brno, 2024.

ZAHRÁDKA, Jiří; Janáček – Smetana?! ČR, Vltava. Vystoupení v médiích. Brno, 2024.
 ZAHRÁDKA, Jiří; *Mezinárodní operní a hudební festival Janáček Brno 2024 – rozhovor*. Rádio Proglas. Vystoupení v médiích. Brno, 2024.
 ZAHRÁDKA, Jiří; *Rozhovor – Oslavy 170. výročí narození Leoše Janáčka*. ČT. Vystoupení v médiích. Brno, 2024.

Vedení exkurze a komentované přednášky

BERGEROVÁ, Kateřina; *Morava ve středověku: komentovaná prohlídka pro 7. třídu (15. 4. 2024)*. Vedení komentované vycházky. 2024.
 COLLEDANI, Věra; *Traditional culture for foreign students*. Vedení exkurze. 2024.
 ČERNÝ, Martin; *Ornitologický výklad v rámci Týdne dětí s MZM*. Vedení komentované vycházky. 2024.
 DŘEVOJAN, Pavel; KUBEŠOVÁ, Svatava; *Po stopách prof. Josefa Podpěry: bryoexkurze do údolí Bobravy*. Vedení exkurze. 2024.
 HRŠELOVÁ, Pavla; *Exkurze Ketkovice*. Vedení exkurze. 2024.
 HRŠELOVÁ, Pavla; *Výprava za permoníky*. Vedení komentované vycházky. 2024.
Komentovaná prohlídka depozitáře keramiky pro studenty PříF MU (restaurování). Vedení komentované vycházky. 2024.
 KUBEŠOVÁ, Svatava; *Exkurze na mechy do Soběšických lesů*. Vedení exkurze. 2024.
 MACHÁČKOVÁ, Karolína; *Odborná exkurze pro studenty VOŠR*. Vedení exkurze. 2024.
 POLÁKOVÁ, Jana; *Do Brna široká cesta...* Vedení komentované vycházky. 2024.
 PONČÍKOVÁ, Pavlína; *Atraktivní svět genetiky – program pro školy*. Vedení exkurze. 2024.
 PONČÍKOVÁ, Pavlína; *Stezka Mendelovým Brnem*. Vedení komentované vycházky. 2024.
 PROCHÁZKA, Jiří; *Exkurze na Kolečko u Tovačova v rámci Repetitoria terénní přírodovědy 2024 pořádané Lipkou*. Vedení exkurze. 2024.
 PROCHÁZKA, Jiří; *Exkurze „Za majkami a dalšími jarními brouky na Visengrunty u Bošovic“*. Vedení exkurze. 2024.
 PROCHÁZKA, Jiří; *Exkurze do entomologického depozitáře pro entomologický kroužek Střediska ekologické výchovy Hlídka*. Vedení exkurze. 2024.
 PROCHÁZKA, Jiří; *Exkurze na PP Kudlačena v Beskydech*. Vedení exkurze. 2024.

PROCHÁZKA, Jiří; *Exkurze pro přírodovědný kroužek „Roštáci“ do entomologického depozitáře*. Vedení exkurze. 2024.
 PROCHÁZKA, Jiří; *Příroda v PP Kudlačena*. Vedení exkurze. 2024.
 PROCHÁZKA, Jiří; *Přírodovědná praktika v Řecku v rámci programu Erasmus+ pro Masarykovu střední školu zemědělskou a přírodovědnou, Opava, p. o.* Vedení exkurze. 2024.
 PROCHÁZKA, Jiří; BAŇAŘ, Petr; NERUDOVÁ, Jana; *Exkurze pro veřejnost do entomologického depozitáře*. Vedení exkurze. 2024.
 PROCHÁZKA, Jiří; TARAŠKA, Vojtěch; KNÁPEK, Ondřej; *City Nature Challenge - Brněnská džungle*. Vedení exkurze. 2024.
 PROKEŠOVÁ, Šárka; *Komentovaná prohlídka Stálé expozice Moravská lidová kultura v zrcadle času pro účastníky konference knihovníků*. Vedení exkurze. 2024.
 ROBLÍČKOVÁ, Martina; *Vedení exkurze do jeskyně Býčí skála*. Vedení exkurze. 2024.
 ROBLÍČKOVÁ, Martina; *Vedení exkurze do jeskyně Býčí skála*. Vedení exkurze. 2024.
 ŠEVČÍKOVÁ, Hana; *Mykologické exkurze – vycházky do okolí Babic pro ZŠ a MŠ Sedmihlášek*. Vedení komentované vycházky. 2024.
 TARAŠKA, Vojtěch; *Býlí v bílé jámě: botanická exkurze do višňavské kaolínky*. Vedení exkurze. 2024.
 TARAŠKA, Vojtěch; HÉDL, Radim; *Exkurze do údolí Javorné u Zlatých Hor*. Vedení exkurze. 2024.
 TARAŠKA, Vojtěch; KUBEŠOVÁ, Svatava; *Botanická exkurze pro školy*. Vedení exkurze. 2024.
 TKÁČIKOVÁ, Jana; KUBEŠOVÁ, Svatava; *Bryologická exkurze za historií mechorostů v Beskydech*. Vedení exkurze. 2024.
 TUREK, Tomáš; *Hády, brněnský kopec tří moří*. Vedení exkurze. 2024.
 TUREK, Tomáš; *Okrajem pavlovských vrchů*. Vedení exkurze. 2024.
 TUREK, Tomáš; *Rudické propadání a jeho okolí, jak jej neznáte*. Vedení exkurze. 2024.
 TUREK, Tomáš; *Rudické propadání a jeho okolí, jak jej neznáte*. Vedení exkurze. 2024.
 TUREK, Tomáš; *Stránská skála známá i neznámá*. Vedení exkurze. 2024.
 TUREK, Tomáš; *Za brněnským kamenem*. Vedení komentované vycházky. 2024.
 TUREK, Tomáš; *Za brněnským kamenem*. Vedení komentované vycházky. 2024.

TUREK, Tomáš;. *Za brněnským kamenem*. Vedení komentované vycházky. 2024.

TUREK, Tomáš;. *Za tajemným podzemím Býčí skály*. Vedení exkurze. 2024.

VANÍČKOVÁ, Eva;. *Komentovaná prohlídka meto-
dické centrum muzejní pedagogiky*, Zdeněk Burian.
Vedení komentované vycházky. 2024.

VANÍČKOVÁ, Eva;. *Komentovaná prohlídka pro
nevidomé a slabozraké*, Zdeněk Burian. Vedení
komentované vycházky. 2024.

VEDRA, Dana;. *PO STOPÁCH ZDEVASTOVANÉ
KRAJINY VE STŘEDNÍCH ČECHÁCH* Exkurze
po bývalých vojenských cvičištích SS a Wehrmachtu
(Benešovsko, Sedlčansko, Brdy). Vedení exkurze.
2024.

VÍŠKOVÁ, Eva;. *Týden dětí s MZM*. Vedení exkurze.
2024.

Vycházka na Hády pro ZŠ Labyrinth Brno. Vedení
komentované vycházky. 2024.

Příloha č. 2

Další specifické výzkumné aktivity

Výuka na VŠ

ČERNÝ, Martin;. *PdF:BIp013 Cvičení v terénu – bo-
tanika, zoologie a ekologie..* PdF MUNI. Výuka.
2024.

GALETOVÁ, Martina;. *Co nosily Venuše aneb jak
se lidé v pravěku zdobili*. MUNI U3V. Výuka.
2024.

GROSSMANNOVÁ, Dagmar; RICHTERA, Lukáš;. *Scriptorium Brunense. Letní škola pomocných věd
historických*. FF MUNI. Výuka. 2024.

GROSSMANNOVÁ, Dagmar;. *7. Letní škola nu-
mismatiky*. FF UP Olomouc. Výuka. 2024.

GROSSMANNOVÁ, Dagmar;. *Numismatika*.
FF MUNI. Výuka. 2024.

GROSSMANNOVÁ, Dagmar;. *Scriptorium Brunense.
Letní škola pomocných věd historických*. FF MUNI.
Výuka. 2024.

GROSSMANNOVÁ, Dagmar;. *Scriptorium Brunense.
Letní škola pomocných věd historických*. FF MUNI.
Výuka. 2024.

GROSSMANNOVÁ, Dagmar;. *Základy peněžního
vývoje pro archiváře*. FF MUNI. Výuka. 2024.

JUNEK, Marek;. *Česko-slovenské vztahy ve 20. století*,
FF UK v Praze. Výuka. 2024.

JUNEK, Marek;. *Kurátorství*, FF UK v Praze. Výuka.
2024.

JUNEK, Marek;. *Slovenské dějiny po roce 1918*.
FF UK. Výuka. 2024.

JUNEK, Marek;. *Společenské vědy v muzeu*, FF UK
v Praze. Výuka. 2024.

KOSTRHUN, Petr;. *SUS_182 Kulturní antropologie*.
FF UK. Výuka. 2024.

KRUTÍLKOVÁ, Hana;. *Ženy v „mužském prostoru“
před rokem 1914 na příkladu sokolského a skautského
hnutí*. FF MUNI. Výuka. 2024.

KUBEŠOVÁ, Svatava;. *Bryologické praktikum*.
PF MUNI. Výuka. 2024.

KUBEŠOVÁ, Svatava;. *Determinace mechorostů pro
pokročilé*. PF MUNI. Výuka. 2024.

LÁZNIČKOVÁ-GALETOVÁ, Martina;. *Vztah člověka
a zvířete v paleolitu*. FF MUNI. Výuka. 2024.

MERTO VÁ, Petra;. *Studentské stáže a praxe*. Výuka.
2024.

MERTO VÁ, Petra;. *Textilní materiály a výzdobné
techniky – výuka*. FF MUNI. Výuka. 2024.

NERUDO VÁ, Zdeňka;. *AEM_03a Paleolit a mezolit
Evropy*. FF MUNI. Výuka. 2024.

NERUDO VÁ, Zdeňka;. *Hoštálkovice 2 – Hladový
vrch: nová zjištění archeologického výzkumu*.
FF MUNI. přednáška. 2024.

NERUDO VÁ, Zdeňka;. *Paleolitické osídlení Brna:
Revize a rekonstrukce lokalizace paleolitických
a paleontologických nálezů a pleistocenních profilů
v Brně*. FF MUNI. přednáška. 2024.

POLÁKOVÁ, Jana;. *Menšina v menšině*. MUNI
U3V. Výuka. 2024.

POLÁKOVÁ, Jana;. *Zábava romských dětí*. FF MUNI.
Přednáška. 2024.

PROKŮPEK, Tomáš;. *Artuš Scheiner – král pohádkové
ilustrace*. MUNI U3V. Výuka. 2024.

PROKŮPEK, Tomáš;. *Komiksová tvorba Ondřeje
Sekory*. FF MUNI. Výuka. 2024.

ŠEVČÍKOVÁ, Hana;. *Bezpečnost a kvalita hub, je-
dovaté houby*. MUNI U3V. Výuka. 2024.

ŠEVČÍKOVÁ, Hana;. *Příroda a houby ostrova Madeira
II – nové, endemické a vzácné druhy*. Výuka. 2024.

TARAŠKA, Vojtěch;. *Zelená střecha Moravy: Horská
květena Hrubého Jeseníku*. MUNI U3V. Výuka. 2024.

TUREK, Tomáš;. *Pedagogická činnost na Masarykově
univerzitě*. Výuka. 2024.

VALENTOVÁ, Jarmila;. *Kapitoly z dějin divadla*.
FF MUNI. Výuka. 2024.

VALENTOVÁ, Jarmila;. *Satira Daria Fo na moravských
divadelních scénách*. FF MUNI. Výuka. 2024.

VANÍČKOVÁ, Eva;. *Antropologická rekonstrukce
podoby podle lebky*. Výuka. 2024.

VANÍČKOVÁ, Eva;. *Metoda antropologické rekonstrukce*, LAR MZM. Výuka. 2024.
 VANÍČKOVÁ, Eva;. *Přednáška – antropologická rekonstrukce*. PF UK. Přednáška 2024.
 Zahrádka, Jiří;. *Seminář hudební vědy*. FF MUNI. Výuka. 2024.
 Zahrádka, Jiří;. *Poslechový seminář ke Kulturnímu přehledu II*. FF MUNI. Výuka. 2024.
 Zahrádka, Jiří;. *Seminář kritiky a kulturní publicistiky*. FF MUNI. Výuka. 2024.
 Zahrádka, Jiří;. *Speciální přednáška z historické muzikologie*. FF MUNI. Výuka. 2024.
 Zahrádka, Jiří;. *Dějiny hudby: 19. století*. FF MUNI. Výuka. 2024.

Vedení / oponování závěrečných prací (bakalářské, diplomové, rigorózní, disertační)

ČERNÝ, Martin;. *Společenstva parazitů u modelových druhů šplhaviců*. PedF MUNI. Vedení prací. 2024.
 KALINOVÁ, Alena;. *Lidový ornament na Podluží v malbě a výšivce*. FF MUNI. Oponentura. 2024.
 KALINOVÁ, Alena;. *Podmalby na skle Slovákého muzea v Uherském Hradišti se zaměřením na poškození podmaleb a vhodné depozitní podmínky*. FF MUNI. Oponentura. 2024.
 KOSTRHUN, Petr; KOUTNÝ, Ivan;. *Proměna a transformace archeologických muzeí a archeologie v historickém kontextu a digitálním světě*. Vedení prací. 2024.
 LAMLA, František; TRÁVNÍČEK, Bohumil; TARAŠKA, Vojtěch; et al. *Morfologická variabilita okruhu *Dactylorhiza traunsteineri* agg. ve vztahu k *D. majalis* v České republice a přilehlých oblastech*. PřF UP. Vedení prací. 2024.
 NERUDOVOVÁ, Zdeňka; KOTKOVÁ, Barbora;. *Úroveň zkušeností v procesu výroby štípané kamenné industrie. Komparativní studie štípačských chyb u archeologických a experimentálních souborů*. FF MUNI. Vedení prací. 2024.
 POLÁKOVÁ, Jana;. *Mgr. Filip Maroš: Kde domov můj: obrazy „návrátů“ potomků uprchlíků z Řecka*. FF MUNI. Oponentura. 2024.
 PROCHÁZKA, Jiří;. *Diplomová práce, Karolína Juřicová: Vliv charakteristik lokalit na ohroženého krasce (*Dicercia berolinensis*) v České republice a návrh pro ochranu druhu*. PřF MUNI. Oponentura. 2024.
 PROCHÁZKA, Jiří;. *Vybrané čeledi saproxylických brouků obnovených pařezin v NPR Zahrady pod Hájem v 5. roce po těžbě dřeva*. PřF MUNI. Oponentura. 2024.

PROCHÁZKA, Jiří;. *Zdenko Večerík, diplomová práce: Sukcese společenstev kříšů (Hemiptera: Auchenorrhyncha) v opuštěných vojenských výcvikových prostorech*. PřF MUNI. Oponentura. 2024.

TARAŠKA, Vojtěch;. *Oponentura vysokoškolské kvalifikační práce (Bc.)*. PřF UP. Oponentura. 2024.

Členství v profesních organizacích, vědeckých a redakčních radách v ČR

ANTONÍN, Vladimír;. *Odborný orgán hodnotitelů – poradní orgán Rady pro výzkum, vývoj a inovace*. Národní. 2024.
 BŘEČKA, Jan; člen výboru spolku *Matice moravská*. Národní. 2024.
 ČERNÝ, Martin;. *Česká společnost ornitologická*. Národní. 2024.
 GALUŠKA, Luděk;. *Člen Atestační komise Archeologického ústavu AVČR Brno, v.v.i.*. Národní. 2024.
 GALUŠKA, Luděk;. *Člen Komise školitelů doktorandského studia FF MUNI*. Národní. 2024.
 GALUŠKA, Luděk;. *Člen Oborové rady archeologie Slezské univerzity v Opavě*. Národní. 2024.
 GALUŠKA, Luděk;. *Člen Oborové rady doktorandského studia FF MUNI*. Národní. 2024.
 GALUŠKA, Luděk;. *Člen Památkové rady Národního památkového ústavu, územní pracoviště Kroměříž*. Národní. 2024.
 GALUŠKA, Luděk;. *člen Rady pracoviště Archeologického ústavu AV ČR Brno, v.v.i.*. Národní. 2024.
 GROSSMANNOVÁ, Dagmar; *řádná členka poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Muzea Vyškovska, p.o.*. Národní. 2024.
 GROSSMANNOVÁ, Dagmar;. *Členka oborové sekce poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Národního muzea*. Národní. 2024.
 JUNEK, Marek;. *Vědecká rada Národního muzea*. Národní. 2024.
 KOSTRHUN, Petr;. *Archeologická komise AMG*. Národní. 2024.
 KOSTRHUN, Petr;. *Culturologica – člen redakční rady*. Národní. 2024.
 KOSTRHUN, Petr;. *Česká archeologická společnost*. Národní. 2024.
 KOSTRHUN, Petr;. *Náprstkovo muzeum - člen oborové sekce*. Národní. 2024.
 KOSTRHUN, Petr;. *Zlatý mamut - člen komise*. Národní. 2024.
 KRUTÍLKOVÁ, Hana;. *Historia Europeana, z. s.*. Národní. 2024.

KRUTÍLKOVÁ, Hana; *Komise regionální historie Moravy a Slezska při Asociaci muzeí a galerií ČR*. Národní. 2024.

KRUTÍLKOVÁ, Hana; *Muzejní a vlastivědná společnost Brno, o. s.*. Národní. 2024.

KUBEŠOVÁ, Svatava; *Asociace muzeí a galerií České republiky*. Národní. 2024.

KUBEŠOVÁ, Svatava; *Česká botanická společnost*. Národní. 2024.

NERUDA, Petr; *Člen redakční rady časopisu Archeologické výzkumy na Vysočině*. Národní. 2024.

NOVOTNÝ, Ivan; *Asociace muzeí a galerií České republiky*. Národní. 2024.

NOVOTNÝ, Ivan; *Česká botanická společnost*. Národní. 2024.

ROŽKOVÁ, Gabriela; *Členství v nákupní komisi NULK ve Strážnici*. Národní. 2024.

SALAŠ, Milan; *Člen Odborného orgánu hodnotitelů - poradního orgánu Rady pro výzkum, vývoj a inovace*. Národní. 2024.

SUTORÝ, Karel; *Asociace muzeí a galerií České republiky*. Národní. 2024.

SUTORÝ, Karel; *Česká botanická společnost*. Národní. 2024.

SUTORÝ, Karel; *Odborný orgán hodnotitelů - poradní orgán Rady pro výzkum, vývoj a inovace*. Národní. 2024.

TARAŠKA, Vojtěch; *Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost – Vlastivědné muzeum v Olomouci*. Národní. 2024.

TARAŠKA, Vojtěch; *Asociace muzeí a galerií České republiky*. Národní. 2024.

TARAŠKA, Vojtěch; *Česká botanická společnost – člen*. Národní. 2024.

VEDRA, Dana; *členka hodnotící komise pro projekt Paměť národa: „Příběhy našich sousedů“*. Národní. 2024.

Organizování vědeckých konferencí na národní úrovni

KOSTRHUN, Petr; JARUŠKOVÁ, Zuzana; *51. seminář archeologů z muzeí a institucí památkové péče. Archeologie a občanská věda*. Organizování konference. 2024.

KRUTÍLKOVÁ, Hana; JUNEK, Marek; VEDRA, Dana; *Proměny muzejního výstavnictví II*. Organizování konference. 2024.

KRUTÍLKOVÁ, Hana; VEDRA, Dana; *Seminář Komise regionální historie Moravy a Slezska Asociace muzeí a galerií*. Organizování konference. 2024.

MERTOVIČ, Petra; ROŽKOVÁ, Gabriela; DUFKOVÁ, Libuše; *Textil v muzeu*. Organizování konference. 2024.

ORSÁGOVÁ, Barbora; *First Step Conference*. Organizování konference. 2024.

PLICHTA, Aleš; TUREK, Tomáš; IVANOV, Martin; *29. Kvartér*. Organizování konference. 2024.

VEDRA, Dana; *odborná garance a moderování III. Bloku Dokumentace výstav v muzeích (formy dokumentace, evaluace, recenzování, atd.) při Semináři 2024 Komise regionálních historiků Moravy a Slezska AMG*. Organizování konference. 2024.

Účast na konferencích bez mezinárodní účasti

KUBEŠOVÁ, Svatava; *Co víme o „machorastoch“ Muránské planiny*. Účast na konferenci. 2024.

MONÍK, Martin; NERUDOVÁ, Zdeňka; PLUHÁČEK, Tomáš; et al. *III. MAM – Mikulov Anthropology Meeting*. Účast na konferenci. 2024.

NERUDOVÁ, Zdeňka; *KEA – Konference environmentální archeologie 2023*. Účast na konferenci. 2023.

NERUDOVÁ, Zdeňka; NERUDA, Petr; *Archeologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku v roce 2022*. Účast na konferenci. 2023.

KOSTRHUN, Petr; *Archeologická činnost Musejního spolku v Brně 1888–1900*. Účast na konferenci. 2024.

BŘEČKA, Jan; LEXA, Lukáš; *Ozbrojené síly a československý stát: Ruské a sovětské ozbrojené síly na území Československa (1914 až 1991)*. Účast na konferenci. 2024.

BŘEČKA, Jan; *Den hanby i vzdoru 21.srpen 1969*. Účast na konferenci. 2024.

SALAŠ, Milan; PŘICHYSTAL, Antonín; *XVII. mezinárodní konference Doba popelnicových polí a doba halštatská v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Účast na konferenci. 2024.

ČIŽMÁŘOVÁ, Hana; ČIŽMÁŘ, Ivan; *Přehled výzkumů*. Účast na konferenci. 2024.

KRUTÍLKOVÁ, Hana; *Seminář Komise regionální historie Moravy a Slezska Asociace muzeí a galerií*. Účast na konferenci. 2024.

KOSTRHUN, Petr; *Dějiny archeologie v českých zemích a na Slovensku*. Účast na konferenci. 2024.

TARAŠKA, Vojtěch; *Výroční setkání Moravskoslezské pobočky České botanické společnosti 2024*. Účast na konferenci. 2024.

TARAŠKA, Vojtěch; HRADÍLEK, Zbyněk; VOJTĚCHOVÁ, Kateřina; *Dlouhodobé změny vegetace a krajiny*. Účast na konferenci. 2024.

- KOSTRHUN, Petr; *Dějiny archeologie v českých zemích a na Slovensku I.*. Účast na konferenci. 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; *Tato knížka byla nejmilejší zábavou....*. Účast na konferenci. 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; *Fondy kramářských tisků MZM.* Účast na konferenci. 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; *Čeští a němečtí tvůrci/majitelé špalíčků kramářských tisků na příkladu sbírkových předmětů Etnografického ústavu MZM.* Účast na konferenci. 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; *Půlnoční velikonoční obchůzka na Valašsku. Obnova či kontinuita?*. Účast na konferenci. 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; *Dva životy, dvě kultury, dvě země.* Účast na konferenci. 2024.
- POLÁKOVÁ, Jana; *František Hais a „jeho“ Na hranicích města německého.* Účast na konferenci. 2024.
- VEDRA, Dana; *Prezentační strategie pro muzea a sbírky. Metodika přípravy a realizace muzejních výstavních projektů.* Účast na konferenci. 2024.
- ROŽKOVÁ, Gabriela; DUFKOVÁ, Libuše; *Preventivní péče o historické oděvy z mobiliárních fondů hradů a zámků.* Účast na konferenci. 2024.
- DUFKOVÁ, Libuše; *Čištění a údržba krojů.* Účast na konferenci. 2024.
- KRAFLOVÁ, Hana; *Od banánovky k inventáři. Osobní fondy v paměťových institucích.* Účast na konferenci. 2024.
- KOSTRHUN, Petr; *Boskovický rodák Karel Absolon.* Účast na konferenci. 2024.
- PROCHÁZKA, Jiří; *Vliv požárové dynamiky na společenstva saproxylických a epigeických brouků v Národním parku České Švýcarsko.* Účast na konferenci. 2024.
- MERTO VÁ, Petra; *Podzimní zasedání Etnografické komise AMG.* Účast na konferenci. 2024.
- GREGOROVÁ, Růžena; *Konference 625 let Bečova nad Teplou „milníky a omylníky“.* Účast na konferenci. 2024.
- NERUDOVÁ, Zdeňka; NERUDA, Petr; PLICHTA, Aleš; et al. *Seminář 29. Kvartér.* Účast na konferenci. 2024.
- ROBLÍČKOVÁ, Martina; PLICHTA, Aleš; KÁŇA, Vlastislav; *Seminář 29. Kvartér.* Účast na konferenci. 2024.

Výzkumná oblast	Průběh	Rok uplatnění výsledku	Druh/podruh výsledku	Tvorci výsledku	Název výsledku	Odůvodnění náhrady/neuplatnění výsledku	Web odkaz na výsledek	Specifický údaj 1	Specifický údaj 2	Specifický údaj 3	Starovišsko RMPPV	Uprášlujiid komentář RMPPV
1 Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti	Uplatněno	2024	Jost	Jiří Mitašček	Uherké Hradistě / Ungarisch Hradisch und Uherický Brod / zwei von Přemysl Otokar II. gegründete "Inselstädte" zur Absicherung der Ungarengrenze	Původně plánovaná kapitola v knize (dějiny obce Otápsovice) nevšla, protože obec jako vydávatel rozhodl o posunutí vydání na rok 2025. Proto byla kapitola nahrazena výstupem jst.	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0025-8743	Österreich in Geschichte und Literatur (mit Geographie)	91-109	Schváleno	není
1 Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti	Uplatněno	2024	Jost	Lukáš Lexa	Volkswehr jako provizorní armáda Němců na Mikulovsku v závěru roku 1918		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0449-0436	Jižní Morava	49-79	Schváleno	není
1 Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti	Uplatněno	2024	Jost	Jiří Havlík, Běla Šikulová, Vít Vlnas	Günther Nossach (1887-1945) Průzkumník Moravského krasu		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0322-0570	Acta Musei Moraviae. Scientiae sociales	63-82	Schváleno	není
1 Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti	Uplatněno	2024	Jost	Marek Jurek	Alaís Kolšek jako poslanec Revolučního Národního shromáždění		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 2586-0011	Bratislava Zborník múzea mesta Bratislavy	24-33	Schváleno	není
1 Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti	Uplatněno	2024	B	Dagmar Grossmannová, Jana Němcová	Podíl z Vysoké u Jevířka. Největší zmny/micnový dopad ze 17. století		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-80-88464-07-5	479		Schváleno	není
1 Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti	Uplatněno	2024	Jost	Dagmar Kašparová	Nálež mird : Pblbic (okr. Brno-venkov) z 1. poloviny 17. století		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0862-1195	Folia numismatica	13-27	Schváleno	není
1 Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti	Uplatněno	2024	Jost	Marek Jurek	Československá společnost a její působení na moravsko-slovenském pomezí v letech 1946 - 1952		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0583-5569	Slovácko	209-217	Schváleno	není
1 Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti	Uplatněno	2024	Jost	Pavlna Pončková	Some remarks on Gregor Mendel's work as a priest in the Staré Brno parish in 1848		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0085-0748	Folia Mendeliana	57-64	Schváleno	není
1 Historie zemí Koruny české s přihlédnutím k Moravě – dějiny, kultura, osobnosti	Uplatněno	2024	Jost	Jiří Ševerák	Regarding Mendel's entry in the Parish Birth Register		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0085-0748	Folia Mendeliana	47-56	Schváleno	není
2 Enologie	Uplatněno	2024	Ekrit	Galylea Polbová, Helena Mahasová Hrašská, Lucie Trejnarová	Bety. Odras trallice			ISBN 978-80-7028-612-8	18.10.2024-13.04.2025	1311	Schváleno	není
2 Enologie	Uplatněno	2024	Ekrit	Věra Colledani, Josef Šuba	Zavádka na Hanáckém Slovácku			ISBN 978-80-7028-605-0	06.06.2024 - 17.11.2024	1500	Schváleno	není
2 Enologie	Uplatněno	2024	B	Barbora Orsággová, Petr Tomášek	Víc, než by se zdálo : Vytvárné práce Josefa Heřmana Agapita Gallie a jejích význam v současnosti		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-80-7028-610-4	147		Schváleno	není
2 Enologie	Uplatněno	2024	B	Věra Colledani, Josef Šuba	Zavádka na Hanáckém Slovácku		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-80-7028-605-0	150		Schváleno	není

2. Etnologie	Uplatněno	2024	B	Gabriela Rožková, Helena Maňasová, Hana Dvořáková, Věra Colledani, Lucie Fojtíková, Eva Kádárová, Oldřich Vojta	Bony, Odrad tradice		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určité době v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-80-7028-612-8	140	Schváleno	není
3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)	Neuplatněno					Původně naplánovaná expozice v rámci IP DKRVO je závislá na dokončení projektu IROP, primárně zaměřeného na restaurování hudebních nástrojů. Vzhledem k tomu, že ukončení projektu bylo posunuto na květen 2025, původně plánovaná expozice bude otevřena v tomto termínu.				RMKPV bere na vědomí	není
3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)	Neuplatněno		B	František Malý	Katalog výstavy klávesových hudebních nástrojů	Kritický katalog vyšel do konce roku 2024, ale vzhledem k tomu, že není uplatněna výstava, katalog není možné uplatnit.	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určité době v závislosti na politice vydavatele	ISBN: 978-80-7028-612-0	99	RMKPV bere na vědomí	není
3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)	Neuplatněno			Jost	Žena nepododajné Věře - Epizody z českého poselství Elišky Wachové v Praze	Studie s názvem „Ať doba dobrá nebo zlá, na rtech měl stále smích...“ byla přednesena na konferenci, ale do konce roku nebyla zpracována do podoby studie. Vyjde v roce 2025.				RMKPV bere na vědomí	není
3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)	Uplatněno	2024	Jost	Veronika Valentová	Mandragera na brněnských scénách	Původně plánovaná studie věnovaná Mary Bártů byla nahrazena studií věnovanou jiné kultuře a pracovníci E. Wachové.	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určité době v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0323-0570	Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales	Neschváleno	Jedná se o neplánovaný výsledek, byl přesunutý do listu nad plán. RMKPV žádá o předložení plánovaného výsledku v roce 2025.
4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů variského a alpského orogénu a paleontologického záznamu vývoje fauny a flory jejích pokryvných útvarů	Uplatněno	2024	Ekřt	Pavla Hřešlová, Jiří Toman, Vladimír Hrazdil, Eva Vělková	Mineralogické poklady Moravského krasu		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určité době v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0323-0570	Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales	Schváleno	není
4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů variského a alpského orogénu a paleontologického záznamu vývoje fauny a flory jejích pokryvných útvarů	Uplatněno	2024	B	Pavla Hřešlová, Jiří Toman, Vladimír Hrazdil, Eva Vělková	Mineralogické poklady Moravského krasu		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určité době v závislosti na politice vydavatele	ISSN 978-80-7028-611-1	112	Schváleno	není
4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů variského a alpského orogénu a paleontologického záznamu vývoje fauny a flory jejích pokryvných útvarů	Uplatněno	2024	Jsc	Pavla Hřešlová, Jiří Toman, David Buričánek, Dalibor Věšinský	Lisťvent s výskytem minerálů gensordorfit-kobaltinové řady v lomu Dřínová u Těšínova (Morava)		https://journals.muni.cz/fnm/j/article/view/28048/33479	ISSN 1212-6209, e-ISSN 2336-4378	Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku	Schváleno	není
4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů variského a alpského orogénu a paleontologického záznamu vývoje fauny a flory jejích pokryvných útvarů	Uplatněno	2024	Jimp	Sebastian Voigt, Gabriela Čalábková, Izabela Pich, Wojciech Koski, Wojciech Koski, Przemek Bazarzicki, Frederik Spindler, Ralf Werneburg	A dialectic skin impression and its implications for the evolutionary origin of epidermal scales		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určité době v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1744-9551, e-ISSN 1744-957X	Biology Letters	Schváleno	není
4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů variského a alpského orogénu a paleontologického záznamu vývoje fauny a flory jejích pokryvných útvarů	Uplatněno	2024	Jimp	Jakub Březina, Milan Chroust, Tomasz Szczygielski, Vladimír Hrazdil	Miscene crocodylian and marine turtle from the Karburg: First record from the Karstian part of the Vienna Basin	Byla využita možnost publikovat studii v impaktovaném periodiku, na rozdíl od původně zamýšleného periodika zařazeného pouze do databáze scopus.	https://www.sv.sk/journal/view.php?id=122309303000177	ISSN 1335-0552, e-ISSN 1336-8052	Geologica Carpathica	Schváleno	není

4 Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů variského a alpinského orogenu a paleontologického záznamu vývoje fauny a flory jejích pokryvných útvarů	Uplatněno	2024	lsc	Pavla Hřelová, Stanislav Houzar, David Buriánek, Jindřich Štecl	Bazální balnéské slepence v jižní části boskovické páneve Moravským Krumlovem a Křivčany: Britýskou křídou? litostratigrafický horizont?	http://sbggeo.academ.cz/journal/Uploads/2024/12/Hr%20et%20al%20-%20Krida%20v%20Moravskem%20Krumlovu%20a%20Krivcany%20-%20Brityskou%20kridou%20-%20litr.pdf	ISSN 1211-8796, e-ISSN 2571-4686	Acta Musei Moraviae Scientiae Geologicae	213-223	Schváleno	není
4 Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů variského a alpinského orogenu a paleontologického záznamu vývoje fauny a flory jejích pokryvných útvarů	Uplatněno	2024	lmp	Pavla Hřelová, Ondra Šťávek, Jan Filip, Vladimír Hrázdil, Karel Malý	The role of jarosite minerals in the attenuation of metals and arsenic in mine drainage system (example from the Pákešská Adit, Czech Republic)	http://www.lgeosci.org/content/1390/Hrsbva.pdf	ISSN 1802-6222, e-ISSN 1803-1943	Journal of Geosciences	99-111	Schváleno	není
5 Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	lmp	K. D. Hyde, M. A. Abdel-Malek, I. Abdolrazzak, P. D. Abeywardana, S. Absalan, N. Afshari, A. M. Ainsworth, Q. Y. Akulov, V. V. Alekshin, A. M. I. Sadi, Vladimír Antonín, L. Zucconi	Global consortium for the classification of fungi and fungus-like taxa	https://www.mycosphere.org/doi/10.1111/1365-3113.11313	ISSN: 2077-7000, e-ISSN: 2077-7019	Mycosphere	1960-2012	Schváleno	není
5 Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	lmp	J. P. Li, J. L. Oliveira, M. C. Pan, C. Y. Deng, Vladimír Antonín, Z. D. Xiao, F. F. Li, T. H. Li, Y. L. Yi, T. Dai, C. T. Li	Notes on all genera of Omphacidae: Expanding the taxonomic spectrum in China revisiting historical type specimens	https://www.mycosphere.org/doi/10.1111/1365-3113.11313	ISSN: 2077-7000, e-ISSN: 2077-7019	Mycosphere	1522-1594	Schváleno	není
5 Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	lmp	Adriek V Keenhi, Alfredo Jusio, Hana Šedrová, C. K. Pradeep	Pluteus section Calliuderma (Pluteaceae), two new species in the Pluteus protospilus clade	ide o publikaci výsledek, který nelze zveřejnit po určité době v zájlosti na politice vydavatele	ISSN 1179-3155, e-ISSN 1179-3163	Phytotaxa	113-125	Schváleno	není
5 Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	lmp	Vojičků Taras, Marie Duchoslav, Michal Hroně, Petr Batoušek, František Lami, Eva M. Tenshi, Hanna Weiss-Schneeweiss, Bohumil Trávníček	Dactyloctenium maculatum agg. (Orchidaceae) in Central Europe: Intricate patterns in morphological variability, cytotype diversity and ecology support the single-species concept	https://link.springer.com/article/10.1007/s12224-024-09441-0	ISSN 1211-9520, e-ISSN 1874-9348	Folia Geobotanica	151-188	Schváleno	není
5 Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	lmp	Zdeněk Kaplan, Jiří Danička, Jan Čížek, Jindřich Ducháček, Kateřina Šimberová, Klára Numelrová, Vojičků Taras, Jan Wild	Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 13	https://www.preslia.cz/article/10.17744/PRESLIA.41.1563	ISSN 0032-7786, e-ISSN 2570-950X	Preslia	1-96	Schváleno	není
5 Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	lost	Vladimír Antonín, Michal Tomšovský, Petr Zehnálek	První řádky smetavky granulek Melaleuca grandis (Basidiomycota, Melanoleucaaceae) v České republice a na Slovensku	ide o publikaci výsledek, který nelze zveřejnit po určité době v zájlosti na politice vydavatele	ISSN 1213-5887	Mikologické listy	19-28	Schváleno	není

Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	Jost	Hana Ševčáková, Jiří Polák	První dokladovaný nález štítovky barvoněmné – variabilicolor – v České republice		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1213-5887	Mykologické listy	36-46	Schváleno	není
Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	Jost	Vojtěch Taraska, Karel Sutorý, Svatava Kubešová a kol.	Výsledky Semináře mezinárodní botanické republiky v Jedovnicích (Morava, Česká republika), červen 2023		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1211-8788	Acta Musei Moraviae. Scientiae Biologicae	1-53	Schváleno	není
Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	Jost	Pavel Dřevojan, Svatava Kubešová a kol.	Zajímavé bryofloristické nálezy XII		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0862-8904	Bryonora	84-95	Schváleno	není
Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	Jimp	Jean-Michel Hanss, Fuat Bozok, Boris Assyov, Maimut Farar, Jan Borovka, Hana Ševčáková, Gilles Corriol, Pierre-Arthur Moreau, Hatira Taşkın	Ananits amphitelata, (Ananitaceae, Agaricales), a remarkable new Eurasian species of the section Vaginatae		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1179-3155, e-ISSN 1179-3163	Phytotaxa	1-21	Schváleno	není
Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	Jimp	Rhim Ryoo, Kamg-Hyeon Ka, Vladimír Antonín	The genus Rhodocollybia (Omphalotaceae, Basidiomycota) in the Republic of Korea		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1179-3155, e-ISSN 1179-3163	Phytotaxa	111-126	Schváleno	není
Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	Jost	Vojtěch Taraska, Ludmila Slezáková	Vlastivědného muzea Jeseníka v Jeseníku	Studie bude napsána v roce 2025. Bude vycházet z monitorovacích zpráv, která byla zpracována na konci roku 2024 pro lesy ČR. Zatím vyšel pouze popularizační článek v časopise Malovaný kraj.	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1212-1134	Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci	86-100	Schváleno	není
Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Neuplatněno										RMKPV bere na vědomí	není
Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	Jimp	Jiří Kolbač	A morphological observation on the Cenozoic beetle Elektroscateres rapsiliberi gen. et sp. nov. (Lophocateridae) using digital microscopy and synchrotron X-ray microtomography		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0891-2963	Historical biology	1-8	Schváleno	není
Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	Jimp	Tomáš Fiala, Jaroslav Holuša, Karolína Rennerová, Jiří Folt, Ferenc Lakatos, Andrej Gnathotrichus Mázur, Jiří Procházka, Radosław Witkowski, Petr Pysko, Carolus Holzschuh	The invasive ambrosia beetle, Gnathotrichus materialis (Coleoptera: Curculionidae), in Central Europe	https://academic.oup.com/jim/article/67/15/1147/659277		ISSN 2155-7470	Journal of Integrated Pest Management	1-10	Schváleno	není
Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	Uplatněno	2024	Jimp	Jiří Janák, Petr Baňka	Four new species and new records of the genus Paulianina of Madagascar (Coleoptera: Staphylinidae: Paederinae)		Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1175-5326, e-ISSN 1175-5334	Zootaxa	253-268	Schváleno	není

6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplatněno	2024	Jimp	Lenka Vargová, Zdeněk Tvrýž, Kateřina Vymazalová	Health Status Of The Population From The Period Of The Funnel Beaker Culture From Modrice (Bio-Country District, Czech Republic)		Jde o publikační výsledek, který něže zveřejnit po určení doby v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0232-1119, e-ISSN 2570-9127	Anthropologie	231-248	Schváleno	není
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplatněno	2024	Jimp	Petr Neruda, Petr Hamrůst, Zuzana Pataková, Gregor Pyka, František Zelenka, Šárka Hladilová, Martin Oliva, Eva Orságová	Micro-computed tomography of the fired clay venus of Doni Visonice (Czech Republic)		Jde o publikační výsledek, který něže zveřejnit po určení doby v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0305-4403	Journal of archaeological science	nestranikovní	Schváleno	není
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplatněno	2024	Jimp	Pere Gelabert, Penny Biddle, Daniela Hofmann, Maria Teschler-Nicola, Alexandra Anders, Xin Huang, Zdeněk Tvrýž, Zdeněk Tvrýž, Ramás Hajdu, Ron Pinhasi, David Reich	Social and genetic diversity in first farmers of central Europe		Jde o publikační výsledek, který něže zveřejnit po určení doby v závislosti na politice vydavatele	e-ISSN 2397-3374	Nature Human Behaviour	1-23	Schváleno	není
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplatněno	2024	Jimp	Berta Morrell-Povira, Zdeněk Tvrýž, Marta Díaz-Zorita Bonilla, Penny Biddle, Peter Toth, Michal Přichystal, Alžběta Bedáňová, Alba Mascians	Patriotism at the Beginning of Farming? An Isotope Approach from SE Moravia	https://link.springer.com/article/10.1007/s10963-024-09181-1		ISSN 0892-7537, e-ISSN 1573-7802	Journal of World Prehistory	1-25	Schváleno	není
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplatněno	2024	Jsc	Martina Foltová, Luděk Galuška, Tomáš Chrástek	New finds at a previously explored site: Bioarchaeological analysis of skeletons from several newly excavated graves from Staré Město – Na Valceř	https://www.arub.cz/wp-content/uploads/PV-65_1_08.pdf		ISSN 1211-7250, e-ISSN 2571-0605	Přehled výzkumů	139-152	Schváleno	není
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplatněno	2024	Jsc	Michal Šelák, Alena Hojdašková, Marie Havlíková, Jiří Hrošek, Marek Kmešek, Šárka Mšallamová, Libor Petr	Vodní korytá depoziturní doby popeleticových polí z Prosejovic na Znojemsku k odz-kém vztahů	https://www.arub.cz/wp-content/uploads/PV-65_2.pdf		ISSN 1211-7250, e-ISSN 2571-0605	Přehled výzkumů	s. 9-31	Schváleno	není
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplatněno	2024	Jsc	Hana Čimáňová, Ivan Čimáň	Hradště „Černový“: otázky využití lokality v mladší době laténské na základě srovnání s ostatními podobnými prospekt	https://www.arub.cz/wp-content/uploads/PV-65_2.pdf		ISSN 1211-7250, e-ISSN 2571-0605	Přehled výzkumů	35-49	Schváleno	není
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Neuplatněno				Studie byla publikována ve spolupráci s časopisem, o němž bez uvedení podpory IP DKNVO. Proto ji uadíme v soupisu Bez podpory SR VAVai na ředku č. 26.				RMKV/bere na vědomí			není
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplatněno	2024	Jost	Zdenka Nerudová	Syák a sýpkání v mlékárenské mlýnské sídli. Příspěvek k reálnému typu artefaktů.		Jde o publikační výsledek, který něže zveřejnit po určení doby v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1805-918X, e-ISSN 2336-4505	Studia archaeologica Brunensia	5-23	Schváleno	není
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplatněno	2024	Jost	Martin Oliva, Petr Gadas	Nové kaláry z výzkumu politické historie Brňon V-Horky		Jde o publikační výsledek, který něže zveřejnit po určení doby v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0232-0570	Acta Musei Moraviae Scientiae sociales	3-40	Schváleno	není

6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplněno	2024	C	Zdenka Nerudová	Leaf points/bifacial tools: symbolic meaning of the Sorbian (Czech Republic) bifacial tools	Původně naplánovaná studie byla vydána bez dedikace IP DKRVO. Proto je nahrazena kapitolou v knize, kde je dedikace uvedena.	Jde o publikační výsledek, který nezávisí na určité době v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-3-7749-4427-5	STONE AGE Studying Technologies of Non-analogous Environments and Glacial Ecosystems Papers in Honor of Jürgen Richter	507-516	Schváleno	není
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplněno	2024	Jost	Miroslav Popelka, Martin Paulus, Martina Roblíčková	Das mamut mähly, zobjektu neogolické kultury ze Salšovce (okr. Komárňo)	Jde o publikační výsledek, který nezávisí na určité době v závislosti na politice vydavatele	ISBN 0583-5569	Slovákco	79-92	Schváleno	není	
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplněno	2024	Jost	Petr Kostřhun, Milan Saláš, Denisa Sedláčková	Trappov nejstarší soupis archeologické stříky Františkova musea	Jde o publikační výsledek, který nezávisí na určité době v závislosti na politice vydavatele	ISBN 0323-0570	Acta Musei Moraviae Scientiae sociales	151-182	Schváleno	není	
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplněno	2024	Jost	David Hons	Analýza seborů z doby bronzové a halatské ve středním Pomořaví	Jde o publikační výsledek, který nezávisí na určité době v závislosti na politice vydavatele	ISBN 1211-992X	Zprávy České archeologické společnosti	3-59	Schváleno	není	
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplněno	2024	B	Alžběta Bedáňová, Zdeněk Tvrý	Pohřebišť kultury se zvoncovitými poháry v Povlých II.	Jde o publikační výsledek, který nezávisí na určité době v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-80-7028-619-7	246	Schváleno	není		
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Neuplněno				Z důvodu dlouhodobé nemoci a následné rekonvalescence Jakuba Langra je výstup posunut na rok 2025. Předpokládána doba vydání monografie: květen 2025.				RMKPV bere na vědomí	není		
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplněno	2024	C	Petr Neruda, Jan Elgner, Petr Šída	An unique Levallais core from Letky / Libčice nad Vltavou (Prague-West District, Central Bohemia, Czech Republic): The technological analysis and the revision of the context	Jde o publikační výsledek, který nezávisí na určité době v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-80-7524-080-4	Solving Stone Age puzzles: From artefacts and sites towards archaeological interpretations	169-184	Schváleno	není	
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplněno	2024	C	Zdenka Nerudová	What do some findings of fauna indicate? Notes on the survival of megafauna at the end of the LGM	Jde o publikační výsledek, který nezávisí na určité době v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-80-7524-080-4	Solving Stone Age puzzles: From artefacts and sites towards archaeological interpretations	295-301	Schváleno	není	
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čase	Uplněno	2024	B	Zdenka Nerudová	Základní příručka paleolitických technologií: jak přežít ve starší době kamenné. 2. aktualizované vydání	Jde o publikační výsledek, který nezávisí na určité době v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-80-7028-617-3	160	Schváleno	není		
3 Společenské vědy - vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)	Uplněno	2024	B	Andrea Jochmanová, Lenka Pichlíková Burke, Karel Pichlík	Tri rasety	Původně plánovaná studie byla odložena jako kapitolu v knize, ale vydavatel rozhodl, že vydání neuplňného výstupu je editorkou knihy a autor-kou úvodní studie. Vzhledem k tomu, že do RIV plánujeme uplatnit celou knihu, nikoliv kapitolu, rozhodli jsme se uplatnit výstup "B", nikoliv pouze "C".	Jde o publikační výsledek, který nezávisí na určité době v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-80-7028-614-2	255	Schváleno	Důvody pro neuplňnění původně plánovaného výstupu byly vyhodnoceny při Závěrečném hodnocení IP DKRVO 2019-2023 a prioritizovány do výsledného hodnocení VO za toto období.	
3 Společenské vědy - vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)	Uplněno	2024	Jost	František Malý	Poutnické písně	Jde o publikační výsledek, který nezávisí na určité době v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0862-8505	Opus musicum		Schváleno	není	

3 Společenské vědy - vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)	Romana Dominika Hrbatová, Jindra Pavlovská	Jost	2024	Uplatněno	Nová píseň o přelomovém mordu. Kazuistika vražd a morů v kramářské době 19. století	Původně plánovaná studie nebyla uplatněna z důvodu mateřské dovolené. Už v závěrečné zprávě bylo konstatováno, že původně plánovaná studie bude nahrazena.	Jde o publikační výsledek, který nete zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 2570-6845, e-ISSN 2570-6853	Acta Musei nationalis Pragae - Historia	50-62	Schváleno	není
3 Společenské vědy - vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)	Ondřej Pivoda	Jimp	2024	Uplatněno	„...Jisto bych se musel říci, že jsem byl libeňským dělníkem, jak říkalo by moje přímé „nerozpátlé.“ Společná cesta Pavla Haase k libretu Šarlátina	Původně plánovanou studii v recenzovaném časopise se podílně opsal v nepublikovaném časopise. A proto dočasně k lámení.	Jde o publikační výsledek, který nete zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1213-0391, e-ISSN 2336-450X	Musicaologia Brunensis	1-11	Schváleno	není
3 Společenské vědy - vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)	Tomáš Prokůpek	Jost	2024	Uplatněno	Stanislav Lolek, Lák a Bystroúška a obrázkové seriály	Původně plánovaná studie v P DKRVO byla uplatněna jako monografie. Proto je nahrazena studií, která se tématicky vztahuje k libretu původní opery o Lišce Bystroúšce.	Jde o publikační výsledek, který nete zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0862-8505	Opus musicum	6-26	Schváleno	Důvodem pro neuplnění původně plánovaného výsledku byly vyhodnoceny při Závěrečném hodnocení P DKRVO 2019-2023 a promítnuty do výsledného hodnocení VO za toto období.
3 Společenské vědy - vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)	Ondřej Pivoda	Jost	2024	Neuplatněno	O Janáčkových žácích a jeho pedagogické činnosti na mistrovské škole v letech 1919–1924							není
3 Společenské vědy - vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)	Jaroslav Blecha			Neuplatněno	Louky řezbářů Suchbátů ve sbírkě NKM	Studie na téma louček ze sbírek NKM bude uplatněna v roce 2025. V roce 2024 byl dokončen rukopis.						není
3 Společenské vědy - vědy o umění a kultuře (muzikologie, teatrologie, literární věda, kulturologie)	Veronika Valentová	Jost	2024	Uplatněno	Goldenhoř Sluha jako první divadelní Brnp		Jde o publikační výsledek, který nete zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0323-0570	Acta Musei Moraviae - Scientiae sociales	53-62	Schváleno	není
5 Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	He Mao-Quang Cao Bin; Liu Fei; Beekhoud Teun; Denchev Teodor T.; Schouttefen Nathan; Denchev Cvetomir M.; Kemler Martin; Gorjon Sergio P.; Begerow Dominik; Valenzuela Ricardo; Davoodian Naveed; Niskinen Tuula; Vitziini Alfredo; Redhead Scott A.; Ramirez-Cruz Virginia; Papp Viktor; Dudka Vasily A.; Dutta Arun Kumar; Garcia-Sanboal Ricardo; Liu Xin-Zhan; Kijpormongkarn Teerapong; Saelekbo Anon; Tederso Lehor	Jimp	2024	Uplatněno	Phylogenomics, divergence times, and notes of orders in Basidiomycota		Jde o publikační výsledek, který nete zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1560-2745, e-ISSN 1878-9129	Fungal diversity	127-406	Schváleno	není
6 Člověk a jeho kultura v prostoru a čas	Luďek Galuska, Jiri Mlaček	B	2024	Uplatněno	Uherské Hradiště – Sady, 500 years of Christianity in Central Europe III. Analysis		Jde o publikační výsledek, který nete zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 978-80-7028-620-3		319	Schváleno	není

Výzumná oblast	Rok uplatnění výsledku	Druh/podruh výsledku	Titulci výsledku	Název výsledku	Web odkaz na výsledek	Specifický údaj 1	Specifický údaj 2	Specifický údaj 3	Stanovisko RMKPV	Uprávnující komentář RMKPV	RIV
2. Etnologie	2024	C	Petra Mertová	Přínosy a limity specifických součástí regionální historie – etnologie, ordní historie, industriální archeologie a fotografie	https://www.internis.cz/wp-content/uploads/2024/10/Muzea-a-regionalni-historie-049-1.pdf	ISBN 978-80-7685-049-1	Muzea a regionální historie	63-72	Schváleno	není	
2. Etnologie	2024	C	Petra Mertová	Přínos industriální fotografie k výzkumu vybraných průmyslových odvětví na Brněnsku	https://www.internis.cz/wp-content/uploads/2024/10/Muzea-a-regionalni-historie-049-1.pdf	ISBN 978-80-7685-049-1	Muzea a regionální historie	80-87	Schváleno	není	
4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů variského a alpinského orogénu a paleontologického záznamu vývoje fauny a flory jejích pokryvných úvatů	2024	Jost	Eva Vítková, Stanislav Houzar, Dalibor Velebl	Eozoon bohemicum – Raspenavská zálímavost	sle o publikaci výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1213-0710	Mineral	85-90			
4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů variského a alpinského orogénu a paleontologického záznamu vývoje fauny a flory jejích pokryvných úvatů	2024	Jimp	Růžena Gregorová, Dana Stehlíková	The toad stone (Scheenstia tooth) on the reliquary of Saint Maurus at Bečov Castle (Czech Republic) and its significance	sle o publikaci výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0253-6730, e-ISSN 1661-5468	Revue de Paleobiologie	35-43			
5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	2024	Jsc	Vladimír Antonín, Soňa Jančovičová, Luis Bailester, Miroslav Caboň, Ondřej Dureška, Michal Tomšovský	First records of <i>Melanoleuca galbuserae</i> (Melanoleuca sacc, Basidiomycota) from Spain and notes on its ecology	http://www.czechmycology.org/_cms/CM7/6302.pdf	ISSN 1211-0981, e-ISSN 1805-1421	Czech Mycology	125-138			
5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	2024	Jimp	Hana Šovčíková, Roman Marák, Jan Borovička, Ida Brönnan Nielsen, Balint Dima, Tobias Goldberg Frislev, Lucie Janečková, Martin Kuchař, Gyöző Tóth, Eleonora Malycheva	European <i>Pluteus</i> with greenish blue tinges: taxonomic novelties and notes on distribution, ecology and psychotropic status of <i>Pluteus tsurum</i>	sle o publikaci výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0082-0598	Sydowia	81-92			
5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	2024	Jimp	Zhi-Shun Song, Lois B. O'Brien, Igor Malenovsky, Jürgen Deckert, Charles R. Bartlett	Revision of the Neotropical genus <i>Trigava</i> O'Brien, 1999 (Hemiptera, Fulgoroidea, Dictyopharinae, Nersini), with descriptions of two new species from Peru and Brazil	https://zoolex.pensoft.net/article/89881/	ISSN 1313-2989, e-ISSN 1313-2970	Zoolex	27-45			
5. Biodiverzita rostlin, hub a živočichů	2024	Jsc	Vladimír M. Gnezdllov, Charles R. Bartlett, Igor Malenovsky	On the identity of the Caribbean planthopper <i>Jamaha elegans</i> (Walker, 1858) (Hemiptera: Fulgoroidea: Nogodinidae)	https://www.zin.ru/journals/Arctozin/discVol_328_4/TZ_328_4_Gnezdllov.pdf	ISSN 0206-0477, e-ISSN 2221-3996	Proceedings of the Zoological Institute of the Russian Academy of Sciences	549-554			
2. Etnologie	2024	B	Petra Mertová, Andrea Breznáková	Art Protis 60 let: Brněnský fenomén	sle o publikaci výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-80-88631-15-6		150		Výsledek splňuje podmínky pro druh B, avšak nemůže být schválený z důvodu nesplnění podmínek pro výsledek druhu Ekrit podle PM č. 5/2023 (doba trvání 60 kal. dní, min. nášečnost 1 tis. osob).	
6. Člověk a jeho kultura v prostoru a Case	2024	C	Malgorzata Kot, Petr Nerruda	How to distinguish unfinished leaf points and bifacial knives? Testing theoretical assumptions on bifaces from Moravský Krumlov IV, Layer 0	sle o publikaci výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-3-7749-4427-5	STONE AGE Studying Technologies of Non-analogous Environments and Glacial Ecosystems Papers in Honor of Jürgen Richter	489-506	Schváleno	není	

6. Člověk a jeho kultura v prostoru a čas	2024	C	Eric Robert, Marie-Anne Julien, Laurent Crepin, Stephanie Petroghiani, Laetitia Denay, Ewa Dudkiewicz, Christop Roister, Meko Kikakawa, Martina Galetová, Mathieu Lebou, Patrick Pallet, Marylene Patou-Madris, Stephanie Pisan, Agueda Vilhena-Vialou, Denis Vialou	Regards croisés entre productions graphiques et faunes des sites du Magdalénien moyen et supérieur de la vallée de la Vézère (Dordogne, France)	https://hal.science/hal-04649772/document	hal-04649772	Hiatus, lacunes et absences : identifier et interpréter les vides archéologiques	5-26	Schváleno	není	
4. Výzkum mineralogicko-petrologických poměrů variského a alpského orogénu a paleontologického záznamu vývoje fauny a flory jejich pokryvných útvarů	2024	Jsc	Taťána Fidlerová, Tomáš Turek, Nela Doláková	Revize paleontologických nálezů z lokality Úsobno	https://journals.muni.cz/vms/article/view/38231/3348	ISSN 1121-6209, e-ISSN 2336-4378	Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku	24-30	Schváleno	není	
2. Etnologie	2024	Ekrit	Petra Miertová	Art Protis 60 let: Brněnský fenomén		ISSN 978-80-88631-15-6	04.10.2024-23.10.2024	350	Neschváleno	Nesplňuje podmínky výběru druhu Ekrit podle PM č. 5/2023 (oba trojité 60 let, dní, min. návštěvnost 1 tis. osob)	
3. Společenské vědy – vědy o umění a kultuře (muzologie, teatrologie, literární vědy, kulturologie)	2024	Jost	Hana Krutliková	"Žena nepoddajné vůle". Epizody z pražského působení Elišky Machové v Praze		ISSN 0323-0570	Acta Musei Moraviae, Scientiae sociales	183-195	Schváleno	není	

2024	C	Igor Malenovský, Zdeňka Lososová, Jan Sychra	Zámecký park	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-80-11- 03833-5	Žďochovice - dějiny slučného města	473-477			RMKPV bere na vědomí	není	
2024	W	Vojtěch Taraška, Bohumil Trávníček	Determinační setkání – rod Dactylophiza	https://www.ms- dbs.cz/event/determinacni- setkani-rod-dactylophiza/	Olomouc	19.10.2024 - 19.10.2024	18			RMKPV bere na vědomí	není	
2024	Jost	Arvind Parthair, Manoj Emanuel Hembrom, Vladimír Antonín, Kanad Das	Combined Study of Morphology and Molecular Phylogeny Unveils the First Report of the Mushroom Genus Singerocybe (Tricholomataceae) From India	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0379-5179	Kavka	17-23			RMKPV bere na vědomí	není	
2024	C	Marie Duřáková, Karel Sutový	30. Ventenata Koeler – ovislík	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-80-200- 3460-1	Květena České republiky	550-552			RMKPV bere na vědomí	není	
2024	Jost	Veronika Valentová	Průvodce Castelluccio světem vizuální magie	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 0862-5409, e- ISSN 3029-5939	Divadelní revue	199-202			RMKPV bere na vědomí	není	
2024	Jimp	Yan-Da Li, Jiji Kolibač, Zhen-Hua Liu, Adam Slipinski, Shuhel Yamamoto, Ya-Li Yu, Wei-Ting Zhang, Chen-Yang Cai	Foveapeltis gen. nov., an unusual cleroid genus with large hypomeral cavities from mid-Cretaceous amber (Coleoptera: Cleroidae)	https://online.library.wiley.com/doi/10.1002/lee3.1158_9	ISSN 2045-7758, e- ISSN: 2045-7758	Ecology and Evolution	1-16			RMKPV bere na vědomí	není	
2024	Jimp	Martin Oliva	Kotázce jeskynních savců a motivace paleolitického významitvi	https://pamatkyarcheologie- cz/archiv/pa_2024_45- 75.pdf	ISSN 0031-0506, e- ISSN 2570-9496	Památky archeologické	45-75			RMKPV bere na vědomí	není	
2024	Jsc	Ondřej Mlejnek, Martin Oliva, Miriam Nývltová Elšáková, Lenka Ušá, Aleš Bajler	History of research at the Švédův stůl cave in the Moravian Karst	https://www.arub.cz/wp- content/uploads/PV_65_1_01.pdf	ISSN 1211-7250, e- ISSN 2571-0605	Přehled výzkumů	11-38			RMKPV bere na vědomí	není	
2024	Jost	David Hons	Paleolitické, neolitické a eneolitické osídlení katastrů obcí Mokrá a Horákov	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 2570-6949	Šorník Muzea Brněnska	73-100			RMKPV bere na vědomí	není	
2024	C	Jan Brčka	Jan Hrubý	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISBN 978-80-200- 3578-3	Biografický slovník českých zemí, sv. 27	240-240			RMKPV bere na vědomí	není	
2024	Jost	Věra Colledani	Vesnická architektura konce 19. a začátku 20. století v obci Krumvíř	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1211-8117, e- ISSN 2571-0982	Národopisný věstník	36-47			RMKPV bere na vědomí	není	
2024	Jost	Jiří Toman, Vladimír Hrázdl, Eva Višková, Pavla Hřelová, Petr Dočkal	RNDr. Stanislav Houzar, Ph.D. (1957-2023) – mineralog a muzejní pracovník	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1213-0710	Mineral	3-11			RMKPV bere na vědomí	není	
2024	Jost	Jiří Toman, Milan Novák	Stanislav Houzar a granitické Li-pegmatity	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1213-0710	Mineral	46-51			RMKPV bere na vědomí	není	
2024	Jost	Jiří Toman	Přehled sběratelsky atraktivních nálezů žvůč na Moravě a ve Slezsku	Jde o publikační výsledek, který nelze zveřejnit po určitou dobu v závislosti na politice vydavatele	ISSN 1213-0710	Mineral	429-437			RMKPV bere na vědomí	není	

Vypracováno dne 27. 6. 2025

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D., generální ředitel Moravského zemského muzea
PhDr. Zdeněk Drahoš, zástupce generálního ředitele,
náměstek pro odbornou činnost
Ing. Zdeněk Česal, ekonomicko-provozní náměstek
RNDr. Barbora Onderková, náměstkyně pro vnější záležitosti

Grafická úprava: Milan Mačinec, Michaela Tomsová
Ediční oddělení, Moravské zemské muzeum

